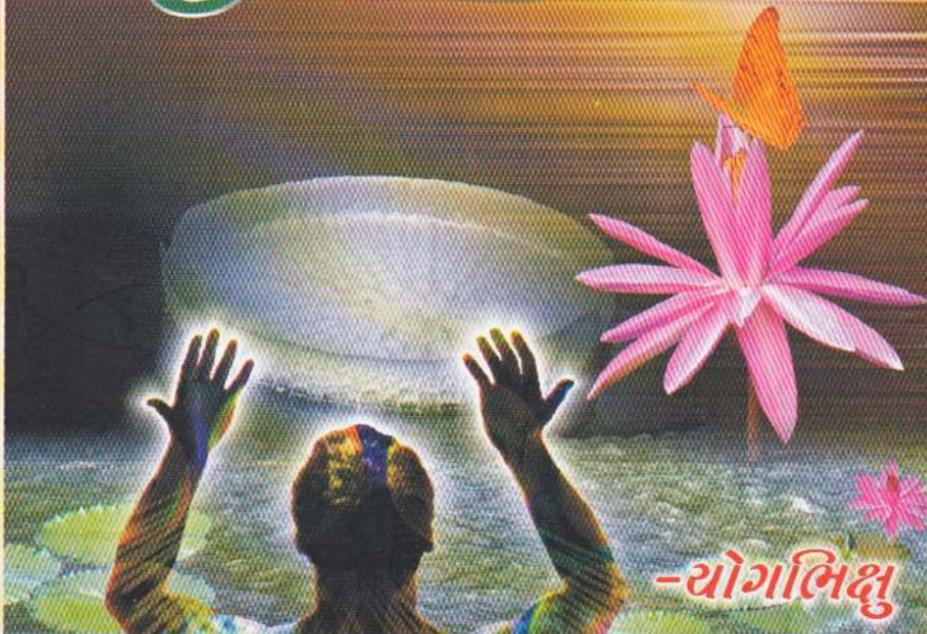
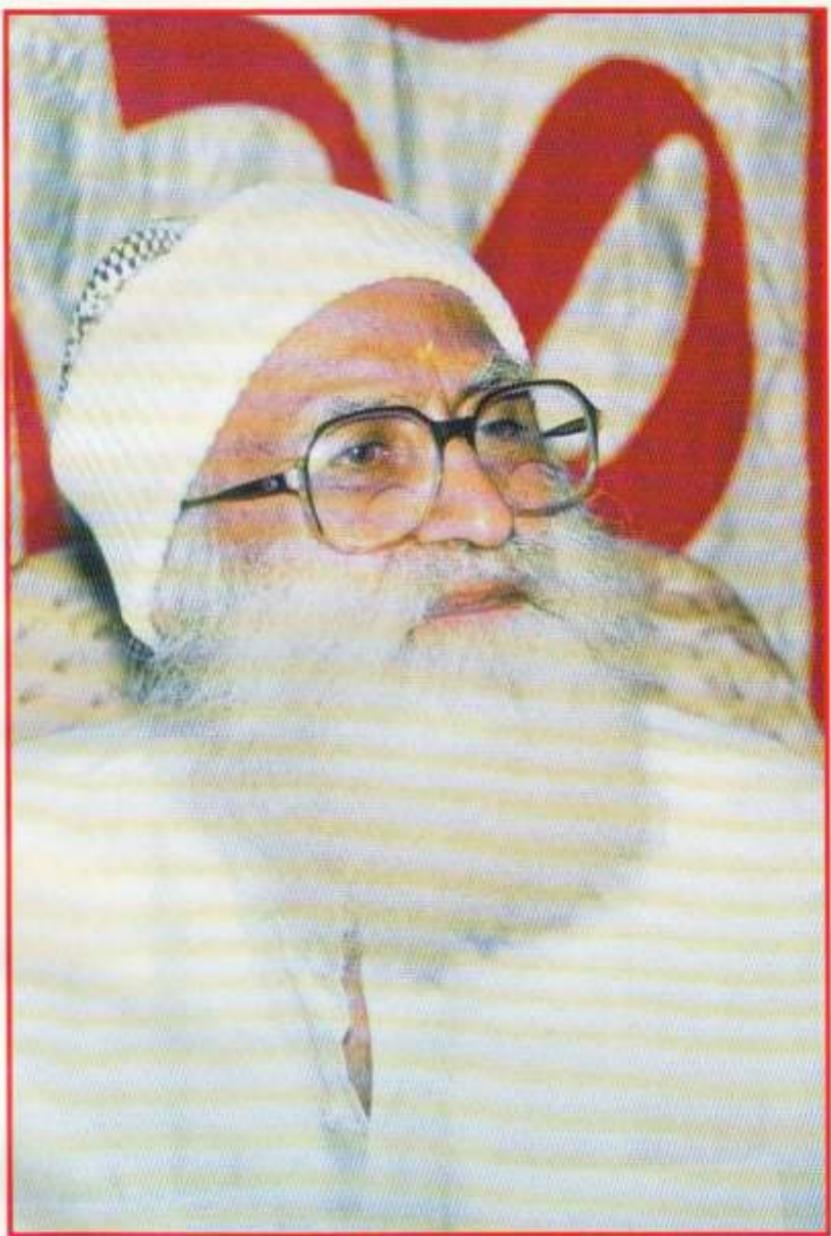

॥ॐ॥
॥तत्त्व वाचकः प्रणवः॥

भूतसंज्ञवनी

પ. પુ. ગુરુદેવ શ્રી યોગબિકુશુ

॥ ॐ ॥
॥ तत्स्य वाचकः प्रश्नवः ॥

मृतसंज्ञवनी

(पत्र-संग्रह)

ज्यनारायण ग्रन्थावलि, पुण्य-२८

योगभिक्षु

પ્રકાશક અને : ઓમગુડુ પ્રેમસમર્પણાધ્યાનલિબુ પરિવાર ટ્રસ્ટ વતી
 પ્રાપ્તિસ્થાન ડૉ. સદગુડુસમર્પણલિબુ
 ૩/બી, પલિયડનગર, સેટ જેવિયર્સ સ્કૂલ રોડ,
 નારણપુરા, અમદાવાદ - 380013.
 (Guj.-INDIA) ફોન: 2791 11 95

માનુષનું

આવૃત્તિ - પ્રથમ : તા. ૨/૭/૨૦૦૪ - જુદુપૂર્ણમા

પ્રતિ : ૨૦૦૦

૦ સર્વ હક્ક પ્રકાશકને સ્વાධીન

મૂલ્ય : રૂ. ૩૫/-

સંકલન : નેચ્ચ વ્યાસ - પ્રવિશ શાહ

૧૧-મ્યુનિયાળ કાર્યક્રમ

લેસર ટાઈપસેટીંગ : શ્રી આંકિકસ

અને મુદ્રણ ૬, કેપિટલ પાર્ક સોસાયટી,
 ફાયર સ્ટેશનની સામે, નવરંગપુરા,
 અમદાવાદ - 380014. ફોન : 2644 69 02

પ.૪. ગુરુદેવના આશીર્વયન

ગણ્યા ગણ્યાય નહીં અને વીજ્યા વીજ્યાય નહીં, એટલા પત્રો આવતા હોય અને એટલા જ પ્રતિ-ઉત્તરો જતા હોય. કેવાં કેવાં પ્રશ્નો, કેવી કેવી સમસ્યાઓ અને કેવી કેવી ગુંચવણોની રજૂઆતો થઈ હોય અને સૌના સમાધાનનો પ્રયત્ન પથાશક્તિ, પથામાતિ પ્રતિ-ઉત્તરોમાં થયો હોય. આમાંથી આપણી સમસ્યાનું સમાધાન તે આપણા પ્રશ્નનો ઉત્તર પણ મળી જાય.

દ્વારાબંધ આવેલા પત્રોમાંથી જેટલા હાથવગા રહી શક્યા છે તેને આ પુસ્તકમાં પ્રકાશિત કરી શકાયા છે. આવા પત્રો અનેકોની વધા-કથા પણ રજૂ કરતા હોય છે.

હાથવગા પત્રો પણ પ્રેરણા-પાથેપનું કે જીવનના ભાથાનું કે મૃતસંજીવનનીનું ક્રમ કોઈના માટે કરી જાય. કોઈ ભાંગી પડેલાને બેઠા પણ કરે અને કોઈના જીવનમાં આધ્યાત્મિક દિવ્ય અલૌકિક પ્રકાશ પણ પાથરી દે, કે રોગીઓ-ભોગીઓને પૂતાન જીવન પણ બદ્દે. બગાનું ખાતાં જાકરનો ગાંગડો પણ મોદામાં આવી જાય! આવી બધી પારણાઓ રાખીને ઓમ્ભૂ પરિવારના ભાઈઓએ મહાપરિશ્રમ અને અતિ મહાઉત્સાહ સાથે આટલો સંગ્રહ આમાં (મૃતસંજીવનીમાં) રજૂ કર્યો છે. સર્વનું મંગળ કરવાની જીવનાથી પ્રેરાઈને, આ પત્રો પ્રકાશિત કરવા-કરાવવામાં, પ્રત્યક્ષ-પરોક્ષ પ્રયત્ન કરનારા સૌ ઘૂલ-ઘૂલ ધન્યવાદને પાત્ર છે. સર્વેનું મંગળ કરવાની જીવના રાખનારનું મંગળ તો અનાયાસે જ થઈ જવાનું.

આધ્યાત્મિક પ્રેમીઓ, મિત્રો, જિજ્ઞાસુઓ, મુમુક્ષુઓ વગેરે; ગુરુસંતોના પ્રતિ-ઉત્તરોને, અભિપ્રાયોને, આશીર્વયનોને કેવા મંગળમય, અમોદ અને વેદવાક્ય માનતા હોય છે તેનો એક નમૂનો આ રહ્યો -

આપના શ્રી મુખેથી સરેલા શબ્દો વેદો જ છે. તે સંગ્રહિત કરવા, પ્રગત કરવા તે પણ ભક્તાજનોને માટે તો જીવનનો એક મોટો મંગલ પ્રસંગ ગણ્યાય. “શાંતા”, “સત્તસંગ-પરાગ”, “પરિવાર પત્રિકા” (“કૃતમભરા”) વગેરે અમૂલ્ય છે. પરંતુ ધીરાની પરામ્ર તો જવેરીઓ જ કરી શકે. આપનું મંડળ તો જવેરીઓ જ

છે. જણો લિખુાઓ પરમ ગુરુનિઃછ છે. સદગુરુસમપક્ષાલિખુ તો “ગુરુ-આજ્ઞાનો કદી વોપ ન કરવો” ને વરેલા છે.”

દલાભાઈ હેડમાસાર

તા. ૧૨-૭-૮૪, તેલનાર

પરમ ગુરુ પરમાત્માને પ્રાર્થના કરીએ કે તેઓ આપણાને એવી સમજા આપે કે જેથી આપણે ગુરુસંતોના આશિષો સદા આપણા પર વરસતા રહે તેવા કાયા સદા કરતાં રહીએ.

ચિંતન કરશે જે જેવું, આચરણ કરશે તે તેવું;

આચરણ કરશે જે જેવું, સુખદુઃખ ભોગવશે તે તેવું.

અહ-નાન - દેવ-દેવી - પદ-કિનાર, ઈશર ઈશારે નાચે,

ઈશરને છોડી “યોગલિખુ” તું, શા માટે પાખંડ યાચે?

સર્વ ભવન્તુ સુખીનાઃ સર્વ સન્તુ નિરામયાઃ ।

સર્વ ભક્તાઙ્તિ પશ્વન્તુ, મા કશ્ચિદ્દુઃખ ભાગભવેત ॥

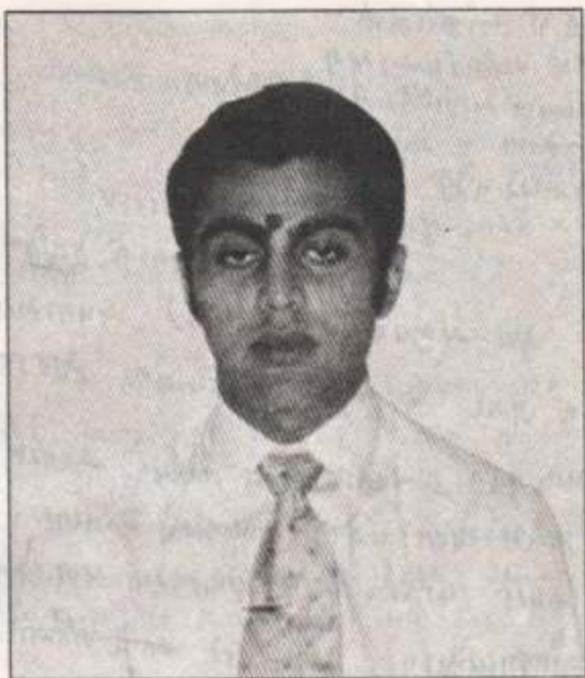
સર્વ સુખી અને નિરોગી રહો, સૌન્દુર શુભ થાવ, કોઈ દુઃખી ન રહો.

“અમૃત-મહોત્સવ” નિમિત્તે પ્રગટ થતી “મુતસંજીવની” સૌને સંજીવન બલ્લીને અનંતાનંદ આપો.

સદા સર્વ શુભેચ્છક

- યોગલિખુના

જ્ય નારાયણ - જ્ય ઓમ્ભુ ગુરુદેવ, નમસ્કાર

સ્વ. કેતનભાઈ સુરેશભાઈ અં. પટેલ

દેહધારક : તા. ૨૦-૬-૧૯૭૪ - દેહવિસર્જન તા. ૧૦-૬-૨૦૦૩

ઓમ્ પરિવાર (લંડન)ના મહામના બેન પુખાબેન તથા સુરેશભાઈ અંબાલાલ પટેલ પુ. ગુરુજીના અનન્ય પ્રેમી છે, તેમના સ્વ. સુપુત્ર શ્રી કેતનભાઈ પણ ખૂબ પ્રેમી હતા. તેઓ અચાનક જ નાની ઉમરમાં ઓમ્પુરવાસી થઈ ગયા. પોતાના એકના એક પ્રાણધ્યારા પુત્રની પુષ્પસ્મૃતિમાં તેમના માતા-પિતાને આ “મૃતસંજીવની” પુસ્તક છપાવવાનો ખર્ચ પોતા તરફથી આપીને પોતાના ફનોતા પુત્રને દિવ્ય શ્રદ્ધાજીવિ આપી છે. આ તેમની ઘણી ઊંચી સમજ કહેવાય. સૌ ગુરુપ્રેમીઓ તેમાંથી પ્રેરક્ષા લેશે. પરમ ગુરુ પ્રશ્નાવ પરમાત્મા તેમને લાગેલા આ વજાધાતને સહન કરવાની શક્તિ અને સમજ ઝાપે તેવી પ્રાર્થના.

ઓમ્ પરિવાર ટ્રસ્ટ વતી

- ડૉ. સ.સ. બિશ્વના

જ્યુ ઓમ્ગુરુદેવ

ପାତା ରୀତି ଲାଗିଯାଇଥାଏ -

W.M. HARRIS 201AD
LAWRENCE UNIVERSITY LIBRARY

مکالمہ۔ ۹۔ ۲۰۲۱ء

2014. 9.
Linn & Co. 431

4-7 m *Scirpus cyperinus*

Ranachan's Writings

ମୁଦ୍ରା-ବିଭାଗ (ମୁଦ୍ରକ) ଓ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ମୁଦ୍ରା

Հայոց պատմութեան առաջնահարուսակ է Տիգրան Մակեդոնական կայսերը:

derischen Zuständen (durch $\delta\tau$) durch $\delta\tau$ ausdrücken.
Hieraus folgt wiederum $\delta\tau = \delta t$.

ՀԱՅԻ ՇԽԱԼ ԶՈՒՄՑՔԵ, ՀՀԿԱԾ; ՀԱՅԻ ՀԱՅԱՀԱՐՄԱՆ ՀԱՅ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՇՄԱՐՔԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԻՃԱԿԻ

11/27/2010 10:11:14 AM = 11/27/2010 10:11:14 AM - USA-11101.

on the other hand, always in competition with the other

ա ու այս աշխատ կան բայց այս պահը
ամեն օր է լուսավոր առաջ առաջ

“**ମୁଁ** କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

Հայութեան և առաջ! Հայութ ասուն ԲԻ
առ ԲԱԼ անց ինքը ամեր տալ պահակ! առ
առան ու առ արակ առ է պահ գոյակ առան
պահ տես առ ու պահ պահ տես առ ու պահ
օչակ օչակ ինքնէ, առայս առ է պահ պահ

આશીર્વયન

શ્રી શ્રી માં અનંતાનંદ આશ્રમ

અનંતધામ, વહેલાલ, તા. દસકોઈ, જિ. અમદાવાદ

(પરમ તપોમૂર્તિ-વાત્સલ્યમૂર્તિ પ.પુ. શ્રી શ્રી ઊં માં અનંતાનંદતીર્થજીનાં -)

-: આશીર્વયન :-

આત્મસ્વરૂપશ્રી -

પ.પુ. યોગલિકુજ મહારાજ -

દિવ્યાત્માને પ્રષાદમ.

‘મૃતસંજીવની’ (પત્રસંગ્રહ) “જ્યનારાયણ ગ્રંથાવળિ”નું ૨૮મું પુષ્ય પ્રગટ થઈ રહ્યું છે ત્યારે તેના પ્રારંભે પરમગુરુના આશિષ આ માધ્યમે અવતરણ કરવાની આપની પ્રત્યક્ષ વ્યક્ત થયેલી ભાવનાએ અંતરના ઉંડાણમાં ભાવભીનો સ્પર્શ કર્યો છે. (આપના) શરીરની વૃદ્ધાવસ્થા પણ (આપના) મનની થનગનતી અધ્યાત્મ યૌવાવસ્થાનાં દર્શન કરી અતિ આનંદ થયો.

“અમૃતમહોત્સવ” નિમિત્તે આકાર લઈ રહેલ ‘મૃતસંજીવની’ માંથી - પ્રગટ થનાર ભક્તોના સર્વ પત્રોમાંથી - તેમની ગુરુભક્તિ, નિષા, ચાતકદાઢિ, મુમુક્ષુતા અને સાચું શિષ્યત્વ પ્રગટ થઈ રહ્યું છે. આપશ્રીના પત્રોમાં ગુરુ-શિષ્યોના સંબંધોનું સારતત્ત્વ, માતૃવત્ત પ્રેમ, છલકતો આત્મિકભાવ, પિતૃવત પાલન, આજ્ઞામાં ‘ઉત્તિજત - જગૃત-પ્રાયવાન નિબોધત’ = “ઉઠો, જગો અને જ્ઞાન પામો” નો આદેશ જળણે છે. વૈદિક યુગમાં આર્થદ્રષ્ટાઓએ ઘોષિત કરેલા આ ત્રણે શબ્દો આપશ્રીના પત્રોમાં ક્યાંકને ક્યાંક શિષ્યોના ચિત્તને ઢંઢોળી જતા દેખાય છે. આપની આ દિવ્ય હક્કલનો પ્રતિભાવ ભક્તોના પત્રોમાં માત્ર દેખાય છે. આમ ગુરુશિષ્યોના શાશ્વત સંબંધોનો પરિચય આપતી આ પુસ્તિકા મર્ય જગતને અમરત્વની પ્રસાદી પહોંચાડનાર બની રહેશે.

સાધનાપથ પર ચાલતા સાધકોના જીવનના લક્ષ અને દિશા સંબંધી માર્ગદર્શન
પણ આ પુસ્તિકા દ્વારા પ્રાપ્ત થશે; વળી સાધકોને એ પણ અનુભવ થશે કે મુમુક્ષુ-
યાની બાબ્ધ રીતે એકલો દેખાતો હોવા છતાં તે ક્ષયારેય એકલો હોતો નથી, તેને
પોતાના ગુરુદેવ-ભગવાનનું માર્ગદર્શન, સાનિધ્ય અને હૂંક પ્રાપ્ત થતાં જ હોય છે.

મને આશા (શ્રદ્ધા) છે કે પૂજ્ય યોગનિઃખુ મહારાજ દ્વારા પ્રગટ થયેલ અને
થનાર “જ્યે નાગાયજુ ગ્રંથાવલિ” વિશાળ જનસમુદ્દાયમાંથી મુક્તિપથના
પ્રવાસીઓને તેમના પથ પર દિવ્ય પ્રકાશ પાથરનાર પુરવાર થશે, પૂજ્યશ્રીની
વિશશાંતિની ભાવનાનાં પરિણામો બતાવનાર બની રહેશે, સાધકોને પોતાના સત્ત-
ચિત્ત-આનંદ સ્વરૂપની પિછાંક કરાવનાર પરમ પ્રસાદ સાબિત થશે.

તા. ૧-૫-૨૦૦૪

- માઁ અનંતાનંદ તીર્થ - ૩૫

आश्वर का बोधक (नाम) प्रणव/ओम् है।

(समाधिषाद के यज्ञों का भावानुवाद)

- (२४) क्लेश, कर्म, कर्मफल और वासना जिसमें नहीं है ऐसा पुरुषविशेष/चेतनविशेष आश्वर है।
- (२५) आश्वर संपूर्ण सर्वज्ञ है।
- (२६) आश्वर पूर्वकाल के गुरुओं के भी गुरु है और काल की मर्यादा से (जन्म-मृत्यु से) पर है।
- (२७) आश्वर का नाम प्रणव/ओम् है।
- (२८) अर्थ के चिन्तन सहित ओम् का जप करना।
- (२९) चिन्तन सहित जप करने से अन्तरायों का अभाव और आत्मसाक्षात्कार होता है।

પ.પ. ગુરુદેવ શ્રી યોગભિક્ષુજી
દ્વારા લખાયેલ પત્રોના
પ્રેરણાદાયી અંશો

હનુમાનિયા, તા. કડી તા. ૧૧-૪-'૭૭

પ્રિયવર રોહિતભાઈ,

આઈ-નવ દિવસથી અહીં જપઅનુષ્ઠાનમાં બેઠો છું. તે તા. ૧૫મીના રોજ
 પૂરું થાય છે. તે નિભિતે પ્રેમીભક્તોએ તા. ૧૬મીના રાત્રે આઈ વાગ્યાથી
 સત્તારમીના સવારે આઈ વાગ્યા સુધી 'ॐ નમઃ શિવાય'ની પૂન રાખી છે. તો
 જો અનુષ્ઠાના હોય તો ધાર્મિક-સાત્ત્વિક આનંદ લેવા મિત્રમંડળ સહિત જરૂર
 આવજો. ખોરાકમાં કેવળ લીલી દ્રાક્ષ ઉપર જ છું. તબિયત ખૂબ સારી છે.

જો આવવાની ઈચ્છા થાય તો અમદાવાદ કનુભાઈ કે વિનુભાઈ કે
 રાહુલભાઈનો સંપર્ક વેળાસર કરી લેજો...

મુ. હનુમાનિયા, ડે. જપયજ્ઞ કુટીર,
 આંબાવાડિયું, પો. અગોલ, તા. કડી.

શુભ ચિંતક
 યોગભિક્ષુ

'ધર્મમેધ', અમદાવાદ તા. ૭-૪-'૭૮

પ્રિયવર રોહિતભાઈ,

... બીજું ખાસ જણાવવાનું કે તા. ૧૨-૪-'૭૮ને ગુરુવારે હનુમાનિયા
 મુકામે ધ્યાનરોહણ ઉત્સવ રાખ્યો છે. તે દિવસે અને રાત્રે સત્તસંગ-આનંદ
 ચાલશે. તો જો તમોને અનુષ્ઠાના હોય તો સત્તસંગ-આનંદ કરવા જરૂર
 આવશો. સાથે જેમને આવવાની ઈચ્છા હોય તેમને લેતા આવશો.

... અમારે લાલમાં દ્રાક્ષકલ્પ ચાલે છે. આજે એકનીસમે દિવસ છે. દ્રાક્ષ

સિવાય બીજું કશું જ લેતા નથી. સાત ડિલો વજન ઉત્તર્યું છે. તે સિવાય તબિયત સારી છે. અને ૧૮-૪-'૭૮ સુધી દ્રાક્ષકલ્પ ચલાવવાનો વિચાર છે.

બસ એ જ, યોગબિલુના નારાયણ સ્મરણ

⊕ ⊕ ⊕

'ધર્મમેધ', અમદાવાદ તા. ૨૬-૧૦-'૮૦

શ્રીમાન સ્વર્ધમનિલ,

... યોગબિલુના નારાયણ સ્મરણ.

૧૧૧ ... ઈશ્વર જે કાંઈ કરે છે - કર્મના નિયમ પ્રમાણે જે કાંઈ થાય છે, તે સહન કર્યા વિના ધૂટકો નથી. દરેક જીવ ઋણાનુભંગ પ્રમાણે મળે છે અને ધૂટો થાય છે...

૧૧૨ ... જે વાત આપણા હાથની નથી એ માટે દુઃખ લગાડવાથી કાંઈ વળે નહીં, ને શરીર ખરાખ થાય. જે દિવંગત આત્મા તરફ આપણાને ખૂબ પ્રેમ હોય તો એની પાછળ બિલકુલ રડવું નહીં, પરંતુ ખૂબ ઈશ્વરસ્મરણ કરવું. ઘરમાં સૌ મળીને એની પાછળ ઈશ્વરસ્મરણ કરજો. તે જીવ આપણા ઘરમાંથી કાંઈ લઈ ગયો નથી. કેવળ પ્રેમ આપી ગયો છે. તો એમને પણ આપણે પ્રેમ આપવો. દિવંગત આત્માને પ્રેમ આપવા માટે ઈશ્વરસ્મરણ સિવાય બીજો કોઈ રસ્તો નથી.

પ્રભુ સર્વને સદ્ધર્મમાં પ્રેરો.

સર્વને સાચી સુધરણાંતિ આપો.

યોગબિલુના નારાયણ સ્મરણ

⊕ ⊕ ⊕

'ધર્મમેધ', અમદાવાદ તા. ૨૧-૮-'૮૧

પરમાત્મીય મંજુલેન,

અમદાવાદ આવતાંની સાથે જ તમારી પ્રેમ નીતરતી, ઓમાંડિત, સુદર્શન ચક્કાઈ કરે તેવી રાખડી મળી. ખૂબ આનંદ થયો. સૌ સ્વ-પર કલ્યાણ સાધ્યો.

હરિકૃપા તથ જ્ઞાનિએ,
ટે માનવ અવતાર;
ગુરુકૃપા તથ જ્ઞાનિએ,
છુડાવે સંસાર. (મનસે)
ગુરુ મિલા તથ જ્ઞાનિએ, મિટે મોહ તનતાપ;
હર્ષ-શોક વ્યાપે નહીં, તથ ગુરુ સ્વયં હી આપ.
રામ ભજનમે આલસી, ભોજનમે હુણિયાર;
તુલસી ઐસે જીવકો, લાખ બાર પિકાર.

સદા સર્વ શુભેચ્છક યોગભિસુના ગુરુસ્મરણ

⊕   ⊕   ⊕

હોબોકેન, (અમેરિકા) તા. ૧૦-૮-'૮૨

શ્રીમાન સ્વધર્મનિધ ગુરુધ્યાનભિસુણ તથા સર્વ ઓમ્ પરિવાર,

... બધે જ ઓમ્ નારાયણની કૃપા અને રક્ષા વરસી રહી છે. આ દેશની વ્યવસ્થા તથા પુરુષાર્થ અનુકરણીય છે. શ્રી ગુરુપ્રેમભિસુણ તો એટલા હર્ષવિભોર રહે છે, કે રાતદિવસનું પણ તેમને ભાન રહેતું નથી. નોકરી પણ કરતા જ્યાય છે અને બધું સંભાળતા જ્યાય છે. વસુબેનને પણ ખૂબ કામ રહે છે કારણ કે અમારી હાજરીના કારણે અહીં ખૂબ માણસોની અવર-જવર રહે છે. સૌં હસતા મોહે ઓમ્ નારાયણના કાર્યમાં મર્યાદા પડ્યા છે.

... અહીની સર્વ પ્રજા અમને ખૂબ હુતૂહલથી જુબે છે. ગ્રિન્સબરોમાં ત્યાંના ચર્ચના પાદરી મળવા આવ્યા હતા. તેમણે અમારા માટે જિસસને પ્રાર્થના કરી હતી, કે અમારું અહીનું વિશ્વશાંતિ માટેનું વિચરણ સફળ થાય.

ત્યાં સૌને પ્રેમપૂર્વક નારાયણ સ્મરણ.

યોગભિસુ

⊕   ⊕   ⊕

હોબોકેન, યુ.એસ.એ. તા. ૧૦-૩-'૮૩

પ્રિયવર ગુરુધ્યાનભિસુણ,

ભગવાનની કૃપાથી અહીનું કાર્ય હાલ પૂરતું પૂર્વ થયું છે. તા. ૬૫
એપ્રિલે અમે અહીથી ભારત આવવા નીકળીશું...

... તા. બારમી માર્ગે કનેક્ટિકટ સ્ટેટના ડાર્ટકોડ શહેરમાં વિશ્વહિદુષ
પરિધના ઉપકરે આપણું વ્યાખ્યાન રાખેલ છે. બે દિવસ ત્યાં રોકાણ થશે.

અહીં ગ્રવીશભાઈ ડોક્ટરના ત્યાં બાર કલાકનો ગાયત્રી જ્યોતિષ રાખેલો.
ઓમનારાયણની કૃપાથી તેમના ત્યાં ગઈકાલે મુત્રજન્મ થયો છે. ...

"કોઈનો ભાર ન રાખે મોરારી, આપે વ્યાજ સહિત ગિરધારી."

જ્યોતિષના દિવસે એવો સ્નો પડ્યો, એવો સ્નો પડ્યો, કે ભલભલાની
કસોટી કરી નાંબે. તોય પુષ્પળ ભક્તોએ હાજરી આપી.

જ્યનારાયણ જ્યગુરુદેવ સાથે તમારો યોગલિકુ

⊕ ⊕ ⊕

હોબોકેન, પુ.એસ.એ. તા.૨૮-૭-'૮૨

પ્રિયવર શશિકાંતભાઈ તથા ઉધાબેન,

... ત્યાંના ગુરુપૂર્ણિમા ઉત્સવના સમાચાર વાંચી ખૂબ રાજી થયા છીએ.
હર વખતે એ રીતે હળીમળીને કાર્ય કરશો. ધર્મભેદમાં બાપુની હાજરી છે તેમ
સમજવું. ધર્મભેદમાં ગુરુપરિવાર રહે છે. તેમની જોડે જે મર્યાદાથી વર્તવું
જોઈએ તે રીતે વર્તવું. આ વાત સૌને નમતાપૂર્વક સમજાવવી. ...

તમારો યોગલિકુ

⊕ ⊕ ⊕

હોબોકેન, પુ.એસ.એ. તા.૧૮-૮-'૮૨

પ્રિય શશિકાંતભાઈ તથા ઉધાબેન,

... હું વસુબેનને પૂછતો હતો કે ઉધાબેનને અહીં બોલાવીશું? તે જ
દિવસે તમારો પત્ર મળ્યો.

... શ્રીકૃષ્ણના મનમાં એમ હતું કે ઉધ્વવ તો મારી ખૂબ નજીક રહ્યો છે. તેથી
તે અધિકારી બની ગયો હશે. પણ એક પ્રસંગે શ્રીકૃષ્ણનો એ ભ્રમ ભાંગી ગયો, ઉધ્વવ
પણ સાવ સામાન્ય મનુષ્ય જેવો જ (ઢીલો-લાગણીવશ) લાગ્યો. ...

યોગલિકુ

⊕ ⊕ ⊕

હોબોકેન, પુ.એસ.એ. તા.૨૪-૭-'૮૨

... માનસિક રીતે તો તમને સૌને દર અઠવાડિયે પત્ર લખું હું પણ સ્થૂળ
રીતે નથી લખી શકતો. કારણ કે જુદા જુદા કાર્યક્રમો અને જુદાં જુદાં સ્થળોને

કારણે સ્થિરતા ન હોય... શ્રી નવીનભાઈને (શ્રી ગુરુપ્રેમભિકુઝના મોટાભાઈને) મેં પ્રથમ વાર કોન કર્યો હતો ત્યારે તેઓ મારો અવાજ સાંભળીને-અવાજની આત્મીયતા અનુભવીને આનંદવિભોર થઈ ગયા. તેઓ કહેતા હતા કે, “અમને ૨૭ વર્ષ પછી ગુરુ મળ્યા છે. અમેરિકનોને પણ થોડે થોડે મળવાનું થતું જાય છે... એક અમેરિકન બહેનને મળ્યા. તેઓ પણ આનંદવિભોર થઈ ગયાં... તેઓ પણ ઓમ્પરિવારનાં છે તેવું અમે સાબિત કર્યું, તેમણે મંજૂર રાખ્યું. તેમણે મશ્રો કરેલા - “તમે જન્મથી જ ભગવાન છો કે જન્મયા પછી થયેલા? દુનિયામાં શેતાન જેવું કોઈ છે?” અમારા તરફથી તેના ઉત્તરો સાંભળીને તેમણે ખૂબ તાળીઓ પાડીને પોતાનું આનંદવિભોરપણું વ્યક્ત કરેલું, અને પ્રેમ અને નમતાપૂર્વક મારી જોડે શેકહેન્ડ કર્યા અને અમને કહ્યું કે, “હું આપને અવારનવાર મળીશ.” મેં તેમને કહ્યું કે, “તમે મારી વાતો સાંભળીને આનંદમળ થઈને નાચવા નથી લાગ્યાં તે તેની સાબિતી છે કે મારી વાતનો પથાર્થ અનુવાદ નથી થઈ રહ્યો.”

થોડો સમય પહેલા માઉન્ટ પોકોન ગયેલા. ત્યાં શંકરાચાર્ય મહારાજનો આશ્રમ છે. બાજુમાં વિશાળ સરોવર છે. અતિ રમણીય જગ્યા, જાણે સ્વર્ગનો દુક્કડો. ત્યાં એક અમેરિકન સંન્યાસી અને સંન્યાસિની છે. તેમણે અમારું અતિ ઉમળકાથી સ્વાગત કર્યું. તેમણે તેમનું સાહિત્ય આપ્યું, અમે અમારું સાહિત્ય આપ્યું. ત્યાં રહેવાનું અમને આમંત્રશ આપ્યું છે... અમે કહ્યું કે, “આ શંકરાચાર્ય મઠના પ્રતિનિધિ તરીકે આપની આશિષ ઈચ્છીએ છીએ કે અહીંના કાર્ય માટે અમને સફળતા મળે.” તેમણે કહ્યું કે, “અમે તમારા માટે ગણપતિને પ્રાર્થના કરીશું.” પછી અમને ગણપતિની મૂર્તિ પાસે લઈ ગયા અને ઘોડખોપચારથી પૂજન કરાયું. તેઓ સંસ્કૃત ઉચ્ચારો ખૂબ જ શુદ્ધ કરતા હતા. ગણપતિની મૂર્તિના ખબે સૂતર હતું તે બતાવીને અમે પૂછ્યું કે આ શું છે? તો કહે - ઉપવિત. પછી મેં મારી જનોઈ બતાવી તેથી તે ખુશ થઈ ગયા. આંખો આશ્રમ હોશેહોંશે અમને બતાવ્યો. તેઓ પણ ખૂબ પ્રભાવિત થયા.

મુક્તાનંદ બાબાનો આશ્રમ પણ જોઈ આવ્યા. ત્યાં પણ સારો આવકાર મળ્યો. તેમના રસોડામાં જ અમારો પ્રસાદ જમ્યા. તે સ્થળ પણ અતિ સુંદર છે. રોજે ૫૦-૬૦ માઈલ તો ઓછામાં ઓછાં ફરવાનું થાય જ. સો-બસો ને તેથી વધુ પણ થઈ જાય.

... રાત્રે મોટેલમાં સૂઈ રહ્યા. સવારમાં ખૂબ વરસાદની આગાહી હતી. અમે સવારમાં ઊઠીને દરિયાડિનારે ફરવા ગયા. આખો દિવસ ફર્યા. વરસાદ આવ્યો નહીં. સાંજે મોટેલ પર ગયા. મોટેલવાળાં માલિક પારુબેનને કહે કે, “તમારી સાથે જે પ્રિસ્ટ છે (પ્રિસ્ટ એટલે હું) તેમણે વરસાદ રોકી રાખ્યો છે તેથી તમે આરામથી ફરી શક્યાં. હું ભાગ્યશાળી હું કે મારી મોટેલમાં પ્રિસ્ટ રહ્યા. ફરીને પાછા પ્રિસ્ટને લઈને આવજો.” પછી અમે ઘરે નીકળવાની તૈયારી કરી ત્યારે તે અમેરિકન કહે કે, “ભયંકર વાવાજોડાની આગાહી છે તેથી નીકળી શકાય નહીં. અમે તોય નીકળ્યા. રસ્તામાં ક્રાંત્ય વાવાજોડું મળ્યું નહીં. ઓમ્નારાયણ ચારે બાજુ કૃપા અને રક્ષા વર્ધાવી રહ્યા છે.

... ત્યાંની ગુરુપૂર્ણિમા પ્રબંધક ટુકડીને ધન્યવાદ તથા આશિષ...

દર શનિ-રવિ પધરામણીનો કાર્યક્રમ હોય છે. ત્યાં સ્વાધ્યાય થાય, સત્તસંગ થાય... કૃપાળું આશ્રમમાંથી આમંત્રણ છે. કદાચ આવતા શનિવારે ત્યાં જઈએ.

... પ્રિસ્કટવે સંપૂર્ણ શાંત. પેટનો વાયુ પણ સંભળાય. કર્ષ્ણમુદ્રા વિના નાદ સંભળાય. સંપૂર્ણ નિર્ભય... ભરજુંગલમાં છૂટાં છૂટાં મકાનો, સંપૂર્ણ સગવડવાળાં... મકાનોની આસપાસ ધણી ધૂટી જગ્યા જેમાં સરસ ધરો અને જાડો. તે ધાસમાં ક્રાંત્ય કર્યા પડ્યો ન હોય. ધાસમાં સસલાં દોડતાં જોવા મળી જાય. અહીં ધણા સમયથી જેઓ રહે છે છતાં તેમણે જે પ્રદેશો નથી જોયા તે, મારી સાથે તેમને પણ જોવા મળે છે...

યોગભિન્નના નારાયણ સ્મરણ

⊕   ⊕   ⊕

હોબોકેન, યુ.એસ.એ. તા. ૧૮-૧૨-'૮૨

પુ. મોટાભાઈ તથા પરિવાર,

... અહીનો શિયાળો ધણો કઠિન છે. હું રોજ નિયમ મુજબ ફરવા જાઉં છું. ચાર સ્વેટર, સદરો, ઓવરકોટ નીચે થર્મલ (હોઝિયરી ચોયણો) પેન્ટ, હાથપગના મોંઝાં, બૂટ, ટોપી આટલું ફરવા જાઉં ત્યારે પહેલાં હું તોય આંખમાંથી દડદડ પાણી ચાલ્યાં જાય...

અત્યારે અહીં ચારે બાજુ નાતાલના શષ્ણગારો જોવા મળે છે. ત્યાં નાતાલમાં પલિયડ શિબિરની તૈયારીઓ ચાલતી હશે...

યોગભિકુની

⊕ ⊕ ⊕

ધોબોકેન, પુ.એસ.એ. તા. ૨૪-૧-'૮૩

પુ. મોટાભાઈ તથા પરિવાર,

... રોજે અલોકિક, દિવ્ય અને આદેશયુક્ત સ્વખો આવે છે...

ધોડાસર મુકામે શિવરાત્રિનો ધ્વજારોહણ ઉત્સવ ઊજવાય તો ત્યાં અને જો ન ઊજવાય તો પર્મમેઘમાં ત્રણ કલાકનો વાચિક જાપ (ગાયત્રીનો) રાખી અને પૂર્ણાહૃતિ વખતે તમારે (ગિરજાશંકરભાઈએ) યોગભિકુની વતી ડૉ. સ. સ. ભિકુણે આશિષના રૂપે ટેરીકોટનું ત્રણ વાર કાપડ ઓફાડવું. ભૂલવું નહીં. પ્રેમભિકુની વિધિ અમે અહીં પતાવીશું...

યોગભિકુના નારાયણ સમરણ

⊕ ⊕ ⊕

ધોબોકેન, પુ.એસ.એ. તા. ૧૫-૧૧-'૮૨

પુ. મોટાભાઈ તથા પરિવાર,

... લુસ્ટનથી “દર્પણ” નીકળે છે તેમાં “યોગભિકુ-વચનામૃતો” છપાવા લાગ્યાં છે. દર મહિને તેઓ છાપશે... નવા વર્ષની સૌને આશિષ. જ્યનારાયણ.

હર્ષદ માસ્તરના બંને પત્રો મળી ગયા છે. તેમને થયેલા અનુભવો ખૂબ અલોકિક અને આવકાર્ય ગણાય. ધ્વણી સાધનાના અંતે આવાં શુભ, દિવ્ય સ્વખો આવે છે...

યોગભિકુની

⊕ ⊕ ⊕

યુ.એસ.એ. તા. ૮-૩-'૮૩

પુ. મોટાભાઈ તથા ધરનાં સર્વે,

તા. ૧૨-૩-'૮૩ એ, કનેક્ટીકટના હાર્ટફોર્ડ શહેરમાં, એચ ૧૭-૯

પરિધદના ઉપક્રમે આપણું વ્યાખ્યાન યોજયું છે. ઓમ્ભગવાને કૃપા અને રહા છૂટા હાથે વરસાવી છે.

ગુરુપ્રેમભિષ્ણુજી ઘોડાસરનો અહેવાલ વાંચતા હતા. તેમાં આવ્યું કે – “મોટાભાઈએ બાપુના ફોટાને નમસ્કાર કર્યા, સ. સ. ભિષ્ણુજીને નીચા નમીને વંદન કર્યા.” આ વાંચીને તેઓ બે મિનિટ સુધી રહ્યા. પછી બોલ્યા કે – હવે કોઈ જ્યોતિષીને પૂછવા જવાની જરૂર નથી, મોટાભાઈના ભાગ્યમાં અમેરિકાની મુસાફરી છે જ. આ ઉપરથી તેમની ‘ગુરુનિષ્ઠાની તીવ્રતા સમજવાની છે.’ તેઓ અવારનવાર કહે છે કે બાપુ આ દસ માસ તમારી સાથે રહ્યો તેમાં એટલો બધો નિપુણ થઈ ગયો કે હજાર વર્ષે પણ ન થઈ શકું! આપની સાથે દસ હજાર વર્ષ કોઈ રહે તો પણ આપને ન ઓળખી શકાય.

યોગભિષ્ણુના નારાયણ સ્મરણ

⊕ ⊕ ⊕

પુ.એસ.એ. તા. ૩૦-૧૧-'૮૨

૫. મોટાભાઈ તથા પરિવાર,

તા. ૨૭મી ના રોજ ગાયત્રી-મારૂતિ હવન ખૂબ સુંદર રીતે સંપન્ન થયો. લગભગ ૩૦૦ માણસોએ ભાગ લીધો. તે દિવસે કાતિલ ઠંડી હોવા છતાં લોકોએ એ ઠંડીમાં બહાર બેસીને પણ ભાગ લીધો. ખૂબ ઉત્સાહ અને ઉમળકાથી સૌએ આહુતિ આપી. અમેરિકામાં આવો હવન પ્રથમ વાર જ થયો એમ લોકો કહેતા હતા. હવનનાં દશ્યો ઝડપવા ત્રણ મુવી કેમેરા અને એક વીડીઓ ચાલતા હતા...

સૌ ઓમ્ભ પરિવારને યાદ

યોગભિષ્ણુ

⊕ ⊕ ⊕

પુ.એસ.એ. તા. ૨૩-૨-'૮૩

૫. મોટાભાઈ તથા પરિવાર,

હું અહીંથી તા. ૨ જુલાઈ ત્યાં આવવા નીકળીશ. શનિવારે રાત્રે ૮-૨૫ કલાકે ખેન અહીંથી ઊપડશે. એર ઇન્ડિયા ફ્લાઇટ નં. ૧૧૨ બોમ્બે એરપોર્ટ પહોંચવાનો સમય તા. ૩ જુલાઈ રવિવારે રાત્રે ૧૧-૫૫ કલાકે.

થઈને તાલીઓના ગડગડાટ કરે. કલાક પછી અમે કહું કે અમે પ્રવચન બંધ કરીએ? યોગીજી કહે કે હજુ ચલાવો. મેં કહું કે, “સત્તાને પૂછી જુઓ, એ લોકો કંટાળી તો નથી ગયા ને?” અંગ્રેજીમાં તેમને પૂછવામાં આવ્યું તો બધા “નો-નો” કરવા લાગ્યા. અને અતિ આગ્રહ કરવા લાગ્યા. ફરીને પ્રવચન ચાલ્યું. આપી સત્તા શાંત, એકાગ્ર. વિષય ખૂબ ગંભીર હતો. છ-સાત કેમેરા ચાલતા હતા. એક વીડીઓ કેમેરા ચાલતો હતો. તેમાં બોલતી ફિલ્મ ઉત્તરતી જતી હતી અને અમને દેખાતી જતી હતી. પ્રવચન પૂરું થયું એટલે આરતી ઉતારી. પાછા હોલ બહાર નીકળતી વખતે એક બહેને આસન ઉપર રાખેલાં અમારાં ચંપલ અમારા પગમાં પહેરાવી દીધાં.

સ્પેશ્યલ કારમાં પાછા ઉતારે ગયા. તેમનાં સેકેટરી બેન પ્રવચનની વારંવાર પ્રશ્નાંસા કરવા લાગ્યાં. અમે તેમને એક નાની માળા બેટ આપી. એક અમેરિકન ડોક્ટર સાધક યોગીજીને કહેવા લાગ્યા કે, “બે માસ પૂર્વે મેં યોગભિસ્કુઝને સ્વભનમાં જોયેલા.” તેમણે રાત્રી રોકાવાની અમારી બધી બ્યવસ્થા કરી રાખી હતી. પણ અમારે પાછા વળવાની ઉતાવળ હતી તેથી ન રોકાઈ શક્યા. ફરીને આવવાનું તેમણે અમને આમંત્રણ આપ્યું છે.

...પંકજભાઈ સ્વભનમાં આવેલા. એક ફૂવાના કામ પર દેખરેખ રાખતા હતા...

યોગભિસ્કુના નારાયણ સ્મરણ

હોબોકેન, યુ.એસ.એ. તા. ૬-૬-'૮૨

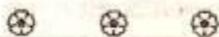
પુ. મોટાભાઈ તથા પરિવાર,

હું અહીં સુખરૂપ પહોંચી ગયો છું. છ સાત ગાડીઓ લેવા આવી હતી. એક ગાડી શાખગારેલી હતી. તેના પર ‘ઓમ् ગુરુ ઓમ्’ની ધજા ફરકતી હતી. સૌ અમારી ગાડી સામે જોયા કરતા હતા...

અહીં પ્રેમીઓનો ઉત્સાહ ઘણો છે...

બધે જ પરમાત્માની ફૂપાનો અનુભવ થઈ રહ્યો છે. ઘણો દૂરના કાર્યક્રમો ગોઠવાઈ ગયા છે. ગોઠવાઈ રહ્યા છે...

યોગભિસ્કુ

અમદાવાદ તા. ૩-૫-'૮૪

પ્રિયવર ગુરુપ્રેમભિક્ષુજી તથા ઓમ્પરિવાર,

... આ જવાબદારીભર્યું કાર્ય (આધ્યાત્મિક જન્મોત્સવ) પાર પાડવા બદલ
શ્રી પ્રવીણ સોલંકીને ફરીફરીને ધન્યવાદ. આ યુગમાં ભોગવિલાસનાં કાર્યોની
જવાબદારી લેવા સૌં તૈયાર થઈ જાય અને હાજરી પણ સૌં આપે. પરંતુ આવાં
કલ્યાણકારી કાર્યોની જવાબદારી લેવી અને તેમાં હાજરી આપવી તે તો માત્ર
ગતજન્મોનું ભાથું સાથે લઈને આવ્યા હોય તેમના માટે જ શક્ય છે...

યોગભિક્ષુના નારાયણ સ્મરણ

'ધર્મમેધ', અમદાવાદ. તા. ૧-૬-'૮૪

પ્રિયવર ગુરુપ્રેમભિક્ષુજી,

તમારો પત્ર કાલે મળ્યો... તમારા પત્રોમાં હંમેશા વધુ અને વધુ
નિષાયુક્ત વિચારોનું નિરૂપણ જોઈને કચારેક વિચાર આવે છે કે મને તમારા
જેવા અધિકારીઓ શાન્દું કારણે મળ્યા હશે? હું તો એટલો અધિકારી નથી, કે
નથી તો મારી પાસે એવું તપ. ત્યારે? આ બધું ઓમ્પરમાત્માની અહેતુકી
કૃપાનું જ ફળ છે. બાપુના (યોગભિક્ષુના) કાર્યકર્મની સફળતાને જ તમે
નિર્વિકલ્પ સમાધિ સમજો છો તે કેટલું મોટું અને ઉમદા સમર્પણ!

શ્રી સોલંકીભાઈ કુશળ હશે. તેમને આધ્યાત્મિક જન્મદિવસ ઊજવવાનો
મોક્ષ મળ્યો તેથી ખૂબ ખુશ છે. કારણ કે અધિકારી છે ને. નહીં તો આ
જમાનામાં અને અમેરિકા જેવા દેશમાં રહેવા છતાં આવો ઉત્સાહ કયાંથી
હોય. તેમની ઈચ્છા તો યોગભિક્ષુનો સાક્ષાત્કાર દિવસ પણ ધામધૂમથી
�જવવાની છે. એ દિવસ ક્યો હશે?! જેને સાક્ષાત્કાર થયો તેને તો તેની
ખબર હોય કે ન ય હોય પણ "જેનો" સાક્ષાત્કાર થયો "તેને" તો તેની જરૂર
ખબર હશે.

શુભેચ્છાક યોગભિક્ષુ

'ધર્મમેધ', અમદાવાદ. તા. ૧-૬-'૮૪

શ્રીમાન, સ્વર્ખમનિષ શ્રી મોદાભાઈ,

તમારો પત્ર મળ્યો.

તમારી વાત સાચી છે. જો આપણે સદ્ગુર્ખી અને પવિત્ર હોઈએ તો જ અન્યોના સદ્ગુર્ખો અને પવિત્રતા જોઈ શકીએ છીએ.

મહાપ્રકાશમાન સૂર્યદેવની હાજરી હોવા છતાં આંખળો તે પ્રકાશને જોઈ શકતો નથી અને જન્માંધ તો તે પ્રકાશની કલ્યાણ પણ કરી શકતો નથી. અંધ અને જન્માંધ ભલે સૂર્યપ્રકાશને જોઈ કે કલ્પી શકતા ન હોય છતાંધ અહેતુકી કૃપાવાળા સૂર્યનારાયણ તો તે બનેને પોતાની ઉઘાતાનો લાભ આપીને તે બનેની ઠંડી તો ઉડાડે છે જ. સંત લોકો પોતાનો સ્વભાવ નથી છોડતા અને શઠ લોકો પોતાનો સ્વભાવ નથી છોડતા.

- (૧) જે કદી ભૂલો ન કરે તે દેવ.
- (૨) જેના હાથે અવારનવાર ભૂલો થઈ જાય અને જે તે ભૂલોનો પસ્તાવો-પ્રાયશ્રિત કરતો રહે અને ફરી ભૂલો ન કરવાનો નિર્ણય કરે તે માનવ. અને
- (૩) જે સતત ભૂલો કરતો રહે અને પોતાની ભૂલને 'ભૂલ' તરીકે ન જોઈ શકે, ન સમજ શકે તે દાનવ.

દેવ, દાનવ અને માનવ આથી કોઈ જુદા નથી. મનુષ્ય; દેવ, દાનવ કે માનવમાંથી શું બનશે તે તેનું મિત્રમંડળ કેવું છે તેના ઉપર આધારિત છે. કેવું મિત્રમંડળ રાખવું તે આપણા પોતાના હાથની વાત છે.

સદા સર્વ શુભેચ્છક યોગનિક્ષુ

— આત્મા, મહાત્મા, પરમાત્મા અને દુષ્ટાત્મા —

- (૧) જે કદી એક પણ ભૂલ ન કરે તે પરમાત્મા કહેવાય. પરમાત્માને કાંઈ કરવાપણું જ નથી તેથી તેમના દ્વારા ભૂલ થાય જ નહીં.
- (૨) જેના દ્વારા જવલે જ ભૂલ થઈ જાય પણ ભૂલમાંથી તે પથાશીઓ બહાર નીકળી જાય, અથવા બીજાના કલ્યાણ માટે જેમને ભૂલ કરવી પડે તે મહાત્મા કહેવાય.

- (૩) જે અવારનવાર ભૂલો કરતો રહે અને ભૂલોનો પશ્ચાત્તાપ પણ અને પ્રાયશ્ક્રિય પણ કરતો રહે અને ફરીને ભૂલો નહીં કરવાનો નિર્ણય પણ કરતો રહે તે આત્મા-જીવાત્મા-લઘુઆત્મા કહેવાય.
- (૪) જે સતત ભૂલો કરતો રહે તોથ જેને પોતાની ભૂલો, ભૂલો જ ન લાગે તે દુષ્ટાત્મા-દાનવ-રાક્ષસ કહેવાય.

⊕   ⊕   ⊕

‘ધર્મમેધ’, અમદાવાદ. તા. ૨-૭-'૮૪

શ્રી ગોરખનભાઈ ગજજર,

પૂર્વજનમના અને પૂર્વજીવનના સુકૃતના ફળરૂપે સુખની પ્રાપ્તિ થાય છે અને દુષ્ટતના ફળરૂપે દુઃખની પ્રાપ્તિ થાય છે. જેમ સુખ કાયમ નથી રહેતું તેમ દુઃખ કાયમ નથી રહેતું. દુઃખ સમયે મનને ધૈર્યપૂર્વક ઈશ્વરસમરણમાં જોડી રાખવાથી દુઃખના વધુ મોટા ચકરાવામાં પડવાથી બચી જવાય છે. જ્વાં સ્થૂળ ઉપાયોનો અંત આવી જાય છે ત્યાંથી પ્રભુસમરણરૂપી સૂક્ષ્મ ઉપાયોનો પ્રારંભ થાય છે.

-- યોગભિકૃ

⊕   ⊕   ⊕

‘ધર્મમેધ’, અમદાવાદ. તા. ૨-૭-'૮૪

શ્રી મહાભાગ્ય વિભૂતિબહેન,

... દિનચર્યા ગોઠવી તે સારું કર્યું. આ રીતે અનુશાસનમાં રહેવાથી સહજ રીતે જ મન ઉપર કાબૂ થાય છે. પોતાના અયોગ્ય વર્તનની પોતાને ખબર પડતી રહે તે જાગૃતિ જ કહેવાય...

— યોગભિકૃના નારાયણ સ્મરણ

⊕   ⊕   ⊕

‘ધર્મમેધ’, અમદાવાદ. તા. ૨-૭-'૮૪

શ્રીમાન સ્વર્ણમનિષ શ્રી દીપકભાઈ,

... તમે લખો છો કે “હજુ શારીરિક આધાત દૂર થયો નથી એવો પીડકારક અનુભવ થયો.” ખરેખર આના માટે કાંઈ કરવું જોઈએ. ધ્યાન,

સાધના વગેરે આવાં દુઃખદાયક ન હોવાં જોઈએ. લાગે છે કે આ બધું કદાચ વધુ પડતા વાયુને કારણે થતું હોય. ધ્યાનમાં બેસવાથી આવી પીડા થતી હોય તો ધ્યાનમાં ન બેસવું જોઈએ. બેઠકનો ભાગ લાંબા સમય સુધી દબાઈને રહે તે પણ વાયુપ્રકૃતિવાળા માટે ઈષ્ટ નથી...

યોગભિકૃ

‘ધર્મમેધ’, અમદાવાદ. તા. ૧૬-૭-'૮૪

શ્રીમાન, સ્વર્ધમનિધ શ્રી લલિતભાઈ તથા જ્યાબેન તથા ચિ. જાગૃતિ

... “અસંતોષ જરાય નથી રહેતો” એવી રજૂઆતથી અસંતોષની જ રજૂઆત થાય છે, અસંતોષની જ પ્રતીતિ થાય છે.

“પ્રાર્થના કરતાં કરતાં જ” ક્યારેક પ્રાર્થનામાં હોઈ શકાય છે. વૈખરીની હાજરીમાંથી મૌન હોઈ શકે છે. મૌનમાં હોવા છતાંથી અસ્કૃતિત શબ્દો સ્કૃતિત થતા હોય છે.

જીવનને ભર્યું ભર્યું કરી દે તેવાં ગૃહ રહસ્યોની સમજ અનાયાસે જ ઊર્ધ્વમાંથી અધોમાં અર્થાત્ સમાચિમાંથી વચ્છિમાં અવતરવા લાગે - ઊતરવા લાગે - વરસવા લાગે તેનું જ નામ કૃપા...

યોગભિકૃના નારાયણ સ્મરણ

‘ધર્મમેધ’, અમદાવાદ. તા. ૧-૬-'૮૪

(એક પ્રભુપ્રેમી બહેનને)

જેના દ્વયમાં પ્રભુવિરહની, પ્રભુવિયોગની આગ ધગધગતી હોય, પ્રભુમિલન માટે શું કરવું, કેમ કરવું તેના વિચારોમાં જ જે ચોલીસ કલાક તરફડતો હોય તેવા જીવાત્માઓમાં બાપુ રસ નહીં લેતો કોનામાં લેશે?

તમારાં લખાણોમાં અધ્યાત્મ-વિરહાજિન એટલો ભભૂકેલો જોવામાં આવે છે કે - હોય છે કે વાયક પણ તેનાથી અસ્પર્શ્ય ન રહી શકે. આધ્યાત્મિકતા માટે આવી તમન્નાવાળા ખૂબ ઓછા જોવા મળે છે. આવા આત્માઓને મળીને, વાંચીને કે સાંભળીને અલૌકિક આનંદ અનુભવાય છે. બધી જ

પ્રવૃત્તિઓ વિવેકબુદ્ધિથી આચરાય તો જ ફળદાયી બને છે. શેમાંય પણ ઉતાવળ કે ઘેલછા કે ગાંડપણ ન થઈ જાય તે માટે સાવધ રહેવું જોઈએ.

યોગભિક્ષુના નારાયણ સ્મરણ

✽ ✽ ✽

‘ધર્મમેધ’, અમદાવાદ. તા. ૧૮-૭-'૮૪

(કર્મયોગી શ્રી વિક્રમ પટેલને)

જ્યાં ચમત્કાર જેવું કાંઈ નથી ત્યાં ચમત્કાર અનુભવવો એ પણ મોટો ચમત્કાર છે. એ તો સૌ પ્રેમીઓનું અધિકારીપણું, મહાનપણું અને ઉદારપણું છે. બહાર દેખાતું મહાનપણું એ તો પોતાની અંદર રહેલા મહાનપણાનું પ્રતિબિંబ માત્ર છે.

ભગવાનને મહાન તેમના ભક્તો કરે છે, ગુરુજીને મહાન તેમના શિષ્યો કરે છે અને સંતોને મહાન તેમના પ્રેમીઓ કરે છે. અને તે બધી અધિકારીપણાની સાબિતી છે.

તમે સૌ અમને હરધડી યાદ કરો છો તેથી તે યાદ અમારા હદ્ય સુધી ટકરાય છે અને તેથી તમારી સૌની ખૂબ યાદ આવે છે. જેની ખૂબ યાદ આવે તેને તુરત મળવાનું મન થાય. મળવાનો બીજો કોઈ ઉપાય નહીં હોવાથી પત્ર દ્વારા મળીને સંતોષ અનુભવીએ છીએ.

કર્મફળોચ્ચા રહિત થઈને જેને કર્મ કરવાની કુશાગ્રતા પ્રાપ્ત થઈ ગઈ છે, ખરેખર તે જ કર્મયોગી છે, પરમહંસ છે.

યોગભિક્ષુ

✽ ✽ ✽

‘ધર્મમેધ’, અમદાવાદ. તા. ૧૨-૮-'૮૪

સત્તસંગ, પ્રવચન, વાતચીત તથા લોકસંપર્ક અને સત્તસાહિત્ય દ્વારા લોકોમાં સાચી સમજારૂપી જગ્ગતિ લાવીને એવો પ્રયત્ન કરવો કે જેથી તેઓ એ સમજ શકે કે ખરેખર સાચાં સુખશાંતિ એટલે શું? અને તે શામાં છે? અને તે કેવી રીતે પ્રાપ્ત થઈ શકે?

બસ, આટલું સાચું સમજાઈ ગયા પછી તેઓ સાચાં સુખશાંતિ પ્રાપ્ત

કરવાનો તથા સુખી થવાનો જરૂર પ્રયત્ન કરશે. કારણ કે સૌને સુખશાંતિ અને લાભ જ જોઈએ છે. કોઈને દુઃખ, અશાંતિ કે નુકસાન નથી જોઈતું. આ કાર્યક્રમના અમલ માટે એક જગાએ કે અનેક જગાએ પ્રવચનમાળા ગોઠવી શકાય. જુદા જુદા દિવસોએ જુદા જુદા ભક્તોના ત્યાં સ્વાધ્યાય રાખી શકાય. અને આશ્રમ કે એવી કોઈ જગાએ નિયમિત સત્સંગ પણ રાખી શકાય. આ કાર્યક્રમ કઈ રીતે અમલી કરવો અને કઈ રીતે અસરકારક કરવો તે ત્યાંની પરિસ્થિત અને ત્યાંની પ્રેમી વ્યક્તિઓ ઉપર અવલંબિત છે.

⊕   ⊕   ⊕

‘ધર્મભેદ’, અમદાવાદ. તા. ૧૭-૮-'૮૪

• પ્રયવર ગુરુપ્રેમભિક્ષુજી તથા ઓમ્ભુ પરિવાર,

મિથ્યા મિ દુક્કડં

મિથ્યા મારું દુષ્કૃત્ય

મિથ્યા મે દુષ્કૃતં

દુષ્કૃત્યોની મારી માંગવાથી મારી મળી જતી હશે? જે હોય તે ખરું પણ આ રીતે મારી માંગીને – પશ્ચાત્તાપ કરીને, ફરીને દુષ્કૃત્યો ન કરવા માટે સાવધાન થવાની – સાવધાન રહેવાની જરૂર જરૂરત છે.

કર્મનો સિદ્ધાંત તો કહે છે કે કર્માને ભોગવીને જ તેમાંથી મુક્ત થઈ શકાય – કર્માને ભોગવીને જ કર્માને ખપાવી શકાય.

જે કાંઈ સારાં-માઠાં કર્મ થયા કરે છે તેનાં સારાં-માઠાં ફળોને ભોગવીને જ ખુટાવી દઈએ-ખપાવી દઈએ અને નવાં કર્મફળો ન બંધાય તેની કાળજી રાખીએ તો એક કાળ એવો આવે કે ત્યારે મારી માંગવાની જરૂરત ન રહે. એવો સમય ન આવે ત્યાં સુધી સૌને –

મિથ્યા મિ દુક્કડં

સગાસનેહીઓને, જાણ્યા-અજાણ્યાઓને, ગુરુસંતોને તથા પરમગુરુને –

મિથ્યા મિ દુક્કડં

સગાસનેહીઓ ક્ષમા આપે તે તેમની ઉદારતા છે; ગુરુસંતો ક્ષમા આપે તે તેમનો સ્વભાવ છે; અને પરમગુરુ ક્ષમા ન આપે, કર્મફળો ભોગવાવે તેમાં જ આપણું ભલું છે.

યોગબિલ્કુના મિથ્યા મિ દુક્કડં
યોગબિલ્કુને મિથ્યા મિ દુક્કડં

‘ધર્મમેઘ’, અમદાવાદ. તા. ૧૫-૮-'૮૪

ભાઈશ્રી દીપકભાઈ તથા રંજનબેન તથા સર્વે કુટુંબ પરિવાર,

કુશળ હશો.

તમારો પત્ર આજે મળ્યો. નવરાત્રીમાં તમારા ઈચ્છા મુજબના મંત્રનું અનુષ્ઠાન કરી શકો છો. ગાયત્રીમંત્ર એ પણ ગુરુમંત્ર જ છે. જેટલા સંયમનિયમના પાલનયુક્ત અનુષ્ઠાન થઈ શકે તે સારું છે. રોજે મંત્રસંખ્યા એકસરખી થાય અથવા વધારો કરી શકાય, ઘટાડાય નહીં તે મુખ્ય નિયમ છે. પોતાનું મગજ સહન કરી શકે એટલા જ મંત્રો રોજ કરવા જોઈએ. ગાયત્રીમંત્રનું સવાલાખનું અનુષ્ઠાન તો નવ દિવસમાં પૂરું થઈ શકે નહીં માટે લઘુઅનુષ્ઠાન કરી શકાય.

અહીં સૌ ભક્તોએ આખો શ્રાવણ મહિનો જ્પનો કાર્યક્રમ રાખ્યો હતો; સવારે બે કલાક ગાયત્રીમંત્રના માનસિક જ્પ, સાંજે એક કલાક ‘ઓમ્નમ્ શિવાય ઓમ્’ના વાચિક જ્પ. અમાસના દિવસે હવન રાખ્યો હતો. લગભગ ચાલીસ હજાર આહુતિઓ અપાઈ હશે.

હમણાં સીઝન હંડી છે તો તબિયત જાળવજો. સહેવાતા સહેવાતા ગરમ પાણીમાં હાથપગ કાંડા સુધી અડધો કલાક બોળી રાખવાથી જૂની શરદીમાં ખૂબ રાહત રહે છે. આ પ્રયોગ દિવસમાં બે વખત કરી શકાય. દિવસમાં બેત્રાજ વખત સહેવાતું સહેવાતું ગરમ પાણી લગભગ અડધો શેર પીવાથી રાહત રહે છે.

શુલેચ્છક યોગબિલ્કુ

‘ધર્મમેઘ’, અમદાવાદ. તા. ૭-૧૧-'૮૪

જગતમાંથી કોણ ક્યારે ચાલી જશે તેનો કોઈ ભરોસો નથી. સૌને જવાનું નક્કી છે. સત્તસંકલ્પો આ જ શરીરથી જેટલા પૂરા થઈ શકે તેટલો વધુ આનંદ; બીજા જન્મ સુધી કાર્યને મુલત્વી રાખવું તે દીર્ଘસૂત્રતા છે. છતાંય

મનુષ્યના દાથની વાત નથી. મનુષ્ય પ્રમાણિકપણે પ્રયત્ન જરૂર કરી શકે છે. એ જ તેની કૃતાર્થતા છે.

યોગભિક્ષુના નારાયણ સ્મરણ

‘ધર્મમેધ’, અમદાવાદ. તા. ૨૪-૧૧-'૮૪

(પુ. ગુરુપ્રેમભિક્ષુજી તથા તેમના પત્ની વસુભેનને સંબોધીને)

...કંટાળે કેમ ચાલે?

ઓમ્ પરમાત્માના ઉપાસકો અને બાપુનો સંગાથ થયો છે તેવાઓનું હદ્ય તો વજથીયે કઠળા અને માખણથી યે નરમ હોય. કોઈપણ પરિસ્થિતિ તેને હચમચાવી ન શકે. તે પરિસ્થિતિને તાબે ન થાય, પરિસ્થિતિને તાબે કરીને જ રહે. ટ્રેનનો મુસાફર પોતાની મુસાફરી કોઈ પણ ભોગે પૂરી કરે જ છે ને? જીવન એ લાંબી મુસાફરી છે; શક્ય તેટલા આનંદમાં પૂરી કરવાની છે. કોઈ પણ ક્ષેત્રમાં એકલા પણ કાર્ય કરી શકીએ તેટલા તૈયાર થવાનું છે....

અગવડતાના દિવસો પણ કાયમ રહેવાના નથી. કોઈ ગમે તેવું જડ વર્તન કરે તોય આપણે તો પ્રેમપૂર્ણ જ વર્તન કરવાનું છે. આપણે ક્ષયાં આખી જિંદગી તેમની સાથે કાઢવી છે....

યોગભિક્ષુના નારાયણ સ્મરણ

‘ધર્મમેધ’, અમદાવાદ. તા. ૨૭-૧૧-'૮૪

(યોગાચાર્ય શ્રી અમૃતજીને લખેલ પત્રાંશો)

યુવાનવર્ગ જો યોગ તરફ વળે તો વિશ્વનો ધર્મો ઉપકાર થાય. (૧) ક્ષણજીવી અને દીર્ઘજીવી સુખશાંતિના તફાવતને પારખવાની કુશળતા પ્રાપ્ત થાય અને (૨) સહનશક્તિ કેળવાવીને શક્તિના ધર્મા મોટા જથ્યાનો દુર્ઘય થતો અટકાવી શકાય તો કલ્યાણની ધર્મી નજીક પહોંચી જવાય.

ઉપરોક્ત બંને દિવ્ય ઉદેશ્યોની પૂર્તિ દીર્ઘકાળના યોગાભ્યાસથી થઈ શકે. દીર્ઘકાળના યોગાભ્યાસની પ્રેરણા અને શ્રદ્ધા ગુરુજનો, સંતજનો અને યોગાચાર્યો પાસેથી પ્રાપ્ત થઈ શકે.

પૂર્વ અને પશ્ચિમ બંને, વિશાનના વિલાસમાંથી ઉત્પન્ન થતા અસંતોષરૂપી મહાઅજગરના ભીખણ ભરડામાં ભીસાઈ રહ્યા છે. યોગરૂપી અમોદ સાક્ષાત્ દ્વારા યોગીગુરુઓ જ તેમાંથી તેમને મુક્ત કરાવી શકશે. તે અજગર, સૌનો ભાંગીને ભુક્કો કરે ત્યાર પહેલાં જો ચેતી જવાય તો સાંદું.

વૈચારિક ગંગાનું અવતરણ, ડિયાત્મક-પ્રયોગાત્મક ભૂમિકા પર કરાવી શકનાર ભડકીર ભગીરથોની અને મરજીવાઓની, હાલના તબક્કે સખત જરૂરત છે; કે જેઓને લોકેપણામાં રાચવાની કે સુખશૈયામાં આળોટવાની ઈચ્છા સ્વાજે પણ ન હોય.

પ્રેરણા આપીને વસ્તુની અસલ કિમત સમજાવી દેવાની ફરજ વિશેખણોની છે. સૌ કિમતી વસ્તુ જ પસંદ કરે છે; ઓછી કિમતની વસ્તુ પસંદ થઈ જાય છે તે તો કિમત વિશેની અશાનતાના કારણે.

વિશેખણો પોતાની ફરજ બજાવવામાં કદી ન વિરામો.

⊕   ⊕   ⊕

‘ધર્મમેધ’, અમદાવાદ. તા. ૧૭-૧-’૮૫

(શ્રી વિક્રમ પટેલ (અમેરિકા)ને લખાયેલ પત્રના અંશ)

સંકાંતિના બીજે જ દિવસે તમારી માન્યતા-કાંતિના શૂભ સમાચાર - કે હવે તમે કેવળ શુકનમાં જ માનો છો, અપશુકનમાં નથી માનતા - વાંચીને ખૂબ દર્ખ થયો. સાવધાનીપૂર્વકનો ઘણાં વર્ણોનો અભ્યાસ હોય તો જ શુકન, અપશુકનરૂપી સ્થૂળ માન્યતાઓ અને આગ્રહોથી ઉપર નીકળી શકાય છે. જીવનના દરેક દિનોંનમાં કમે કમે સદ્ગાંતિ લાવતા રહેવાથી સાવ સહેજમાં જ કલ્યાણની ટોચ ઉપર જઈ પહોંચાય છે.

શ્રી ગુરુપ્રેમભિક્ષુજી તથા તમારા વિચારો - “પ્રભુ” તથા “સાક્ષાત્કાર” વિશેના - ખૂબ સમાનતાવાળા છે. તેમણે તેમના એક મિત્રને લખ્યું છે કે “પ્રભુને ઓળખી લેજો, ઓળખી શકશો નહીં, કારણ કે તેઓ ખૂબ સરળ રીતે જીવે છે.” (આ ઈશારો યોગભિક્ષુજી તરફ છે.)

પ્રભુનાં દર્શન ચાહે સૂક્ષ્મ સ્વરૂપે થાય કે ચાહે સ્વભન્માં થાય કે ચાહે સ્થૂળ

સ્વરૂપે થાય તે સર્વ, અધિકારી માટે તો આનંદપ્રદ અને આધ્યાત્મિકતામાં પ્રગતિકારક જ છે. તેવા અનુભવો કરવા માટે તમોને ખૂબ ખૂબ પન્ચવાદ.

‘ધર્મમેધ’, અમદાવાદ. તા. ૧૮-૧-'૮૫

(શ્રી ગુરુપ્રેમલિક્ષુજીને લખેલ પત્રના અંશો)

જે સ્વયં ચેતી જ્ઞય છે તે મહાવીર છે; જે અન્યોના ચેતવવાથી ચેતે છે તે વીર છે; જે ઠોકરો ખાઈ-ખાઈને ચેતે છે તે ધીર છે; જે કોઈપણ રીતે ચેતતો નથી તે બધીર (બહેરો) છે અને જે, ચેતાવનારનું ગળું પકડે છે તે ભાગ્યહીન છે. આ બધી વાતો-રહસ્યો જેને સમજ્ઞય તે ભાગ્યશીલ છે. આ બધું સાંભળીને ન સાંભળ્યું કરનાર વિવેકહીન છે.

ચિત્રફૂટકે ઘાટપે, ભધી સંતનકી ભીર;
તુલસીદાસ ચંદન ઘસે, તિલક કરે રધુવીર.

આ પ્રમાણે કહીને હનુમાનજીને તુલસીદાસે ચેતાવી દીધા હતા અને “તેજાને ટકોર”ની જેમ હનુમાનજી અતિ શીધ્ર ચેતી ગયા હતા. હનુમાનજીની જેમ ચેતી જ્ઞય તેવા અત્યારે કેટલા? અને તો તો હનુમાનજી ન બની જ્ઞય! અત્યારનો માનવી તો અનેક ઘા ખાઈખાઈને ચેતે તોય ઘણું. તોય તેની બલિહારી. પરદુઃખભંજકોએ હતોત્સાહ થયા વિના કાર્ય કર્યે રાખવું. મનુષ્ય પત્ન ઈશ્વરકૃપા.

‘ધર્મમેધ’, અમદાવાદ. તા. ૩૦-૩-'૮૫

(શ્રી વાસુદેવભાઈ પટેલ (પુ. એસ. એ.)ને લખાયેલ પત્રના અંશો)

બહુજનહિતાય-બહુજનસુખાયના વિરાટ કલ્યાણકાર્યમાં તમારે પણ નિમિત્ત બનવાનું હોઈ શકે. ફળેચારહિત કાર્યકુશળતા કેળવવી.

વસ્તુ હાથમાં છે. વસ્તુને હાથનો આધાર છે; તેથી તે નીચે નથી પડતી - તેની અધોગતિ નથી થતી. હાથનો આધાર હટી જતાં જ વસ્તુ અનાયાસે જ પતન પામે છે - નીચે પટકાય છે. પતનમાં-અધોગતિમાં પ્રયત્નની જરૂર નથી, ઊર્ધ્વગતિમાં જ પ્રયત્નની અપેક્ષા છે. જીવને ગુરુસંતોનો આધાર છે ત્યાં

સુધી તેનું પતન નથી થતું પરંતુ ઊર્ધ્વગતિ માટે સ્વપ્રયત્નની તથા સુપ્રયત્નની આવશ્યકતા છે. ગુરુ-સંતપ્રેરણાએ અને પોતાના પ્રયત્ને પમાય છે - પરમગતિ, ઊર્ધ્વગતિ, કલ્યાણ, મુક્તિ.

રામ જરૂરે બેઠકર, સબકા મુજરા લેત;

જેસી જિનકી ચાકડી, વેસા ઉનકો દેત.

'ધર્મમેધ', અમદાવાદ. તા. ૨૬-૭-'૮૫

(શ્રી ભરત દેસાઈને તેમનાં માતુશ્રીના મરણ પછી લખાયેલ પત્રના અંશ)

... જે દુઃખો નિવારવા મનુષ્ય શક્તિશાળી નથી તેવાં દુઃખોને જ્ઞાન-સમજ્ઞાનો સહારો લઈને, વિવેકી મનુષ્યો હળવાં કરી શકે છે.

- યોગભિકુ

સંયમ સર્વ સાધનાનું મૂળ છે. અને

સુખશાંતિ સર્વ સાધનાનું ફળ છે.

સર્વ સંયમોનો રાજ્ઞ છે,

નિર્ઝામપણું. નિર્ઝામપણાની સિદ્ધિ

વીર્યરક્ષારૂપ સંયમ વિના થઈ શકતી નથી.

તેથી જ યોગશાસ્ત્રમાં કહું છે કે -

મરણં બિંદુપાતેન

જીવનં બિંદુધારણાત्

'ધર્મમેધ', અમદાવાદ. તા. ૨-૮-'૮૫

(શ્રી દિલજિતભાઈ તથા વિભૂતિબેનને લખેલ પત્રના અંશો)

... મનનો સ્વભાવ અતિ ચંચળ છે. તે સતત ગતિશીલ જ રહેવાનું. જો તેને આયાસપૂર્વક સારી પ્રવૃત્તિ નહીં આપીએ તો તે ખોટી પ્રવૃત્તિમાં લાગી જવાનું. માટે તેને સારી પ્રવૃત્તિમાં રોકી રાખવું તે બુદ્ધિમાની છે. તમો સતત

પ્રવૃત્ત રહો છો તે સારું છે. સત્પ્રવૃત્તિ સાધના માનીને કરવી, જેથી હર્ષ-શોકના આધાતોથી બચ્યી શકાય.

'ધર્મમેઘ', અમદાવાદ. તા. ૨૭-૧૧-'૮૪

(શ્રી ગુરુચરણકિરજને લખાયેલ પત્રમાંથી)

"તારી કોઈ હાક સુધીને ના આવે તો?

એકલો જાને રે...."

એકલો જાજે રે....

આધ્યાત્મિક પંથે અર્થાતું આત્મિક સુખશાંતિ પ્રાપ્ત કરવાના માર્ગ એકલા જવાનું છે — માટે એકલા થવાનું છે — એકલા થઈને બેકલાનો રસ માઝવાનો છે. સાથીઓને પણ સાથે લેવાનો યથાશક્તિ પ્રયત્ન કરીએ તે ખોટું નથી; તે એક ફર્જ છે — તે એક આનંદ છે. ખરેખર તો સાથે ચાલે — ભલે થોડે આગળ કે થોડે પાછળ — તે જ સાથી. આપણે સાથી બનવું છે? કે બીજાને સાથી બનાવવા છે?

જો સાથ ચલે ઉસકી એક બાર જય ઔર સાથ ન ચલે ઉસકી અનેક બાર જય. ક્યો?

તમારો આગળનો પત્ર મળી ગયો છે. 'પરિવાર પત્રિકા'ના હવે પછીના અંકમાં તે છાપવાનું નિયરિલ છે. જિજાસુઓના પ્રયત્નથી જિજાસુઓ મેરણા પામે તો સારું.

હરિજનસે તું હેત કર,
કર હરિજની સે હેત;
માલ મુલક હરિ ટેત હૈ,
હરિજન હી હરિ ટેત.

અર્થ :- જો હરિ જોઈતા હોય તો હરિથી નહીં પરંતુ હરિના જનોથી હેત કર. કારણ કે હરિ તો ફક્ત માલ-મુલક (ભૌતિક સંપત્તિ) જ આપી શકે છે, હરિને તો ફક્ત ભક્તો જ આપી શકે છે.

'ધર્મભેદ', અમદાવાદ. તા. ૧૧-૮-'૮૫

(ગુ.પ્રે.બિકુળને લખેલ પત્રના અંશ)

આપણી પાસે શું નથી એ નહીં પરંતુ શું છે તે ધ્યાનમાં લઈને આશાદીપક અખંડિત પ્રકાશિત રાખીએ. જીન્યા ત્યારે સાથે શું હતું? અત્યારે ઘણું બધું છે; અને ઘણું બધું પણ નથી રહેવાનું. રહેશે માત્ર કહી નાશ ન થનાર, કોઈથી નાશ ન થનાર, સ્વાનુભવો.

"જીવનમાં કેટલું કમાયા, રે એનો સરવાળો માંડજો." તે સરવાળો જ જીવની સાથે રહેનાર અમોદ મૂડી છે.

મિચા મી હુક્કડ

માફ કરો હુખૂત્યો મારાં

હુખૂત્યો - અપરાધો કોણ કરે છે? કોનાં કરે છે? કોની માફી માંગવાની છે? અપરાધો માફ થઈ શકે છે? અપરાધોની માફી માંગવી એ નિરાભિમાનતારૂપી સદ્ગુણ જરૂર છે પણ માફી કેવી રીતે માંગવી?

પર્યુધણ પર્વ

(૧) અમારી પ્રવર્તન (૨) સધાર્મિક વાત્સલ્ય (૩) પરસ્પર ક્ષમાપના (૪) અક્રમ-તપ આરાધના અને (૫) ચૈત્ય પરિપાઠી - આ પાંચ કર્તવ્યોમાં અક્રમ-તપ આરાધના અમને સર્વોપરિ લાગે છે. જેમ શ્રાવણ માસ શ્રાવણ કરવાનો, પુરુષોત્તમ માસ ઉત્તમ પુરુષોની કથા કરવાનો અને સાંભળવાનો તથા તેમની પાસેથી કથા સાંભળવાનો માસ છે તેમ પર્યુધણ પર્વ અક્રમ-તપની આરાધના માટેનું છે. આખા વર્ષમાં ઈન્દ્રિયો ઉપર જે બળાત્કારો કર્યા હોય છે તેની માફી ફક્ત અક્રમ-તપ આરાધના દ્વારા જ થઈ શકે છે. અક્રમ-તપ એ શરીરશુદ્ધિનું રાષ્ટ્રીય સામૂહિક પર્વ છે. "શરીર આદિં ખલુ ધર્મ-સાધનમૂ" ધર્મના આચરણ માટેનું ખરું-પ્રથમ સાધન શરીર જ - સ્વસ્થ શરીર જ છે. જો શરીર બરાબર ન હોય તો ઉપરોક્ત પાંચમાંથી એકે ય કર્તવ્ય નિભાવી શકાય નહીં. માટે -

અક્રમ કરીને શરીર શુદ્ધ અને સાત્ત્વિક રાખવું. સામાન્ય બુદ્ધિના જીવો પણ લાભ લઈ શકે માટે આવા આરોગ્યના અમોદ ઉપાયો પુષ્ય કમાવાના બહાને ધર્મસંપ્રદાયમાં વણી લેવામાં આવ્યા છે. જગતમાં આરોગ્યથી મોટ

પુષ્ય - મોહું સુખ બીજું કયું છે? આ અતિ સૂક્ષ્મ વાતોને-રહસ્યોને સમજવાનો તથા સમજાવવાનો પ્રયત્ન કરવો.

‘ધર્મમેઘ’, અમદાવાદ. તા. ૧૬-૭-'૬૮

આત્મસ્વરૂપ,

સંચાલકશ્રી,

યોગ એજચ્યુકેશન સેન્ટર, મેલબોર્ન (ઓસ્ટ્રેલિયા)

પ્રિય મહોદય,

ઓગણનીસ મેનો તમારો લખેલો પત્ર મળ્યો. ધ્યાવાદ. તમારો લોકહિતનો સદ્ગુર્દેશ્ય જગ્યાને આનંદ થયો. આવા પવિત્ર પ્રયત્નોમાં પરમાત્મા જરૂર સફળતા આપે છે.

આંતરરાષ્ટ્રીય યોગ શિક્ષકસંધની કલ્યાણ એ દિવ્ય ભાવનાઓનો મહાન ઉભરો છે. તે સંધની સ્થાપના થઈ જવાથી આધ્યાત્મિક જગતની શેખ ઉદારતાનો પરિચય મળશે. સંધ પ્રમાણિકપણે કાર્યરત થઈ જવાથી તેને પતિત-પાવની, શાંતિદાયિની ભાગીરથીને પૃથ્વી પર લાવવાનો સુયશ અને સુફળ મળશે.

તમારા પત્રનો ઉત્તર દેવાનો યથાશક્તિ અને યથામતિ પ્રયત્ન કરવામાં આવી રહ્યો છે —

“યોગશિયતવત્તિનિરોધः” — ચિત્તવૃત્તિઓના નિરોધનું નામ યોગ છે. “યોગસ્તમાધિः” — સમાધિનું નામ યોગ છે. “યોગः કર્મષુ કૌશલમ्” — કર્મોમાં કુશળતા — ચિત્તવૃત્તિઓના નિરોધનાં કર્મોમાં કુશળતા — સમાધિ પ્રાપ્ત કરવાના કર્મોમાં કુશળતા — પ્રાપ્ત કરવી એનું નામ યોગ છે. બધા જ પ્રકારના યોગીઓ અને બધા જ પ્રકારના યોગનો મૂળ આધાર છે હઠયોગ. યોગશાસ્ત્રમાં કહું છે — અશેષયોગંયુક્તાનામાધારકમણો હઠ: (૧-૧૦) યોગની સામાન્ય વ્યાખ્યા ઉપર કહ્યા મુજબની છે; કે જે સવિશેષ આત્મતત્ત્વથી સંબંધિત છે અને તે આર્થપરંપરાની બદ્ધિશ છે. આર્થપરંપરાનું અભીષ્ટ છે — કલ્યાણ-મોક્ષ-કૈવલ્ય-આત્મ-પરમાત્મ તત્ત્વની પૂર્વ ઓળખ.

જે યોગ-સાધનં સાક્ષાત् અથવા પરંપરાથી આત્મતત્ત્વની પૂર્વ ઓળખ દેવામાં સમર્થ છે, તે આત્માના આશ્રયરૂપ શરીરનું કલ્યાણ કરવામાં અસમર્થ કેમ હોઈ શકે?

ઉપરોક્ત કલ્યાણકામીઓના જે સહાયક છે અથવા સહાયતા દેવા પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે તેઓ વ્યક્તિ હોય કે સમાજિ, સમાજ હોય કે સંસ્થા, બધા માટે ઉપકારી છે, અભીષ્ટ છે.

(૧) યોગાચાર્ય તે છે જે પોતે યોગનું આચરણ કરે છે અને બીજાઓને આચરણ કરવાવામાં સદાય તત્પર હોય છે, ઉત્સુક હોય છે. તે તન-મનને શાંતિ આપનારા બધા જ સફળ ઉપાયો જાણતા હોય અને ગૌણપણે જેમનામાં જનમનને આકર્ષિત કરવાની કણા અને અલોકિક શક્તિઓ પણ હોય એવા સદાચારી અને ધમ-નિયમોથી યુક્ત આચાર્ય (યોગશિક) અજાહ્યા યોગજિશાસુઓને નિસંદેહ પોતાની તરફ જેંચી લેશે. અંધારાનો નાશ કરવા માટે જરૂરત છે મ્રકાશની; નહીં કે અંધારા સાથે યુધ્ય કરવાની.

ઉપરોક્ત કણા અને શક્તિઓનો ઉપયોગ, અજાહ્યા (પ્રારંભિક) યોગજિશાસુઓને પોતાની તરફ આકર્ષિત કરવાની પ્રાથમિક ભૂમિકા સુધી જ મહીાદિત રહે. ત્યારપણી તે જિજ્ઞાસુ, પ્રમાણિક યોગશિક પાસેથી વાસ્તવિકતા અને અવાસ્તવિકતાને કસવાની કસોટી પ્રાપ્ત કરી લેશે. અને પછી 'હઠ'ની સાધના કરતો કરતો, હઠયોગનો સિદ્ધ બનીને જ 'રાજયોગી' નામની ઉપાધિ (ઉદ્ઘ્રી)ને પ્રાપ્ત કરીને કૃતકૃત્ય થઈ જશે. યોગશાસ્ત્ર આ જ કહે છે —

“મારુતે મધ્યસંચારે મનઃસ્વૈર્ય પ્રજ્ઞાયતે;

યો મનઃ સુસ્વિદ્ધીભાવઃ શૈવાવસ્થા મનોન્મની” (હ.પ. ૨-૪૨)

(૨) “અશેપતાપતપ્તાનાં સમાશ્રયમઠો હઠः” (૧-૧૦) = બધા જ મ્રકારના દુઃખી મનુષ્યોને સારી રીતે આશ્રય દેવાવાણું ઘર હઠયોગ છે.

યોગનાં છ કર્મ, દસ મુદ્રાઓ તથા અષ્ટકુલ્ભક પ્રાણાયામ ત્રિતાપજનિત સર્વ ઉપદ્રવોને શમન કરવામાં, વિશ્વભરની અને સર્વકાળની મનુષ્યજ્ઞતિ માટે સફળ સાધન છે. આખા વિશ્વની શારીરિક આરોગ્ય દેવાવાળી ધર્મી બધી પદ્ધતિઓને તાત્ત્વિક દસ્તિથી

જોતાં એ ખબર પડે છે કે તેમનું મૂળ હઠયોગના નેતિ, ધોતિ આદિ ષટ્કર્મોમાં છુપાયેલું છે. વૈદકશાસ્કનો નિયમ છે કે સર્વ પ્રકારના રોગો ત્રિદોષથી ઉત્પન્ન વિષમતાથી થાય છે. તે વિષમતા સમ કરવામાં ષટ્કર્મ કેવાં ચ્યાત્કારિક અને અમૂલ્ય (મફતમાં મળતાં) સાધનો છે એ વાત સ્વાનુભવી લોકો સારી રીતે જાણે છે.

જ્યાં સુધી માનસિક અને મનોવૈજ્ઞાનિક વાત છે, તે પ્રાણ અને પ્રાણાયામ સાથે સંબંધિત છે. પ્રાણ દ્વારા જ મન કાર્યક્ષમ થાય છે. તાત્ત્વિક રીતે વિચારતાં એ વાત ધ્યાનમાં આવ્યા વિના નથી રહી શકતી કે પ્રાણ જ સૂક્ષ્મ ભૂમિકાને પ્રાપ્ત કરીને 'મન' નામ ધારણ કરે છે. તેથી માનસિક સર્વ સમસ્યાઓનું સમાધાન પ્રાણની જાણકારી પર આધારિત હો. અને પ્રાણની અલૌકિક દિવ્ય શક્તિઓ પ્રાણાયામની કુશળતામાં વસેલી છે. પ્રાણાયાર્થોથી વિશ્વનો કોઈ પણ ભેદ છૂપો નથી રહી શકતો. અને પ્રાણાયામની સફળતા બિંદુરક્ષા અર્થાત્ બ્રહ્મચર્ય-સાધનમાં છે કે જે યોગાંગ યમનું એક બહુમૂલ્ય અંગ છે. મુદ્રાઓ, પ્રાણનિરોધ સાથે કરવામાં આવતો સર્વાંગ વ્યાયામ છે જે કે શવાહિનીઓને પણ શુદ્ધતા અને ઋજુતા (સ્થિતિસ્થાપકતા) આપવામાં સમર્થ છે. તે પ્રાણ-શાસના નિરોધની સાથે કરવામાં આવતું એક એવું સફળ અંગસંચાલન છે, જે તજ્જ્ઞો દ્વારા જ સમજી શકાય એવું છે. મહાનુભાવો દ્વારા ઉપરોક્ત ઋજે સાધનોનો એક એવો કમ નિશ્ચિંત કરવો જોઈએ; એક એવી પરંપરા સ્થિર કરવી જોઈએ કે જેથી પેઢીઓ સુધી તેનાથી લાભ લઈ શકાય.

યોગના અધિકારી કોણ? તેના માટે હઠયોગ ગર્જના કરીને કહે છે કે — યુવાવૃદ્ધો, અતિવૃદ્ધો, વ્યાધિતો દુર્બલોડપિવા, અભ્યાસાત્મ સિદ્ધિમ્બ આખોતિ સર્વયોગે સ્વતંત્રિતઃ” (૬૪-૧) = યુવાન હોય, કે વૃદ્ધ હોય, કે અતિવૃદ્ધ હોય, કે રોગી હોય, કે દુર્બલ-અશક્ત હોય; કોઈ પણ પ્રમાદરહિત થઈને અભ્યાસ કરવાવાળો સિદ્ધિને અવશ્ય પ્રાપ્ત કરે છે.

“ન શાસ્કાદમાત્રેણ યોગસિદ્ધિ પ્રજાયતે” (૬૫)

“ન વેશ ધારણાં સિધ્યેઃ, સત્યમેતનસંશયઃ” (૬૬) =

કક્ત યોગશાસ્નનો પાઠ કરવાથી કે કોઈ પણ પ્રકારનાં બાધ્ય ચિહ્નનો ધારણ કરવા માત્રથી કદી સિદ્ધિ મળી શકતી નથી. શાસ્ત્રોક્ત રીતે અભ્યાસ કરવાથી જ સફળતા મળે છે.

તેથી આચાર-સદાચાર જ સફળતાની કુંચી છે. તેવળ જ્ઞાન (જ્ઞાનકારી) માત્રથી તૃપ્તિ નથી થતી; સમાધાન નથી થતું. જ્ઞાનને કર્મ-કિયા-આચરણ સદ્ગ્યાચરણમાં મૂકવાની જરૂરત છે, ત્યારે જ જ્ઞાન સરળ-સફળ થશે અને વ્યવહારમાં આચરી શકાશે.

- (3) શરીર, મન અને પ્રાણથી પણ જે સૂક્ષ્માતિસૂક્ષ્મ આત્મસત્તા-શક્તિ-હસ્તી છે તેને પ્રાપ્ત કરવી અર્થાત્ સાચી રીતે સમજવી એ જ યોગનો અંતિમ ઉદ્દેશ્ય છે. આવી સૂક્ષ્માતિસૂક્ષ્મ યાત્રા સુધી પહોંચાડનાર સાધન અને સાધનાલયોનું પરાવલંબી રહેવું વિરોધાભાસી પ્રતીત થાય છે. 'સૂક્ષ્મ'ની પૂર્તિ માટે સ્વાવલંબનરૂપી સૂક્ષ્મતા જ ઉચ્ચિત ગણ્યાવી જોઈએ. સૂક્ષ્મતાને શાસનરૂપી મર્યાદાની સ્થૂળતામાં બાંધવી અસંભવ છે. સ્થૂળ સહાય, સ્થૂળ મર્યાદા સુધી જ સીનિત અને સ્વીકૃત હોઈ શકે છે. વ્યક્તિરૂપી સાધક હોય કે સંસ્થારૂપી સાધનાલય, તે સૂક્ષ્મભૂમિમાં પ્રવેશ કરતાં જ 'બાધ્ય' અને 'પર' સહાયતા અને શાસનની સ્થૂળતા આપોઆપ જ ખરી પડશે.

કોઈ પણ સંસ્થાનું પરાવલંબી હોવું તેની ઉન્નતિમાં બાધક છે; ત્યારે તો જરૂર જ કે જ્યારે તે પોતાની આંતરિક ગતિવિધિઓમાં અન્યોનો હસ્તકોપ સ્વીકાર કરે.

મુખ્યપણે જગત બે તત્ત્વોમાં વિભાજિત થઈ શકે છે. પહેલું જડ અને બીજું ચેતન. સમસ્ત જડતાત્પોનું સમાધાન સવિકલ્પ સમાધિમાં થઈ જાય છે. અને સમસ્ત ચેતનતત્ત્વોનું સમાધાન નિર્વિકલ્પ સમાધિમાં થઈ જાય છે. તેથી "યોગ શું છે?" પ્રશ્નાર્થની જગ્યાએ "યોગ શું નથી?" કહેવાથી યોગમહત્તમાની પરિપૂર્ણ જાંખી થઈ શકે છે.

અમને શ્રદ્ધા છે કે નીચેના નિવેદન ઉપર ધ્યાન આપવાની કૃપા કરશો —

જ્યારે પણ આપ પત્રવ્યવહાર કરો, ત્યારે અંગ્રેજ ભાષાની સાથે

તે દેશની ભાષામાં તેનો અનુવાદ હોવો અતિ આવશ્યક છે કે જે દેશમાં
તે લખવામાં આવ્યો છે; જેમકે ભારતમાં તેની રાષ્ટ્રભાષા હિન્દીમાં.
જો એમ નહીં કરાય તો સરળતાપ્રેમી યોગીઓ અને ઉત્ત્ય
યોગસાધકોના અમૂલ્ય અનુભવોના લાભથી વંચિત રહી જવાની પૂરી
સંભાવના છે. સ્વદેશસ્થ મહાનુભાવોની આંગલભાષાની અજ્ઞાનતા
કોઈના માટે પણ આશર્થનો વિષય ન હોવો જોઈએ. ઓમ્... શાંતિ:

શાનં કુતો મનसિ સંભવતિ: તાવત્ત્રાષ્ટોઽપि

જીવતિ મનો મૃયતે ન યાવત् ॥

પ્રાણોમનો દ્વયમિંદ વિલય નપેદ્યો

મોકં સ ગચ્છતિ નરો ન કથમુચિદન્ય: ॥ ૪-૧૫ ॥

— યોગભિકૃ

‘ધર્મમેધ’, અમદાવાદ. તા. ૪-૧૦-'૮૫

શ્રીમાન સ્વધર્મનિષ્ઠ શ્રી રાજેન્દ્ર આર. પટેલ,

... સાધના વિવેકવિહોણી ન હોવી જોઈએ. સાધનામાં તો વિવેકની
વિશેષપણે જરૂરત હોય છે. સર્વસામાન્ય જનસમુદ્દાય કરતાં જુદા તરી
આવીએ એ રીતે સાધના કરવા કરતાં સહજ રીતની સાધના સરળ પડે છે.
તમે તો ખૂબ સમજૂ છો. તેજણને ટકોર. થોં લખ્યું ઘણું સમજુ જશો...

‘ધર્મમેધ’, અમદાવાદ. તા. ૧૪-૧૦-'૮૫

(શ્રી જ્યેશભાઈ ત્રિવેદી (ઉમરેઠ)ને લખેલ પત્રના અંશ)

તમારા પિતાશ્રીના (અવસાનના) સમાચાર જાણીને ખૂબ દુઃખ થયું...

સાચી સમજણની કસોટી આવા પ્રસંગોએ જ થાય છે. દુઃખ થાય એ
સ્વભાવિક છે. પરંતુ જીની પુરુષ, સાચી સમજને આધારે જલદી દુઃખમુક્ત
થઈ શકે છે. સૌ દિંમત રાખશો અને ઈશ્વરસમરણ કરશો.

‘ધર્મમેઘ’, અમદાવાદ. તા. ૨-૧૧-'૮૫

(શ્રી સનતભાઈ ભક્તને યુગાન્ડા લખેલા પત્રનો અંશ)

બ્રાહ્મણને અનુરૂપ આચાર ન હોવા તે ઘણું મોટું નુકસાન કહેવાય. માત્ર બ્રાહ્મણકુળમાં જન્મવાથી કોઈ બ્રાહ્મણ બની જતું નથી. “બધા ભોગો અંતે વિષા છે.” એવા નિર્જય ઉપર આવીને પલભર પણ તે નિર્જયને જે ભૂલતો નથી અને તેથી ભૂખણયુક્ત આચરણો કરવા જે સમર્થ થાય છે તે જ ખરો બ્રાહ્મણ છે.

ઘણા મોટા કહેવાતા ભોગોના બદલામાં પણ બ્રાહ્મણત્વને જતું કરવું તે કદી ભરપાઈ ન થઈ શકે એવો નુકસાનીનો સોદો છે તે વાતને — તે રહસ્યને જે જાણો છે તે જ કસોટીકાળમાં પણ ભીમ-ભીષ્મ પરાક્રમ કરીને અવિચણ ઊભો રહી શકે છે. અને તેથી તે બ્રાહ્મણ છે.

ઉપરોક્ત બ્રાહ્મણત્વ ગ્રાપ કરીને કોઈ પણ વ્યક્તિ બ્રાહ્મણ બની શકે છે. બ્રાહ્મણત્વ એ કોઈ પ્રદર્શનની વસ્તુ કે પ્રશંસા પામવાની-કરાવવાની કોઈ કણા નથી. એ તો મનોજ્ય ગ્રાપ કરીને નિજાનંદમાં મસ્ત થઈ જવાની, કુદરતે ઉદાર હાથે આપેલી દિવ્ય બલિશ છે. કલ્પવૃક્ષ નીચે બેસીને પણ જે ભૂખ્યો તરસ્યો ભરે તો એમાં કલ્પવૃક્ષનો શું દોષ?

સિંહભાળ શિયાળોના સહવાસમાં ઊછરવાથી થોડા સમય માટે પોતાની અસલિયત ભલે ભૂલી જાય પણ જવારે તે બીજા સિંહને જુવે, બીજા સિંહ પાસેથી પ્રેરણા મેળવે ત્યારે તે ગર્જના કરીને પોતાના અસલીપણામાં ફરીને સ્થિર થઈ જાય છે. પૂર્ણ નિજાયુક્ત થઈને આશિષ માંગનાર જરૂર આશિષ મેળવી લે છે.

ઓમ્ જ્યંતીએ ઓમ્ પરમાત્માની તમારા ઉપર આશિષ વરસે, તેનો અનુભવ કરવાની તેઓ તમને શક્તિ આપો.

સદા સર્વ શુભેચ્છક યોગભિક્ષુ

⊕ ⊕ ⊕

‘ધર્મમેઘ’, અમદાવાદ. તા. ૨૨-૧૧-'૮૫

(શ્રી નવીનભાઈ (અમેરિકા)ને લખેલ પત્રાંશ)

સુખ-દુઃખ અને લાભ-ધારિ એ તો જીવનનો એક કમ જ છે. “હસતાં

હસતાં જિંદગી પૂરી કરવાની છે, ગુરુસંતોની આશિષ મળવાથી આ બધું સહેલું બને છે." આ તમારું કથન જીવનના ચિંતનનો નિયોડ છે. આવું વાસ્તવિક દર્શન બહુ ઓછાને થતું હશે. અને તેમાં સફળતા મેળવનાર તો ખરેખર જ મહાભાગ્યશાળી કહેવાય.

પાપકર્માનો પુણ્યકર્માથી નાશ કરી શકાય પરંતુ પાપ-પુણ્ય બંનેના સંસ્કારો તો નિષ્કામ કર્મથી જ ખપાવી શકાય. થયેલાને ભોગવી લઈએ અને નવાને ન થવા દઈએ; સંસારમાં રહેવા છતાં જણકમળવત્ત રહીએ. બહુ કઠિન છે પરંતુ ફળ મહાન છે.

ઓમ્ પરિવારના કાર્યકર્મો અને પ્રવૃત્તિ ખૂબ રહે છે તેથી આનંદમાં દિવસો પસાર થાય છે, તેથી નરમ-ગરમ તબિયત પણ બહુ અસર નથી કરતી. બાકી તો જગતમાં આપણું છે શું? કે જેથી નુકસાન અને તેથી થતો ઉદ્દેગ અનુભવીએ?

એકલા એકલા મનમાં મુંજાઈએ તેથી તો મુંજવણ વધે. શ્રદ્ધેય સમીપ વ્યક્ત કરવાથી હદ્યનો ભાર હળવો થાય છે. બાકી તો આપણાને કોઈ, કે આપણે કોઈને લાભ-હાનિ પહોંચાડનાર કોણ? નિમિત્તમાત્ર. બધું જ છૂટી જ્ઞાન, બધા જ છોડી દેશો તોય સારા વિચારો ડેઠ સુધી સાથ આપશે.

'ધર્મમેધ', અમદાવાદ. તા. ૨૨-૧-'૮૬

(ગુરુગ્રેમભિક્ષુજીને લખાયેલ પત્રના અંશો)

તમે લખો છો કે "૧૯૮૮નું વર્ષ એ પૂજય બાપુનું વર્ષ; ઓમ્ પરિવારનું દિવિજયી વર્ષ." આ શબ્દો વાંચીને તો શરીરના ખૂણો-ખાંચરે પડેલી આણસ પણ અમારી ખંખેરાઈ ગઈ - છૂટી ગઈ, અને તુંવાડે તુંવાડેથી ઉત્સાહ પ્રગટ થવા લાગ્યો, નવાં કાર્યો માટેનો ઉમંગ થનગનવા લાગ્યો, પુરુષાર્થના ઘોડા હણહણાટ કરીને, ઓમ્ પરિવારનાં કાર્યો કરવા માટે પૂરપાટ દોડવા તૈયાર થઈ ગયા. આથી તો કહું છે કે પરસ્પર દેવો ભવ, ભક્તોને ભગવાનનો સહારો અને ભગવાનને ભક્તોની ઓથ. પરસ્પર સહકારની પ્રમાણિક ભાવના અનું જ નામ ઓમ્ પરમાત્માની કૃપા-આશિષ.

ગુરુસંતોની આશિષથી કોઈની આધ્યાત્મિકતામાં વૃદ્ધિ થઈને ભૌતિકતા કમ થતી હોય અને તે તેને ન ગમતું હોય તોય પણ તેને તે જ આપવાની ગુરુસંતોની ફરજ છે. દરદીને શું ભાવે છે તે નહીં પણ તેનું દઈ જેનાથી મટે તે જ દવા તેને આપવી તે પ્રમાણિક ડોક્ટરની ફરજ છે.

‘ધર્મમેધ’, અમદાવાદ. તા. ૨૮-૧-'૮૬

(“વિશ્વ વાતસલ્ય”ના સહાતંત્રી શ્રી મનુભાઈ પંડિતને લખાયેલ પત્રના અંશો)

‘સદ્ગુરુસ્વસ્થ ચિંતનની પ્રશંસા કરીને તે રીતે તેને ઉત્તેજન અને ઉત્સાહ આપવાની હિંમત કરનાર પણ વર્તમાનમાં બહુ ઓછા જોવા મળતા હોય છે. અમારી પુસ્તિકા “નિર્જર ઝર્યું કો ગેબથી”માંના વિશ્વશાંતિસંદેશને વધુમાં વધુ જિજ્ઞાસુ સુધી પછોંચતો કરવાનો આપનો સુપ્રયત્ન ખરેખર “વિશ્વવાતસલ્ય”ના પરિજ્ઞનોને અનુરૂપ છે.

‘ધર્મમેધ’, અમદાવાદ. તા. ૧૮-૮-'૮૬

(ગોરખનભાઈ - અમેરિકાને લખાયેલ પત્રમાંથી)

ચિ. ભાઈશ્રી ગોરખનભાઈ,

... તમારા પ્રશ્નના જવાબમાં લખવાનું કે :- કોઈ અનુભવીએ ગાયું છે કે

એક મૂર્ખાને એવી ટેવ, પથ્થર એટલા પૂજે દેવ;

પાણી દેખી કરે સ્નાન, તુલસી દેખી તોડે પાન.

આ પંક્તિઓને બદલાવીને વર્તમાનયુગમાં આ પ્રમાણે લખી શકાય કે :

કળિયુગી મનુષ્યને એવી ટેવ, પ્રશ્નો પૂછે કેર કેર;

ઉત્તર પ્રમાણે વર્તે ન લગાર, ક્યાંથી આવે પ્રશ્નોનો પાર?

પ્રશ્ન : કોષ આવે ત્યારે શું કરવું?

ઉત્તર : ત્રણ વખત ઓમ્ભૂનો ઉચ્ચાર કરવો.

પ્રશ્ન : ઉચ્ચાર કરવાની વાત યાદ ન આવે તો શું કરવું?

ઉત્તર : ગાંઠ બાંધીને બિસ્સામાં એક રુમાલ રાખવો.

પ્રશ્ન : એ રુમાલ બિસ્સામાં રાખવાનું યાદ રહે તે માટે શું કરવું?

ઉત્તર : તે માટે પોતાની પલીને કહી રાખવું.

પ્રશ્ન : પણ પત્ની આજ્ઞાંકિત ન હોય તો શું કરવું?

ઉત્તર : અરે ભાઈ! જો, પત્ની આજ્ઞાંકિત ન હોય તો શું કરવું તેની અમને જો ખબર પડતી હોય તો અમે પરણ્યા ન હોતા?

ગોરધનભાઈ! આ બધું વાંચીને હસી પડવ્યાને? હસે તેનું ઘર વસે.

પોતાનું ધાર્યું ન થાય ત્યારે કોષ આવે છે. તાત્ત્વિક રીતે જોતાં લાભ અને નુકસાન જેવું કાંઈ છે જ નહીં તેવું જો બરાબર સમજાઈ જાય તો ધાર્યું કરવાનો નિર્ણય હઠાત્રે કે દૂરાત્રે લાગ્યા વિના રહે નહીં. ભૂલને ભૂલ તરીકે સમજતા થઈએ એ એક મોટી સફળતા છે, મોટી ગ્રાન્ઝ છે. અસ્તુ.

(શ્રી ગોરધનભાઈએ “નિર્જર ઝર્યું...” પુસ્તિકા વાંચી અને વંચાવી. તેમના મિત્ર સાથેની ચર્ચામાં એક પ્રશ્ન ઉઠ્યો કે અનાજમાં પણ જીવ છે. તેને ખાઈએ તો હિંસા થઈ ગણાય? આ પ્રશ્નના જવાબમાં પ.પુ. ગુરુદેવે આ પત્ર દ્વારા ઉત્તર પાઠ્યો કે –)

અનાજ, ફળ, વનસ્પતિ ઈત્યાદિ ન ખાઈએ તો જીવી શકીએ નહીં, પાણી ન પીએ તો જીવી શકીએ નહીં. માટે જીવવા માટે – આપદ્ધર્મ તરીકે તે સધળાનો સ્વીકાર કરેલો છે. પણ માંસ, દાઢ ઈત્યાદિ અભક્ષ્ય પદાર્થો ખાધાપીધા વિના જીવી શકીએ છીએ તો પછી તે શા માટે ખાવા-પીવા જોઈએ? મનની કમજોરીને ધુપાવવા અને હરામ વૃત્તિઓને પોખવા ભવે તેના સમર્થનમાં અનેક દલીલો કરી શકાય.

વળી, અમુક દસ્તિકોણથી જોતાં જડ પદાર્થ પણ સજીવ છે. પરંતુ દરેકે દરેક પ્રકારના સજીવપણાના વિકાસનો દરજો જુદો જુદો છે. જડ પદાર્થના આહારથી ચાલી શકે ત્યાં સુધી અનાજ શા માટે? અને અનાજથી ચાલી શકે ત્યાં સુધી ફળ-મૂળથી ચાલી શકે ત્યાં સુધી પક્ષીઓ શા માટે? અને પક્ષીઓથી ચાલી શકે તો પશુઓ શા માટે? અને પશુઓથી ચાલી શકે તો મનુષ્ય શા માટે? અને એકનું કલ્યાણ કરી શકતો હોય તેવો મનુષ્ય શા માટે?

ધારો કે –

એક ભાઈ કહે –

ધારો કે મારી પાસેથી એક હરણ પસાર થઈને બાજુના જાળામાં ધુપાઈ જાય. તે ક્યાં ધુપાયું છે તેની મને ખબર હોય. તે વખતે હરણને ગોતાનો

ગોતતો શિકારી આવે અને મને પૂછે કે આટલામાં કયાંય હરણ સંતાયું છે? જો હું ના કહું તો અસત્ય બોલવું પડે અને હા કહું તો હિસા થાય. તો મારે એ વખતે શું કરવું?

જવાબ : અરે ભાઈ! “ધારો કે” રહીને મોટું કલ્પનાનું જાળું ઉભું કરી શા માટે જતે ફસાય છે? એવી પરિસ્થિતિ આવશે ત્યારે, ખરેખર જ તારી હૃદય ધર્મમાં અડગ રહેવાની હશે તો પરમાત્મા તે વખતે તને તેનો ઉપાય સુગાડશે. તેવી ધર્મસંકરવાળી પરિસ્થિતિ નથી આવી ત્યાં સુધી સરળપણે જે ધર્મ આચરી શકાય તેમ છે તેનેય શા માટે ગુંચવીને દુઃખી થાય છે? જે સદ્ગારણીય તને ગુંચવણાભર્યા લાગતાં હોય તેને પડતાં મૂક અને જે સરળ અને સમજાય તેવાં લાગતાં હોય તેનું આચરણ કર. જેનું તું આચરણ કરી શકે તેવાં સદ્ગારણીયનો પણ જગતમાં તોટો નથી.

... લઘુતાત્રેણિને કાઢી નાખો; તમે પણ મહાન છો.

તા. ૨૧-૮-'૮૬

(ડૉ. વાસુદેવભાઈ (અમેરિકા)ને લખાયેલ પત્રાંશ)

ભાઈ,

સંસારમાં રહીને સૌ પ્રત્યેની ફરજ યથાયોગ્ય જરૂર બજાવીએ પણ મોહરહિત થઈને, ચિંતારહિત થઈને. જેટલો મોહ વધુ એટલી દુઃખની પ્રતિક્રિયા મોટી. મોહયુક્ત કાર્ય ચિંતા જન્માવે છે અને ચિંતાને કારણો એવી પરિસ્થિતિમાં મુકાઈ જવાય છે કે પછી ફરજ બજાવવા જેવા પણ નથી રહી શકતા.

સુખી થવા માટે દરેક ગૃહસ્થીએ એ વાત અચૂક યાદ રાખવા જેવી છે કે પત્નીના સુખમાં જ પતિનું અને પતિના સુખમાં જ પત્નીનું સુખ સમાપેલું છે. ગૃહસ્થાશ્રમીની શાંતિનો આધાર આ સમજણ ઉપર જ અવલંબિત છે. પરસ્પર સહનશક્તિ અને જતું કરવાની ભાવના રાખવી એ જ મહાનતા છે. પરસ્પર એકબીજા માટે સહન કરવાની, ઉદાર થવાની હરીકાઈ થવી જોઈએ. પતિ-પત્નીમાં જ પરસ્પર માટે સહનશક્તિ પ્રવર્તતી હશે તો બહારની બધી પ્રતિકૂળ પરિસ્થિતિને પહોંચી શકશે. પણ જો એમ નહીં હોય તો બીજાં તમામ સુખો નાટાં થઈ જવાનાં.

અગરબન્તી પોતાની સુવાસ અન્યોને આપવા પોતે સ્વાધા થઈ જાય છે. “ગતિ જીવનકા ચરમ લક્ષ્ય હૈ, તિલ તિલ કરકે જલનારી અવિરત પથ પર ચલનારી.”

“નમે તે હરિને ગમે” અને “સમજણપૂર્વક જે સહન કરે, ભગવાનેય તેની શરમ ભરે.”

‘ધર્મમેધ’, અમદાવાદ. ટા. ૨૭-૬-'૮૬

(શ્રી દીપક એચ. ટેસાઈ (વલસાડ)ને લખાયેલ પત્ર)

... જીવનમાં સતત કોઈ ને કોઈ પ્રકારની આધ્યાત્મિક પ્રવૃત્તિ કરતા જ રહેવું જોઈએ; એ જ મનુષ્યજન્મની સાર્થકતા છે. બધી જ આધ્યાત્મિક પ્રવૃત્તિ નિષ્કામ ભાવે થવી ધરે. કર્મનો એવો અટલ નિયમ છે કે સારા કર્મનું ફળ સારું અને ખોટા કર્મનું ફળ ખોટું; આપણી ઈચ્છા હોય કે ન હોય તોય મળે જ છે. છતાંય મંદ-બુદ્ધિ મનુષ્યો કર્મકણનો બોજો સતત મસ્તક ઉપર લઈને ફરે છે. અસ્તુ.

અનુષ્ઠાનમાં મંત્ર અને તેનો અર્થ જ્ઞાનવો તે મુખ્ય છે, બાકીનું બધું ગૌણ. અનુષ્ઠાનકણમાં યથાશક્તિ અને યથામતિ સંયમ-નિયમનું પાલન કરવું, સાત્ત્વિક આધાર રાખવો. નિશ્ચિત સ્થળે અને નિશ્ચિત સમયે, નિશ્ચિત સંઘ્યામાં મંત્રો થાય તે આદર્શ પરિપાઠી છે. પચીસ હજાર, પચાસ હજાર કે સવા લાખનો પ્રથમથી જે સંકલ્પ કર્યો હોય તેટલા મંત્રો ઉપરોક્ત નિયમમાં રહીને કરવા. સંજોગોવશાત્, ઉપરોક્ત નિયમમાં કંઈ ચૂકી જવાય તોય અનુષ્ઠાન છોડવું નહીં, પૂરું જ કરવું. પોતાનું મગજ સહન કરી શકે એટલા મંત્રો જ રોજ કરવાનો સંકલ્પ કરવો. મંત્રોની સંઘ્યામાં વધારો કરવો હોય તો કરવો પણ ધટાડો કરવો નહીં.

નાચા એટલું પુષ્ય. જેટલું કાંઈ સતકર્મ થશે તેટલું સારું જ છે. સંકલ્પ પ્રમાણે પૂરું ન કરી શકીએ તો તેથી કાંઈ પાપ લાગવાનું નથી; પરંતુ પોતાની શક્તિનો ઘ્યાલ રાખીને કરવું જેથી “આરંભ શૂરા” જેવી સ્થિતિ ન થાય.

— યોગભિન્ન

‘ધર્મમેઘ’, અમદાવાદ. તા. ૨૮-૭-'૮૧

પરમ શ્રદ્ધેય,

શ્રી પ્રમુખ સ્વામીજી મહારાજ તથા સર્વ સંતો-મહિંતો અને મહોત્સવ આયોજક સમિતિ તથા કાર્યકર્તા બંધુ-ભગ્નિની.

આપ સર્વને જ્યે સ્વામીનારાયણ, ઓમ્નિ નમો નારાયણ, વંદન, પ્રાણામ.

એક માસ પર્યત યોજાયેલ “ભારતનો સાંસ્કૃતિક મહોત્સવ” વિશ્વાંતિ માટે અનેરું પ્રદાન કરશે. તે આસુરી શક્તિઓને શિથિલ બનાવીને, દેવી શક્તિઓમાં પ્રયંડ વૃદ્ધિ કરશે. તેના દ્વારા સાત્ત્વિકતાની અને પવિત્રતાની એક એવી લહેર ઊંડશે જે વિશ્વને આ છેડાથી પેલા છેડા સુધી આવરી લેશે. શાશ્વત સુખ અને ક્ષણિક સુખના ભેદને સમજીવવા માટે આ મહોત્સવનો ઘણો મોટો ફાળો હશે તેમાં કોઈ શંકાને સ્થાન નથી.

જીવમાત્રનું કલ્યાણ કરનારા ઉપર પરમફૂપાળું પરમાત્માની આશીષ
ઉત્તરો એવી તેમને પ્રાર્થના.

આ સાથે “સત્ત્વસાહિત્ય પ્રચાર પત્રિકા નં. ૫૧ અને ૫૨” મોકલી છે જે
કદાચ આપને ઉપયોગી નીવડશે.

સદા સર્વ શુભેચ્છાક
આપનો વિનમ્ર યોગભિન્ન

⊕ ⊕ ⊕

(પ.ધ. ગુરુદેવ શ્રી યોગભિન્નજીએ ‘શ્રી શંખુપંચ દશનામ સંન્યાસી
સૌરાષ્ટ્ર મંડળ’ને લખેલ પત્ર)

યોગભિન્ન, અમદાવાદ. તા. ૧૨-૧૨-'૮૧

પ.શ. અધ્યક્ષશ્રી - મંત્રીશ્રી -

“શ્રી શંખુપંચ દશનામ સંન્યાસી સૌરાષ્ટ્ર મંડળ”

પ્રિય મહોદ્ય,

આપના દ્વારા ધર્મસભાનું આમંત્રણ મળ્યું, આભાર. સભામાં ઉપસ્થિત
રહીને સંતો-ભક્તોનાં દર્શનનો લાભ નહીં લઈ શકવા બદલ દિલગીર છું.

ઉપસ્થિત સર્વને વંદન-અભિનંદન.

પરમાત્માની ઝૂપા જિતરે છે ત્યારે જ સર્વ જીવોનું કલ્યાણ કરવાનો પ્રયત્ન કરીને મનુષ્યજન્મ સાર્વક કરી શકાય છે.

આ સાથે થોડી ચિંતન-કણિકાઓ મોકલી છે, તે ઉપસ્થિત સર્વને સાત્ત્વિક-નિર્દ્દારણ આનંદ આપવામાં સહાય કરશે તેવી આશા-શ્રદ્ધા છે. આમાં જો કોઈ વાચાળતા પ્રતીત થાય તો તે અમારી, અને જો કાંઈ પ્રેરણાદાયક પ્રતીત થાય તો તે પરમગુરુ ઓમ્ભુષ્ટ પરમાત્મા પાસેથી મેળવેલી ભેટ સમજજીવી.

અસ્તુ.

યોગભિક્ષુના નારાયણ સ્મરણ

⊕   ⊕   ⊕

“શ્રી શંખુપંચ દશનામ સંન્યાસી સૌરાષ્ટ્ર મંડળ” - વિષે સંક્ષિપ્ત

: ચિંતન-કણિકાઓ :

(૧) શ્રી, (૨) શંખુપંચ, (૩) દશનામ, (૪) સંન્યાસી, (૫) સૌરાષ્ટ્ર,
(૬) મંડળ.

(૧) શ્રી :

જેમ ઓમ્ભુ ઈશ્વરવાચક છે (તસ્ય વાચકः પ્રણાવः) તેમ “શ્રી” દિવ્ય સંપત્તિનું પ્રતીક છે. શ્રીની ઉપસ્થિતિ - ઉપાસના એટલે દિવ્ય સંપત્તિની - દિવ્ય વર્તન આચરણની - દિવ્ય ગુણોની ઉપસ્થિતિ અર્થાત્ હાજરી-ઉપાસના-ચાહના. અસ્તુ.

(૨) શંખુપંચ :

શંખુને-મહાદેવને-નીલકંઠને મેળવવા માટે અર્થાત્ તેમનો સાક્ષાત્કાર કરવા માટે પાંચ વખત પ્રયત્નશીલ થવું. પાંચ એટલે એક નહીં પરંતુ અનેક વખત - અનંત વખત પ્રયત્ન કરવો. નીલકંઠને મેળવવા માટે, નીલકંઠ બનવા માટે પાંચ વ્યક્તિઓએ મળીને પ્રયત્ન કરવો, કમ સે કમ પાંચ વ્યક્તિઓ માટે પ્રયત્ન કરવો. નીલકંઠ એટલે અમૃત અન્યોને આપીને પોતે ઝેર પીનારા - ઝેરને કંઠમાં થંભાવી દેનારા! ઝેર જો મોઢામાં જ રહી જાય તો ક્યારેક પણ

બહાર નીકળી જવાનો ભય; જે પેટમાં ઉતરી જાય તો મૃત્યુનો ભય. અપમાનનો બદલો અપમાનથી વાળવો એ કહેવાય “ઝેર બહાર નીકળી ગયું” અને બદલો લઈ શકવા જેટલી શક્તિ ના હોય તેથી મનમાં એવી ગાંઠ વાળવી કે “વખત આવ્યે બતાડી દઈશ” તે કહેવાય “ઝેર પેટમાં ઉતરી ગયું.” નીલકંઠના ભક્તો હોય તે ઝેરને કંઠમાં જ થંભાવી દે - થંભાવી દઈ શકે. અસ્તુ.

(૩) દશનામ :

દશનામ એટલે એક નામ નહીં પરંતુ અનેક નામ; એકનામી નહીં પરંતુ અનેક નામી. જે સત્તાને ઓમ્ કહે છે તેનાં બીજાં પણ અનંત નામો છે. ગીરી, પૂરી, ભારતી વગેરે તથા અન્ય સધળાં નામો તેમનાં જ છે. દરેક નામને પોતાની આકૃતિ - પોતાનું રૂપ - પોતાનો આકાર હોય છે. તેથી દરેક રૂપ, રૂગ, આકૃતિ-આકાર પરમાત્માનાં જ છે, પરમાત્મા જ તે બધાનું નિમિત્ત કરીને પ્રગટ્યા છે. “કાશિમરી શૈવ સિદ્ધાંત”નું સૂત્ર છે કે “તદ્ભૂમિકા: સર્વદર્શન સ્થિતયः” અર્થાત् સર્વ દર્શનોના સિદ્ધાંતરૂપે, ભૂમિકારૂપે પરમાત્મા જ સ્થિત છે; શિવ જ - શંખ જ પ્રગટ્યા છે. એક નામમાંથી દશનામમાં પ્રવેશીએ અને પછી અનંત નામો-આકારોમાં પ્રવેશીને “વસુધૈવ કુંભકમ્ભ”ની ભાવનામાં રમમાણ થઈ જઈએ. ફળસ્વરૂપ હરદમ - હર સ્થળે - હરમાં સાક્ષાત્કાર!

(૪) સંન્યાસી :

સંન્યાસ એટલે સારી રીતે - સાચી રીતે ત્યાગ. સંન્યાસી એટલે રાગદ્રેષમાંથી પૂર્ણપણે મુક્ત થયેલ. “વસુધૈવ કુંભકમ્ભ”ની ભાવનામાં જતાં જે કાંઈ રોકે - જે કોઈ રોકે તેને એક જાટકે ત્યાગી શકે તે સાચા સંન્યાસી. “હઠાભ્યાસો હી સંન્યાસો, નૈવ કાખાય વાસસા; નાહ દેહો આત્મેતિ, નિશ્ચયો ન્યાસુ લક્ષણમ્” અર્થાત् હઠનો-ત્યાગનો-તપનો અભ્યાસ કરવો તથા “હું દેહ નહીં પણ આત્મા હું” તેમાં સુસ્થિર થવું તે ત્યાગનું ખરું લક્ષણ છે, કેવળ ભગવાં વસ્ત્રો પહેરવાં તે ત્યાગ નથી.

ત્યાગ ત્યારે જ થઈ શકે છે કે જ્યારે કાંઈક પાસે હોય. નિર્ધન, ધનનો ત્યાગ કરી શકતો નથી. ન મળી નારી તો થયા બ્રહ્મયારી; નારી ગઈ નાસી

તો ભયા સંન્યાસી એવો ત્યાગ સમશાનવૈરાગ્ય છે. સમશાનેથી વેર પહોંચતાં જ એવો વૈરાગ્ય ઉિતરી જાય છે. ત્યાગ-વૈરાગ્ય વિષેની પણ તાત્ત્વિક સમજણ હોવી ઘટે. અસ્તુ.

(૫) સૌરાષ્ટ્ર :

સૌરાષ્ટ્ર એટલે બધાં જ રાષ્ટ્રો. સૌરાષ્ટ્ર એટલે સારાં રાષ્ટ્રો - આદર્શ રાષ્ટ્રો. જે રાષ્ટ્રો ત્યાગ-વૈરાગ્યમય જીવન જીવવાની પ્રેરણાઓ અને સગવડો કરી આપે તે કહેવાય સૌરાષ્ટ્ર. મનુષ્ય જન્મ સકળ કરી શકવામાં સહાયતા કરી શકે એવા ગુરુ-સંતો જે રાષ્ટ્રમાં વસતા હોય તે રાષ્ટ્ર આદર્શ રાષ્ટ્ર કહેવાય.

તાત્ત્વિક રીતે વિચારતાં મનુષ્યશરીર પણ સૌરાષ્ટ્ર-સુરાષ્ટ્ર છે. શરીર-રાષ્ટ્રમાં આત્મા જે જો મુખ્ય હોય તો જ તે સુરાષ્ટ્ર બની શકે, જો તેમાં ઇન્દ્રિયોનું આવિપત્ત્ય હોય તો તેનું પતન થાય.

ભૌગોલિક રાષ્ટ્રની આજાઈ પણ એટલા માટે જ ઇચ્છાએ છીએ કે તેમાં રહેલાં અનેક શરીર-રાષ્ટ્રો સ્વતંત્રતાથી સુખચેનથી જીવી શકે.

સાચી સ્વતંત્રતા એટલે ઇન્દ્રિયોની ગુલામીમાંથી છૂટવું. સ્વતંત્ર થતું એટલે સ્વનું-આત્માનું તંત્ર સ્થાપવું.

જે રાષ્ટ્રમાં સૌને પોતપોતાની સાધના-ઉપાસના કરવાની સ્વતંત્રતા હોય તે કહેવાય સૌરાષ્ટ્ર. જ્યાં સ્વયં ભગવાનને પણ મહેમાનગતિ માણવાનું મન થઈ જાય તે કહેવાય સૌરાષ્ટ્ર. “બધા જીવ બળિયેલ પાપી, પરોણાગતને ઉથાપી” એવી ભાવના જ્યાં હોય એ કહેવાય કુરાષ્ટ. પરસ્પર દેવો ભવ, વસુધૈવ કુટુંબક્રમ વગેરે દેવી ભાવનાઓનું જ્યાં આચરણ થતું હોય તેને કહેવાય સૌરાષ્ટ્ર-સુરાષ્ટ્ર-સ્વર્ગરાષ્ટ. અસ્તુ.

(૬) મંડળ :

મંડળ એટલે મંડન કરવાવાણું-કરાવવાવાણું. મંડન નહીં પણ મંડન કરવા માટે જે મનુષ્યો મળીને કામ કરતા હોય તે કહેવાય મંડળ. પરોપકાર માટે જેઓ મુંડન કરાવવા પણ તત્પર હોય તેવાઓ જ સાચા મંડળને સ્થાપી શકે - તેને ગતિમાન રાખી શકે. એક કરતાં તજા વધુ કાર્ય કરી શકે અને તજા કરતાં પંચ-પાંચ વધુ કામ કરી શકે. દા.ત. એક મનુષ્ય એક મણ વજન ઉપાડી

શકતો હોય તો જે મળીને બે પણ નહીં પરંતુ પાંચ મળ ઉપાડી શકે. અને જે પાંચ મળીને ઉપાડે તો પાંચ તરી પંદર નહીં પણ પચાસ મળ ઉપાડી શકે. તેથી જ ભારતીય સંસ્કૃતિમાં ભ્રલા, વિષ્ણુ અને મહેશની તથા “પંચ ત્યાં પરમેશ્વર”ની મહત્વા માનવામાં આવે છે.

મંડળનું અસ્થિત્વ સંપુર્ણ હોવાનું પ્રતીક છે, અને સંપનું હોવું તે ઉદાર હૃદયનું પ્રતીક છે. એવી એકેય સફળતા નહીં હોય કે જે સંપને પ્રાપ્ત ના થાય. અને એવી એકેય નિષ્ફળના નહીં હોય કે જે કુસંપનું વરણ કરવા તૈયાર ના હોય.

ઉમરથી મોટા તે મોટા નહીં પણ સાચી સમજણથી જે મોટા તે મોટા અને સાચી સમજણ એટલે ઉદારતા-વિશાળતા-વિનાની તથા બીજાના સુખ માટે પોતાનાં સુખોને જતાં કરવાની તત્પરતા. સાચી સમજણ એટલે “તારું ધાર્યું” થવા દેવા માટે “મારું ધાર્યું” મૂકી શકવાની તૈયારી.

મંડળમાં ઉપરોક્ત બધું હોય તો પછી બીજું શું જોઈએ? તો તો ભયો-ભયો! અને એવું કાંઈ મંડળમાં જે ના હોય તો? તો તે શોભાના ગાંઠિયા જેવું; તો તે લાકડાના લાડવા સમાન. અસ્તુ.

ઉપરોક્ત ચિંતન-કણિકાઓની રજૂઆત કેવળ સાત્ત્વિક આનંદની પ્રાપ્તિ અર્થે થયેલી છે; શાસ્ત્રાર્થ માટે કે બુદ્ધિના પ્રદર્શન માટે થયેલી નથી. અસ્તુ.

સદા સર્વ શુભેચ્છક

યોગભિક્ષુના નારાયણ સ્મરણ

✽ ✽ ✽

અમેરિકાનાં સંસ્મરણો

(શ્રી યોગભિક્ષુજી દ્વારા અમેરિકન યોગી શ્રી નારાયણ અવધૂતને લખાયેલા
પત્રોના પ્રેરણાદાયી અંશો)

મહાત્માઓ નિરાભિમાની જ હોય છે. નિરાભિમાનીપણાના કારણે જ તેઓ એક પછી એક આધ્યાત્મિક શિખરોને સર કરી લે છે. અમારું પણ એક સૂત્ર છે કે “હુનિયાની કોઈ તાકાત લઘુને ગુરુ બનતાં રોકી નહીં શકે; લઘુ, ગુરુ બનીને જ રહેશે.”

હું યોગી નથી પણ યોગભિકુ છું. તેથી મને ભૂત-ભવિષ્યનું કાંઈ જ્ઞાન નથી, હું તો વર્તમાનની ભૂમિ ઉપર નક્કરપણે-ચોક્કસપણે સ્થિર રહેવા માણું છું. બાકી સાચા યોગીઓ માટે એ બધું સ્વાભાવિક છે. તે માટે યોગસૂત્ર છે કે — “પરિણામ ગ્રયસંયમાત્ અતીતઅનાગત જ્ઞાનમ्” (અર્થ : ગર્ભે પરિણામોમાં સંયમ કરવાથી ભૂત-ભવિષ્યનું જ્ઞાન થાય છે.) આ સૂત્રને અમે આ રીતે સમજાવીએ છીએ —

ભવિષ્યકાળમાં રહેલું આખું સ્થૂળ વૃક્ષ, અતિ સૂક્ષ્મ સ્વરૂપે - બીજરૂપે વર્તમાનકાળમાં હાજર છે. તેથી વર્તમાનકાળમાં રહેલા બી પરથી ભવિષ્યકાળમાં ઊગનારા પૂરા વૃક્ષની ખબર પડી જાય છે. તેમ, દરેકનાં ભૂત-ભવિષ્યનાં બી વર્તમાનમાં પડેલાં હોય છે; તે પરથી યોગીજનો ભૂત-ભવિષ્યને જાણી લેતા હોય છે. પરંતુ તે બધું પુરુષ-પ્રાણીમાં, સ્વરૂપપ્રાપ્તિમાં વિઘ્ન છે.

હા, એટલું જરૂર કહું કે ‘વિશ્વશાંતિનું યોગરહસ્ય’ મારે પૂરા વિશ્વને જાણાવવું છે. વિશ્વશાંતિનો સફળ સંદેશ જે “મૈત્રી” પુસ્તિકારૂપે છે તેને વિશ્વના શાંતિપ્રતિનિધિઓ સુધી પહોંચાડવો છે. (નોંધ : આ સંદેશ હમજાં પ્રગટ થયેલી પુસ્તિકા “નિર્જર ઝર્ઝુ કો ગેબથી” - માં પણ પ્રભાવી પદ્ધતિએ પ્રગટ કરવામાં આવ્યો છે.) આ મારી ઈચ્છા તે આપની જ ઈચ્છા છે. તે “મૈત્રી” પુસ્તિકાનું મેં હિન્દીમાં રૂપાંતર કર્યું છે, તે પરથી તેનો એવો અંગ્રેજ અનુવાદ થવો જોઈએ કે તે અમેરિકાના લોકો પણ સમજી શકે. આ અને આવી લોકકલ્યાણકારી પ્રવૃત્તિઓ સતત ત્યારે જ થઈ શકે કે જ્યારે તે માટે અલગ આશ્રમ હોય અને અહીં(અમેરિકા)ના યોગ્ય આધ્યાત્મિક મહાપુરુષોનો સંપૂર્ણ સાથ-સહકાર હોય.

માનવજીત માટેના કપરા કાળમાં આપણે કામ કરવાનું છે. તેથી જે જે યોગ્ય આત્માની મદદની જરૂર પડશે તેમની મદદ જરૂર લઈશું. ગુરુદેવ દાતાત્રેયે પણ ચોવીસ ગુરુઓ કર્યા હતા તો આપણે તો તુલનામાં અતિ તુચ્છ છીએ.

“મારા ગુરુદેવ” નામનું એક નાનું પુસ્તક છે. તેમાં મને જિરનારમાં થયેલા અનુભવોમાંનો એક અનુભવ લખાયો છે. તેનું અંગ્રેજ કરાવીને હું

આપને અનુકૂળતાએ મોકલીશ. હું ખાંડું છું કે તે વાંચીને આપને ખૂબ આનંદ થશે.

વૈશેષિક, ભીમાંસા, ન્યાય, વેદાંત, સાંખ્ય અને યોગ એ છયે દર્શનો બિનન બિનન રીતે આત્યંતિક સુખ આપવાની યુક્તિઓ-પ્રયુક્તિઓ આપણને બેટ ધરે છે તેથી છયે દર્શનોમાં એકતા છે. આ રીતે જાગ્રતું એ પણ “યોગ: કર્મખું કૌશલમ्” છે. આ વિષય તપ અને સાધનાનો છે; વાદવિવાદનો નથી, તે આપ મહાનુભાવ સારી રીતે જાગ્રો છો.

દેતમાં, અદેતમાં, દેતાદેતમાં, વિશિષ્ટાદેતમાં, કેવલાદેતમાં, ત્રૈતમાં કે જેમાં પણ આપ માનતા હો તેમાં હું આપની સાથે સંમત છું. કારણ કે આ બધા જ મતોનો પ્રતિપાદ વિષય છે — હેય, હેયહેતુ, હાન અને હાનોપાય.

માનવજીતિના કપરા કાળમાં સર્વ માનવહિતરકાંડોએ ભેગા મળીને કાંઈક કરવું જોઈએ તેમ આપને નથી લાગતું?

ગાણપતિ એટલે રિદ્ધિ અને સિદ્ધિ (ભૌતિક અને દિવ્ય સંપત્તિ)નું દાન કરનારા અને જેમને શુદ્ધિ અને બુદ્ધિરૂપી બે પત્નીઓ છે તે.

બધા જ દેશોમાં વત્તાઓછા પ્રમાણમાં જાગૃત આત્માઓ છે જ. જેના માટે જે દેશ, જેટલા સમય માટે, કાર્યક્રમ તરીકે પરમગુરુ ઓમ્નારાયણ દ્વારા નક્કી થયો હોય છે તે પ્રમાણો તેણે ત્યાં કાર્ય કરવું પડે છે. આપણા સૌ ઉપર ઓમ્નારાયણની આશિષ ઊતરો કે જેથી તેમના દ્વારા મળેલી આશિષનો આપણે અનુભવ કરી શકીએ.

સર્વ વાસનાઓનું અને વિકારોનું અવધૂનન કરી નાખનારાને “અવધૂત” કહેવામાં આવે છે. શુકદેવ વિષે જે કહેવામાં આવ્યું છે કે “અદાલિંગો” તેમાં જબરદસ્ત ગુપ્ત-ગુણ રહસ્ય સમાપેલું છે.

આપના ઉમળકાભર્યા અનેક આમંત્રણો, છતાંય હું આપને ન મળી શક્યો તેનું મને હુઃખ છે. તે માટે મને માફ કરશો. આપ તેનું હુઃખ લગાડશો નહીં. તેમાં પણ પરમગુરુનું કાંઈક રહસ્ય હશે. આપની તથા આ દેશ (અમેરિકા)ની પ્રેમયુક્ત મીઠી યાદ સાથે હું આપની “આધ્યાત્મિક માતૃભૂમિ”, ભારત જઈશ; સ્વૂળ રીતે આપનાથી ઘણો દૂર.

ઘણીવાર એવું બનતું હોય છે કે પોતાના મગજમાં ઉઠતા તુક્કાઓને પોતે આત્માની પ્રેરણા સમજે છે અને બીજાની આત્મપ્રેરણાને તેના મગજના તુક્કા સમજે છે. આ આપની વાત સાચી છે. આ બધું માનવસ્વભાવસહજ છે.

૫. પૂ. ગુરુદેવ શ્રી યોગભિકુલ્લના, પોતાની ભાષેજીને ત્યાં જનોઈના પ્રસંગ નિમિત્તે આશિષ આપતા પ્રેરણાદાયી પત્રોના અંશો

... તમારા વડીલોની ત્યાં હાજરી છે તેનો મને સંતોષ છે. જનોઈનો પ્રસંગ અતિ પવિત્ર, ગંભીર અને મહામૂલ્યવાન છે. ગાયત્રીમંત્રથી દીક્ષિત થઈને આપણું બાળક કાશીએ-ગુરુગૃહે ભણવા જવાની તૈયારી કરતું હોય તેવા ગંભીર અને સાત્ત્વિક પ્રસંગનો આનંદ માણવાના કાર્યક્રમો પણ ગંભીર અને સાત્ત્વિક હોવા ધટે. તે પ્રસંગ નિમિત્તેની દરેક આઈટમ, મંત્રદીક્ષાના પ્રસંગને શોભાવે એવી હોય. તેના આનંદને વ્યક્ત કરવા માટે ચીલાંચાલુ કે દેખાદેખીવાળા છીછરા કાર્યક્રમોનો આશરો ન લેવાય. આધુનિક-દોરવડ બનવાની ઘેલણાના વાવાજોડાએ સુસંસ્કારવૃક્ષોને સમૂલ ઉખાડી નાખ્યાં છે. ગાયત્રીના ઉપાસકોમાં બુદ્ધિની સૂક્ષ્મતાને બદલે બુદ્ધિની મંદ્તાએ પ્રવેશ કર્યો છે તે ઘણું દુઃખદ આશર્ય છે. પોતાનાં બાળકોને આવી બધી સાચી સમજ્ઞાની વાતો કહીને તેમને સાવધાન કરવા માટે કોઈક તો અળખામણા થતું જ પડશે, કોઈક તો પોતાના સુખનો ભોગ આપવો જ પડશે, કોઈક તો શહીદી વહોરવી જ પડશે. કદાચ આટલો મોટો ત્યાગ આપણે ન કરી શકીએ તો આટલું તો જરૂર કરી શકીએ કે આપણે તેમને તેમના અયોગ્ય વર્તનમાં સાથ-સહકાર આપીને તેમનો ઉત્સાહ ન વધારીએ.

પરમાત્માની દ્યાઢી આપણાં બાળકો - આપણો પરિવાર આપણને સંતોષ આપે એવો જ છે તેનો ખૂબ આનંદ છે. પરંતુ તોથ, આધુનિક બનવાની ઘેલણાના વાવંટોળમાં કે દેખાદેખીની ચકાચૌધમાં તેઓ ડગુમગુ થઈ જાય ત્યારે વડીલોએ જ તેમને સહારો આપીને સ્થિર કરવાં પડે છે.

બીજા પત્રના અંશો

પરિવારને સદાય સુસંસ્કારોથી મધ્યમધતો રાખવા માટે તત્પર એવાં અ.સૌ. ભાવનાબેન તથા ગાયત્રીમંત્રની દીક્ષા લઈને ગુરુગૃહે ભષણવા જવા માટે થનગનતો એવો ચિ. મોહિત અને બૈલાને કાશીએ ભષણવા મોકલીને વિધિના લેખ ઉપર પણ મેખ મારી શકે એવો બનાવવા થનગનતી બૈલાની બેન ચિ.વિધિ, તથા ભગવત સ્વરૂપ શ્રદ્ધેય બા. સૌને વંદન. અભિનંદન, આશિષ.

બ્રાહ્મણોને ત્યાં આવતા દરેક પ્રસંગોમાં વધુમાં વધુ ગંભીર, પવિત્ર, સાત્ત્વિક અને મૂલ્યવાન જો કોઈ પ્રસંગ હોય તો તે ગાયત્રીમંત્ર-સંસ્કાર (જનોઈ)નો છે. તેથી તે નિમિત્તેની ઉજવણી પણ તેવી જ ગંભીરતાથી થવી ધટે. દેખાદેખીવાળા અને ચીલાચાલુ કાર્યકર્મો રાખવાથી તે પ્રસંગનું ગંભીરપણું હણાઈ જાય છે. આપણે આપણાને મળેલા મહામૂલ્યવાન આધ્યાત્મિક વારસાને ભૌતિકતાના કણિક સુખ જોડે અદ્લાબદલી કરવાની ભૂલ ન કરી બેસીએ! આપણે આપણા આનંદને પચાવી ન શકીએ અને અધોગ્ય રીતે વ્યક્ત કરી બેસીએ એટલા અશક્તિમાન તો આપણે નથી જ.

આજકાલ, આધુનિક બનવાની ઘેલછાએ લોકોને એટલા બધા અંધ, પંગુ અને પાગલ બનાવી દીખા છે કે તેમનો રારાસાર-વિવેક સાવ નાશ પામી ગયો છે. “ગાંંબકા જોગી જોગટા અને આન ગાંંબકા સિદ્ધ” જેવી અત્યારે આપણી સ્થિતિ થઈ ગઈ છે. ગાયત્રીમંત્રના ઉપાસકોમાં બુદ્ધિનું દારિદ્ર ધૂસી ગયું છે! આ બધી આસુરી સંપત્તિની ચકાચૌધમાંથી સમાજને મુક્ત કરાવવા માટે કોઈક તો શૂરવીર બનવું જ પડશે, કોઈક તો અળખામળા થવું જ પડશે, કોઈક તો પોતાના સુખનો ભોગ આપવો જ પડશે. આ બધું, સૂક્ષ્મ સમજવાળાઓ અને શક્તિમાનો દ્વારા જ સંપન્ન થઈ શકે. અશક્તિમાનો તો કણિક ભૌતિક સુખો ભોગવવામાં જ મસ્ત છે.

મને તો સોળ સહદેવ વળગ્યા છે!

(પ. પુ. ગુરુદેવ એક સ્નેહીને લખેલ પ્રેરણાદાયી પત્ર)

તા. ૧૪-૧૧-'૬૮

પરમ તપસ્વીશ્રી રાધવજ્જભાઈ,

તમારી ચિહ્ની મળી, વાંચીને ખૂબ દુઃખ થયું. જીવનમાં કેવી દુઃખદાયક પરિસ્થિતિમાંથી પસાર થવું પડે છે! મારી શારીરિક સ્થિતિ પણ ખૂબ ખરાબ છે. તેથી તમને મદદરૂપ થઈ શકતું નથી તેનું ખૂબ દુઃખ છે. ગેસની ખૂબ તકલીફ છે. તેના માટે નિસર્ગોપચારના દવાખાનામાં વીસ દિવસ જઈ આવ્યો પણ કાંઈ ખાસ ફર્ક નથી. રોજની રૂ. ૩૦૦/- ફી હતી. ડાબી આંખમાં નેત્રમણી મુકાવ્યો છે, જમણીમાં મોતિયો આવી ગયો છે; તેનાથી કાંઈ દેખાતું નથી. હાલમાં હરસની ખૂબ તકલીફ છે. બેસી શકતું નથી. ચોવીસે કલાક ઓપરેશન જેવી પીડા રહે છે. બાર કિલો વજન ઘટી ગયું છે. જમવામાં ફક્ત સાઢી રોટલી અને બાંદું શાક. છ માસ સુધી મીઠું પણ બંધ હતું. રોજ અનેક માણસો પોતાના દુઃખનાં રોદણાં લઈને મળવા આવે તે બધાનું પણ, ભગવાન સુઝાડે તે પ્રમાણેનું સમાધાન કરવાનું અને બીજી પણ અનેક ઉપાધિઓ આવનજીવન થતી હોય. થાપડ મારીને મોહું લાલ રાખવાનું. બળભદ્ર કૃષ્ણને કહે કે “કૃષ્ણ દોડજે, બાર સહદેવ મને વળગ્યા છે, તેમાંથી છોડાવ.” ત્યારે કૃષ્ણ જવાબ આપે છે કે “મોટાભાઈ! મને તો સોળ સહદેવ વળગ્યા છે, કેવી રીતે આવું?”

મારે મારી તકલીફની વાતો તમને કરવી નહોતી પણ આ બધું વાંચીને તમારા મનનું કાંઈ સમાધાન થાય એટલે લખવી પડી છે. જગતમાં જન્મ્યા સો નર દુષ્યિયા.

કોણ પહેલું જશે તેની કોને ખબર? આપ મૂઆ પીછે દૂબ ગઈ દુનિયા. “મનવા ત્યાં જઈએ, જહાં ન અપનો કોઈ; માટી ભરખે શિયાળવાં, ને મૂઆ ન રોવે કોઈ.” કોઈપણ પ્રકારનો અતિ આગ્રહ ન રહે તે સારું. જીણાનુંધ્ય પ્રમાણે બધું કુદરતે ગોઠવી જ રાખ્યું હશે. તમે તમારી પાછળ બધી કિયાઓ

કરવાની ના પાડી છે તે બરોબર જ છે. તમો ત્યાગી છો તે તમારી વાત બરોબર જ છે. વધુ જીવવા માટે કે જલદી મરી જવા માટે પરમાત્માને પ્રાર્થના કરવી તે ઠીક નહીં. પરમાત્માને જેમ ઠીક પડે તેમ કરે.

પ્રેમીઓ અમને ઘણા ઉપચારો બતાવે છે. તેમને અમે કહીએ છીએ કે અમે બધી જ પદ્ધતિઓ જાણીએ છીએ પણ તોય અમારા રોગ જતા નથી. કેમકે અમે ગુરુ છીએ તેથી અમારા રોગ પણ ગુરુ (ભારે) હોય! (હસાવવા માટે) જેટલું ભોગવી લઈએ તેટલું ભોગવું મટે.

જ્યાં શરીર પડવું હોય ત્યાં શરીર પડે, અને પછી મૃત શરીરનું જે થવું હોય તે થાય. સબ ભૂમિ ગોપાલકી. મન બોંતેરમું ચાલે છે. તમને કદાચ બ્યાસીમું હશે. ત્રણેક વર્ષથી ખાસ બદાર જતો નથી. ઓમ્-પરિવારના કાર્યક્રમમાં ભક્તો ગાડીમાં લઈ જાય અને મૂકી જાય. પ્રવચન કરતો હોઉં ત્યારે કોઈને કલ્પનાય ન આવે કે મારી આવી સ્થિતિ છે. રામકૃષ્ણ પરમહંસને તથા રમણ મહર્ષિને કેન્સર હતું, દ્યાનંદને ઝેર અપાણું, રામતીર્થ પાણીમાં દૂબી મર્યા, વિવેકાનંદ-શંકરાચાર્ય સાવ નાની ઉમરમાં ગુજરી ગયા. નાદિયાદવાળા શ્રીમોટાના શરીરમાં અઢાર રોગ હતા એવું છાપામાં આવ્યું હતું. આમ, આવા ડિસ્સાને યાદ કરીકરીને હિમતને ટકાવી રાખવી પડે. જેને આપણે સુખી સમજાએ છીએ તેઓ બધા પણ આપણા કરતાં અનેક ગણા દુઃખી છે.

જે આપણી પાસેથી લઈ ગયા છે તે કાંતો આપણા લેણદાર હશે અથવા આપણા દેણદાર થયા. ગમે તે રીતે મનનું સમાધાન કરી લેવાનું છે. સમાધાન જેવું સુખ બીજા શેરમાં નથી.

આ બધું વાંચીને મારી જરાય ચિંતા કરશો નહીં. તમારા સમાધાન માટે મારે આ બધું જણાવવું પડવું છે. કુદરતી ઉપચારની શિબિરમાં અમે કહેલું કે —

લોકોની હતાશા ટાળવા માટે અમારે એટલું બધું ચિંતન-મનન કરવું પડે છે કે - અમારું મન તેમાં એટલું બધું રોકાયેલું રહે છે કે અમારી પોતાની હતાશાની નોંધ લેવાનો પણ તેને અવકાશ નથી.

તમે મને જે કાઈ લખી જગ્યાવો છો તેથી તમારું હૃદય જરૂર હળવું થતું હશે એમ હું માનું હું અને તેથી એટલો સંતોષ છે. તમારો નિર્મણ પ્રેમ સદાય યાદ આવે છે.

મારું લગભગ બધું જ કામ હજી પણ હું હાથે જ કરું હું. રોજે બધા કુદરતી ઉપચારો, વ્યાયામ વગેરે નિયમિત કરવાના, રોજે બેથી ત્રણ હજાર પગલાં ચાલવાનો નિયમ. આ બધું ક્યાં સુધી થઈ શકશે તે નારાયણ જાણો. આ બધું જ તમને પ્રેરણા મળે એટલા માટે લઘું છે.

હરસનો રોગ પિતાજી તરફથી વારસામાં મળેલો એટલે તે દવાથી મટે નહીં, દવાથી રાહત રહે.

બસ એ જ,

થોડું લઘું જાણું કરી માનજો,

જાણું લઘું થોડું કરી માનજો.

— યોગભિક્ષુના નવા વર્ષના
વંદન-અભિનંદન-આશિષ.

અમદાવાદ તા. ૧૬-૮-'૮૮

પરમ તપોમૂર્તિ, પરમ શ્રદ્ધેય ડૉ. સવિતાદીદી

તથા શ્રી ધીરેન્દ્રભાઈ અને મહેન્દ્રભાઈ,

આપના તરફથી સ્મારક વ્યાખ્યાનમાળાનું નિમંત્રણ મળ્યું. આપના દરેક કાર્યક્રમનું મેમતાભર્યું નિમંત્રણ આપ અચૂક મોકલાવો જ છો, જે મેળવીને ખૂબ આનંદ અનુભવાય છે, પણ શરીર નરમ ગરમ રહેવાને કારણે અનેરો લાંબો લઈ શકાતો નથી તેનું દુઃખ તો રહે જ છે. આસો વદ અગિયારસે દુકોતેરમું વર્ષ શરૂ થશે. અત્યારે તો- ઘડપણમાં તો-

આંખ કૃત્રિમ, દાંત કૃત્રિમ, માથામાં પડી ગઈ ટાલ;

ચક્કર આવે, ગેસ સતાવે, હાથ-પગ ચીથરે હાલ.

- ના જેવી સ્થિતિ થઈ જતી હોય છે, પણ લોકલ્યાણકારી કાર્યોની હુંકથી જીવન જિવાયે જતું હોય છે. પરમ ગુરુ પરમાત્માએ આપણા ઉપર

કૃપા કરવામાં કંઈ બાકી નથી રાખ્યું. હવે તો તેમને પ્રાર્થના કરીએ કે, એ એવી કૃપા કરે કે તેમણે કરેલી એ કૃપાને આપણે સાચી રીતે સમજાએ. અસ્તુ.

ભૌતિકતાને ભગડીએ, આત્મિકતાને આરાધીએ,
જીવ સર્વને સન્માનીએ, તો શાંતિને પામીએ.

આપનાં કલ્યાણકારી કાર્યો સૌને પ્રેરણા પીરસો એ જ પ્રભુને પ્રાર્થના. અનુભવીઓએ તો હુકે કી ચોટ કહું છે કે —

રહો ન ભૂલકે કલ્ભી મદાંધ તુચ્છ વિતમે,
સનાથ જાન આપકો કરો ન ગર્વ વિતમે;
અનાથ કોન હે યહાં? ત્રિલોકીનાથ સાથ હેં;
દ્યાલુ દીનબંધુ કે બડે વિશાળ હાથ હેં.
અતીવ ભાગ્યહીન હે, અધીર ભાવ જો ભરે;
વહી મનુષ્ય હે કિ જો, મનુષ્ય કે લિયે મરે-જાએ,
સભી કે લિયે જાએ-મરે.

અનુભવીઓ તો એક વાક્યમાં સાવધાન કરી દેતા હોય છે. સ્વામી નિત્યાનંદ તેમના શિષ્ય મુક્તાનંદને અવારનવાર કહેતા : ‘મુક્તાનંદ! પુસ્તક કચા દેખતા હે? મસ્તક દેખ, મસ્તક! સભી પુસ્તકે મસ્તકમેં સે નીકલી હેં.’

(૧)

તું કહે છે પુસ્તકનું ચોરેલું, હું કહું પોતે અનુભવેલું,
તું કહે છે પુસ્તકમાં લખેલું, હું કહું છું મસ્તકમાં દેખેલું.

(૨)

વેદ-ઉપનિષદ ભણ્યો નથી, મહાશાળાએ હું ચડયો નથી;
જે વધો તે ગુરુકૃપાથી, યોગભિકૃ બન્યો બહુ મથી.

(3)

ભિક્ષુની જગમાં શું હસ્તી? કૃપા વિજ્ઞ જીણે એ પસ્તી;
પ્રભુ તરી અકળ શક્તિ, જે ગુરુ સ્થાપે જબરજસ્તી.

પુન: પુન: યોગભિક્ષુની અનેક શુલેચ્છાઓ સહ
સર્વને વંદન-પ્રધામ.

✽   ✽   ✽

સંત સેવાની મહત્તમા

જેની એક હક્કથી દરે દિશાઓ કંપાયમાન થઈ જતી હતી અને
મહાસાગરમાં ઉથલપાથલ મરી જતી હતી તેવા શક્તિશાળી અનેક દુષ્ટોને,
દૃત્યોને, રાક્ષસોને શ્રીકૃષ્ણે ચેપટીમાં ચોળી નાખ્યા. શ્રીકૃષ્ણ આવા શક્તિશાળી
હોવા છતાંય તેઓ એવા વિનભ-વિવેકી હતા કે તેમણે પાંડવોના
રાજસૂયયજ્ઞમાં ઋષિ-સંતોનાં એઠાં પતરાળાં ઉપાડવાનું કામ પોતાના માથે
લીધું! આ રીતે તેઓ ગુરુસંતોની સેવાની મહત્તમા બતાવે છે. મહાપુરુષોની એ
જ મહત્તમા છે કે તેઓ સ્વાભાવિક દ્વારા ઉપદેશ આપે છે.

લક્ષ્મી ચાંદલો કરવા આવે ત્યારે મોહું ધોવા ન જવાય. વીજળીના
જબકારે જ મોતી પરોવી લેવું જોઈએ. ગુરુસંતો આપણા આંગણામાં પથારે
ત્યારે, સ્વયં જાતે જ તેમની સેવામાં મરી પડવું જોઈએ. સંતસેવાનું
મહાકલ્યાણકારી કાર્ય, નોકરો પાસે ન કરવાય. કોઈ અતિ હર્ઘનો કે શોકનો
પ્રસંગ પ્રાપ્ત થાય છે ત્યારે હસવાનું કે રહવાનું કાર્ય આપણે નોકરોને નથી
સૌંપતા પણ જાતે જ હસીએ કે રડીએ છીએ. પોખરા અને સ્વાદ પ્રાપ્ત કરવા
માટે ભોજન પણ આપણે જાતે જ કરવું જોઈએ, નોકરો, પુત્રો કે પત્ની ભોજન
કરે તો ન ચાલે. પોતાનો રોગ મટાડવા દવા પોતે જ ખાવી પડે.

હીરાપુરા ગામમાં એક સંતપ્રેમી દાદાના ત્યાં અમારે જવાનું થાય ત્યારે
મોટાભાગે તેમના દીકરાઓ બેતરે હોય. તેઓ સાંજે ધરે આવે. આંગણામાં
ગાંધું ઊભું રાખે ત્યાં દૂરથી અમને ધરમાં બેઠેલા જુને એટલે ખૂબ જડપથી ગાંધું
છોડે, બળદ બાંધે અને જડપથી લાથ-મ્યો ધોઈને દોડતા અમને નમસ્કાર કરવા
આવે અને પછી એક બાજુ બેસે. ત્યારે દાદા (તેમના પિતા) ધીમેથી તેમને કહે
કે બેટા! બાપુને જોયા પછી નમસ્કાર કરવા આવવામાં આટલી બધી વાર

લગડવાની હોય? બાપુને જોયા એટલે તુરત જ ગાડા પરથી કૂદકો મારીને નીચે ઊતરીને તુરત જ બાપુને નમસ્કાર કરવા આવી જવાય, બળદ છોડવાનું ને હાથ-મોં ધોવાનું એ બધું પછી કરાય. આ તેમના શબ્દો સાંભળીને અમારા મનમાં એમ થાય કે ધન્ય છે તેમને; પોતે સાવ અભિષ્ઠ ખેડૂત હોવા છતાંય કેટલી ઊંચી સમજ ધરાવે છે! ભલે ભજીતર નથી પણ ગજીતર તો તેમનામાં અજોડ છે. તેઓ કચારેક આ નીચેની લીટીઓ ખૂબ ભાવોર્મિસહ બોલતા :-

નથી શક્તિ, નથી સંપત્તિ, શું કહું નાથ કૃપાળા !?

ગુણીજનોના ગુણ ગાઈને, રાતે ફેરવું છું માળા.

મોહ અને પ્રેમની બેદ-રેખા

(એક મિત્રને આશ્વાસન)

(નંદલાલ દવેને)

ધર્મમેઘ

પ્રેમ અને મોહની બેદ-રેખા બહુ પાતળી હોય છે. તે ભલભલાને અમમાં અટવાવી દે છે. શુદ્ધ પ્રેમ એટલે કેવળ નિષ્ઠામભાવે સંપૂર્ણ સમર્પિત થઈ જવું. ગૃહના અણુંએ અણુંમાં સદ્ગતની યાદ ભરપૂર ભરેલી હોય છે. તેમાંથી હુંફ મેળવવાનો પ્રયત્ન થવો ઘટે, વથા નહીં. પતિ-પત્ની બંને એકસાથે તો સ્વર્ગવાસી થતાં નથી જ. જો પત્ની પહેલાં જાય તો પતિને દુઃખ-અગવડ પારાવાર પડે એ સાચું, પણ પતિ પહેલાં જાય તો? પત્નીની શી દશા થાય? સાચા સ્નેહી-પ્રેમી પતિની તો એ જ પ્રાર્થના ઈશ્વરને હોય કે હું ભલે વિખૂર થાઉં પણ મારાં પત્ની વિધવા થશો નહિ. પોતાના પ્રેમી માટે પોતાની તમામ સુખ-સગવડ-સાહેબીનો ત્યાગ કરી દેવા, સમજશ્શેપૂર્વક હરદમ તત્પર રહેવાનું છે. “હું ભલે પાછળ રહી ગયો કે રહી ગઈ, પણ જનાર પાત્રને તો પાછળ રહી જનાર જેવું દુઃખ ભોગવવું નહિ પડે.” એવી ભાવના મમરાવી-મમરાવીને જ પાછળ રહી જનારે હુંફ મેળવવાની છે, એ રીતે જ તેણે પોતાનો ઊડો આધાત રુજુવવાનો છે.

પ્રેમનું સ્વરૂપ ધારણ કરીને મોહ પથબાટ ન કરે તે માટે હરદમ

સાવધાન રહીએ. પ્રેમ અને મોહની અતિ પાતળી લેદ-રેખાને બરાબર ઓળખી કાઢીએ, એવી આપણી એક્સરે-દાસ્તિ થઈ જવી જોઈએ. આમાં જ - આવી સમજણમાં જ સર્વ શાખનો સાર સમાપેલો છે.

વહેલામાં વહેલી તકે મનનું સમાધાન કરી લેવું જ જોઈએ. આપણી સારી સમજણની આવા પ્રસંગે જ કસોટી થતી હોય છે. અનુભવીઓએ ખૂબ સાચું જ ગાયું છે કે -

મરનારાને તમે શું રુાઓ રે...., નથી રોનારા રહેનાર,
રંગ પતંગનો ઊડી જશે, જેમ આકડાનું તૂર રે....
હેતે હરિ-રસ પીજિએ.....

જ્યાં સુધી સમયનું વહન, આળા ધાને નહિ રુજવે ત્યાં સુધી ઉપરની બધી વાતો ઓછી અસરકારક સાબિત થશે. સમય-કાળ કોઈના માટે પણ રોકાતો નથી.

જ્યાં-જ્યાં નજર મારી પડે,
યાદી ભરી ત્યાં આપની,

ઉપરોક્ત દાસ્તિએ વિચારતાં સદ્ગત જીવિત જ ગણાયને? હાજર જ કહેવાયને. તારાબેન માટે અ.સૌ. શબ્દ જીવિત રહ્યો, પોતે શરીરથી મરીને પણ અખંડ સૌભાગ્યને અખંડ રાખ્યું. આથી વધુ આનંદની વાત આપણા માટે બીજું શું જોઈ શકે?

આ પત્ર તમારું જીવનભાધું બનો - જરૂરતવાળા સર્વનું જીવનભાધું બનો તેવી પરમહૃપાળું ઓમ્ભૂપરમાત્માને પ્રાર્થના.

યોગભિક્ષુના શુભેચ્છા-આશિષ

⊕   ⊕   ⊕

તા. ૨૮-૩-'૮૩

શ્રી કાધર પાર્કરની શુભેચ્છા

નોથ કરોલાઈનામાં શ્રી હિરાભાઈ પટેલના ત્યાં આઠેક દિવસ રહેલા. તેમનો આખો પરિવાર ખૂબ ગુરુ-સંતપ્તેમી છે. તેઓ અમને રોજ પખરામણી

માટે સો-દોઢસો ગાઉ દૂર લઈ જતા. અમારા સત્તસંગ વિષે તેઓ જિજ્ઞાસુઓને ક્યારેક કહેતા કે આ કાઈ બડાખા ક્રોપોરિશન ન હોય, અહીં તો શુદ્ધ જ્ઞાનની તથા વહેમો અને ભ્રમોમાંથી બધાર નીકળવાની વાતો સાંભળવાની મળશે, વગેરે. તેમના પ્રયત્નથી શ્રી કાખર પાઈર અમને મળવા આવેલા. શ્રી પાઈર એક વિષિ કરી. હાજર વ્યક્તિઓ સૌ એકબીજાના લાય પકડીને ગોળાકારમાં બેઠા. પછી તેઓ અંગ્રેજમાં કાઈક બોલ્યા. હીરાભાઈએ અમને સમજાવું કે આપના વિશ્વશાંતિના કાર્ય માટે તેમણે પ્રભુપ્રાર્થના કરી - શુભેચ્છા વ્યક્ત કરી. અમે ત્યાં હતા ને સામવેદી શ્રાવકી આવી. તેથી અમે ત્યાં જ જનોઈ બદલાવી. ત્યાંના લોકોને અમારા ધોતિયાનું ખૂબ આશ્રય થતું. કોઈ કુતૂહલથી તો કોઈ અહોભાવથી અમને જોઈ રહેતાં. ત્યાંના સર્વે ભાઈબહેનોનો તન-મન-ધન અને વિચાર-વાણી-વર્તનથી સંપૂર્ણ સહકાર મળ્યો અને મળી રહ્યો છે. તેમને જેટલા ધન્યવાદ આપીએ તેટલા ઓછા છે. સૌ ઉપર ઓમ્નિ પરમાત્માની અમીદાસ્તિ છે.

... ઓમ્નિ ...

તા. ૩૦-૧૦-'૦૩

ભાઈશ્રી નંદલાલભાઈ,

તમારો તા. ૨ ઉમીનો લખેલો પત્ર તા. ૨૮ મીએ મળ્યો. વાંચીને ખૂબ આનંદ થયો. (પત્ર આંગડિયા જોડે આવ્યો હતો).

તમને તથા અ.સૌ. તારાબેનને નવા પર્વના -

॥ વંદન, અભિનંદન, આશિષ ॥

જગતમાં જીવવા માટે જંગાવાતો સામે જગ્યમાવું પડશે જ. જેમ દુઃખો એક જંગાવાત છે. તેમ આપણે માની લીધેલાં સુખો પણ જંગાવાતોનું જ એક સ્વરૂપ છે. ફૂલ અને કાંટા જેમ કુદરતની જ રચના છે, તેમ સુખ અને દુઃખ પણ કુદરતની જ રચના છે. જેમ ક્યારેક અભિનમાં ઠડક અનુભવાય છે તેમ ક્યારેક હિમાલયમાં પણ ઉખાતા અનુભવાય છે. ક્યારેક પારક પોતાના

અનુભવાય છે, તેમ ક્યારેક પોતાના પણ પારકા અનુભવાય છે. ક્યારેક કૂલની પથારી પાથરી દઈએ તોય સામો કહે છે કે ખૂંચે છે અને ક્યારેક કંકરાની પથારી પાથરી દઈએ તોય સામો માણસ આપણને થેંક્યુ કહે છે. આ બધી જગતની - મનુષ્ય-સ્વભાવની ચિત્ર-વિચિત્રતાની રજૂઆત છે. આવી વિચિત્રતાઓ - વિષમતાઓમાં જીવવાનું છે. માટે તેના માટે પ્રથમથી જ તૈયારી રાખીએ. ઘણા મોટા સુખ-સગવડના ખ્યાલોમાં રાયતા રહીશું તો થોડી અગવડતા પણ હયમચાવી નાખશે અને ઘણી મોટી અગવડતાઓ માટે તૈયાર હોઈશું તો થોડી સગવડતા પણ હુંક આપી શકશે.

તા. ૨૦-૧૦-૦૩નો દિવસ યોગભિક્ષુનો જન્મ દિવસ (ઓમ્નિજ્યંતિ) અને અમૃત મહોત્સવ ખૂબ ધ્યામધૂમથી ભક્તોએ ઉજવ્યો. તા. ૨૧મીથી ૭૬મું વર્ષ પ્રારંભ થયું. હળવદથી પણ ઘણા પત્રકારો અને ભક્તો આવ્યા હતા.

અમેરિકા સૌં કુશળ હશે. ત્યાં સૌ સ્નેહી-મિત્રોને તથા પરિવારમાં સૌને વંદન, અભિનંદન, આશિષ.

યોગભિક્ષુના જ્ય નારાયણ જ્ય ઓમ્નિ ગુરુદેવ, શુભેચ્છા-આશિષ

આ નવા વર્ષ ઓમ્નિ પરામાત્માને પ્રાર્થના કરીએ કે હવે તેઓ એવી કૃપા કરે કે તેમણે આગળ કરેલી કૃપાને આપણે સમજ શકીએ. આપણને મળેલા સુખને જો આપણે નહિ સમજ શકીએ તો આપણને કોણ સુખી કરશે? બધું જ સાપેક્ષ છે. મનુષ્યજન્મ સફળ થાય એવાં કર્મો કરીને શાંતિને પ્રાપ્ત કરીએ.

— યોગભિક્ષુના નારાયણ - સ્મરણ

સંતો, મહંતો, મહાનુભાવો, ભક્તો અને શિષ્યો દ્વારા

પ.પૂ. ગુરુદેવ શ્રી યોગબિલ્કુણ પ્રતિ
લખાયેલા પત્રોના પ્રેરણાદાયી અંશો

હિઝ હોલિનેસ જગદ્ગુરુ શંકરાચાર્ય શ્રી અભિનવ સચ્ચિદાનંદતીર્થ
સ્વામીજી મહારાજ શ્રી શારદાપીઠ, દ્વારકા (ભારત)

ક્રમાંક : ૧૫૬

તા. ૧૪-૧૨-'૭૮

શ્રી યોગી શ્રી યોગબિલ્કુણએ હસ્તલિખિત યોગ સંબંધી “ધ્યાન શા માટે?” પુસ્તક બતાવ્યું. પાતંજલ યોગસૂત્ર પર સુંદર અને સચોટ ગુજરાતી વિવરણાની સાથે તે જનતાની સામે મૂક્યું છે; જેમાં કલેશો કેટલા, તેના પરિહાર વગેરે વર્ણન કરી વાસ્તવિક ધ્યાન કરવાથી મન એકાગ્ર થાય છે, મન પ્રસન્ન થાય છે અને વિક્ષેપાદિ દૂર થઈ પરમાનંદ સુખ પ્રાપ્ત થાય છે તેનું વર્ણન કરવામાં આવ્યું છે. આ પુસ્તક યોગ્ય વાચકોને મફત મળશે, તેમ કહ્યું છે તે વાત પ્રશંસનીય છે. આ પુસ્તકને, તેના વાચકોને અને લેખકને શ્રી દ્વારકાશારદા પીઠાધીશ્વર જગદ્ગુરુ શંકરાચાર્ય મહારાજ શુભાશીર્વાદ પાઠવે છે.

જગદ્ગુરુજીની આજીવાદી મંત્રી

⊕   ⊕   ⊕

મહાસિદ્ધ શ્રી અણાદાબાવા સેવા સંસ્થા
મહંત શ્રી શાન્તિપ્રસાદજી વેદાન્તાચાર્ય

તા. ૨-૨-'૭૭

‘પ્રણવબોધપત્રસૂત્રી’ વિષે અભિપ્રાય

યોગ-ધારણા-ધ્યાનપરાયણ શ્રી યોગબિલ્કુણએ યોગાલ્યાસ માટેના

સાધનરૂપે જે 'પ્રણાવબોધપદસૂત્રી' માટે પોતાની વિચારધારા પ્રદર્શિત કરી છે તે અત્યારના જમાનાને અને યોગાભ્યાસમાં ગ્રીતિ ખરાવતા ઉપાસકોને ખૂબ મનનીય સામગ્રી પૂરી પાડશે.

કલેશકર્મવિપાકાશયૈરપરામૃષદઃ પુરુષવિશેષ ઈશ્વરઃ ।
તસ્� વાચકઃ પ્રણાવः ।

... આ સૂત્રોને મુખ્ય વર્ણનીય વિષય બનાવી કલેશોનું સ્વરૂપ, તેના બેદો અને તેની વ્યાખ્યા સાથે અવિદ્યા, અસ્મિતા, રાગ, દેખ અને અત્યન્તિનિવેશની જે ઉત્તમ વ્યાખ્યા કરી છે – તેનાં લક્ષ્ણ-સ્વરૂપ વર્ણવ્યાં છે – તે બધી વિચારણાથી ધારણા, ધ્યાન તથા સમાધિના ઉપાસકોને માટે આ પુસ્તિકા મનનીય, સંગ્રહીત તથા ઉપાદેય બનશે તેમ મારું માનવું છે. તો વિવેકી, સજ્જનો આ લઘુગ્રંથનું હાઈ સમજ સદ્ગુર્યોગ કરશે અને લેખકના પરિશ્રમને સફળ બનાવશે તેવી આશા રાખું છું.

શુલેચ્છક, શાન્તિપ્રમાદ : વેદાન્તાચાર્ય
અધ્યક્ષ : શ્રી અણાદાબાબા સેવા સંસ્થા જામનગર (સૌરાષ્ટ્ર)
⊕ ⊕ ⊕

॥ શ્રી સંતરામ મહારાજ સત્ય છે. ॥

શ્રી સંતરામ સાર્ધશતાબ્દી મહોત્સવ સં. ૨૦૩૭ માઘ પૂર્ણિમા

શ્રી સંતરામ સમાધિસ્થાન, નડિયાદ-૩૮૭૦૦૧

તા. ૮-૭-'૮૧

ગુરુકૃપા છિ કેવલમ्,

"સદ્ગુરુની આરતી", "ગુરુમહિમા" – નિત્ય સ્તવનમાં સાપકો, ભક્તો દ્વારા આરાધાય છે. આમાં અલખની, આત્મતત્ત્વની પ્રાપ્તિની પ્રયગંબરી વાળી પ્રગટ થઈ છે.

"દાસ સવાને સ્વામી કુલગરજી મળ્યા
ચરણ પ્રતાપથી ગુણ ગાવે"

પરમ સિદ્ધ યોગમાર્ગના શાતા સદ્ગુરુ અને સદ્ગિશ્યના ગૂઢ

યોગરહસ્યના સંવાદની સુતિ સૌ ગુરુભક્તોને પ્રેરણાનાં પીપુષ પાય તેવી છે.

પરમ તત્ત્વને પામવા આપણા સંતોષે પ્રેમલક્ષ્ણા ભક્તિનો માર્ગ સેવ્યો તેમ શાનમાર્ગ પણ સેવ્યો. આ સત્તવનમાં ભક્તિનું માધ્યર્થ છે, તો અલખના પ્રેમની જલક પણ છે. સત્તવન પરંતુ સરળ ભાવવાઈ, બોધપ્રદ ભાષ્ય પણ હદ્યાનુભૂતિનું ઘોલક છે.

આધ્યાત્મિક પરંપરાવાળા આપણા દેશમાં યોગધ્યાન, નામજ્ય, નામસંકિર્તન, સદ્ગુરુની પ્રેરણાથી શુભાશીર્વાદથી જ પ્રામ થાય છે.

સંતશ્રી યોગભિકૃતુજીએ આ ગ્રંથમાં એટલી સરળતાથી ગૂઢ રહસ્યો સમજાવ્યાં છે કે સામાન્ય સાધક પણ આમાંથી ઘણું પ્રામ કરી શકશે. આ પુસ્તકના સાંદર્ભ અભ્યાસથી આપણા પ્રાચીન સંતોનાં ગૂઢ ભજનો ઘણી જ સરળતાથી સાધક સમજ શકશે અને અધ્યાત્મ માર્ગમાં ઘણી પ્રગતિ કરી શકશે.

ગુરુપૂર્વિભાના મંગળદિને વિમોચન થતા આ ‘ગુરુમહિમા-માહાત્મ્ય’ ગ્રંથને યોગીરાજ અવધૂત શ્રી સંતરામ મહારાજની દિવ્ય અખંડ જ્યોતિના શુભાશીર્વાદ પ્રામ થાઓ.

નારાયણદાસ ગુરુ શ્રી સંતરામ મહારાજ મહંત - શ્રી સંતરામ મંદિર

✽   ✽   ✽

પ્રધાનમંત્રી કાર્યાલય, નવી દિલ્હી-૧૧૦ ૦૧૧

વડાપ્રધાનના નિઝી સચિવ,

આદરણીય શ્રી યોગભિકૃતુજી,

આપનો તા. ૨૨મી નવેમ્બરનો પત્ર પૂજ્યત્વ શ્રી મોરારજીભાઈને મળ્યો છે. “શ્રી ગાયત્રી અનુજ્હાન સાધના-શિબિર”નું ઉદ્ઘાટન કરવા આપે તેઓશ્રીને આમંત્રજ્ઞ આપ્યું છે એ બદલ તેઓશ્રી આપનો આભાર માને છે... આપના કાર્યક્રમની સફળતા માટે તેઓશ્રી શુભેચ્છા મોકલે છે.

જ્યંતિભાઈ વાસ

✽   ✽   ✽

Vishwa Hindu Parishad of America, Inc.

March 28, 1983

Hartford Chapter of Vishwa Hindu Parishad arranged a talk of Pujya Yogi Yogabhikshuji on 12th March, 1983 at the residence of Shri Rasik Patel in Farmington, Connecticut.

Yogabхikshuji gave a lucid, talk on importance of Manav Dharma and need for pious life. His elaboration of "Tasya Vachakah Pranavah", i.e. AUM is His name was very interesting. We wish him godspeed in his mission of spreading Manav Dharma everywhere for the benefit of humankind.

On behalf of Hartford Chapter, Gaurang Vaishnav

ફાયર પીટર ફન્ડાન્ડિસ

સેન્ટ એવિયર્સ હાઇસ્કૂલ, ઉમરેઠ (જિ. એડા) - ૩૮૮૨૨૦

ગુજરાત - ભારત તા. ૮-૧૨-'૭૮

મહાશયશ્રી,

જ્યુભારત સાચે આપના (ગાયત્રી અનુષ્ઠાન સાધના શિબિર)ના આમંત્રણ બદલ આભાર....

આ સાધના શિબિરની સફળતાઓ માટે મારી સર્વ શુભેચ્છાઓ આપું છું. સાચે જ આ શિબિરથી ધર્મ લોકો ભગવાન વિમુખ પાછા આવશે. ભગવાન તમને આ કાર્યમાં જરૂર મદદ અને આશીર્વાદ આપશે.

ફાયર પીટર ફન્ડાન્ડિસ

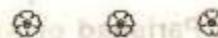
Prof. of English of Summerset County College

**Mrs. Myrna Smith (USA) expressed her opinion about
Bapu Yogabхikshuji as below :**

Lebanon, N.J.

Bapu met me for almost an hour. He has the least ego of any person I have ever met. His gentleness, his wisdom, his parables – all made me think that this must have been what it was like to meet with Jesus of Nazareth.

Myrna Smith

૫ જનસેવા ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ

કેલનાથ મહાદેવ, બીડજ, જિ. એડા, ગુજરાત. તા. ૨૧-૧૨-'૮૮

પ્રિય અને હિંદ્ય આત્મસ્વરૂપ,

... શ્રી યોગબિલુણ એક યોગી અને સેવાભાવી સંત છે. એમની સેવા સમાજ માટે બહુ ઉપયોગી અને આવશ્યક છે.

આપશ્રીનો જ આત્મા સુન્દરાનંદ

તા. ૧૭-૧૦-'૬૨

... પરમ પ્રાણવસે પ્રાર્થના ડે ત્રિ સાત લોક, સાત સ્વર ઔર સાત સાગરોંકા શક્તિસોત આપકી જીવનવાહિની કો અમૃતતાત્પ ઔર દિવ્યતા કી ઓર બહારી રહે.

આપકી અમૃતવાણી કો પચાનેવાલી ભક્તમંડલી કા બહુત્વ ઔર સાતત્ય રહે.

સપ્રણા ડૉ. સવિતાદીઠી ના. મહેતા

સંસ્કાર તીર્થ આજ્ઞેલ જિ. મહેસાણા. તા. ૮-૪-'૭૭

માનનીય શ્રી યોગબિલુણ,

આપે મોકલાવેલ સાહિત્ય મળ્યું છે. આપે યાદ કરીને ઉપયોગી પુસ્તિકા મોકલી એ બદલ આપનો દાઈક આભાર માનું છું.

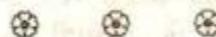
લિ. બાબુભાઈ શાહ

અગમનિગમ મંડળ, સંસ્થાપક : શ્રી યશોધર મહેતા. તા. ૧૫-૧૧-'૭૯

... તમારો તા. ૧૧-૧૧-'૭૬નો પત્ર તથા ઓમ્કારની પ્રતો મળી છે, એ માટે આભારી છું.

લિ. યશોધર મહેતાના નમસ્કાર

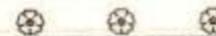
ઔદ્ઘિક્ય પ્રકાશ મહુવા-૩૬૪૨૨૮૦ જિ. ભાવનગર (સૌરાષ્ટ્ર).

તા. ૨૪-૧-'૭૭

પૂજ્ય યોગબિલુણ,

‘ઉં’ પ્રાણવમંત્ર અંગેનું સાહિત્ય મળી ગયું છે. ખૂબ આભારી છું. જિજ્ઞાસુઓને આપેલ છે.

“જનસત્તા” વગેરેમાં આપને વિષે વાંચેલ છે. આધ્યાત્મિક ક્ષેત્રમાં આપની સેવાઓ ચિરસ્મરણીય રહેશે.

તાલુકા વિકાસ અધિકારી. તા. ૨૦-૧-'૭૯
પૂજ્ય, વંદનીય યોગલિક્ષુજી,

... આપના આશીર્વાદ અને મા ગાયત્રીની કૃપાથી નવરાત્રીમાં જ લઘુ અનુષ્ઠાન કરેલ. હવે ફરી એવા આશીર્વાદ આપો કે જેથી અવારનવાર અનુષ્ઠાન કરવાની અને પરિપૂર્ણ કરવાની મા શક્તિ આપે. મારું અહોભાગ્ય છે કે જેથી આપ જેવા સંતોના હૃદયમાં અમારા પ્રત્યે મમતા અને લાગણી છે.

લિ. ભાનુના સપ્રેમ નમસ્કાર

ચૌટાચોક લુણાવાડા. તા. ૬-૩-'૮૦

પૂજ્ય યોગલિક્ષુજી,

... આપે સાધનાથી જે પ્રાપ્ત કર્યું છે તે જગતના પ્રાણીમાત્રને ઉપયોગી થાય અને સંસારના કલેશોમાંથી માનવજીત ઊગરે તેવી હું આશા રાખું છું. આપે જીવન સાર્થક બનાવ્યું છે અને તેની પ્રસાદી સર્વને મળી રહી છે.

સંસારના સામાન્ય માણસને પણ સમજ્ઞય તેવી શૈલીમાં ગૂઢ જ્ઞાન આ બે પુસ્તિકાઓ - “પ્રણવ-બોધ-પદ્મસૂત્રી” તથા “ધ્યાન શા માટે?” - આપે છે. આપનાં દર્શનનો લાભ મળે તેવી જિજ્ઞાસા છે.

આપનો સર્વદમન રાવલ

મહંત શ્રી શાંતિપ્રસાદ જીમનગર. તા. ૨૨-૭-'૭૯

... તમારા તરફથી ઊંકાર મહિમા અને ઊંકારના પ્રતીકનાં બે સ્વરૂપ-ચિત્રો મોકલેલાં, જે મળ્યાં છે. તમારી આવી ઉત્તમ ભાવના અને ધર્મપ્રચારની લાગણી જોઈને મારા ચિત્તને ખૂબ આનંદ થયો છે. આવી રીતે બેઠા બેઠા જનતાને ઊંકાર સ્મરણ, ભજન, જ્યો તરફ વાળો છો તે બહુ સારું, પુષ્પનું કામ છે. આજના જમાનામાં મનુષ્યે કાંઈક પારમાર્થિક ભાયું બાંધવું અને બીજાને તે ભાયું આપવું તે પરમ કર્તવ્ય છે અને તે પ્રમાણે તમે એમ કરો છો તે જાહીને આનંદ થાય છે.

શુભેચ્છા શાંતિપ્રસાદ

નિસર્ગોપચાર આશ્રમ, સંસ્થાપક : મહાત્મા ગાંધી, ઉર્દુલીકાંચન (જિ. પુણે)
તા. ૮-૪-'૭૭

શ્રીમાન યોગબિન્દુજી,

આપને ભેજુ હુઈ “પ્રણાવ-બોધ-ઘટસૂત્રી” પુસ્તિકા તથા ઓમ્ભરિમા
મિલી હું. ધન્યવાદ. આપને અચા પ્રયાસ કિયા હૈ.

આપકા, કૃષ્ણાચંદ્ર કા નમસ્કાર

✿   ✿   ✿

પૂજ્યપાદ “મહારાજ શ્રીનથુરામ શર્મા-આનંદ આશ્રમ”
બીલખા (સૌરાષ્ટ્ર)

તા. ૯-૪-'૭૭

શ્રીમાન યોગબિન્દુજી,

જ્યનાથ. આપે “પ્રણાવ-બોધ-ઘટસૂત્રી” દિની, સંસ્કૃત, ગુજરાતી અને
અંગ્રેજીમાં અહીંના દક્ષિણામૂર્તિ પુસ્તકાલયના ઉપયોગ માટે મોકલી તે માટે
ખૂબ આભાર. તેનો ઉપયોગ આશ્રમના સંસ્કૃત વિદ્યાલયના છાત્રો પણ કરશે.
ઈશ્વરલાલ જે. જોશી

✿   ✿   ✿

તા. ૧૦-૧૧-'૭૬

શ્રી યોગબિન્દુજી, સાદર જ્યનાથ,

... પાંતજલ યોગદર્શનમાંથી સૂત્રો લઈને બીજી ત્રણ ભાષામાં આપે
સારો શ્રમ કર્યો છે. આનંદ.

જ્યશંકર જોશી

✿   ✿   ✿

શ્રી કૃપાલુ આશ્રમ

મુ.પો. કાયાવરોહણ, વાયા મિયાગામ, જિ. વડોદરા.

તા. ૪-૧૦-'૭૬

પ્રિય શ્રી યોગબિન્દુજી, જ્ય ભગવાન, વંદન, પ્રેમ.

આપકી પ્રેમપૂર્વી ભેજુ હુઈ ઊં (ઓમ) નારાયણ કી તસ્વીરે કેમ

કરવાકે ધ્યાનખંડમાં સ્થાપિત કી હોય; અનુપમ હોય. હોસકે તો, કૃપયા, પાંચ તસવીરેં ખાસ (અતિ-રાજસંસ્કરણ) હોય તો વે હી ભેજેં તો અપ્રતિમ અનુગ્રહ હોયા. ન હોય તો યહ ભી ચલેંગી. સત્ય, પ્રેમ, કરુણા પ્રાર્થિત.

આપકા કૃતક્ષી, વિનીત મુનિ

⊕ ⊕ ⊕

શ્રી કૃપાલુ આશ્રમ,
મુ.પો. કાયાવરોહણ, વાયા મિયાગામ, જિ. વડોદરા.

તા. ૧-૧૧-'૭૬

પ્રિય યોગભિકૃતુષ્ણ,

જ્યે ભગવાન, વંદન, પ્રેમ.

આપકી પ્રેમપૂર્વક ભેજુ હુઈ ‘ઉં’ કી પ્રતિમાએં મિલી હોય. આનંદ. બહુજનહિતાય-બહુજનસુખાય કે આપ શુભ નિમિત્ત હોય. આપકે શુભ કાર્ય ઔર આપકો પૂ. ગુરુદેવ કે શુભાશીર્વાદ વ ધન્યવાદ ઔર સફળતા કી શુભ કામનાએં.

સત્ય, પ્રેમ, કરુણા પ્રાર્થિત.

આપકા કૃતક્ષી, વિનીત મુનિ

⊕ ⊕ ⊕

શ્રી યોગ વેદાંત સેવા સમિતિ
સંત શ્રી આશારામ આશ્રમ, સાબરમતી, અમદાવાદ-૫.

તા. ૨૨-૧-'૮૨

પ્રેમમૂર્તિ શ્રી યોગભિકૃતુષ્ણ મહારાજ, ઊં આનંદ.

આપશ્રીનો મોકલેલ ગ્રંથ મળ્યો... આપ જેવા સાત્ત્વિક, સરળ, સાધનાપ્રિય યોગીઓના લખેલા લેખ જનતા માટે દીવાદાંડીરૂપ હોય એ સ્વાભાવિક છે...

ઊં આનંદ

⊕ ⊕ ⊕

ડૉ. પુષ્પેન્દ્ર હ. ભટ્ટ, ગ્રમુખ : ભારત ઔદ્યોગ બ્રહ્મસમાજ,
(L.G.O. Madras) તા. ૨૦-૧૨-'૭૮

આદરશીય યોગભિકુણ,

શ્રી ગાયત્રી અનુષ્ઠાન સાધના શિબિરના આમંત્રણ બદલ આભાર.
આવા યશો જનકલ્યાણની શુભ ભાવના, સમસ્ત વિશ્વનાં આસુરી બળો પર
વિજય પ્રાપ્ત કરી છી વનને સાત્ત્વિક અને કલ્યાણમય બનાવે એવા આપના
શુભ પ્રયત્નોને ખૂબ ખૂબ સફળતા સાંપડે એવી પ્રભુ પ્રત્યે પ્રાર્થના છે.

લિ. પુષ્પેન્દ્ર ભટ્ટના વંદન

⊕ ⊕ ⊕

ડૉ. કિશોર કાબરા, તા. ૨૪-૬-'૮૭

પરમશ્રદ્ધેય શ્રી યોગભિકુણ,

“ઈશ્વર કી પહ્યાન” પુસ્તિકા મિલી. “તસ્� વાચક: પ્રણાવः” કી જિતની
માર્મિક એવં વ્યાવહારિક વ્યાખ્યા આપને કી, ઉત્તની અન્યત્ર કમ દેખી ગઈ હૈ.
આપકે “ઓમ્નિ પ્રેમસર્વષણાનભિકુણ પરિવાર ટ્રસ્ટ” કો સાહુવાદ.

આપકા, કિશોર કાબરા

⊕ ⊕ ⊕

વીરમગામ તા. ૩૦-૭-'૭૯

સ્નેહીશ્રી બ્રહ્મકુળભૂષણ “યોગભિકુણ”,

આપના તરફથી સપ્રેમ બેટ મોકલવામાં આવેલું ઊંનું ચિત્ર મને મળી
ગયું છે. તેને મઢાવીને આપની પ્રસાદી તરીકે પૂજનમાં મૂડીશું. “તસ્ય
વાચક: પ્રણાવः” એ રાજ્યોગના સૂત્રને આપે જીવનનું ધ્યેય બનાવ્યું છે તે હું
ઘણાં વર્ણાથી જાણ્યું છું...

આપે “યોગભિકુણ” નામ સાર્થક કર્યું છે. જ્યાં જ્યાં યોગની ભિક્ષા મળે
ત્યાં ત્યાંથી આપે સંગ્રહ કર્યો છે, એટલે હવે આપનું ભિક્ષાનું યોગપાત્ર
અક્ષયપાત્ર બની ગયું છે.

લિ. નાથાલાલ મંડલીના વંદન

⊕ ⊕ ⊕

ડૉ. કુમારપાળ દેસાઈ, અમદાવાદ. તા. ૧૩-૪-'૭૭
પરમ પૂજ્ય શ્રી યોગબિસુજીની સેવામાં,

આપના તરફથી 'પ્રાણવ-બોધ-ઘટસૂત્રી' પુસ્તક મળ્યું. આ ગહન વિષયને
આપે જે સચોટ રીતે વ્યક્ત કર્યા છે એ વાંચતાં અંતરને આનંદ થાય છે. આપે
જે લાગડીથી મને સંભાળીને પુસ્તક મોકલાવ્યા તે બદલ કૃતાર્થ થયો છું.

લિ. કુમારપાળના પ્રણામ

ઔદિચ્ય પ્રકાશ, મહુવા, જિ. ભાવનગર. તા. ૨૧-૧૨-'૭૬
માનનીય યોગબિસુજી મહારાજશ્રી,

... આપના જેવા આધ્યાત્મિક ક્ષેત્રમાં આગળ વધેલા ગુરુઓ સમાજને
કલ્યાણકારક પ્રવૃત્તિઓ તરફ દોરી રહ્યા છે તે ગુજરાત અને હિન્દુસ્તાનનું
સદ્ગુરૂભાગ્ય છે.

રામશંકર ના. ભડ્યા, સંપાદક : ઔદિચ્ય પ્રકાશ

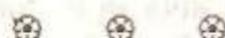

હરિ: ઊં આશ્રમ, શેડી નાદી, નાડિયાદ.

... આપે મોકલાવેલ શ્રી ગાયત્રી અનુષ્ઠાન સાધના શિબિરની
માહિતીના કાગળો મળ્યા. આપે આ શિબિર ગોઠવીને જનતા પર ઉપકાર
કર્યા છે. જનતાને આવા આધ્યાત્મિક પંથે વાળવાની આપે તક આપી છે
અને પરિસ્થિતિ નિર્માણ કરીને ઉપકાર કર્યા છે. આપને ધન્યવાદ અને
અભિનંદન.

... આપની આ શિબિરને સંપૂર્ણ સફળતા ઈચ્છુ છું.

નંદુભાઈ શાહ, મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી

હરિ: ઊં આશ્રમ, શેડી નાદી, નાડિયાદ. તા. ૩૦-૭-'૭૬
પૂજ્ય શ્રી "યોગબિસુજી",

આપના તરફથી મોકલવામાં આવેલ "ઊં" મંત્રની તસવીર અમને

આજે બુકપોસ્ટથી મળી ગઈ છે અને તે માટે અમે આપનો ધ્યાનો ધ્યાનો આભાર માનીએ છીએ.

મણીભાઈ

અમદાવાદ

... મહિષિ દ્યાનંદ સરસ્વતી તથા સત્ગુડુ કબીરની જેમ તમોએ વેદયોગનું સત્ય જ્ઞાન આપ્યું છે. તમોને ધન્યવાદ. ઓમ્નારાયણનું સુંદર ચિત્ર હું મદ્દાવીશ.

પંડિત ત્રિકમદાસ પાલજ

નવસારી, તા. ૧૨-૧૨-'૮૧

પરમ આદરણીય ગુરુદેવશ્રી,

જીવનને સાચા અર્થમાં જાગ્રાનાર, માગ્રાનાર આપશ્રી કુશળ હશો જ.
સવિન્ય પ્રણામ.

સન ૨૦૦૨ના આખા વર્ષનું આયોજન આટલું વહેલું કરી શકો છો એ
માટે સૌને અભિનંદન, ધન્યવાદ, વંદન.

સમાજના ચિંતનમનનથી સમાજ બને છે એ આપનો મુદ્રાવેખ છે, આપ
તેથી પણ સરસ પ્રચાર, પત્રિકા અને અમૃત્ય સાહિત્ય તૈયાર કરતા રહો છો.
દ્રસ્ટનો મુખ્ય અને મહત્વનો તે ઉદ્દેશ્ય જ છે.

૩૩ કેટલાં વર્ષો, ૧૦૦ કેટલાં વિદ્યાર્થીઓના, રોજ ચાર કેટલા
વર્ગોમાં સતત બોલતા રહેવાનો નિર્થક વ્યવસાય કર્યા પછી "મૌન દ્વારા
પ્રાણવૃદ્ધિ અને તે દ્વારા આરોગ્યપ્રાપ્તિ"નો મહિમા બરાબર સમજાય છે.
પત્રિકાના વિચારો ગઈન છે. વારંવારનું વાંચન, ચિંતન અને મનન માગી લે
તેવા છે.

આવા લેખો કેટલા બધા મહત્વના નીવડે છે તે ડૉ. ભામગરા
મહેરવાનના લેખોના આધારે તૈયાર થયેલા પુસ્તક - આરોગ્ય-પ્રકાશ - માં

પણ સ્થાન મેળવે છે તે પરથી પ્રતિપાદિત થાય છે. તેમાં બીજો જ લેખ આપનો છે, જેનું શીર્ષક છે “નિસર્ગોપચારને વ્યાપક અર્થમાં સમજાને”...

લિ. કાન્તિ દેસાઈના પ્રણામ

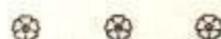
રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ સેવા પ્રતિષ્ઠાન, હળવદ

તા. ૧૧-૪-'૦૧

પ.પુ. શ્રી યોગભિકુઞ્ચ મહારાજ, પ્રણામ.

... અમારી પ્રત્યે મહાનુભાવોની પ્રેરણા છે, કામ કરવાની નિઝા છે અને સ્પષ્ટ ધ્યેય છે. આપ જેવા વડીલોની હુંક છે. અમારા પ્રયત્ન રહેશે (તો) ગુજરાતનું શ્રેષ્ઠ વિદ્યાલય બનશે. હળવદનું નામ રહેશે... માર્ગદર્શન આપતા રહેશે.

મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી

અમદાવાદ તા. ૧૧-૭-'૦૦

પુજુચશ્રી,

‘ગુરુપૂર્ણિમા’ નિમિત્તે આપશ્રીને અમે ભક્તિભાવપૂર્વક પ્રણામ કરીએ છીએ. સ્વીકારી ‘મંગલભાવના’ પાઠવશો તેવો વિશ્વાસ છે જ.

ઉં જ્યંતી નિમિત્તે ઉપસ્થિત હતો ત્યારે આપશ્રીએ જે લાગણી બતાવી હતી તે આંજ સુધી ભૂલ્યો નથી. ‘પતિતપાવન પ્રેમ’ પ્રાપ્ત કરવા માટે જ સમસ્ત જીવન છે. પરમાત્મા પ્રતિ ‘વિશ્વાસ’ દઢ-અચલ રહે તે માટે તો આપશ્રી જેવી વ્યક્તિઓ ભાગી સતત નજર રહે છે. ‘ગુરુ’ કોઈ નથી છતાં અનેક છે. તત્ત્વજ્ઞ, માર્ગદર્શક તથા મિત્રની હુંક સદા રહી જ છે અને એટલે જ ‘શ્રેય’નું વિસ્મરણ કરી નથી થતું.

‘રક્ષાકવચ’નો સુંદર વિચાર દિલને સ્પર્શી ગયો, પણ હું વંચિત રહી ગયો. ખાદી પહેંચું છું અને ઠંડી ઋતુમાં કોટ-વૂલના જલ્ભા પણ પહેંચું છું. ગરમ શાલ પણ ખાદીમંદિરની નહીં. પરંતુ મારા પ્રત્યુત્તર પછી મને રક્ષાકવચ ક્ર્યાંધી મળે? “તમે ખાદી જ પહેરો છો ને? — ‘છા.’ — ત્યારબાદ

દલીલને અવકાશ ન રહ્યો. જેર! પણ 'પ્રતિરક્ષા' તો અખંડ પ્રાપ્ત થાય છે અને એ તો અભેદ છે. આપણી પણ તે મોકલાવાનું કદી ચૂક્યા નથી. આપનો એ ભગ્નિની-પ્રેમ સતત રક્ષા કરે છે.

ॐ જ્યંતી નિમિત્તે હું ઉપદેશ-સાર કહેવામાં સંસુદ્ધ થયેલો. આપની વાણીમાં એવો પ્રભાવ હતો કે જે શ્રોતાઓના ભાવને ઝંકૃત કરતો રહે પણ મર્મને વાંચે નહીં. આવાં દર્શનથી હું કુદ્દ રહેલો. જેર! પરંતુ હવે એમાં સુધારો થશે જ.

વર્ષો સુધી આપણા સંબંધોમાં જે 'મૈત્રી' ભાવના રહેલી તે આજે પણ છે જ. પરંતુ તેનું સ્વરૂપ બદલાયું. આપ પર્વતની ટોચ પર બહુ જડપથી પહોંચી ગયા અને હું તો તળેટીમાં ઊભો ઊભો જોતો જ રહ્યો. હોંશ તો ખરી પણ આપના જેવી મસ્તી, ખુમારી અને શક્તિ જોઈએ ને? જે આપને મળ્યું છે તેથી અમને ખૂબ આનંદ થયો છે. સમાજમાં ('સહજ સમાધિ ભલી') રહીને જે રીતે આપને મળ્યું છે તે ખૂબ નમ્રતાથી વહેંચો છો તેમાં જ આપની ઉપલબ્ધિની મહાનતા છે. સહજ બ્રહ્મચર્યમય જીવન વીતે તેમાં પરમશક્તિની જ કૂપા છે. શુકદેવજી, હનુમાનજી, પરશુરામજી અને ભીમદાદાનું સ્મરણ થઈ આવે છે. આપણી ત્યાં સુધી પહોંચી ગયા તેથી હું તો ખૂબ જ રાજુ થયો છું. સહજ્યોગની સિદ્ધિ (આપની) અમારે માટે 'દીવાદાંડી' સમાન છે અને સદા પ્રકાશ પાથરશે. આપની બ્રહ્મનિષ્ઠાને સદા ભાવપૂર્વક પ્રણામ! ઊં પરિવારનાં બધાં જ સ્વજ્ઞનોને મારા વંદન. ઈશ્વર આપના આરોગ્યની સદા સંભાળ લેતો રહે તેવી પ્રાર્થના.

સદાનાં આપનાં....

લખિતભાઈ, જ્યાબહેન તથા જગૃતિ

૩ ૩ ૩

અમદાવાદ. તા. ૧૨-૧૨-'૦૧

પ્રાતઃસ્મરણીય પ.પુ. શ્રી શ્રી શ્રી યોગબિલ્લુંણા

ચરણકમળમાં સાદર વંદન

ગત ગુરુપૂર્ણિમાના દિવસે... મારાથી અચાનક બોલાઈ જવાતાં

વાક્યોમાંના એક શબ્દ “બેટરી-ચાર્જ”ની છણાવટ કરી અસલ મૂળ ધારામાં લઈ જવા આપશીએ “મૌન દ્વારા પ્રાણવૃદ્ધિ અને પ્રાણવૃદ્ધિ દ્વારા આરોગ્યપ્રાપ્તિ” લખેલ સત્ત્સાહિત્ય પ્રચાર પત્રિકા નં.-૭૩માં લેખ વાંચ્યો. ખૂબ ગદ્દગદિત થયો છું.

... આપશીનાં દર્શન - લખેલ મનનીય લેખોના વાંચનથી મનને શાંતિ મળે છે.

... મારી ઈચ્છા છે કે આપશીનો (ઉપરોક્ત) મનનીય લેખ ‘ગુજરાત સમાચાર’માં મોકલો તો સારું. આ મેટર છપાય એ અતિ આવશ્યક છે એવું મારું માનવું છે....

આપશીની સુખાકારી ચાહું છું.

લિ. આપશીની ચરણરજ
મનહરલાલ ગણેશાળ ઉપાધ્યાયના જ્ય નારાયણ
✿   ✿   ✿

સુરત. તા. ૨૬-૧૦-'૦૧

આદરણીય પૂજ્ય યોગભિક્ષુજી, સાદર પ્રણામ.

આપના મનનીય લેખો અવારનવાર હું વાંચું છું અને એનાથી પ્રભાવિત થઈને જ ‘આરોગ્ય-પ્રકાશ’માં આપનો લેખ આપની સંમતિપૂર્વક લીધો છે. આપે સંમતિ આપેલ તે માટે હું ખૂબ ખૂબ આભારી છું.

લિ. રીનાના પ્રણામ સ્વીકારશોજ
✿   ✿   ✿

ડૉ. બચુભાઈ આચાર્ય, વલસાડ. તા. ૧૮-૧૦-'૦૦
શ્રેદ્ધેય શ્રી યોગભિક્ષુજી મહારાજ,

સાદર પ્રણામ.

આપની સત્ત્પ્રવૃત્તિઓ વિષે અવારનવાર શ્રી ડિરણભાઈ ડી. પટેલ દ્વારા સમાચાર પ્રાપ્ત થાય છે. આપનું લખાજ પણ વાંચનમાં આવ્યું છે. આપશીને જણ-ચાર વર્ષ પૂર્વ રૂબરૂમાં મળવાનો લાભ મળ્યો હતો તે ભૂલી શકાય તેમ નથી. સાધુ-સંતો જ્યારે પણ દર્શન આપે તે આનંદની ઘડી છે.

આપે આપના બહુમૂલ્ય જીવનની એક એક પળનો સદ્ગુર્યોગ કરી, વિશ્વકલ્યાણથી અન્ય જીવોને સાચું માર્ગદર્શન આપી સમાચિના કલ્યાણ માટે “ॐ ગુરુ ઉં” નો યજ્ઞ આરંભ્યો છે તેની શબ્દોમાં શું પ્રશંસા કરું? વિપ્ર શરીરનો પુષ્ય લાભ પ્રાપ્ત કરી, ગાયત્રીમંત્રનો આવિજ્ઞાર પ્રાપ્ત કરવા અનેક અનુધાન પણો દ્વારા જે યજ્ઞન કાર્ય ચાલુ રાખો છો તે નાનું કાર્ય નથી. આ થાંભલીઓ વગર, કોઈપણ જીતના ટેકા વગર ટકી રહેતું આકાશ, જીતના નિયમોને સિદ્ધ કરવા મથી રહેતા આપ જેવા સંનિષ્ઠ સંતો ન હોત તો આ વિશ્વ અનિયંત્રિત બની જાત! પણ અહીં બધું જ શુભ છે, શુભંકર લાગે છે તેમાં આપશ્રીનો પ્રયત્ન સરાહનીય છે. ઈશ્વરની પ્રેરણાથી આપ જેવા સંતો આ વિશ્વકાર્યને મંગલ બનાવે છે.

પરમકૃપાળું પરમાત્મા આપશ્રીને શતાયુ-દીઘાયુ બનાવે અને માનવતાની સેવા કરવા માટે આપના આંગણે અને ચારે તરફ આદરેલા યજ્ઞકાર્યમાં સૌ લાભ લઈ પુનિત બને એવી પ્રાર્થના સાથે વિરમું છું.

લિ. બગુભાઈ આચાર્યના શત શત પ્રાર્થના.

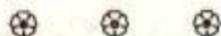
ન્યુજીઝી, અમેરિકા. તા. ૧૦-૭-'૦૩

પૂજ્ય ગુરુદેવ શ્રી યોગભિકુણ,

“ઉત્તમરા”નો છેલ્લો અંક વાંચ્યો અને આનંદ-આનંદ!!

કપિલા આપને પ્રક્ષામ પાઠવે છે. આપ સર્વે કુશળ હશો. અમારે માટે કઈ સેવા જ્ઞાવવશો.

એ જ જગદીશના વંદન

નવસારી. તા. ૧૦-૭-'૦૩

પરમ આદરણીય ગુરુજી,

આપની સ્વસ્થતાના પ્રતીકરૂપે ઓમ્-પરિવાર ટ્રસ્ટ, ગુરુપૂર્ણિમા મહોત્સવ, સંતસેવાની મહત્ત્વા, મોહ અને પ્રેમની ભેદરેખા (એક મિત્રને આશ્વાસન), ડાયાબીટીસ માટેનું સૂચન - વગેરે પ્રસાદરૂપે મળ્યાં. ખૂબ ઉપકૃત થયો...

“સ્વાસ્થ્ય-રક્ષા, પ્રાકૃતિક જીવનશૈલી અને આધ્યાત્મ” પર આપ જેવા ગુરુજનોના આશીર્વાદથી, મારું એક નાનું પુસ્તક પ્રેસમાં છે. મોકલીશ. આપનું તટસ્થ મૂલ્યાંકન મારે માટે ખૂબ માર્ગદર્શક બની જશે. કૃપા કરશો.

ઓમ્પરિવાર ટ્રસ્ટના મુખ્ય હેતુ પ્રમાણે આજે સમાજ દુઃખી-દુઃખી છે તેનું મૂળ કારણ ચારે તરફ, બધાં કેતોમાં/વિધયમાં ભારે અજ્ઞાનતા જ અજ્ઞાનતા છે. તેથી આપ જેવા અનુભવી, જ્ઞાની, ચિંતન-મનન કરનાર ગુરુજનો સમાજનો પ્રાણ છે. આપની સ્વસ્થતા, સ્વાસ્થ્ય અનેક બાબતે અનુકૂળતા માટે પ્રાર્થના છે.

લિ. કાન્તિ દેસાઈના પ્રણામ

મુંબઈ. તા. ૨૭-૫-'૦૩

પ્રાતઃ સ્મરણીય શ્રી યોગાન્બિકુજ્ઞની સેવામાં,

તા. ૫-૧-૨૦૦૩ના ગોઝારા દિવસે તન અને મન પર આવી પડેલ વજ ઘાની અસર; બાપજી! આપશ્રીને હરહંમેશ યાદ કરી વેદના-ધા ઓછા થાય તેવી પ્રાર્થના કરું છું અને તેના ફળરૂપે દુઃખ થોડું થોડું ઓછું થતું જાય છે...

માનસિક તનાવ એટલે શું તેની મને કંઈ જ ખબર ન હતી કે ન તો મેં ક્યારેય અનુભવ્યું હતું. તા. ૫-૧-૨૦૦૩ થી માનસિક તનાવ કેવો હોય અને તેની માનસિક તેમજ શારીરિક અસર કેવી હોય તેનો જાણ્યે-અજાણ્યે જબરજસ્ત પરચો મળી ગયો છે; તે એટલી હદ સુધી કે મનમાં ઉડ ઉડ થયા કરતું કે લાવ જીવ! બાપજીને પત્રમાં મારી વ્યથા જણાવું કે જેથી તેઓશ્રીના આશીર્વાદથી મારા જીવનમાં પ્રકાશ/હિંમત આવે. તેથી આ પત્ર લખવા પ્રેરાયો છું.

બાપજી! જીવન કેવું હોય અને કોને કહેવાય તેની જ્ઞાન મને થઈ છે, થાય છે...

આપશ્રીનો આશીર્વચનનો પત્ર મને જરૂર મોકલશો કે જેથી મારા મનને સાંત્વન મળે અને દુઃખ સહન કરવામાં હિંમત રહે.

વારંવાર આપશ્રીને મારા સાચાંગ દડવત્ત પ્રણામ.

લિ. આપશ્રીના નંદલાલ દવેના પ્રણામ

અમદાવાદ. તા. ૧૭-૧૨-'૫૦

પ. પુ. ગુરુદેવ શ્રી, દંડવત્ પ્રાણામ.

સર્વે ગુરુભાઈ-બહેનોને જય ઓમ્ મુગુરુદેવ, જય નારાયણ.

પલિયાના કાર્યક્રમની તારીખ નજીક આવતી જાય છે તેમ તેમ આપની કૃપાથી વ્યવસ્થા થતી જાય છે.

બીજાં સ્થળો જોવા ગયા ત્યાં સંત-સમાગમ થયો. આપની કરુણા, પ્રેમ, શિસ્ત અને હદ્યની ઉદારતા ક્યાંય જોવા મળતી નથી. બીજે બધે ઉત્સાહપ્રેરક વાણીનો અભાવ અને વેપારીવૃત્તિ વધારે જોવા મળે છે. સંતો ઉપર ટ્રસ્ટીઓનો પ્રભાવ વધારે છે....

આપની કરુણાના હંમેશા લાયક રહીએ એ જ આપને પ્રાર્થના.

આપનો શિષ્ય, સ. સ. ભિક્ષુના વંદન

⊗   ⊗   ⊗

હળવાદ. તા. ૨૦-૭-'૦૩

... મનોપ્રદેશમાં પરોવાયેલ સત્ત્વવિચાર મોતીઓનો સંગ્રહ એટલે "વીજળીના જબકારે...?" પુસ્તક.

અવલોકન

પુસ્તક	-	વીજળીના જબકારે...?
લેખક	-	પૂજ્ય શ્રી યોગભિક્ષુજી
પૃષ્ઠ	-	૧૭૬
મૂલ્ય	-	રૂ. ૮૦/-
આવૃત્તિ	-	પ્રથમ
પ્રત	-	૫૦૦૦
વિમોચન	-	ગુરુપૂર્ણિમા - તા. ૧૩/૭/૨૦૦૩
		શ્રી મનુભાઈ પંડિતના હસ્તે

પૂજ્ય ગુરુદેવ શ્રી યોગભિક્ષુજીની ભવ્ય મુખમુદ્રાવાળા ફોટો સાથે ફોર કલરના કવરપેજ(હાર્ડ બાઉન્ડ)વાળા આ પુસ્તકમાં સફેદ કાગળોમાં સ્વર્ણ,

સુવાચ્ય પ્રિન્ટિંગમાં પીઠ, અનુભવી (ધોગી) લેખકનું ઉત્તમ શિષ્ટ સાહિત્ય પીરસવામાં આવેલ છે. પૂજ્યશ્રીના તાત્ત્વિક-સાત્ત્વિક પ્રેરણાદારી વિચારો/ ચિંતનો જીવનોપયોગી હોઈ અવારનવાર વાંચવાની ઈચ્છા થાય તેવું અને કોઈને બેટ આપવા યોગ્ય તેમજ ઘરના પુસ્તકાલયમાં અવશ્ય વસાવવા જેવું આ પુસ્તક છે.

પૂજ્યશ્રીના લઘુ લેખો ઘણી ઊંચી અને માર્ભિક વાતો કહી જાય છે. જીવનપાયેય, જીવનભાયું બની રહે તેવા આ પુસ્તકને આવકારતાં આનંદું છું. આ સત્તસાહિત્ય સુ.સાર પત્રિકાસંગ્રહ પૂજ્યશ્રીના ઉપદેશરૂપે વખતોવખત બદાર પડેલ એકચાશી સત્તસાહિત્ય પત્રિકાઓ અને ચુંભાલીસ ઉત્સવપત્રિકાઓનો સમાવેશ છે. સમાજોપયોગી સુંદર લેખોનું સંકલન કરવા બદલ શ્રી નેપથભાઈ વ્યાસ અને શ્રી પ્રવીજ્ઞભાઈ શાહ ધન્યવાદને પાત્ર છે. ચીવટપૂર્વકના કાર્ય બદલ અભિનંદન.

સંતરામમંહિર - નારિયાદના મહંતશ્રી પૂજ્યપાદ નારાયણાદાસ મહારાજે આ પુસ્તકને આવકારતાં તેમના પત્રમાં આ પુસ્તકનો અધ્યાત્મગ્રંથ રૂપે ઉલ્લેખ કરેલ છે.

વાંચી, વિચારી, સમજ મનમાં પચાવવા યોગ્ય જનકલ્યાણકારી આ પુસ્તક સુધુપણ મનમાં વીજળીનો જબકારો જરૂર કરી જાય છે. પૂજ્યશ્રીના છિવીસ જેટલાં પુસ્તકો સાથે આ પુસ્તક વડે સાહિત્ય-જગતમાં એક વધુ મોરપીછની કલગીનો ઉમેરો થયો છે. ખરેખર પૂજ્યશ્રીના મનોપ્રદેશમાં પરોવાયેલ સત્ત્વવિચાર મોતીઓનો સંગ્રહ એટલે “વીજળીના જબકારે...?”

- રમેશ પાઠક

[શ્રી કૃષ્ણાદાસ છોટાલાલ શાહ, (હોબોકેન યુ.એસ.એ.)નો
અભિપ્રાય]

ગાગરમાં સાગર, જીવનમાં વર્તન-પરિવર્તન કરનારું, જીવ, જગત અને જગદીશરાભિમુખ કરવાનો અભિનવ વિધાયક દાચ્છિકોણ આપે તેવું ‘ગુરુમહિમા’ અનુભવાયું.

લઘુને ગુરુ બનાવવાની જડીબુઢી સહજપણે અહીંથી સાંપડે તેમ છે.

ભારતીય સંસ્કૃતિની અને ધર્મની-'ગુરુમહિમા'-ગુરુનું મહત્વ-માહાત્મ્ય-ભક્તિ-શક્તિ અને સિદ્ધિની (પ્રસિદ્ધિની નહીં) કૃષ્ણસમી બંસરી બજાવી સૌ વાચકવૃદ્ધનાં હૈયાંને આનંદ અને જ્ઞાનથી વિભોર કરે એવું ઘણું ઘણું સચોટ સાહિત્ય પ્રસ્તુત ગ્રંથમાંથી ઉપલબ્ધ થાય છે.

'ગુરુ ગોવિંદ દોનોં ખડે કિસકો લાગું પાય'

ઉપરોક્ત વિધાનની દ્વિધાનો ઉકેલ એટલે જ 'ગુરુમહિમા'.

'ગુરુમહિમા'-સામાન્ય જનો માટે સુખાકારી, મુમુક્ષુઓને મન શાંતિપ્રદ અને શ્રેય-સાધકો માટે સમૃદ્ધિનો યશસૌરભરૂપ સંપુટ છે.

અંતે...

અલ્યમતિએ એટલું તો સાચોસાચ હું કબૂલ કરીશ જ કે જન્મ સુધારે, સાથોસાથ મરણ પાવનકારી બનાવે એવું અને પ્રત્યેક ભારતીયે (પોતાને ભારતીય માનતો હોય કે કહેવડાવતો હોય તેણો) જિંદગીમાં બિનચૂક એક વાર વાંચી વાગોળવા જેવું તો છે જ.

ગુરુજી, આપશ્રીની અમૂલ્ય ગિરા(વાણી)થી મંત્રજ્ઞપ અને ધ્યાનની જે પ્રત્યક્ષ યા પરોક્ષ રીતે દીક્ષા અપાઈ છે - મળી છે એના અમે સૌ ઋણી છીએ.

આપશ્રીએ જે સુસંસ્કારબીજની ઉપજાઉ સ્થાને અને વ્યક્તિ-વ્યક્તિએ વાવણી કરી છે તે કો'ક દી અચૂક ફૂલીફાલી ઊઠશે જ, સત્ય અને સૂર્ય અમર છે તેમ.

કન્યાવિદાયની જેમ આજે અમારી આંખો વિયોગનો ભાવ વ્યક્ત કરે છે તો આનંદોલ્વાસપૂર્ણ હૈયું આપની પ્રગતિથી છલકાય છે. ગુરુજી - ગુરુવાર સુધી અમારા સાંનિધ્યે, શુકવારે વિદાય સમારંભ અને શનિવારે 'દનુમાનજીની' જેમ ગગનવિહાર કરીને માભોમની ગોદમાં...

ઇતાં આપશ્રીની સ્મૃતિ કદીયે વિસ્મૃતિ નહીં જ બને. કારણ કે આપશ્રીનો અહિનીશ મલકાતો ચહેરો, વિશાળ લલાટે ચમકતી-દમકતી અસ્મિતા, દાઢીએ છુપાયેલ અનેક ગૂઢ રહસ્યો, નૈનોએ પીવા મળતું પ્રેમામૃત અને તવ હૃદયે તેકાતી સૌ માટેની સદ્ભાવના. અસ્તુ.

આપનો ભવદીય, શ્રી કૃષ્ણાદાસ સી. શાહ

જુલાઈ ૮, ૧૯૮૨

ઓમુ... ઓમુ... ઓમુ...

(અમેરિકન નાગરિક શ્રી આલ્ફેડનો અભિપ્રાય)

પ્રતિ-પવિત્ર વ્યક્તિ (યોગભિક્ષુ)ને,

એક પુસ્તિકા (મૈત્રી) કે જે આપે મને બેટ-પ્રસાદીરૂપે આપેલ છે, તેમાં રજૂ થયેલ વિચાર, શબ્દો અને તે પ્રમાણેનું વર્તન ખરેખર ચિત્તાકર્ષક છે. જ્યારે મને પુસ્તિકા આપવામાં આવી ત્યારે મેં તે માટે આપને થોડા પૈસા આપવા માંજ્યા ત્યારે આપે તેનો અસ્વીકાર કરતાં કહું કે મૈત્રી પુસ્તિકા વિશે તમારો અભિપ્રાય આપજો. મેં મારી તે ફરજ પૂર્ણ કરવાનું વચ્ચન આપ્યું.

હા! સુખીજનો પ્રત્યે મૈત્રી, દુઃખીજનો પ્રત્યે કરુણા, પુણ્યશાળી પ્રત્યે મુદ્દિતા અને પાપી પ્રત્યે ઉપેક્ષાની ભાવના ચિત્તની પ્રસન્નતા માટે આવશ્યક છે. યુદ્ધ, ગરીબી, માંદગી વગેરેને ઉપરોક્ત ચાર ભાવનાઓને અપનાવવાથી ટાળી શકાય છે, વિશ્વમાં શાંતિ સ્થાપી શકાય છે. જો તે વ્યક્તિને લાગુ પડી શકે છે તો તે સમસ્ત વિશ્વ માટે અપનાવી શકાય છે. વિશ્વ જો શાંતિ હુંચે છે તો તેણે ઉપરોક્ત સિદ્ધાંત અપનાવવો જ પડશે.

આખી મૈત્રી પુસ્તિકા શાનદારી ફળને આપનારી છે અને મેં તેને ખૂબ જ માઝી છે. એક વધુ વાત હું ઉમેરવા માગું છું કે આપને પ્રથમ વાર નિહાળતાંની સાથે જ હું ઘણો સુખી થયો, પ્રસન્ન થયો.

આપનો આશાંકિત, આલ્ફેડ (યુ.એસ.એ.)

✿   ✿   ✿

(કૃપાલુ યોગ આશ્રમ યુ.એસ.એ. તરફથી શુભેચ્છા પત્ર)

તા. ૨૦-૧-'૮૩

સન્માનનીય શ્રી યોગભિક્ષુજી,

આપનું યોગ સાહિત્ય વાંચીને મને ખૂબ સંતોષ થયો. યોગપ્રેમીઓ માટે તે ખૂબ જ પ્રેરણાદાયક અને માર્ગદર્શક બની રહેશે. “વિશ્વશાંતિનું યોગરહસ્ય” નામની આપની પુસ્તિકા આધુનિક જગતને વિશ્વશાંતિ માટે પથપ્રદીપ બની રહેશે. વસુધૈવ કુટુંબકમ્પ માટેના આપના પ્રયત્નો તથા

કર્યાં પરમાત્મા આપને શારીરિક, માનસિક તેમ જ આધ્યાત્મિક શક્તિ અને સફળતા અર્પે.

પહેલા ભાગની જેમ જ ‘મુક્તા’ નામનો યોગદર્શનનો આ બીજો ભાગ પણ સાચા યોગજિજ્ઞાસુઓ માટે ગુપ્ત અને ગુલ્ફ રહસ્યોને સરળતાથી સમજાવવામાં ખૂબ મદદરૂપ થશે અને તેની મને ખાતરી છે.

લોકકલ્યાણ માટેના આપના પરિભ્રમણમાં આપને સર્વનો સહકાર મળે તેવી શુભેચ્છા. આપના શ્રી કૃપાળુ આશ્રમ-અમેરિકાના આગમનથી અને પ્રેરણાસ્પદ પ્રવચનથી આશ્રમવાસી શિષ્ય-શિષ્યાઓ તેમ જ મહેમાનોને ધ્યાં જ આનંદ થયો. અમેરિકાની આપની મુલાકાત પશ્ચાતી રહો.

આપનો શુભેચ્છક, યોગીરાજ અમૃતજીના સપ્રેમ જ્ય ભગવાન
⊕ ⊕ ⊕

(હિન્દુ મંદિર - હિન્દુ કોમ્પ્યુનિટી સેન્ટર
ગારફિલ્ડ-યુ.એસ.એ. તરફથી શુભેચ્છા-પત્ર)

તા. ૩૦-૩-'૮૩

પ્રતિ, શ્રી હિં હોલિનેસ યોગબિલ્યુઝ મહારાજ
અમદાવાદ, હન્ડિયા. પૂજ્ય યોગબિલ્યુઝ,

અમારા સૌ માટે તેમ જ ખાસ કરીને અમારા ભક્તમંડળ માટે એ ખરેખર યાદગાર પ્રસંગ હતો કે જ્યારે વગર આનાકાનીએ અમારે મંદિર આપવાનું તથા અમારી સંસ્થાના સભ્યોને સંભોધવાનું આમંત્રણ આપે સ્વીકાર્યું અને અમારા સૌના સદ્ગુરૂની “ધાર્મિક તત્ત્વજ્ઞાન અને આધ્યાત્મિકતા” વિશેનાં આપનાં બે પ્રેરણાદાયક પ્રવચનોમાં હાજરી આપવાનો અમને સૌને લાભ મળ્યો. આપનું યોગ, ધ્યાન અને આધ્યાત્મિકતા પરનું સાહિત્ય સચોટ અને સ્પષ્ટ હતું.

આપના પૂર્ણ સમજ્ઞા, શાશ્વતપણ સહિતના જ્ઞાનસભર સ્વયંસ્હરિત પ્રવચનથી અમારા ભક્તમંડળે આપની દુર્લભ વિનાતા, ભક્તિભાવ, સત્ય, સંવાદિતા અને સ્નેહાળ સામાજિકતાનો અનુભવ કર્યો. “દાણી સ્વરૂપસ્થતા-અદ્વૈતપણા વિશેની સમજ્ઞા તે જ ધર્મ.” આપના ઉપરોક્ત

સત્તસંદેશથી અમે સૌ ખૂબ પ્રભાવિત થયા હતા. આપના આ સંદેશ ઉપરથી આપની, સાચી અને હિંદુ વસ્તુ વિશેની કદર પ્રત્યેની તથા સમગ્ર મનુષ્યજીતનાં હુઃખ માટેની આપની લાગડી સ્પષ્ટપણે પ્રગટ થાય છે. આપ ખરેખર સત્ય, પ્રેમ, ભ્રમચર્ય અને બહિદાનના ઉદાહરણરૂપ સાધક છો. આપના સંદેશ દ્વારા અમે સૌ એ શીખ્યા કે કેવી રીતે મનુષ્ય પોતાની જતને સુધારી શકે છે અને ત્યારબાદ યોગ-ધ્યાન દ્વારા માનસિક સુખશાંતિ પ્રાપ્ત કરી શકે છે અને આધ્યાત્મિક પ્રગતિ સાધી શકે છે.

“વિશ્વશાંતિ” સ્થાપવા માટેના આપના ખંતપૂર્વકના-ભક્તિ-ભાવપૂર્વકના પ્રયાસો અને સર્વ મનુષ્યોમાં ભાતૃભાવ વિશેના આપના આદર્શો તે આપની સાહુમતિભાનાં જળહળતાં ઉદાહરણો છે. આપના પ્રવચન દરમિયાન આપે શાશ્વતપણયુક્ત કથન કરેલું કે શાંતિ અર્થે ઈશ્વરના અસરકારક દૂત બનવા માટેની શરૂઆત આપણે આપડી જીતથી જ કરવી પડશે અને આંતરિક શુદ્ધતા તથા અદ્વૈતતા પ્રાપ્ત કરવાનો પ્રયત્ન કરવો પડશે. આ એક જ રીતે આપણે આપણા કુઠુંબમાં, સમાજમાં, દેશમાં અને વિશ્વમાં શાંતિ સ્થાપી શકીશું.

પરમાત્મા આપને દીર્ઘાયુ બસે અને આશીર્વાદ વરસાવે કે આપે લીધેલ કાર્ય આપ આગળ ધ્યાની શકો - પૂરું કરી શકો. આપ ખરેખર જનસમુદ્દાય માટે ‘આદર્શ’ છો અને શાંતિના દૂત છો.

હાઈક શુભેચ્છા સહ આપનો અતિ વિનામ્ર

ગારફિલ્ડ, એન.જે., હિન્દુ મંદિર

⊕   ⊕   ⊕

(‘વિશ્વ હિન્દુ પરિષદ ઓફ અમેરિકા’ તરફથી શુભેચ્છા પત્ર)

વિશ્વ હિન્દુ પરિષદની હાર્ટકોર્ટ શાખાએ તા. ૧૨-૩-૧૯૮૮ના રોજ ફાર્મિગટન, કનેક્ટિકુટમાં શ્રી રસિકભાઈ પટેલના નિવાસસ્થાને પૂજ્ય યોગભિકૃતુનો વાતાવાપ-સત્તસંગ યોજ્યો. પૂ. યોગભિકૃતુને ‘માનવ પર્મ’ અને ‘પવિત્ર જીવનની જરૂરિયાત’ અંગે સરળ અને સ્પષ્ટ રજૂઆત કરી. “તસ્ય વાચક: પ્રણાવ:” એટલે કે “ઈશ્વરનું નામ પ્રણાવ (ઓમ્ =ॐ) છે” તે વિશેનું પૂજ્યશ્રીનું સચોટ વર્ણન ખરેખર ચિત્તાકર્ષક હતું. અમે પૂ. શ્રીને

શુભેચ્છા પાઠવીએ છીએ કે 'બહુજનહિતાય, બહુજનસુખાય'ના તથા 'માનવર્પર સર્વત્ર પ્રસરે' તે માટે ઉપાડેલા પુ. શ્રીના શુભકાર્યમાં પુ. શ્રીનો વિજય થાઓ.

હાર્ટફોર્ટ શાખા વતી
ગૌરાંગ વૈખ્યાવ

(સન્માન-વિદાય-પત્ર નોર્થ અમેરિકાના મુમુક્ષુઓ તરફથી)

લોબોકેન એન.જે., તા. ૧-૪-'૮૩

પરમપૂજય, સદ્ગુરુદેવ, શ્રી. શ્રી. યોગનિકુળ મહારાજ,

વિશ્વશાંતિ માટેના આપના વિચરણ દરમ્યાન, અમો નોર્થ અમેરિકાના ઘણા મુમુક્ષુઓને આપનો ઘણો લાભ મળ્યો. ધર્મ, જ્ઞાન, વૈરાગ્ય, સરળતા, નિરાભિમાનતા તથા ઓમ્પરમાત્માની અખંડ ભક્તિરૂપી આપના સદ્ગુર્ખોથી અમે ખૂબ પ્રભાવિત થયા. ગુણાતીત સંતનું આપ જીવતું જીગતું દાખાંત છો.

આપની પ્રગટ-પરોક્ષ સહાયથી અમારામાં નિત્ય-અનિત્ય વિવેકની સાચી સમજણ આવી. આપે અમારા સર્વે ઉપર અહેતુકી કૃપા કરી. સતત દસ માસ સુધી યોગ, ધ્યાન તેમ જ બીજા અનેક આધ્યાત્મિક તથા બ્યવહારિક વિષયો ઉપર સંપૂર્ણ મૌલિક સત્સંગ આપના દ્વારા અમને સાંભળવા મળ્યો. કર્મના સ્થૂળ-સૂક્ષ્મ સિદ્ધાંતો, આપે અલોકિક અને આગવી રીતે સમજાવ્યા જેથી અમને શાંતિ અને સમાધાન પ્રાપ્ત થયાં.

આપની પ્રત્યક્ષ પ્રસાદી તો મળતી જ હતી પણ ઘણા મુમુક્ષુઓને તો આપે સ્વખનમાં અનેક દિવ્ય અદ્ભુત અનુભવો કરાવીને રહસ્યમય પ્રસાદી આપી. આપના સંપર્કમાં આવનાર દરેકને અમૂલ્ય લાભ થયો છે અને તેમની ઈચ્છાઓ પૂરી થઈ છે.

આપની ઉપસ્થિતિમાં અને આશિષથી અમે અહીં અમેરિકામાં ગુરુપૂર્વિક્રિમા તથા ઓમ્ જ્યંતી ખૂબ ધામધૂમથી ઊજવી તથા ગાયત્રી-મારુતિયજ્ઞ તથા બાર કલાકના અખંડ ગાયત્રી જ્પનનો મહાન લાભ લીધો.

यह कहते थे कि बिना गुरु के मेरा कोई अस्तित्व नहीं है। वे प्रायः यह कहा करते थे कि सच्चा गुरु पाने के लिए कठोर तपस्या करनी पड़ती है फिर भी मुझे निश्चय ही एक दशक के पश्चात् मेरे गुरुजी मिल जायेंगे।

उन्होंने अपने पत्र के साथ एक पुस्तक भेजी है जिसमें लिखा है कि “यह मेरे गुरु की पुस्तक है”। पुस्तक को पढ़ने के उपरान्त मुझे यह आभास हुआ कि वे सभी विशेषतायें आप में हैं जिनका वर्णन “बाबा महाराज” अपने भावी गुरु के विषय में किया करते थे। मैंने पुस्तक में आपका चित्र भी देखा है। वह बहुत ही भाग्यशाली हैं जो आप जैसे गुरु का शिष्य होने का उन्हें गौरव प्राप्त हुआ है।

मैं भी आपको अपनी श्रद्धा प्रेषित करता हूँ। यह पत्र आपको ही प्रेषित कर रहा हूँ क्यों कि वह बहुत ही धीर गम्भीर है तथा वह कभी भी अपनी योग्यता का खुले आम प्रदर्शन नहीं करेगा।

आपकी पुस्तक के विषय में.....

मैं एक महाराष्ट्रीय हूँ लेकिन मैंने हिन्दी, मराठी तथा गुजराती भाषाओं की काफी पुस्तकें पढ़ी हैं। मुझे अपने जीवन में पहला अवसर मिला जब मैंने एक ऐसी पुस्तक पढ़ी है जो अमाधारण एवम् प्रेरणाप्रद है। प्रायः बहुत से विद्वान् इस विषय में बहुत ही उलझे हुए ढंग से लिख कर एक उलझन पैदा करते हैं। लेकिन आपकी यह पुस्तक एक साधारण व्यक्ति के लिए भी सुपाद्य एवम् समझने वाली है। आपने इस पुस्तक में अपनी बात सामान्य व्यक्ति तक पहुँचाने का एक सफल प्रयास किया है। इस पुस्तक को जितने व्यक्ति पढ़ेंगे वे निश्चय ही कुछ पाने के हकदार होंगे। समाज को आप जैसे गुरु से इस प्रकार के प्रशिक्षण प्राप्त करने की आवश्यकता है।

मुझे याद है कि आज से २० वर्ष पूर्व मैंने “पतंजलि योग दर्शन” पढ़ी थी ठीक वही ढंग अध्यात्म के लिए इस पुस्तक से झलकता है। “ओम्” शब्द की परिभाषा, रचना तथा उपयोगिता एवम् इसके उच्चारण का ढंग अद्वितीय है तथा ऐसा विवरण प्रथम बार सामने आया है। आपने “तस्य वाचकः प्रणवः” की वास्तविक भावना को ग्रहण किया है।

हमारे साथ ऐसे व्यक्तियों का समूह है जो “दर्शन” की गहराइयों में

जाना चाहता है। जब त्रिवेदी यहाँ थे तब वे उन प्रतिभाओंमेंसे एक थे। अब वे सौभाग्यशाली हैं जब वे आप जैसे महापुरुष के साथ हैं। मैंने आपकी पुस्तक को अपने न्यायाधीशों व साधियों को भी दिखाया है।

यदि आप हमें आज्ञा दें तो हम आपको इस पुस्तक का मरणी भाषा में अनुवाद कर दें। हमने आपकी पुस्तक को अपने "आश्रम पुस्तकालय" में रख दिया है। मैं आप से यह भी अनुरोध करूँगा कि आप इस पुस्तक का अनुवाद हिन्दी में भी करायें ताकि आपका सन्देश सभी "सत्य" इच्छुकों को मिल सके।

मुझे आशा है यह आज की सन्तान के लिए निश्चय ही बहुत बड़ी सेवा होगी।

यदि मुझे समय मिला तो मैं अहमदाबाद में ही आकर आपको "प्रणाम" अर्पण करूँगा। तब तक आप हमारा प्रणाम स्वीकार करें। मुझे पुनः प्रसन्नता हो रही है कि हमारे बाबा महाराज आप जैसे महान् व्यक्ति के साथ हैं। उन्हें हमारी मधुर स्मृतियाँ प्रेरित करियेगा।

चरणराज

एस.वाई. कुलकर्णी, सेवा-निवृत्त उच्च न्यायालय, न्यायाधीश

योगाश्रम, जोरसिंहगढ़, पो. पालीताला, भारत.

आपना शब्दो तीखा तीर जेवा छे, पश्च समजाय तो अमृतना घाला जेवा अनुभवाय छे, अने तेने सेवाना क्षेत्रमां चरितार्थ करे तो धन्य धन्य बनी जवाय तेवु छे,

"मारे समाजने बेठो करवो छे." ते नानकुं पुस्तक सर्वे सेवको अने कर्मयोगीओ भाटेनी गीता समान छे, तेनी एक पोकेट साईजमां आवृत्ति प्रकाशित करवी ज्ञेईअ. अने जेम माओत्से तुंगनी "Red Book" सौना घीसामां रहेती तेम आ नित्यपठन भाटे सौअे साथे राखवा जेवी छे.

आपने शा धन्यवाद आपु? धन्य तो ए छे के आपनी छायामां रहीने आपनी अमृत वाढ़ीनो प्रसाद मेणवे छे, संतो तो धृटे हाथे आपी रख्या छे.

“મરજીવા મોજું કરે” તેવું છે. લેવાવાળા ક્વાં છે? આપ એ સાચું જ કહો છો કે, ‘મફત - સરળતાથી મળે છે તેની આ બુંડા ભવાયાને કશી કિમત જ નથી.’

આજના જમાનામાં મોટા મોટા ભપકામાં રાચતા મધ્યાધિપતિઓ અને મહામંડળોથરોની પાછળા આ ઘેટાંઓ દોડવા કરે છે. આપે એ ભરવાડો અને ઘેટાંઓ બનેને માટે જન્મ સાર્થક કરવાની અમોઘ ઔષ્ણીઓની પડીકીઓ પ્રેમપૂર્વક આપવા માંડી છે.

અભિમાનના અડાબીડ જંગલમાં કીર્તિ મેળવવા પડાપડી કરતા ઉપદેશકો અને કેટલાય ભગવાંધારી બની બેઠેલા મહાત્માઓનો રાફડો ફાટ્યો છે ત્યારે આપની શાંતચિંતા ચાલી રહેલી આ વિચારકાંતિના અભિયાનમાં મારો અલ્ય પણ સહયોગ આપી શકું તો હું મારી જીતને ધન્ય માનીશ અને એ સહયોગ તો એ જ કે હું મારી જીતને ઓળખું.

આપને લાખ લાખ અભિનંદન. અમને કાયમ આ રીતે આપનો સત્સંગ મળતો રહે એ જ અભિલાશા.

અક્ષરાનન્દ

⊕ ⊕ ⊕

યોગાશ્રમ, જોરસિંહગઢ, પો. પાલીતાણા, ભારત.

૫૨મ સમાદરણીય, શ્રદ્ધેય, આત્મપ્રિય શ્રી યોગબિક્ષુજી,

આપના તરકથી એક એક પુસ્તકરૂપી પુષ્પ ગ્રાન થાય છે, અને તેની અપ્રતિમ સુગંધથી મારું હૃદયમંદિર મધ્યમધી ઉઠે છે. આપની પ્રેમપ્રસાદીના સ્વાદનું વર્ણન આ કુદ્ર શણ્ણો દ્વારા કરવાનું શક્ય નથી.

“મારે સમાજને બેઠો કરવો છે.”

આ એક જ વાક્યમાં

જણકે છે;

આપનો ઉત્તમ આદર્શ.

આપનો મક્કમ નિર્ધાર.

આપની સાગરને પી જવા જેટલી ધીરજ.

આપના સંત હૃદયની કરુણા.

નથી છતાં ઉમળકો આવવાથી મોકલું છું. આપનો કાવ્યો ઉપરનો સારો કાખું લાગે છે એટલે આપને કાવ્ય-પુસ્તક મોકલવાનું મન થયું. અને સાથે એક ગદ્ય પુસ્તક - 'જીવન સંશોધન' પણ મોકલું છે. ઠીક લાગે તો અનુકૂળતાએ નજર નાખી લેવા વિનંતી.

નંદુભાઈના સાદર પ્રણામ

Saurashtra Region Youth Service (Reg. Trust)

પરમ સમાદરણીય શ્રદ્ધેય પરમ ઉપકારક યોગલિક્ષુજી,

"નંતરમન્તર" ચોથા વર્ધનો અંક પ્રથમ મળ્યો. ધન્યવાદ. આ માટે ખૂબ ખૂબ આભાર.

મુખપૃષ્ઠથી તે છેલ્લા ટાઈટલ સુધીનું તેનું દર્શન-વાચન મુશ્કેલી કરે તેતું છે.

આપની વાણી અસર કરે છે. કારણ તેમાં બુદ્ધિને બદલે હૃદય, મનને બદલે દિલ, ઉપદેશને બદલે શિક્ષણ પ્રતિનિબિંદિત થાય છે.

શાબ્દી સરળ અને સૌભાગ્ય. ભાષામાં ક્યાંય અલંકાર-શુંગાર નહિ પણ વેદના-વથા અને કરુણા જ નીતરે છે.

ધન્ય શ્રોતા, ધન્ય દર્શક.

અક્ષરાનંદ

પ્રજાપિતા બ્રહ્માકુમારી ઈશ્વરીય વિશ્વ વિદ્યાલય

તા. ૩૦-૧૨-૬૨

પ્રભુસ્નેહી શ્રી યોગલિક્ષુજી મહારાજ,

તા. ૧ જીન્યુ. શુક્રવારના રોજ સવારે ૭-૦૦ વાગે ગોરધનવાડીના ટેકરે, રાજ્યોગભવનમાં સંસ્થા દ્વારા મનાવવામાં આવનાર "૧૯૮૫ના અવ્યક્ત વર્ષ"ની શુભમારંભ વિધિ આપના હસ્તે કરવા, આપને પધારવાનું હાર્દિક નિમંત્રણ છે.

આભાર સાથે.

ઈશ્વરીય સેવામાં, દેવીબેન સરલા. (ગુજરાત ઝોન ઈન્ચાર્જ)

પ્રજાપિતા બ્રહ્માકુમારી ઈશ્વરીય વિશ્વ વિદ્યાલય

તા. ૪-૧-૮૩

પ્રભુસેહી શ્રી યોગભિકુણ, “ઓમપરિવાર”

ઈશ્વરીય સ્મૃતિ સાથે જગ્યાવવાનું કે, અમારા નિમંત્રણનો સહર્ષ સ્વીકાર કરીને આપ એ જાન્યુ.ના અવ્યક્ત વર્ષ શુભ પ્રારંભના અલૌંડિક કાર્યક્રમમાં પધાર્ય તે બદલ આપનો હાર્દિક આભાર માનું છું.

પિતાશ્રી પ્રજાપિતા બ્રહ્માબાબા પ્રત્યેના તથા સંસ્થામાં સેવામાં નિમિત્ત બહેનો અર્થાત् નારીશક્તિ પ્રત્યેના આપના શુભ ઉદ્ભોધન બદલ આપને વિશેષ અભિનંદન. સરળ ભાષાના આપના સત્ય વક્તાવ્ય બદલ સૌને ખુશી થઈ.

ફરી સંસ્થા સાથે, અલૌંડિક બહેનો સાથે સંપર્કમાં રહી, પરમાત્માના કાર્યમાં સદા સહયોગી બનશો એવી શુભ આશા સાથે.

ઈશ્વરીય સેવામાં, દેવીબેન સરલા. (ગુજરાત જોન ઈન્યાર્થ)

⊕   ⊕   ⊕

શ્રી અધિલ ભારતીય હિંસા નિવારણ સંધ

તા. ૪-૪-૦૦

સંત યોગભિકુણ,

આપની ટપાલ દૂધની તુલના માંસ સાથે કરનાર પૂર્વગ્રહથી પીડિત ગણાય તે બીલકુલ સાચી વાત છે. આવું ભાષ્યક કરનાર તે જવહિંસાનું કામ કરતા નથી અને કેવળ પાપ, પાપ જ આવે છે.

આપે દૂધ માટે જે લેખ અમને મોકલ્યો તે બહુ સરસ અને લખાણ અતિ વિવેકી ભાષામાં (સારી ભાષામાં) છે. તે ઘણો જ ઉપયોગી છે. દૂધ અમૃત સમાન છે તે આખું જગત જાળો છે અને પંચમૂતમાં સમાપેલ છે. જ્યારે રાજકીય માણસો જવોનું નખ્યોદ કાઢવા બેઠા હોય છે, તે દૂધને માંસ સાથે સરખાવે છે. તેને કોઈ પણ માનવા તૈયાર હોય નહીં. પ્રાણીઓને બચાવવા માટે દૂધનો ઉપયોગ કરવો પડે છે. માણસ માત્રને સ્વાર્થની ભાવના હોય છે. જે પ્રાણી (ગાય) દૂધ, ગૌમૂત્ર, છાંદ ના આપતી હોય તો માણસ તેમની

અમર ધામ લાલગોબી આશ્રમ

તા. ૩૦-૩-૦૧

પરમ આદરષીય મહારાજ શ્રી યોગભિકુજ,

સવિનય... આપનું આરોગ્ય સારું હશે. "જ્ઞતંભરા"નો એપ્રિલ-મે-જૂન (ત્રિમાસિક) Vol. XI (૨૦૦૦-૨૦૦૧) Issue IV મળ્યો. વાંચ્યો, વિચાર્યો. આ અંકથી ગુરુમહિમા લેખ શરૂ કર્યો જે વાંચી અત્યાનંદ થયો. આજથી પંદર વર્ષ પહેલાં આપે પ્રકાશિત કરેલું "ગુરુમહિમા" પુસ્તક વાંચેલું. હવે યાદશક્તિ ઓછી થતી જાય છે, કાને ઓછું સંભળાય છે, બહુ વાંચન કરતાં આંખોને કંટાળો આવે છે. બી.પી. તથા વાની તકલીફ છે, પરંતુ શ્રી સદ્ગુરુની અનહંદ કૃપા અને પ્રેમ તેમજ તેમના સાંનિધ્યથી તકલીફ શું છે તે ખબર પડતી નથી અને આનંદથી જીવન વ્યતીત થાય છે. બાકી શ્રીનારાયણ સત્સંગ મંડળની પ્રાર્થનામાં ગવાતી ચર્પટ પંજરિકાની "અંગમૂ ગાલિતમૂ..... કરી યાદ કરું છું." "ગુરુમહિમા"નો લેખ નવોદિત ગુરુપ્રેમીઓ માટે માર્ગદર્શન છે જે વાંચી તેમની નિઝાની સ્થિતિ મજબૂત બને. અમારા જેવાઓ માટે આપે રિફેશર કોર્સ શરૂ કર્યો છે. ધન્યવાદ. બીજાઓ રતનને "રતલ" તરીકે ન ઓળખે તો પણ રતલ "રતલ" જ છે. અને અનેક હમદર્દીની હૃદયવ્યથાનું પ્રતિબિંబ "રિપીટ મેરેજ" વિષેના વિચારો લેખ ગમ્યા. હળવદોત્સવના આયોજકોને "રિપીટ મેરેજ" લેખ દ્વારા જે ચીમકી આપી છે, તે ત્રિમાસિક અંક "જ્ઞતમભરા" નામ માટે યથાર્થ છે. અતિ ઉત્સાહમાં થોડું અયોગ્ય થઈ જાય તે કષમ્ય છે.

આપની શુભેચ્છા અને પ્રેમની અપેક્ષા સાથે.

ગુરુબંદા શામળાજીના વંદન સાથે
જ્યનારાયણ - જ્ય ગુરુરામ

⊕ ⊕ ⊕

શ્રી વેદમાતા ગાયત્રી દ્રસ્ટ, શાન્તિકુંજ, હરિદ્વાર-૨૪૯૪૧૧.

તા. ૩૦-૧૨-૦૦

આદરષીય ભાઈસાહેબ,

તમારા તરફથી ગાયત્રી અનુષ્ઠાન સાધનાશિબિર નિભિતે ૨૨મા ઓમ્.

ગુરુ ઓમ્ ધ્વજી-આરોહણ-મહોત્સવ તથા ‘લિખુબોધોત્સવ’ નિમિત્તે મોકલેલ ભાવભરી આમંત્રણ-પત્રિકા પ્રાપ્ત થઈ. તેનો હદ્યપૂર્વક સ્વીકાર કર્યો છે. તમારું આ ધાર્મિક આયોજન દેવશક્તિઓની સૂક્ષ્મ ઉપસ્થિતિમાં સાનંદ સંપન્ન થાય તેવી મંગળ કામના કરીએ છીએ.

આવા ધાર્મિક આયોજનથી લોકોની અંદર પ્રસૂપ પડેલ આધ્યાત્મિક શક્તિઓને અંકુરિત થવાનો મોકો મળે છે. ગાયત્રી અનુષ્ઠાન દ્વારા દરેકને સદ્ગુદ્ધ, દરેક માટે ઉજ્જવળ ભવિષ્યનું જે મૂળ હાઈ સમાયેલ છે તે પૂર્ણ થાય તેવી મંગળ કામના.

સર્વના કલ્યાણની મંગળ કામના.

તમારી બહેન

✽   ✽   ✽

કૌશિક ડી. પટેલ

અ/૧૩, વર્ધમાનકૃપા સોસાયટી, સત્તાધાર પાસે, ઘાટલોડિયા, અમદાવાદ.

તા. ૩૦-૧૨-૦૦

પરમપૂજય શ્રી ગુરુદેવ “ધોગલિખુજી”ની સેવામાં,

શ્રી ઓમ ગુરુ પ્રેમસમર્પણ ધ્યાનલિખુ પરિવાર તરફથી પ્રગટ થતું ત્રિમાસિક “રૂતમ્ભરા” છેલ્લાં ૪ વર્ષથી નિયમિત (લગ્ભગ) વાંચું છું. આપના લેખો ઘણા અગત્યના ઉમદા-ઉન્નત વિચારોથી ભરપૂર વાંચવાનો લાભ મળે છે. સારા-ઉત્તમ સાહિત્ય-લેખો વાંચીને તેનું મનન થાય છે. અમલ કરવાનો પ્રયત્ન પણ થાય છે. આ જ પ્રયત્નોમાં આપનો મૌન દ્વારા પ્રાણવૃદ્ધિ અને પ્રાણવૃદ્ધિ દ્વારા આરોગ્ય પ્રાપ્તિ” લેખ વાંચીને તેમાંથી પ્રેરણા મેળવીને અઠવાડિયા-સપ્તાહમાં એક દિવસ “મૌન” રાખવાનો પ્રયત્ન કરું છું. ગયા વર્ષ “ગુરુપૂર્ણીમા”ના પવિત્ર દિવસે પણ તે અંગે ઘણું જાપ્તાવા મળ્યું હતું અને પ્રેરણા મેળવી હતી. ગઈ “ગુરુપૂર્ણીમા”ના દિવસ પછી દર “સોમવારે” મૌન રાખું છું - રાખવાનો પ્રયત્ન કરું છું. એકાદ-બે પ્રસંગ સિવાય અત્યાર સુધી તેમાં સંફળતા મળી છે. મુખથી બોલવાનું બંધ હોય છે અને બને ત્યાં સુધી સંકેતથી પણ વાત કરતો નથી. લગ્ભગ એક વર્ષ થવા આવશે. હું એટલું તો જરૂર કહીશ કે તેનાથી ફાયદો થયો છે. ચોક્કસ લાભ થયો છે. તે દિવસે ઘણી

શાંતિ-રાહત અનુભવાય છે. આપના શુભ આશીર્વાદથી તેમ જ શ્રી સર્વરક્ષિતમાન પરમાત્માની કૃપાથી આ પ્રયત્ન ચાલુ રાખી શકીશ તેમ જ તેમાં પણ પ્રગતિ કરી શકીશ તેવી અપેક્ષા છે.

આપના તંદુરસ્ત આરોગ્ય માટે પરમ કૃપાળું પરમાત્માને પ્રાર્થના કરતો. આપની સેવામાં, કૌરિશક ડૉ. પટેલ

હળવદ એજયુકેશન સોસાયટી

હળવદ. તા. ૧૩-૨-૦૩

શુભેચ્છાસંદેશ

પ્રાતઃસ્મરણીય, પૂજ્યશ્રી યોગનિકુજ્ઞ મહારાજ

આધ્યાત્મિક વડા ધર્મગુરુ, ઓમ્પરિવાર, સાદર વંદન - જ્ય નારાયણ.

હાલ આપણીનું અમૃત મહોત્સવ વર્ષ ડેર-ડેર ઊજવાઈ રહેલ છે. તે જાણીને એક હળવદવાસી તરીકે હું અત્યંત હર્ષની લાગણી અનુભવું હું. આપ હળવદ અને સમગ્ર રાષ્ટ્રની અસ્મિતા હળવદ 'રળ' દિવ્ય પુરુષ છો. આપના સ્વાધ્યાય, સત્સંગ, સત્સાહિત્ય, લોકકલ્યાણરૂપી યજ્ઞો લોકોનું, સમાજનું નૈતિક જીવન સ્તર ઊંચું લાવવામાં અવશ્ય ઉપયોગી બનશે. એ માટે આપ સતત કાર્યશીલ રહો છો, જે આનંદનીય છે. આપની દિવ્ય ચેતનાઓ આજના વિષમ જગતમાં વિશ્વવ્યાપી બને અને જનકલ્યાણ, "બહુજનહિતાય - સુખાય" માટેનું આપનું અવતરણ સફળ બને, આપની અરીમ કૃપા અને આશીર્ઘ સર્વ જીવ પામે, તેમજ આપના ધર્મમય સેવાકાર્યોની સુવાસ ચોમેર વિસ્તરે એવી ઓમ્પરમાત્માને પ્રાર્થના.

આપ જેવા પરમસંતો/યોગીઓ/વિભૂતિઓ જ આ રાષ્ટ્રના સ્થંભો છે. આપનું પુણ્ય-તપોબળ જ રાષ્ટ્રકલ્યાણ અને વિશ્વશાંતિમાં ઉપયોગી થઈ શકે તેમ છે, તેવું મારું માનવું છે. આપના અમૃત મહોત્સવ વર્ષે આપને તેમજ સમગ્ર 'ઓમ' પરિવારને મારી અંત:કરણપૂર્વકની શુભેચ્છાઓ પાઠવું હું.

"શતં જીવમ् શરદः"

દિ. આપનો સેદાધીન હસ્તમુખ ઉપાધ્યાય

(માણ પૂરવઠા મંત્રીશ્રી

તથા માણ એમ. એલ. સી., મહારાષ્ટ્ર સરકાર)

શ્રી શરણોદ્યર મહાદેવ મંદિર ટ્રસ્ટ

હળવદ. તા. ૧૭-૦૨-૦૩

પ્રમ આદરણીય, પુગપુરુષ પૂજયશ્રી યોગબિલ્કુળ મહારાજ,

સાદર પ્રણામ સહ જ્યનારાયણ,

આપ હળવદના પનોતા પુત્ર, મહાન વિભૂતિ અને 'હળવદ રલ' છો. હાલ આપનું અમૃત મહોત્સવ વર્ષ ઉજવાઈ રહેલ છે, જેથી દરેક હળવદવાસી ગૌરવની લાગડી અનુભવે એ સ્વાભાવિક છે.

આપે આપનાં કાર્યો થકી હળવદના નામને વિશ્વમાં રોશન કર્યું છે. એ હળવદ માટે ગૌરવની વાત છે.

આપની આટલા વર્ષોની આધ્યાત્મિક, સત્તસાહિત્યની પ્રવૃત્તિ જાપીતી છે. આપ સમાજને અધઃપતનના માર્ગમાંથી બેઠો કરવા માંગો છો, જ્ઞાનની પરબ માંડીને સાચી સમજની વાત કોઈ પણ આંદબર વગર કરો છો.

આપના જેવા મહાપુરુષોનું આ સંસારમાં આગમન સમાજ, રાખ્ર અને વિશ્વના કલ્યાણ અર્થે જ થાય છે. આપનું કાર્ય અને પ્રવૃત્તિઓ વંદનીય છે.

અમૃત મહોત્સવ વર્ષે શ્રી શરણોદ્યર મહાદેવ મંદિર ટ્રસ્ટ, હળવદ આપને ખૂબ ખૂબ અંતઃકરણપૂર્વકના અભિનંદન અને શુભેચ્છા પાઠવે છે.

આપના નિરામય આરોગ્ય માટે શ્રી શરણોદ્યર દાદાને પ્રાર્થના કરીએ છીએ. || જ્ય મહાદેવ ||

નવીન શુક્લ

⊕ ⊕ ⊕

મંજુબેનનો પત્ર

ॐ ગુરુ અં “ગુરુ કૃપા હી કેવલમ્” અં ગુરુ અં

ગુરુનાં ચરણો પૂજે કોઈ, હું અને મારું મટી જ્ય દોઈ,

ગુરુ ગુરુ જ્ય મુખેથી બોલે, તો અમર દ્વાર શૂન્યમાં ખોલે.

પ્રાતઃ સ્મરણીય પ.પુ. શ્રી ગુરુદેવ

લાખો વંદન પ્રણામ, જ્યેનારાયણ જ્યગુરુદેવ.

બાપુ, તા. ૨-૩-૦૩ રવિવારના દિવસે શિવરાત્રી મહોત્સવ નિમિત્તે ઉમરેઠ ગયા. ૧૦ થી ૨ આપની સૂક્ષ્મ હાજરી સંપૂર્ણપણે રહી. સમય સમય પ્રમાણે કાર્ય ચાલતું રહ્યું અને માનસિક આનંદ મળતો રહ્યો. ખૂબ આનંદથી પ્રસંગ ઊજવાયો. તેમાંય વળી કઢી ન મળેલો પ્રસાદ લેતાં લેતાં તો “આનંદ જ આનંદ.”

બાપુ, આપના આશીર્વાદ અને પ્રેરણાથી જે લાભ મળે છે, તેને સ્વીકારવાની ટેવ જ પડી ગઈ છે. મન અંદરથી જ ઉત્સાહી બની જાય છે. ગુરુમય બની જાય છે, અને ગમે તે પ્રકારનો લાભ હોય તે લેવા મન અધીનું બની જાય છે. ગુરુદેવ આપની આ અજ્ઞાન અને અબુધ શિષ્યા બીજું તો શું કરી શકે તેમ છે? પણ જ્યાં જ્યાં કંઈ કરી શકવાની શક્તિ મળે છે તે આપના આશીર્વાદથી કરું છું.

બાપુ આપના આ આશીર્વાદથી અમને અમારા જીવનમાં રહેલાં અનેક સંકટનો સામનો કરવાની શક્તિ મળે છે; પછી તે સામાજિક હોય, પારિવારિક હોય, શારીરિક, માનસિક કે આર્થિક હોય. આવા અનેક અવરોધો કોણ જાણે કઈ રીતે પસાર થઈ જાય છે તે સમજ શકાતું નથી. આપના આશીર્વાદથી ‘જીવ’ થાય છે. અમારા જેવાને આવા અમૃતથી પણ વધુ અમૃત બનાવનારા લાભ કર્યાંથી મળે? જો “ગુરુકૃપા જ ન હોય તો.”

જ્યારે જ્યારે ગુરુજી તરફથી જે કાંઈ પ્રેરણા મળે છે તે સર્વ સરળતાથી ભાવપૂર્વક કરી શકીએ છીએ. પછી તે મીહું ન ખાવાની, તળેલું નહીં ખાવાનું, મૌન રાખવાનું કે જીવ કરવાના હોય તે આપના આશીર્વાદથી જ કરી શકીએ છીએ.

બાપુ, ગોમતીપુર ઓમ્-પરિવાર મત્યેનો આપનો અથાગ પ્રેમ એ જ અમારું ભાણું છે અને જીવન જીવવાની શક્તિ છે. જો અમારા જીવનમાં ગુરુજી ન હોત તો કોણ જાણે અમે અત્યારે ક્યાં અને કેવું જીવન પસાર કરતા હોત. આપના આશીર્વાદથી અમારા જીવનમાં આવેલી અનેક મુશ્કેલીઓ પસાર થઈ

જ્ય છે. અને અમે આપની છત્રછાયા નીચે આનંદથી જીવીએ છીએ. અમારે મન તો આપનો ચીખિલ માર્ગ જ સર્વસ્વ છે.

ગુરુદેવ આપના નાના મોટા દરેક સત્તસંગમાં અમને જીવન જીવવાની પ્રેરણા મળતી રહે એ જ પ્રાર્થના. જીવારથી આપના ચરણોમાં બેઠાં છીએ ત્યારથી અમને દરેક સત્તસંગમાં અને પ્રસંગોમાં વિના પ્રયાસે મનની મરજી મુજબનું ભાથું મળતું જ રહ્યું છે. અધિકારી બનવાની શક્તિ મળતી જ રહે એ જ પ્રાર્થના.

ગુરુ સમ ઔર કોઈ નહીં દાતા

માત-પિતા પુત્ર કે ભાતા

જો નિશ દિન ગુરુ ચરણો સેવે તો

અભય દાન ગુરુ પલમાં દેવે.

ગુરુદેવ આપે તો ખરેખર અમને અભય કર્યા છે.

બસ એ જ ગુરુજીના ચરણોમાં સમર્પિત (એક જીવ)

ખૂબ ભૂલો થઈ છે. તો 'ભૂલચૂક' માફ કરશોજ.

⊕ ⊕ ⊕

ગોપાલભાઈના બે પત્રો

ઓટલાન્ટા. તા. ૨૪-૦૧-૦૩

પ.પુ. શ્રી ગુરુદેવ તથા ઘરનાં સર્વે અને સમસ્ત ઓમ્પરિવારને ઓટલાન્ટાથી હરધરી હરપલ યાદ કરનાર ગોપાલના જ્યનારાયણ જ્ય ઓમ્ જ્ય ગુરુદેવ.

જત આપની અસીમ કૃપા અને આશીર્વાદથી કુશળ છીએ. આપ સર્વ કુશળ હશો. આપની તબિયત બગડી હતી, શરદી અને ઉધરસ પુષ્ટણ હતી, તો હવે સારું થઈ ગયું હશે.

જત અમો ફેલ્લુઆરીની ૨૪ તારીખ (મહાસુદી-૧)ના રોજ નવું એપાર્ટમેન્ટ ભાડે રાખી રહેવા જવાના છીએ. તે દિવસે નવા ઘરે સત્તસંગ સ્વાધ્યાય અને ૧ કલાક જ્ય રાખીશું તેવું નક્કી કર્યું છે. ઓમ્ભગવાન,

ગાયત્રીના તથા હનુમાનજ્ઞના ફોટા મૂકી, સ્થાપન કરી, અખંડ દીપ પ્રગટાવી, સ્વાધ્યાય, જપ કરીશું. તે દિવસે આપની પાસે આશીર્વાદ માટે ફોન કરીશું. આ એપાર્ટમેન્ટ શીલા ને પૂર્વિની જોબની નજીક છે, જેથી ચાલીને જોબ ઉપર જઈ શકાય તેવી રીતે રાખેલ છે. મકાનમાં ફીજી, ડિશવોશર (વાસણ ધોવાનું મશીન), ગેસ-કનેક્શન, ઓવન તથા વોશર, એટલે કપડાં ધોવાનું મશીન, કપડાં સૂક્ષ્વવાનું ડ્રાઇર મશીન, ફીજન, એટલે ૧ વર્ષ સુધી ફૂડ સ્ટોરેજ કરી શકાય તેવું ફીજ દીપ સાથે આવે છે તથા નવા ઘરમાં નવેસરથી ઘર વસાવવા બધી જ વસ્તુઓ ખરીદ કરી લીધી છે. ટી.વી., વી.સી.આર., ફેન, મિક્સર, ઈસ્ટ્રી, કાયનો ડિનરસેટ, બુક્ઝેસેટ, બેડ અને બાડીની બધી જોઈતી વસ્તુઓ મારા અને શીલાના ૧ વીકના પગારમાંથી બધું જ આવી ગયું. ગુરુજી મારા મકાનનું ૧ મહિનાનું ભાડું દ્વારા ડોલર છે. બીજા ૨૦૦ ડોલર પાણી, લાઈટ, ગેસ, ટેલિફોનબિલ વ.ના અંદાજે આવે. અને બીજા ૩૦૦ ડોલર ૧ મહિનાનો ખાવા-પીવાનો અને હરવા-ફરવાનો ખર્ચ થાય. એટલે જો લહેરથી રહીએ તો બે જ્ઞાના ૧ મહિનાના પગારમાં સારી રીતે ઘર ચાલે તોપણ બે જ્ઞાનો પગાર બચે. તથા મારા બંને સાળા અને સાણીનો ખૂબ જ સપોર્ટ છે. તેઓએ ઘર વપરાશની ઘણી બધી આઈટેમો, સોંફાસેટ, ટિપાઈ, માઈક્રોઓવન અને ઘણીબધી ચીજવસ્તુઓ ગિફ્ટમાં આપી છે. અને ગુરુજી અહીંના રિવાજ પ્રમાણે અમોને નવા ઘરે જમણવાર રાખીએ, શ્રીફળ અને ઘડો મૂકીએ તે દિવસે અમોને સગાવહાલાં, ઉમરેઠનાં ૨૫ ફેમિલી અહીં રહે છે તેમાંથી ૧૦ ઘર મારા સગા અને વિશા ખડાપતા છે, તેઓ મને ગિફ્ટ આપે. પહેલેથી પૂછી લે કે તમોને શું શું જોઈએ છીએ જેથી ડબલ વસ્તુ ના થાય ને. નવા ઘરમાં જઈએ તો તે બધી વસ્તુ ઉપયોગી થાય તે પ્રમાણે આપે છે. ગુરુજી આપની કૃપા અને આશીર્વાદ વગર આ બધું બને જ નહીં. મને કલ્યાન પણ ન હતી કે હું અમેરિકા જઈશ ને બે મહિનામાં સેટ થઈ જઈશ ને ઘર પણ વસાવી દઈશ. ખરેખર ગુરુજી વિચાર કરું છું કે આ બધું આપની પરમકૃપા અને આશીર્વાદનું ફળ અમોને મળી રહ્યું છે. ગુરુજી શરૂઆતમાં તો ગમતું પણ ન હતું. થાકી જવાય, કંટાળો આવે, ૧૧ કલાક ઊભા ઊભા જોબ કરવાની. દેશ નવો, માણસ નવા, ભાષા નવી, વાતાવરણ નવું, અંગ્રેજ બરાબર

આવડે નહીં, પરંતુ આપને યાદ કરી જ્ય ચાલુ કરી દઈએ, વિચારો આવે,
ઈન્દ્રિયા ખૂબ યાદ આવે, પરંતુ ગુરુજી હવે ટેવાઈ ગયાં છીએ.

આપના ગોપાલના જ્યનારાયણ જ્ય ઓમ્ભગુરુદેવ

✽   ✽   ✽

એટલાન્ટા. તા. ૩-૦૮-૦૩

પ.પુ. શ્રી ગુરુદેવ તથા ઘરનાં સર્વેને એટલાન્ટાથી યાદ કરનાર ગોપાલના જ્ય
નારાયણ જ્ય ઓમ્ભ ગુરુદેવ.

જત આપની કૃપાથી કુશળ છીએ અને અમો સારી રીતે અહીં સેટ
થઈ ગયાં છીએ. અમારી કોઈપણ જાતની ચિંતા કરશો નહીં. આપશ્રીના
આશીર્વાદ અને કૃપા છે જેથી થોડા ટાઈમમાં અમે સેટ થઈ ગયાં. અમે પણ
કલ્પના કરીએ છીએ અને મનમાં વિચાર કરીએ છીએ કે આથી વિશેષ ક્યો
ચમત્કાર. કારણ અહીં ઈકોનોમી ખૂબ જ ડાઉન છે. મંદી છે. કોઈને જોબ
નથી અને અમો બધાને પ્રથમ વખતના પ્રયત્ને તે પણ સારી મળી જ્ય
એટલે ગુરુજી અમો ખૂબ ખુશ થઈ ગયાં છીએ. પંક્તિને પણ
તા. ૧૧-૦૨ના રોજથી મારા ઘરથી નજીક ૦૧ માઈલ ચાલીને જઈ
શકાય તેવી અહીં એટલાન્ટા બ્રેડ કંપનીમાં જોબ મળી જશે. આજે જઈ
આવ્યા અને ૧૧ તારીખથી આવવાનું કહ્યું છે તે જાણશો. પગાર પણ
કલાકના ૭-૫૦ ડોલર થશે. લગભગ ૧૦ કલાકની જોબ કરશે અને
ઓવરટાઇમ પણ મળશે તે જાણશો. શીલાએ, પૂર્વિએ, પંક્તિએ આપને
જ્યનારાયણ પાઠવ્યા છે અને ખૂબ યાદ કરે છે. પૂર્વિ અને શીલાને ગમતું
નથી. જ્યારે તમોને કે ઈન્દ્રિયા મારા ઘરે ફોન કરે ત્યારે રીતે લે છે.

અમારા લાયક કામકાજ જરૂર જણાવશો. આપની સેવા કરવાનું અને
સાંનિધ્યમાં રહેવાનું ઘણું મન થાય છે, પરંતુ ગુરુજી લાયાર છીએ.

સદા આપની કૃપા અને આશીર્વાદ જંખતો.

આપના ગોપાલના જ્યનારાયણ જ્ય ઓમ્ભગુરુદેવ

✽   ✽   ✽

શ્રી નવીન શાહ (સી.પી.એ. ન્યુયોર્ક)નો પત્ર

N.Y., યુ.એસ.એ., તા. ૨૬-૭-'૮૪

પ.પુ. ગુરુદેવની સેવામાં,

આપના તરફથી ગુરુપૂર્ણિમાની ઉજવણી અંગેની પત્રિકા મળી.

ઉત્સવો જ માનવીના જીવનને રંગમય બનાવે છે.

આપનાં પ્રવચનો જ આજના માનવજીવનને દાખિ બકશે. અને એ દાખિ જ માનવીને તેના જીવનસમુદ્રને તરવામાં સહાયરૂપ બનશે; જંગાવાતોનો સામનો કરવામાં આ નવીન દાખિ જ ઢાલરૂપ બનશે એમ હું માનું છું.

એજ લિ. આપના નવીનના પ્રણામ

વિક્રમ પટેલ (ન્યુ જર્સી - યુ.એસ.એ.)નો પત્ર

તા. ૩-૧-'૮૫

પરમપૂર્જ્વ શ્રી ઓમ્ભુ સ્વરૂપ,

સાક્ષાત્ શ્રી ઓમ્ભુ ગુરુદેવ શ્રી યોગલિલુજ મહારાજના ચરક્ષારવિદમાં સાક્ષાત્ દંડવત્ પ્રણામ.

આપની કૃપાથી જીવનમાં નવો અનુભવ મળ્યો છે. હવે હું અપશુકનમાં માનતો નથી, ફક્ત શુકનમાં જ માનું છું. આપ ત્યાં સદેહ રહીને ભારતના મનુષ્યો પર ખૂબ જ કૃપા કરી રહ્યા છો. ત્યાંના લોકો ખૂબ જ ભાગ્યશાળી છે કારણ કે તેઓને પ્રભુનો સાક્ષાત્કાર કરવા ધ્યાનમાં બેસવું પડતું નથી. તેઓ જ્યારે જ્યારે આપનાં દર્શન કરે છે ત્યારે ત્યારે જ્ઞાયે-અજ્ઞાયે તેમને પ્રભુનો સાક્ષાત્કાર થયા જ કરે છે.

અમોને અહીં ધર્માવાર રોજિંડા વહેવારમાં સૂક્ષ્મ દેહે અને ધર્માવાર રાતના સ્વખનમાં દર્શન આપીને સાક્ષાત્કાર કરાવો છો. અમારા જેવા અનઅધિકારીઓ ઉપર પણ જો આપ આટલું બધું વહાલ વહેવડાઓ છો તો અધિકારીઓ ઉપર તો કેટલું વહેવડાવતા હશો તેની કલ્યના કરવી મુશ્કેલ છે.

ગુરુકૃપા હી કેવલમુ

વિક્રમ પટેલ (ન્યુ જર્સી - યુ.એસ.એ.)ના પ્રણામ

શ્રી ધવલભાઈ પુરોહિતનો પત્ર

તા. ૩૦-૪-૮૫

ઉધ્વરિતા મહાજ્ઞાની પૂજ્ય ગુરુદેવના શ્રી ચરણમાં ધવલના

સાધારણ દંડવત્ પ્રશ્નામ.

અહીં ભયંકર તોફાનો થયાં હતાં. લોકોએ સલામતી માટે ખૂબ દોડાડોડી કરી મૂકી હતી. પરંતુ મને ડર લાગતો જ નહોતો. આપના સ્મરણ આશીર્વાદનો મને જેટલો લાભ મળે છે તેટલો કદાચ કોઈને નહીં મળ્યો હોય. મનમાં કોઈ અજ્ઞ સલામતીની ભાવના રહ્યા કરે છે. સલામતી માટે વર્થ ફાંફાં મારતા લોકોને જોઈને મને સહેજ હસવું આવે છે. પરંતુ આપનો 'પ્રેમ' એ કાંઈ રસ્તામાં પડેલી વસ્તુ નથી કે દરેકને મળે અને સમજાય.

અંધકારના અસ્તિત્વને નકારતી આપની પધરામણી થાય ત્યારે હું ફક્ત એટલું જ માગી શકું છું કે આપનો પ્રેમ હંમેશ રહે, તેના માટે હું ગમે તે કિમત ચુકુવવા તૈયાર છું. સાદગીપૂર્ણ આપની મૂર્તિ હું કોઈ આધ્યાત્મિકતાની પ્રચંડ ઊચાઈએ બિરાજમાન જોઈ રહ્યો છું. અનેક વખત નિઃસંશય સાબિત થયેલી વાત છે કે આપના પ્રેમના અધિકારી બનવાની કોઈ લાયકાત મારામાં નથી.

... આપને કોઈ સમજી શકતું જ નથી એમ લાગે છે. હું અમુકને એવો જવાબ લખવાનો વિચાર કરું છું કે, પૂજ્ય ગુરુદેવ ભૌતિક સુખ-સંપત્તિની ખાતરી આપવા નથી આવ્યા. ... જગતના વિરોધી વાતાવરણમાં જીવવા છતાંય આપના સ્મરણથી, આનંદથી જીવી શકાય છે. તા. ૨૨-૭-૧૯૭૮ના રોજ આપની મહાપધરામણી વખતે જે કલાકાર સંગીત રેલાવી રહ્યા હતા એમની જ કેસેટ હમણાં વાગી રહી છે. આપની ચેતના મારા શરીરના સમગ્ર મનતંત્રમાં ખૂણે ખૂણે સુધી ઊડી ઉતરી રહી છે. જ્યારે પણ અનુભૂતિ થાય છે ત્યારે મને હંમેશા વિચાર આવે છે કે આપે મારા માટે શાંતિના આવિજ્ઞારનો રસ્તો કેટલો સાહજિક અને સરળ બનાવી દીધો છે.

હમણાં ખૂબ તોફાનો થતાં ત્યારે લશ્કર ખૂબ સહેલાઈથી અને શાંતિપૂર્વક, શિસ્તથી નાગરિકોનું જીવન સરળ બનાવી દેતું હતું. એ જ રીતે - બલ્કે એનાથી અનેક ગણી સહેલાઈથી આપે મને જીવનના ખૂબ જ સુંદર તબક્કે

મૂડી દીધો છે. અંધકારની ગર્તમાંથી મારા વિકારી મગજને શાંતિનો અનુભવ કરાવો અને તે ય હવે તો વારંવાર - લગભગ હું જ્યારે ઈશ્વરું ત્યારે - આ જબરદસ્ત મોટો ચમત્કાર જ છે.

આ બધું આપને જળાવવાનો મારો હેતુ એવો નથી કે મારી તકલીફો દૂર થાય. પરંતુ તેનાં બે કારણો છે -

(૧) હું કોઈ જોડે સંબંધ રાખતો નથી. (૨) આપને જળાવ્યા પછી મન પરનો ભાર હળવો થઈ જાય છે.

બસ એ જ, આપના શ્રી ચરણોમાં, ધવલના સાણાંગ પ્રણામ

શ્રી ધવલ પુરોહિતનો પત્ર

તા. ૮-૧-૮૫

મહાજ્ઞાની ઉધ્વરિતા પૂજ્ય યોગબિક્ષુજ્ઞના

શ્રી ચરણમાં સાણાંગ દંડવત્ત પ્રણામ.

હું જ્યારે આપના સમક્ષ આવું હું ત્યારે મનના બધા જ પ્રશ્નો વિરમી જાય છે. મૌનના સધન માધ્યમ દ્વારા વહેતા આપના પ્રેમના મહાનદમાં શબ્દોના પથરા ફેંકવાનું મન થતું નથી. આપ જ્યારે આપના દુઃખોથી પર હો ત્યારે સ્વાભાવિક રીતે મારા વ્યક્તિગત ભૌતિક દુઃખની વાત કરવાનું મન થતું નથી. “ગુરુમહિમા” પુસ્તકમાં પૂર્વાશ્રમની આપની તકલીફો વિશે વાંચ્યા પછી એવું લાગી રહ્યું હતું કે કોઈએ ખૂબ કડવાશ પિવડાવી દીધી છે. આપની પ્રાપ્તિ પછી આ રીતે, પહેલી જ વાર મન વિખાદથી ભરાઈ ગયું હતું. પરમાર્થના પર્યાયરૂપ જિંદગી જીવતા આપને પણ તકલીફ પડે ત્યારે ‘ઈશ્વરના દરબારમાં અંધેર નથી અને વિલંબ પણ નથી’ એ માન્યતામાં સંશય પેદા થયો હતો. આપની પાસે બેઠો હોઉં ત્યારે સત્યના નિમંત્રણનું ગીત ખૂબ સ્પષ્ટ સંભળાવા લાગે છે. તેથી કશું કહી શકાતું જ નથી. પરાતપરની કરુણાની આપના શ્રીચરણમાંથી વહેતી ગંગામાં મન રૂબી જાય છે; હું સત્ય બની જાઉં હું.

આપની આધ્યાત્મિક શક્તિ અને સિદ્ધિઓ વિષે મને કોઈ જિજ્ઞાસા

નથી કારણું એનાથી યે અનેક ગણો મહાન આપનો પ્રેમ મેળવવા હું
સદ્ગુરુભાગી બન્યો છું.

એજ, ધવલના સાચાંગ પ્રણામ

શ્રી ધવલ પુરોહિતનો પત્ર

તા. ૮૨-૮૫

પૂજયશ્રી ગુરુદેવ, આપના શ્રીચરણમાં ધવલના સાચાંગ પ્રણામ.

આપને પત્ર લખીને આપની સાથેનો સંબંધ જ વહુ જવાંત બને છે એવું
લાગે છે. હું નાનો હતો ત્યારે ફરવાનું ખૂબ જ ગમતું, હવે જ્યારે ફરવાનું મળે
છે ત્યારે મન આપના ચરણ સિવાય કયાંય જતું નથી.

આપને 'ગુરુદેવ'નું સંબોધન કરતી વખતે હંમેશા એક વિચાર મનમાં
આવે છે. આપ દેવ બનવાનો પ્રયત્ન નથી કરતા પણ આપે દેવોનું પણ
નિયમન કરનાર સત્ય-ઈશ્વરની પ્રતીતિ માટે જિંદગી સમર્પિત કરી છે.

ધવલના જ્યનારાયણ

પૂ. શ્રી લાલબાપુનો પત્ર

"જ્યગુરુ ગેબીરામ", અમરધામ, લાલગેડી આશ્રમ, હાથીજા

તા. ૧૨-૪-૮૫

શ્રીમાન ભરત દેસાઈ તથા શ્રી નૈષય વ્યાસ

આપની માનસિક દીક્ષા-વિધિ મહામહોત્સવની પત્રિકા મળી. આનંદ - આભાર.

આ કળિકાળમાં પ્રત્યક્ષ પરમાત્મા સદ્ગુરુ મહારાજ છે અને પરોક્ષ-
અપરોક્ષ રીતે તેઓ શિષ્યોને પ્રેરણા આપતા જ રહે છે. આપ સૌની ગુરુભક્તિ
માટે માન ઉપજે છે. આપ સૌનાં દરેક શુભ કાર્યો અને સાહિત્ય ગુરુપ્રેમીઓને
ગુરુનિધા પાડી કરાવે છે. શુભ કાર્યની સફળતા ઈચ્છતી શુભેચ્છા સાથે
પૂજયશ્રી સંત લાલબાપુના શુભાશિષ.

લી. ગુરુબંદા શામળાજીના સીતારામ

શ્રી લલિતાભાઈ મહેતાનો પત્ર

જૂનાગઢ, તા. ૮-૧૦-૮૪

... વિરાટ આત્મા વિશ્વ માનવોમાં વસીને પ્રવૃત્ત રહે છે તેનું દર્શન તમારા જેવી વ્યક્તિઓને જોઈને જરૂર થાય જ. એ જ તમારાં તન, મન, બુદ્ધિ, હૃદયને સંભાળે છે.

ત્રિયીથી એક બહેનનો પત્ર

તા. ૧૮-૬-૮૪

... બાપુ, તે દિવસે આપની પાસે બેઠી હતી ત્યારે મારા સવાલોનો મારા પૂછ્યા વગર તમે જવાબ આપી દીખેલો. મારા મનમાં શું છે તે તમને કેવી રીતે ખબર પડી? બાપુ, તમારી માફક સતત જાગૃતિ રહે તેવું જોઈએ છે. હજુ મને સંસારમાં સુખ લાગે છે, મનને એ ગમે છે. એમાં નીરસતા થાય તો ભગવાનમાં રસ જામે.

શ્રી દલાભાઈ હેડમાસ્ટરનો પત્ર

તેલનાર

તા. ૧૨-૭-૮૪

... આપના શ્રીમુખેથી સરેલા શબ્દો વેદ જ છે. તે સંગ્રહિત કરવા, પ્રગટ કરવા તે પણ ભક્તજનોને માટે તો જીવનનો એક મોટો મંગલપ્રસંગ ગણાય. ‘શાંતા’, ‘સત્સંગ પરાગ’, ‘પરિવાર પત્રિકા’ વગેરે અમૂલ્ય છે. પરંતુ હીરાની પરખ તો જવેરીઓ જ કરી શકે. આપનું મંડળ તો જવેરીઓ જ છે. ત્રણે બિક્ષુઓ પરમગુરુનિષ્ઠ છે. સ.સ. બિક્ષુ તો “ગુરુ આશાનો કદી લોપ ન કરવો”ને વરેલા છે.

શ્રી રમેશ તલાટીનો પત્ર

આંધ્રા, તા. ૫-૪-૮૩

... આપ જેવા પવિત્ર આત્માની અમારા અત્રેના ઘરમાં અને

અમેરિકામાં પ્રવિષ્ટને ત્યાં પદરામણી થઈ તેથી અમારા સૌની હુદ્ધા ફળી છે.
તે બદલ આપના ઋણી છીએ.

શ્રી દીપકભાઈનો પત્ર

વલસાડ, તા. ૧૧-૬-૮૪

પરમપૂજ્ય શ્રી યોગભિકુઞ્ચ,

આપનો પ્રસાદ આજે જ સવારે હરેશભાઈ મારકણ મળ્યો. શનિવાર
તા. ૮-૩-૮૪ના રાતના પ્રસંગના અનુસંધાનમાં આ પ્રસાદને હું સાંકળું છું તે
જણાવું...

શનિવારે હું મીએ મને ચક્કર રોજ કરતાં વધારે આવતા હતા અને રાતે
નવ વાગ્યાથી હું ધ્યાનમાં બેઠો. થોડો વખત બાદ મને કપાળમાં વાયુનું સુદૂરક્ષણ
એટલા ભ્યાનક દબાણ સાથે થયું કે હાથ, પગ, જડબું વગેરે જકડાઈ ગયાં.
છાતીમાં પ્રચંડ ભીસ સાથે ધબકારા ડબલ થઈ ગયા અને ભારે પરસેવો થયો.
હું મરી ગયો એવો દઢ વિચાર મને આવ્યો. હું જીકીને ભાગી ન શક્યો. હજુ
પણ એનો શારીરિક આધાત દૂર થયો નથી. એ દરમ્યાન એટલા સંતો મને
યાદ આવ્યા એ બધાને મદદ માટે નામ દઈ દઈને બોલાવ્યા. (આપ સહિત)
આ પ્રસાદ આજે સવારે જ મને મળ્યો.

મારા ગુરુદેવ ઉપજ્યા જ નથી તો પછી જાય તો ક્યા? આપનામાં ને
એમનામાં કોઈ બેદ હું જોતો નથી. પણ ધ્યાનમાં આ મુંગુવણનું નિરાકરણ
કરવાની મારી શક્તિ હજુ નથી. એટલે જે આપ કાંઈ માર્ગદર્શન આપો તો
આભારી થઈશ.

ડૉ. શ્રી નલિન શાહ (અમેરિકા)નો પત્ર

તા. ૨૬-૪-૮૪

... The meeting with you in Ahmedabad was well inspiring
and still is fresh in my mind. What India has to offer, was
their; Simplicity, Purity, no materialism etc. etc.

It has been a great honour and privilege to know you

and I hope when I am in Ahmedabad again, you will grant me your Darshan.

ॐ ગુરુદેવ, જ્યે ભગવાન.

ડૉ. શ્રી વાસુદેવ પટેલ (અમેરિકા)નો પત્ર

તા. ૧૮-૨-૮૫

... થોડા દિવસ પહેલાં હું ઓમનું રટણ કરીને શાંતિથી નિત્રામાં ચૂતો હતો અને અચાનક ઓમ્ભ ભગવાન મારી નજર સમલ આવ્યા. મને શું સ્વપ્ન ચાલતું હતું, મને ઘ્યાલ નથી રહ્યો પણ હું એકદમ પથારીમાં બેઠો થઈ ગયો અને મારાં પત્નીને જગાડ્યાં અને કહ્યું કે ઓમ્ભ ઓમ્નો જ્યે ચાલુ કર, જે આપણે ત્યાં ઓમ્ભ ભગવાન આવ્યા છે. રાત્રિનો સવા વાગ્યો હતો.

આજ સવારનો મારો અનુભવ

મેં મારા ગુરુજીને (યોગભિકુને) મારી સાથે સાથે ગાયત્રી મંત્ર બોલતા સાંભળ્યા. વહેલો ઉઠીને હું પૂજામાં બેઠો હતો. ગાયત્રીમંત્રનો જ્યે ચાલતો હતો, ને મારી નજર ગુરુજીના ફોટો ઉપર હતી. હું મંત્ર બોલું તેમ ગુરુજી પણ મારી સાથે સાથે મંત્ર બોલે અને આંખો ફેરવે. આબેદૂષ રીતે જાણે આપ મારી સાથે રાગમાં રાગ મિલાવતા હતા. એ દશ્ય વધારે સમય ટકી રહે એટલા માટે મેં મંત્ર ચાલુ જ રાખ્યો. પછી મને થયું, લાવ, મંત્ર બદલવા દે. મેં ઓમ્ભ ગુરુ ઓમ્નો જ્યે ચાલુ કર્યો. પણ એ જ રીતે મારા ગુરુજી મારી સાથે મંત્ર બોલતા હતા. મારા દિલમાં આનંદ આનંદ થઈ ગયો.

શ્રી એસ.પી. ગર્ગ (અમેરિકા)નો પત્ર

તા. ૧૨-૨-૮૫

પ્રાતઃ સ્મરણીય પ.પુ. બાપુ, સાદર પ્રણામ.

... આપસે સવિનય પ્રાર્થના હૈ કે અપને કરકમલોંસે પત્ર વિખકર સાંત્વના હેં. સંતચરણોમં પ્રેમ બના રહે ઐસા આશીર્વાદ હેં. સંતજન હી ભગવાન કા રૂપ હોતે હેં. વે યાદ ચાહેં તો સભી કુછ કરને મેં સમર્થ હેં. આપકા આશીર્વાદ હી એક સહારા હૈ.

આપકા દાસ ગર્ગ

શ્રી કિશોર શાહ (અમેરિકા)નો પત્ર

તા. ૧૭-૭-૮૪

પ.પુ. ગુરુજી,

મારુતિમંત્ર અને ગાયત્રીમંત્રનો શું ચમત્કાર છે તે મારો અનુભવ લખ્યું છું.

જૂનની પહેલી તારીખે અમે અહીં સેન્ટ એન્ટીનો ફરવા ગયા હતા. અમારી બીજી કારમાં મારા ભત્રીજાનું ફેમિલી હતું. ઓસ્ટિન શહેરમાં વુસ્ટન તરફ આવતાં સાંજના મારા ભત્રીજાના ફેન્ડની કાર પહેલી, બીજી કારમાં ભત્રીજાનું ફેમિલી, છેલ્લી કારમાં અમે બધાં. ભત્રીજાનો મિત્ર અમને રસ્તો બતાવવા માટે આવ્યો હતો. રસ્તો ઢાળ-ચઢાણવાળો સૌંદર્યથી ભરપૂર હતો. અમે એક કારનું અંતર રાખ્યું હતું. આપથી મળેલ અમૂલ્ય મંત્ર...

“કૌનસો સંકટ મોર ગરીબકો, જો તુમસો નહીં જીત હે ટારો;

બેગી હરો હનુમાન મહાપ્રભુ, જો કષ્ટ સંકટ હોય હમારો.”

તેનું અમો રટણ કરતા હતા તેવામાં પાછળથી એસી માઈલની ઝડપે અમેરિકન યુવાન છોકરે અમારી કાર વટાવી, ભત્રીજાની કાર વટાવી તેના મિત્રની કારને ટક્કર મારી. ખાડામાં તેની કાર પડી ગઈ. જ્યારે યુવાન અમેરિકનની કાર ૧૮૦૦ના ખૂબો વળીને સામે રસ્તે ગઈ. પેલા ભાઈ લોહીલુધાંશ થઈ ગયા. તેનાં પત્ની, બાળક, પુત્ર હતાં પણ તેમને નજીવી ઈજા થઈ. યુવાન અમેરિકનને કશું થયું નહીં. અમારી કારને તથા ભત્રીજાની કારને કશું થયું નહીં. આપની કૃપા, આપનો મંત્ર - પ્રભુ હનુમાનજીએ બચાવ્યાં.

✽   ✽   ✽

એક બહેન (અમેરિકાથી)નો પત્ર

તા. ૨૮-૬-૮૪

પૂજયશ્રી ગુરુજી,

... અમારા ફેન્ડ સર્કલમાં આપની વાત કરીએ છીએ અને હું તો પુત્રપ્રાપ્તિના આપના ચમત્કારની વાત કરું છું ત્યારે તો ઘણાને આપને મળવાનું મન થઈ જાય છે. તેઓ જ્યારે ભવિષ્યે ઈન્ડિયા આવશે ત્યારે મળવા આવશે તેમ કહે છે. આપના આશીર્વાદ માગતાં જ વિરમું.

✽   ✽   ✽

અમેરિકાથી એક બહેનનો પત્ર

તા. ૧૬-૪-૮૩

પૂજયશ્રી યોગભિકુણ ગુરુજી,

આપના આશીર્વાદથી મારી તથા બાબાની તબિયત સારી છે. મને તો આમાં આપનો ચમત્કાર જ દેખાય છે. ખરેખર અમારા ઉપર ગુરુકૃપા અને આશીર્વાદથી જ અમને પુત્રપ્રાપ્તિ થઈ એમ મને તો લાગે છે. તમોએ તમારી નજરે જ જોયું હતું, આટલી ખરાબ તબિયત રહી છતાંય છેલ્લે બધું જ શાંતિથી, સારી રીતે પત્તી ગયું તેમાં આપની કૃપા તથા આશીર્વાદનાં જ દર્શન થાય છે. હવે તો એમ થાય છે કે બાબલાને ગુરુજીનાં ક્યારે દર્શન કરાવું?

વિક્રમ પટેલ (અમેરિકા)નો પત્ર

તા. ૮-૪-૮૪

૫. પૂ. પૂરુષલોક શ્રી

૧૦૦૦૦૦૦૮ શ્રી ઓમ્ભ્રસ્વરૂપ ગુરુજી શ્રી યોગભિકુણ મહારાજ.

આપ તો અંતર્યામી છો એટલે શું લખું પણ મારા સંતોષ ખાતર મારો અનુભવ લખું છું. ઘણી વાર આપને યાદ કરીએ છીએ અને ઘણીવાર યાદ કરીને આંખો બંધ કરતાં આપ સાક્ષાત્ દર્શન આપો છો. અને આપનાં સાક્ષાત્ દર્શન થતાં સાંસારિક દુઃખો કે જે મનને દુઃખી કરે છે તે તમામ અદૃશ્ય થઈ જાય છે અને મન પાછું પ્રહુલિત થઈ જાય છે. એટલે આપ ભવે હિન્દુસ્તાનમાં હો તો પણ આપના નામસ્મરણથી અમારા જેવાને શાંતિ પ્રાપ્ત થાય છે. એટલે જ હું આપને અંતર્યામી કહું છું. કારણ કે જીવારે જીવારે સાંસારિક-ભૌતિક દુઃખો, કે જેને મારા જેવો અજ્ઞાન માનવી દુઃખ કહે છે તે, આપને સ્મરણ કરવા માત્રથી આપ દૂર કરી દો છો. આપે અહીં ઘણી ચમત્કારિક ઘટનાઓ સર્જી છે.

અમારે લાયક આજ્ઞા કરશો તે શિરોધ્યાર્થ છે.

અમેરિકાથી એક બહેનનો પત્ર

તા. ૭-૧-૮૪

સ્વાગત

... મને હનુમાનદાદા તેમની નજીક બોલાવતા હતા, પરંતુ બનતા સુધી હું તેમની નજીક ગઈ નહીં, પરંતુ મેં બે હાથ જોડીને દર્શન કર્યા. મને થયું કે આ તો પૂજ્ય બાપુએ સંકટનિવારકાની માળા કરવાના દિવ્ય આશીર્વાદ, પ્રેરક્ષા આપી છે તેથી હનુમાનદાદા દર્શન દેવા આવ્યા. પછી સવારના જાગી ત્યારે મને થયું કે નજીક ગઈ હોત તો સાંદું. છતાં મને બાપુએ બે હાથ જોડી દર્શન કરાવ્યાં, તેટલી પ્રેરક્ષાશક્તિ તો આપી. બહુ ગીટેઈલમાં વાર, તિથિ વગેરે યાદ રહ્યું નથી.

... વાર-તિથિ યાદ નથી. એક દિવસ હું માળા કરતી હતી. ગાયત્રીમાનો ફોટો છે તેમનો જે હાથ આશીર્વાદ માટે ઊંચો છે તે હાથ યા અંગળીઓમાં મને આપની મુખાકૃતિ દેખાઈ. ત્યારપછી અંગળીઓના ત્રણ વેદાથી નીચે તમારી દાઢીનો ભાગ દેખાયો. લાઈટ બંધ હતી, મંદિરમાં ધીનો દીવો ચાલુ હતો. તે દીવાના દિવ્ય પ્રકાશથી આમ દર્શન થયાં.

મને હનુમાનદાદાનાં દર્શન થયા. મા ગાયત્રીમાના હથમાં આપની જાંખી થઈ તે હજુ કોઈને ખબર નથી. તમને જ પ્રથમ જણાવું છું. માએ પ્રેરક્ષા આપી છે જણાવવાની.

શ્રી હર્ષદરાય ૨. વ્યાસનો પત્ર

ઉમરેઠ, તા. ૬-૧૧-૮૫

આપનો પ્રેમ, આપની અમીભરી દસ્તિ વીસરાતી જ નથી. આપના એકે એક શબ્દને પ્રષ્ટામ કરું છું. મીઠી વાણી અને વેષક શબ્દબોધ વારંવાર વાગોળું છું. સૌખ્યમૂર્તિનાં ધ્યાનમુદ્રામાં જ્યારે દર્શન કર્યા છે ત્યારે આ સંસારના તમામ પદાર્થો તુચ્છ લાગે છે. આપનાં દર્શન હવે વારંવાર થયા કરે છે. આપના ચિત્રછીમાં (ફોટોમાં) દર્શન કરતાં, જીણવટભરી રીતે ફોટો નિહાળતા જાણે કે આપનામાં ગીજી ચલ્યુનું દર્શન થાય છે ત્યારે નીરવ શાંતિ મળે છે. આપના

આશીર્વાદ તો દરેક ગુરુભક્તોને હોય છે જ પણ મારી સમજ મુજબ મને તો જાણો એવી જ ભાંતિ થયા કરે છે કે જાણો ગુરુજી મહિનગર ગયા જ નથી. ઉઘાડી આંખે પણ આપના મુખકમળનાં દર્શન થાય છે.

આપનો કિંમતી સમય કાઢી અમારા જીવાઓને દિશાસૂચન પ્રાપ્ત કરાવવા ઉમરેઠ પધાર્યા. અહીં આપના રોકાણ દરમ્યાન અમારામાં રહેલાં અજ્ઞાન, અભિમાન, અંધશ્રદ્ધા, તાપો, કલેશો સૌ વિભરાઈ ગયાં તે જ આપની કૃપા. અભ્યદાન યાચું છું.

બસ એ જ, આપનો દર્શનાભિલાષી, બાળક

શ્રી મહિભાઈ પટેલનો પત્ર (અમદાવાદ)

નારણપુરા, અમદાવાદ. તા. ૧૨-૮-૮૫

: ગુરુ ચરણોમે :

પાકર ગુરુપ્રસાદ 'લેખિની'કા! સમજું અહોભાગ્ય અપના;

ગુરુદેવકે હદ્યભાવકા, દર્પણ તુજુકો હે જાના.

ગુરુદેવકા પુષ્પસ્મરણ તુમ, પ્રતિપદ મુજે ટિલાતી રહો;

હો જાઉ કૃતાર્થ ગુરુચરણોમેં, યહ શેષ જીવન અર્પણ હો.

નિર્વિન્દ ચલો ગુરુદેવ-ગણપતિ, નિશદિન મેરે સાથ રહો;

ઓમ્ભગુરુકા નિર્ગુણ-નિર્જર, તુમ્હીં સદા બહાતી ચલો.

ગિરા-કલા હો તુમ્હીં લેખિની! શુભમતિ શારદા સજજ રહો;

અગમ-અલખ કે દિવ્ય તત્ત્વ કે, અનુભવ સદા કરાતી રહો.

જનમ-જનમ કે સદગુરુ આ કર, ધ્યાનમે માર્ગ બતાતે રહો;

પ્રથમ લેખિની-પુષ્પ સમર્પિત, ગુરુચરણોમે સાદર હો.

મહિભાઈ પટેલ

શ્રી દીપક એસ. દેસાઈનો પત્ર

વલસાડ, તા. ૨૪-૯-૮૬

... આપ મંત્રદીકા આપતા નથી પણ આપનાથી પ્રેરિત મંત્ર કાયાપલટ

કરવા માટે સમર્થ છે એની મને ખાતરી છે.

કારણ ડી. પટેલનો પત્ર

તા. ૧૩-૭-૮૭

... મારું ભણતર આપના ઉપદેશ આગળ વ્યર્થ છે. મને એમ થાય છે કે મૈં આપનું સાંનિધ્ય મેળવવામાં ખૂબ જ વિલંબ કર્યો છે. છતાં એટલી ધન્યતા અવશ્ય અનુભવું છું કે, મોટેથી પણ મને આપની છગણાયા પ્રાપ્ત થઈ છે.

ગુરુપૂર્વિમાના દિને આપના વરદ દસ્તે કપાળે તિલક કરાવતી વખતે મારા આનંદની સીમા નહોતી. આવી ધન્ય ઘડી જીવનમાં ફરી વાર આવે એવું હશ્ચનું છું. મૈં સંપૂર્ણપણે તેલ-મરચનું છોડી દીધું છે.

ઇન્દ્રભાઈ શુક્લનો પત્ર (વિલેપાદો - મુંબઈ)

મહિમા અર્થાત્ ગુણગાન અથવા તો ગાથા ધર્મી વાંચી-સાંભળી, પરંતુ આ “ગુરુમહિમા” હું કદાચ પુસ્તક તો નહીં જ કહું કારણ એટલું જ કે એ ગ્રંથ તે પુસ્તક નથી પણ મસ્તક છે. સંત સ્વયં વર્ણન કરે તે હકીકેતે ગ્રંથ કે પુસ્તક ન કહી શકાય. પણ થયેલ કેવળ જ્ઞાનની સરિતાનું વહેણ અમ જેવાને પાદપ્રકાલન કરાવે. તેને વિષે શું કહેણું? કદાચ શબ્દો નાના પડશે.

દંતવૈદ્ય લાભશંકર કુલશંકર શુક્લ (રાજકોટ)નો પત્ર

તા. ૧૮-૧૨-૮૬

પરમ પુનિત સંત યોગભિક્ષુજી, માનવને અંતરદર્શન કરવાનું સમજાવે છે અને જે સંતો પરિસ્થિતિની કે પ્રવૃત્તિની વિષમતા કે પ્રતિકૂળતાને પલટાવી નાખે તે માનવજીતના જ્યોતિર્ધર ગણાય છે. શ્રી યોગભિક્ષુજીના સાંનિધ્યમાં આવવું એ પણ એક પુણ્ય ક્ષણ છે.

દંતવૈદ્ય પુનિતના નમસ્કાર.

એમ. બી. પંચાલ (કડી) નો પત્ર

તા. ૧૫-૧૨-૮૭

પ. પુ. આત્મવંદનીય શ્રી યોગભિકૃતુણ, સાદર વંદન.

ગુજરાત સમાચારમાં અભિવ્યક્તિ વિભાગમાં આવતા આપના લેખો 'પ્રેરણાબિન્દુ' અવારનવાર વાંચવા પાંચ્યો અને પરોક્ષ પરિચય સાંપર્કચો. વધુમાં ધર્મલોકમાં આપનો પરિચય લેખ વાંચ્યો અને મને લાગ્યું કે મારે માટે જે પથ્ય ભાથું છે એવું ભાથું આપની પાસે ભર્યું-ભર્યું છે. માત્ર પથ્ય નહીં, તુચ્છિકર પણ. મારા માટે તો ખૂબ આનંદની વાત બની.

⊕ ⊕ ⊕

અમદાવાદ, તા. ૨૧-૨-૮૮

શાંત, દાના, ત્યાગી, વૈરાગી, કરુણાશીલ અનેવા અનેક ગુણો વડે શોભાયમાન શ્રી શ્રી ઓમ ગુરુના ચરણોમાં, આપની બાળકી કુસુમના કોટિ કોટિ વંદન આપના પવિત્ર ચરણોમાં સ્વીકારશોણુણ.

આપ સાગર છો, હું બિંદુ છું; આપ પિતા છો, અમે આપનાં બાળકો છીએ.

આપને મળવાની ઘણી વાર ઈચ્છા કરી પણ મને લાગ્યું કે જે મારે કહેવું છે તે હું કહી નહીં શકું.

કલોલમાં (પલિયડ પંજરોહણના કાર્યક્રમમાં) ઘણું બધું મળ્યું. નાદની ગર્જના આપ કરતા હતા (ત્યારે) અમને લાગતું (હતું કે) એ નાદ અમારી નાભિમાંથી ઉકે છે અને બ્રહ્માંધ્રમાંથી બહાર નીકળી સારા શરીરને ચેતનવંતુ બનાવી ફરી પાછો નાભિમાંથી નીકળી મસ્તકરૂપી આકાશમાં ફેલાઈ જાય છે.

થોડી મિનિટોના વ્યાખ્યાનમાં પણ આપે ઘણું બધું પ્રદાન કર્યું. આપ તો મહાન ઉપકારી છો. નાના બાળક જેવાં નિર્દોષ નથનો, આપ વાળી જ ઉચ્ચારો તો પણ ઘણું બધું કહી જાય છે, ઘણા પ્રશ્નોના જવાબો આપી જાય છે. આપનો સૌભ્ય ચહેરો, જેનાં દર્શનમાત્રથી માનવીનાં પાપો નાશ થાય છે અને સૌથી મહાન તો આપ, એ જ કારણે જ્યારે સાગર પોતાના નાના બિંદુને પણ પોતાનામાં સમાવી તેને પણ સાગરનું જ નામ આપે છે. અમે આપનાં

ચરણોમાં આવ્યાં પછી અમારા દોષો સામે ન જોતાં અમારું કલ્યાણ જ થાય એ જ આપની ઈચ્છા અને આશીર્વાદ હોય છે. આપ જેવા સંતો આ જગતના દીવા સમાન અને મેરુ સમાન છે.

જ્યારે પણ આ શરીરથી આપને મળવાની ઈચ્છા થઈ ત્યારે શું થાય? મારી આંખો બંધ થઈ જાય છે અને મને અનુભવ થાય છે કે આપ તો મારા હદ્યમાં જ બિરાજો છો. કોણ જાણો મને બહુ બદાર નીકળનું ગમતું નથી. થાય છે કે એક કોટીમાં ભરાઈ જઉ... હું સમજું હું કે જગતનાં સર્વ પ્રાણીઓ જ ઈશ્વરસ્વરૂપ છે, તે બધાંની સાથે પ્રેમભાવે રહેતું એ જ ધર્મ છે... અમે કાચા ઘડા છીએ. એને પાકા થવા માટે એકાંતવાસનું સેવન કરી પકવવા જોઈએ. આપ અનેક ગુણોનું દાન કરી રહ્યા છો તો તમારી દીકરીને વંચિત રાખતા નહીં. જ્યાં સુધી પનિહારીના બેડા જેવી સ્થિતિ પ્રાપ્ત ન થાય ત્યાં સુધી જીવન અધૂરું જ છે.

દર્શનાભિવાખી, કુસુમના કોટિ કોટિ વંદન

✽   ✽   ✽

યુ.એસ.એ., તા. ૭-૩-૮૭

પ.પુ. ગ્રાતઃસ્મરણીય બાપુ, એસ.પી. ગર્જના નમસ્કાર,

... આપકે વચન જો આપને યહાં ફરમાયે થે વે યાદ આયે કે “મૈં કનેક્ટિકટમેં તુમ્હારે ઘર આડિંગા”. ફિર કનેક્ટિકટમેં નૌકરી કે લિએ એખાય કિયા. વહાં તુરત હી નૌકરી મિલ ગઈ. મેરે હજૂર ગુરુ ફરમાયા કરતે થે કે દુનિયા પલટ જાયે લેકિન સંતોકા વચન ખાલી નહીં જતા. આપકે વચનોં કે આશીર્વાદ સે હી યહાં સબ મિલા હૈ. અથ આપકે યુ.એસ.એ.મેં આને કે વચનકો પૂરા કરનેકા આશીર્વાદ શીધી હમેં હેઠાં તાકિ આશા આપકો અપને ઘરમે ભુલા સકે.

આદરણીય ખૂબ જ વહાલા બાપુ,

તમારી દીકરી આશાના સાણંગ પ્રકામ.

સાનંદ જણાવું કે આપના આશીર્વાદથી મને અહીં (અમેરિકામાં) ડોક્ટર તરીકે નૌકરી મળી ગઈ છે. બાપુ, જ્યારે જોબલેટર આવ્યો ત્યારે અમે

બનેએ તમને ખૂબ જ યાદ કર્યા હતા. બાપુને આપણને કનેક્ટિક્ટમાં સેટ કરવાં હતાં. બાપુ તમને યાદ છે; તમો કહેતા હતા કે તમારે ત્યાં કનેક્ટિક્ટમાં હોમમાં આવીશ. તમારાં વચન ફળ્યા. અંતઃકરણથી તમારા આશીર્વાદ માટે આભાર માનું દ્ધું.

યુ.એસ.એ., તા. ૮-૩-૮૭

પ. પુ. શ્રી ઓમ્ભૂત્વરૂપ ગુરુદેવ યોગભિકુઞ્જને વિક્રમ પટેલના સાચાંગ પ્રણામ.

ગુરુજી આપની પુસ્તિકા “મૈત્રી” જે હિન્દિશમાં છે તે મેં મારા એક પરિચિત અમેરિકન દંપતી કે જેમનું નામ પોલ અને જેની છે તેમને આપી છે. આ અમેરિકન દંપતીને ચાલુ વર્ષે આઠસો ચર્ચોમાંથી અને એલીજાબેથ ગામમાંથી - તરફથી વર્ષ ૧૯૮૭ના સારામાં સારા નાગરિક તરીકેનો પુરસ્કાર આપવામાં આવ્યો છે. પોલ કે જેઓ ઈકોટેર વર્ષના છે તેમણે ‘મૈત્રી’ પુસ્તિકા વાંચીને ખૂબ આનંદમાં આવીને કહું કે “આ પુસ્તિકા જે વ્યક્તિએ લખી છે (મૈત્રી પુસ્તિકાના લેખક શ્રી યોગભિકુઞ્જ છે.) તેમના જેટલી વિચારશક્તિ અને બુદ્ધિ આખા અમેરિકામાં એક પણ ચર્ચના પાદરીમાં નથી.” મૈત્રી પુસ્તિકા વિષે તેમણે પોતાના હસ્તાક્ષરે લખી આપેલા વિચારો આ સાથે મોકલું દ્ધું.

તેઓ એક સાચા સમાજસેવક છે. તેમના વિષે અહીના પેપરમાં ૨૪ થયેલ લખાણ અને તેમનો ફોટોગ્રાફ સાથે મોકલું દ્ધું. તેઓના માનમાં અહીં સમારંભ યોજવામાં આવ્યો છે તેમાં તેઓ આ ‘મૈત્રી’ પુસ્તિકાનો ઉલ્લેખ કરવાના છે.

મિ. પોલ અહીં મારું સ્ટોર ઉપર દરરોજ આવે છે અને આપણા ફોટા સામે જોઈ રહે છે અને કહે છે કે જહોન પોપ કે જે પ્રિસ્ટી ધર્મના મોટામાં મોટા પાદરી કહેવાય તે પણ આવી સમજશક્તિ નહીં ધરાવતા હોય અને કદાચ ધરાવતા હશે તો પણ રાજકારણને લીધે લોકોને સાચું માર્ગદર્શન નહીં આપી શકતા હોય.

“નિર્જર ઝર્યું કો ગેબથી” અંગ્રેજી પુસ્તિકા મેં તેમને વાંચવા આપી છે. તે રોજ થોડી થોડી વાંચે છે અને તેની રોજ ચર્ચા કરવા આવે છે. તેના શબ્દો -

“આવું જ્ઞાન-વિજ્ઞાન અને સામાજિક વિજ્ઞાન અત્યારે ધરતીના દરેકે દરેક માનવ સુધી પહોંચે તો પૃથ્વી એક સ્વર્ગ બની જાય.”

તેઓ પોતાના વિચારો “નિર્જર...” પુસ્તિકા પર પોતાના હસ્તાક્ષરમાં લખીને લાવવાના છે.

(આ લખાડા સાથે ઉપરોક્ત દંપતીનું સન્નાન કરાવતા ફોટાવાળી કાપલી હતી. ફોટાની નીચે લખ્યું હતું “ટેઈલી જર્નલ”.)

યુ.એસ.એ., તા. ૪-૧૧-૮૭

પ.પુ. પરમાત્માતુલ્ય ગુરુદેવને, ડૉ. વાસુદેવના હાર્ટિક લાખો પ્રણામ.

હાલ અમેરિકાની આર્થિક પરિસ્થિતિ પણ ઘણી જ લથરી રહી છે. અમેરિકા દેશ હમજાં જગતમાં પૈસાદાર દેશ હોવા છતાં દેવામાં એવો તો ભરાઈ પડ્યો છે કે જેની વાત નહીં. એની અસર દરેક નાગરિક ઉપર થવા લાગી છે પણ અમે તો એક જ વસ્તુ સમજ ચૂક્યા છીએ ત્યારથી મનમાં શાંતિ રહે છે. જે કાંઈ થાય તે ઓમ્ભ્રગવાનની કૃપાથી સારા માટે થાય છે. પછી એની બહુ ચિંતા કરવામાં મજા નહીં.

યુ.એસ.એ., તા. ૨૬-૭-૮૭

પ.પુ. ગુરુદેવને,

ડૉ. વાસુદેવના હાર્ટિક પ્રણામ.

... ભૌતિક વસ્તુ અને ધનની ભાવના દિલમાંથી દૂર થવા લાગી છે. મોહ છૂટવાની ઘણી નિશાનીઓ દરરોજના જીવનમાં અનુભવાય છે. ધન એ સંસાર ચલાવવા માટેનું અંગ છે પણ તેમાંથી આસક્તિ છૂટતી જાય છે. અંતર્યામીને બધી ખબર છે કે કોને કેટલી જરૂરિયાત છે અને કોના નસીબમાં કેટલું છે. તેના ઘરે કોઈ બેદભાવ નથી. એની ઈચ્છા પ્રમાણે થયે જશે. માત્ર ગુરુચરણોમાં પ્રેમ વધે એવી જ પ્રાર્થના અમે પ્રેમપૂર્વક કરીએ છીએ.

સિદ્ધ રત્નનાથ સિદ્ધપીઠ, નેપાળ. તા. ૩-૮-૮૬

૫. શ્રી શ્રી વિજયનાથયોગી લખે છે કે -

વયોવૃદ્ધ શ્રી યોગગુરુ ભિક્ષુજી મહારાજ,
સપ્રેમ આદેશ આદેશ એવં હરિ સ્મરણં.

અત્ર કુશલં તત્ત્વ કામયે.

... આપ દ્વારા રચિત-લિખિત હિન્દી ગ્રંથ પ્રચાર-પ્રસારાર્થ ભેજ ટે તો અચ્છા હૈ. મૈં ચાહતા હું કि કુછ કુછ યોગ-અધ્યાત્મક વિકાસ ઈધર ભી હો જિસસે અપના પ્રમુખ ઉદેશ્ય પૂર્ણ હો સકે.

આપકા શુભેચ્છાક, વિજયનાથ યોગી

⊕ ⊕ ⊕

સિદ્ધ રત્નનાથ સિદ્ધપીઠ, નેપાળ. તા. ૩-૧૦-૮૬

યોગીરાજ શ્રી ભિક્ષુજી,

સપ્રેમ ઓમ્ભુ આદેશ આદેશ એવં હરિ સ્મરણં.

આપકા હસ્તલિખિત પત્રપુષ્પ મિલા. આપ અપના સાહિત્ય નિઃસંદેહ ભેજે ઔર પ્રચાર-પ્રસારક માર્ગ પ્રશસ્ત કરે. મૈને ઇસ વિષયમાં પૂર્વપત્રમાં ભી વિસ્તારસે લિખા હૈ. આપ ભી સ્વયં પ્રજ્ઞાવાન હો. થોડા કહેના જ્યાદા કરના હૈ.

આપકા અભિન્ન, વિજયનાથ યોગી

⊕ ⊕ ⊕

સિદ્ધ રત્નનાથ સિદ્ધપીઠ, નેપાળ. તા. ૧૦-૧૧-૮૬

પરમહંસ તુલ્ય યોગભિક્ષુજી,

સપ્રેમ હરિસ્મરણ.

આપકા ઉદાર દાહિના હાથ શીધ્રતા સે કાર્ય કર રહા હૈ. આપકે દ્વારા પ્રેરિત છાયાચિત્ર, અભિનંદન કર્દ ઔર સાહિત્ય મિલા.

... યાં પર યોગશિક્ષાક પ્રારંભ કર્યા હૈ. દીપાવલી મેં મુહૂર્ત કર્યા

है. मैं याहता हूँ कि एक विज्ञापन बोर्ड, प्रेम-समर्पण-ध्यानका बोर्ड यहां पर भी लगायें. आपकी सलाह क्या है? लिखेंगे. और बोर्ड का प्रारूप तैयार करके भेजेंगे तो मैं बोर्ड यहां पर बनवा दूँगा.

आपका विज्ञयनाथ योगी

(लालमंडिर), माउन्ट आबु. ता. १८-१०-८७

महात्मन् (योगभिक्षु),

सप्रेम हरिस्मरक्ष! दीपोंके प्रकाशसमूहकी स्मृतिरूप दीपावलीमें हम आपको अभिनन्दन भेजते हैं. अंधकार में दीपक बहुत सुंदर लगते हैं. प्रकाश-प्रकाशमें भी सुंदर लगता है क्योंकि दोनों अद्वैत हो जाते हैं!

अविद्याका नाश साधनसे संबंध नहीं है. वासनाका विनाश भी केवल मात्र चिंतन से संबंध नहीं है. जो किया प्रपञ्चकी ओर ले जाती है वही किया भावस्थिरता के कारन आध्यात्ममें ले जा सकती है. सगुण भक्त की धारका इसी सत्य की पुष्टि के लिये हुई है! कर्मनियां और ज्ञानेनियां दोनों के केवल अलग अलग हैं, जो ज्ञव विवेक द्वारा प्रेम और सद्गुरावको ज्ञानेनियों में स्थिर कर लेता है!

कर्मनियोंका प्रयोग न करके ज्ञानेनियों के द्वारा ही जो उपभोग किया जाता है उसमें विकेप नहीं होता. वृजभक्ति एवं प्रत्यभिशा दर्शनकी तात्त्वात्म साधना इसके प्रमाण है! अंधकार की तरह संस्कार भी अन्योंका अभाव है, जिस प्रकार प्रकाशके प्रश्नविलित होते ही अंधकार विलीन हो जाता है, कहीं जाता-आता नहीं; इसी तरह साक्षीभाव और ज्ञानोदय के साथ ही संस्कार एवं प्रारब्धका अभाव हो जाता है.

भक्तिवादियों में मायाकी प्रबलता और वेदांतियों में प्रारब्धका प्राबल्यचिंतन दोनों अधिकरे, अवास्तविक चिंतनका परिणाम है. क्योंकि कहीं न कहीं चिंतन ईन्द्रियजन्य सुखोंको स्वीकार करता है और उस सुखकी स्वीकृति के कारन माया और प्रारब्ध चारों ओर समाप्त हो जाते हैं.

विषय की निर्दा और प्रशंसा दोनों ही बंधनका छेतु है क्योंकि रस्सीमें

સર્પકી પ્રતીતિ દોનોં કાલમેં અસિદ્ધ હૈ. ક્યોડિ રાગ ઔર દેખ દોનોં હી બંધન કરનેવાલે કહે જતે હૈન.

વેદકા વચન હૈ “યો વેદ સ સુવેદ ઈતિ” ઈસ દીપાવલી કે મહોત્સવ પર હમ આપકો બહુત યાદ કરતે હોય. હમ અભી બોમ્બેસે યાં માઉન્ટએબુ આયે હોય. સ્વામી અવૈદાનંદ(અભેદાનંદ)જીકે પાસ આપકા શુભદીપાવલી કાર્ડ પઢા. સમય મિલે તો ઈધર આઈયે.

શ્રેષ્ઠ ભગવત્કૃપા.

સ્વામી સત્યદેવ

જૂનાગઢ, તા. ૪-૧૨-૮૯

(ઓમ્ભૂજ્યંતીનો) કાર્યક્રમ ખરેખર શ્રેયલક્ષી હૈ. મંત્ર દ્વારા જીવનમાં ચાલતી સાપનાને સાતત્ય મળશે; જે યોગ બની જશે. ધન અને ધર્મનો આપનો સમન્વય પ્રેરણાદાયી હૈ. શિયાળામાં પ્રભાતફરી પણ ગોઠવી. બોલાતા મંત્ર અને સૂત્રનો પણ અદ્ભુત અનુભંગ હૈ. જાગેલા જીવનું ‘પરોઠ’ મંગલમય બની જશે. શિવ ભક્તી જીવને ચેતાવવાનો આપનો આ કાર્યક્રમ સફળતાને પામો. આપે આ બાબત લઘું તેથી અમને ખૂબ જ આનંદ થયો હૈ. સમાજ તથા વ્યક્તિને સાવધ કરવાની આપની કેટલીક વિલક્ષણ પ્રવૃત્તિઓમાં કાંતદાસિ રહેલી હૈ જ. શાસ્ત્રો અને સ્વસ્થ સમાજ સુખ આનંદ મેળવી શકે.

સદાનો આપનો લલિત મહેતા

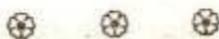
અમદાવાદ, તા. ૧૭-૮-૮૯

સ્નેહીશ્રી યોગભિકુઞ્જ,

આપનું બુક-પોષ સાલાર મળ્યું. આપનું લખાણ કણજીપૂર્વક અને રસપૂર્વક વાંચ્યું. આપના સ્નેહ-સદ્ગ્રાવ માટે ઋણી હું.

કુશળ હશો.

સ્નેહાધીન પુરુષોત્તમ ગણેશ માવળંકર

તेलनार, ता. १८-१२-८८

આપની વાક્યીથી ગંભીર વિષયો સમાધિગમ્ય વિષયોના વિભિન્ન ભાવ, ભાષા, અલંકાર તથા ગાથાઓ દ્વારા સ્હુરીકરણ સાંભળવું તે એક અનન્ય લદ્દાવો છે. તેની લ્લાણ આમ અમારા જેવા અલ્યણો માટે તો વેદ અને પુરાણ જ છે. કર્મ, ઉપાસના, જ્ઞાનનો ધોખ તેમાંથી જ સાંપડે છે.

દલાભાઈ

અમદાવાદ, તા. १८-१२-८८

... આપ માનવમાત્રને સન્માર્ગગામી બનાવી આત્મા-પરમાત્માના લક્ષ્યે પહોંચતા કરવા દિવાકર બની રહ્યા છો તે આ ભૂમિનું સદ્ગ્રામ છે.

ડો. એમ. પી. દવે

હરિ ઊં આશ્રમ - નડીયાદ, તા. ३-११-८८

દિવાળીની સાચી ઉજવણીની શીખ હદ્યમાં સોંસરી ઊતરી જાપ તેવી છે તે માટે આપના ઋષી છીએ.

આભાર સહ.

સી. ડી. રાયના હરિ ઊં

અમદાવાદ, તા. ५-११-८८

જીવમાત્રનું શ્રેય-કલ્યાણ કરવા જ્ઞાનરૂપ ગંગાને રેલાવનાર - ગુરુજ.

... દિવાળીના આધ્યાત્મિક પર્વની સાચી સમજ આપે આપી છે. ફટકડા ફોડવાની, દીવાઓ પ્રગટાવવાની અને સંતોના સમાગમ સાધી આત્મશાન મેળવવાની સૂજ આપી જનસમાજ ઉપર ઉપકાર કરેલ છે. તેથી અહીં બધાં પ્રસન્ન થયાં. અમારા ૮૦ વર્ષના જીવન ઘડતરમાં પણ આપનો ફળો છે. ઓમ્ભૂપરિવારના સર્વ મુમુક્ષુઓને અમારા નૂતન-નવા વર્ષની આશિષ.

જ. પ્રજાપતિ

ગાંધીનગર. તા. ૨૮-૧૦-૮૪

પુ. યોગભિકુણ,

દિવાળીની સાચી સમજણ આપની શીખ સાથે આપની નવા વર્ષની શુભેચ્છા અને આશિષ રપ્મી એ મળ્યાં છે તે માટે આભારી છીએ.

ચીલાચાલુ નૂતન વર્ષાભિનંદનને બદલે જીવન ઘડતર કરનારાં, અંતર્મુખ બનાવનારાં બોધવચન સહિતના આશીર્વાદ માટે વિશેષ આભારી છીએ.

લિ. બાબુભાઈ જશભાઈ પટેલના સાદર વંદન
⊕ ⊕ ⊕

ઉમરેઠ, તા. ૧૨-૭-૮૮

પરમપૂજ્ય પ્રાતઃસ્મરણીય ગુરુદેવના ચરણોમાં મારી વંદના સ્વીકારશોશે.

પુ. બાપુ આપ ડાકોર પદ્ધારેલ પણ સંજોગોવશાતુ આપનાં દર્શન કરવા ન આવી શક્યો, તો દરગુજર કરવા ફૂપા કરશોશે.

મેં તો આપનાં પ્રથમ વખતનાં દર્શનથી જ ગુરુજી તરીકે સ્વીકાર્યા છે. જે જન્મોજન્મ સુધી હું આપને ભૂલી શકું નહીં! આપ તો મારા દીક્ષાગુરુ છો, શિક્ષાગુરુ નહીં. દાત્રાય ભગવાને ૨૪ ગુરુઓ ગણાવેલા છે. પણ દીક્ષાગુરુ એક જ, આપને જ ગણ્યા છે. પ્રાતઃકાળમાં આપના કોટાનાં દર્શન કરું છું. સેવામાં આપે આપેલ આપના કોટાના સ્વરૂપને ભાલમાં ચાંલ્યો કરું છું. અને રાત્રે સૂતી વખતે પણ ડાકોરજના નામસ્મરણમાં આપનું સ્મરણ કરી સૂઈ જાઉં છું. રોજ ભાગવતજ્ઞના વાંચન વખતે પાકીટમાં ગોઠવેલ આપના કોટાનાં દર્શન કરીને શરૂ કરું છું. આમ જાગતાં-ઉઠતાં-બેસતાં વળી ક્યારેક તો સ્વખમાં પણ આપની જાંખી કરી લઈ છું. હું ગંગાજીનો પથર ખરો, પણ પાણીમાં ભીનો રહું છું તેમ બાજુમાં ફેરી દીપેલ એ પથરમાં પણ આપને જોયા કરું છું.

તા. ૧૮-૭-'૮૮ની ગુરુપૂર્ણિમા પ્રસંગની કંકોત્તી મળી, આનંદ થયો છે. હું જરૂર આપનાં પ્રત્યક્ષ દર્શન કરવા આવીશ. મારા જીવનનાં ૬૫ વર્ષ થયાં છે. વૈષ્ણવધર્મનું મારું મંદિર હોવાથી મેં બ્રહ્મસંબંધ લીધેલો છે, છતાં મેં

ગુરુદેવ તરીકે તો આપને જ સ્વીકાર્ય છે, જે નિર્વિવાદ વાત છે. આપના લેખો ગુજરાત સમાચારમાં આવે છે — પ્રેરણાબિંદુમાં — તે રસપૂર્વક વાંચું છું જ. આપના ઉચ્ચ આદર્શો, આપનો નિખાલસ દરેક ગુરુભાઈઓ ઉપર સમાન પ્રેમ. આપની વેધક વાણી — ગામઠી ભાષામાં પણ સચોટ — ભક્તોને આનંદ આપનારી છે. પ્રેમની મૂર્તિ — વિરાટનું દર્શન કરાવે એવી આપની બૂકુટિ. તેજોમય મુખારવિંદમાં અલખનું કામગ્રા કરે તેવું ચંદ્ર જેવું મધુર અને સૂર્યનાં તેજમાનાં પ્રથમ ડિરણો જેવું આપનું હાસ્ય, ભક્તોને બધું જ આપનાર ગૂઢ રહસ્યોના જાદુગર એવા આપને કોટિ કોટિ પ્રણામ કરું છું અને વર્ષો વર્ષ દરેક ગુરુપૂર્ણિમાએ આપનાં પ્રત્યક્ષ દર્શન થાય એવા આશીર્વાદ માગતો.

આપનો દાસાનુદાસ હર્ષદરાય

ડાકોર, તા. ૨૮-૧૨-૮૮

આજની નવી પેઢીને તેના આત્મસ્વરૂપનો પરિચય કરાવવો એ લોઢાના ચણા ચાવવા જેવું કામ છે. પરંતુ પૂ. ગુરુદેવ એ કરી શક્યા છે. ડાકોરના બે-ત્રણ વખતના સમાગમ પ્રસંગે જોયું કે જે યુવાનો — નવી પેઢીના — એમની પાસે આવે છે, તેમનાં વાણી-વિનય-વિવેક વગેરે જોઈ મને થયું છે કે ગુરુશક્તિનો આ બધો પ્રભાવ ને પ્રતાપ છે. ખરેખર

સંત બે પરમારથી, શીતલ ઉનકા અંગ,
તપન બુગાવત ઓર કી, દે દે અપના રંગ.

જીવનમાં પલટો લાવવાની ઈચ્છાવાળા સાચા સાધક વર્ગ જ
પૂ. ગુરુદેવ પાસે આવી રંગાઈ રહ્યા છે.

રમણલાલ મુ. ગાંધી

અમદાવાદ, તા. ૨૬-૧-૬૦

... સ્વધર્મ નિધનં શ્રેયની જે છણાવટ કરવામાં આવી છે તે બહુ ગમી. આજ સુધી ધર્મ શું, સ્વધર્મ શું, પરધર્મ શું, આ વિષેનું મંથન અને વિચારધારાઓ મનમાં ચાલ્યા જ કરતી હતી. ઘણા સંતો-વિદ્વાનોને વાંચ્યા,

સાંભળ્યા પરંતુ મનનું સમાધાન મને જે યોગ્ય લાગતું હતું તે મળતું ન હતું -
તે આજે આપના વેખમાંથી મળ્યું છે જેથી ઘણો જ આનંદ થયો છે.

લિ. ગુરુબંદા શામળાજીના જ્યનારાયણ જ્ય સીતારામ

પોરબંદર, તા. ૧૩-૫-૮૯

શ્રી યોગભિક્ષુજી, નમસ્તે.

મે-૮૯ : 'ધર્મધારા'માં જીવને શિવમય બનાવવાનું રહસ્ય સમાજ સામે
કુશળતાપૂર્વક ૨૯૦ કરવા બદલ મારા હાઈક અભિનંદન સ્વીકારશોજી. ભોગનું
સ્થાન યોગ લે, એ અત્યંત જરૂરી બાબત છે. આજે 'સ્ત્રી પાસે જતો પુરુષ'
'સાત્ત્વિક બાળક' મેળવવા કે કેળવવા જતો નથી, પણ પોતાની અંગત
વાસનાની તૃપ્તિ અર્થાત્ કેવળ ભોગ-ભોગવવાની દાસ્તિએ જતો હોઈ, સમાજ
Children of Love ને બદલે Passion થી ઉભરાઈ રહ્યો છે, છલકાઈ
ગયો છે.

હરજીવન થાનકી

પોરબંદર, તા. ૨૯-૫-૮૯

મા. શ્રી યોગભિક્ષુજી મહારાજ, અમદાવાદ.

વિચારક-વિનિતક એવા મારા ખોળિયાને, તમે યોગ્ય ખોરાક આવ્યો.
પુસ્તકો વાંચી રહ્યો છું, તેમ તેમ વધુ મજા આવતી જાય છે. 'ઈશ્વર કોને કહી
શકાય?' વાંચી રહ્યો છું.

સાથે દુન્યવી દાસ્તિએ વિચારી રહ્યો છું. લગભગ રૂ. ૮૨/- નાં પુસ્તકો
આપે મોકલ્યાં! અમદાવાદના Money-nagar માં રહેતા હોવા છતાં! આને
સાચું સાખુપણું કહેવાતું હશે! ત્યાગ, દયા-દાનનું પણ મૂલ્ય સમજાયું. આ
પુસ્તકો 'ખરીદવાની' શક્તિ હશે, તેનામાં 'વાંચવાની' ભક્તિ, કુરસદ, સમય
(Leisure) હશે? વિચાર આવ્યો.

હરજીવન થાનકી

અમેરિકા, તા. ૪-૧-૬૦

પરમ પૂર્ણ શ્રી ગુરુદેવ,

... વિનુભાઈએ મને આપની પ્રેરણાથી સ્વાધ્યાય નિયમિત રીતે રોજ કરવાનું કહું હતું અને તે હું પ્રેમથી રોજ કરું હું તે જાગ્રાશો. અને ખાસ લખવાનું કે ઘણા બધા વખતથી એટલે કે સપેભરથી, મને મગજમાં જેવા તેવા વિચારો ખૂબ આવતા હતા, અને રાત્રે ઊંઘમાં પણ બીક લાગે તેવાં સપનાં આવતાં અને પછી ઊંઘ ઉડી જતી હોવાથી, ઊંઘ પૂરતી નહીં મળવાથી સવારથી માથું દુઃખવાનું ચાલુ થાય અને ચીરિયાપણું થઈ જતું. પણ આપની દૂષાથી આ પાઠ કરવાથી મને ખૂબ જ શાંતિ લાગે છે અને મગજ પણ શાંત રહે છે; તે જાગ્રાશો અને રૂપમી ડિસેભરથી આમ કરવાથી દિવસ પણ શાંતિથી પસાર થાય છે અને ગુર્સો પણ ઓછો થયો છે.

નીરુના વંદન

✽   ✽   ✽

અમેરિકા, તા. ૩૦-૩-૮૮

વિનુભાઈ નસીબદાર છે કે એમને એવા ગુરુ મળ્યા છે જે એમની સાથે પણ રહે અને પત્રવ્યવહાર પણ કરે! આપે કેટલું સરળ અને સાંદું જીવન રાખ્યું છે – આટલી ઊંચાઈએ પહોંચ્યા પછી પણ – કે ગમે તે આપને આસાનીથી મળી શકે! આજુબાજુ ‘જ્યવિજ્ય’ જેવા ચોકીદારોનો પહેરો નહીં!

સદા આપના ચરણોમાં ધૂતિના સાદર પ્રણામ

✽   ✽   ✽

બંધુવર,

ગુરુવર શ્રી યોગભિકુજી કે સાંનિધ્યમે આપોજિત કિયે જાને વાલે પજારોહણ એવં લિક્ષુ-બોધ-મહોત્સવ કા નિમંત્રણ મિલા. વ્યક્તિ કી અધ્યાત્મયાત્રામે આપકી સંસ્થા પાથેય કા કામ કરતી હૈ યહ આનંદકા વિષય હૈ. મેરી શુભ-કામનાઓ સ્વીકારે.

આપકા ડૉ. કિશોર કાબરા

✽   ✽   ✽

જુનાગઢ, તા. ૮-૧૦-૮૯

... આપની અભીષ્ટા જ એટલી બધી ઉત્કર છે કે સાથ્ય સહજ આવી મળે, વળી સાધન-સાધના પણ અત્યંત વિશુદ્ધ છે એટલે પરમશક્તિ માટે (તેની બધી જ શક્તિઓનાં અવતરણ માટે) સર્વોચ્ચ વાહક (આપનું સમગ્ર જીવન) છે. સ્થૂળ રીતે બહુ ઓછો આપનો સત્તસંગ થાય છે પણ સૂક્ષ્મ ભાવે ઘણો-ઘણો... તે માટે સ્થળ-સમય સંજોગને કોઈ મર્યાદા નથી. સ્વખસૂચિમાં પણ અનેકવાર આપની સાથે રહેવાનું બને છે; જેને હું મારાં સદ્ગ્રાહ્ય ગણું છું. આંતરમનમાં ઘણી બધી કસોટીઓ યોજાતી હોય છે. સ્વખાવસ્થામાં જે કાંઈ ચાલે છે તે ઘણું બધું સમજાવી જાય છે. અનેક કાર્તિકો છે. આપના જેવી શ્રદ્ધેય વ્યક્તિઓ બધું જ જાણો છે; છતાં જે પ્રેમજ હુંક વડે 'ગુરુપદ' પામી સ્વયાત્રામાં સાથે જ રાખે છે તે જ મારે મન ખૂબ જ મહત્વાનું છે. આપના જેવા મિત્ર-માર્ગદર્શક અને મર્મજ (કેન્દ્ર, કિલોસોફર અન્ડ ગાઈડ) મારે રોમેરોમ છિવાઈ જાઓ તેવી પ્રાર્થના સતત ચાલતી હોય છે....

આપનાં લખાણો બીજાને પણ વંચાવું છું. સૌને ગમે છે પણ યુગપલ્લો જ એવો થયો છે કે સદાચાર-શુદ્ધાચાર ભણી ઓછા સક્રિય થવાય છે. આપના જેવાઓએ ખૂબ જ તપાં પડે તેમ છે. ઘણા પ્રકારનાં દાનો સાથે 'પોગ્ય બલિદાનો' પણ વર્થ જાય છે. બહુ દુઃખદ છે.

આપનો લખિત

સદ્ગુરુ-પરમાત્માનું પ્રગટ સ્વરૂપ (પ્રેરક પત્ર)

મુંબઈ, તા. ૨-૭-૮૫, ગુરુપૂર્ણિમા

પ.પુ. આદિ આધ્યાત્મિક ગુરુદેવ,

પ્રેમભર્યા સાદર સાધાંગ દંડવત્ પ્રણામ આપશ્રી ગુરુદેવના ચરણકમળોમાં અર્પણ કરું છું.

પૂજથ ગુરુદેવનું રટણ તો મંત્રસ્વરૂપે થાય જ છે છતાંય આજના પવિત્ર દિવસે તો ગુરુધ્યાન વધુ વિશેષ થાય તે આપશ્રીના ચરણકિકર માટે સ્વાભાવિક છે. આજના પવિત્ર દિવસે ત્યાં ઉબર હાજર રહીને સર્વ ગુરુબંધુઓની સાથે ગુરુપ્રસાદ મેળવવાની ઈચ્છા હોય; પરંતુ આ વર્ષે ગ્રોગ્રામ જ થયો નથી. ગયે

વર્ષે આપશ્યોએ કહેલ વચનો કે, “ગુરુપૂજનની પ્રણાલિકા એક માત્ર વિધિ નથી પરંતુ મહાનિધિ છે. શિષ્યની સાચી, મનથી કરાયેલી પ્રાર્થના અને પ્રણામ પૂજય ગુરુદેવ સદાય સ્વીકારે જ છે. ખાસ કરીને હાજર રહી ન શકે તેવા શિષ્યોની (આપણસને કારણે ગેરહાજર હોય તેવા નહીં) પ્રાર્થના અને પ્રણામ તો પરોક્ષ રીતે સ્વીકારાય છે જ.”

જેમ ખોરાક લીધા પછી શક્તિ મેળવી શક્યાનો અનુભવ થાય છે અને ભૂખ સંતોષાયાનો અનુભવ થાય છે તેમ સદ્ગુરુનાં દર્શનથી આંતરિક શાંતિ થાય છે. તે માટે કોઈને પૂછવાની જરૂર રહેતી નથી. આંતરિક માર્ગદર્શન મળે છે ત્યારે પૂજય ગુરુદેવનો સ્વાનુભવ થાય છે. તેથી આપણે કહીએ છીએ “ઈશ્વર ત્યાં છે. હું ઈશ્વરને જોઉં છું.” ગુરુદેવનું પરોક્ષ સ્વરૂપ તેમના જ પ્રત્યક્ષ પ્રતિનિધિ સ્વરૂપ ગુરુદેવ દ્વારા જ થાય છે, એકાકારના સ્વાનુભવથી.

આધ્યાત્મિક ગુરુની પ્રસાદીથી - તેમની દ્યાથી શિષ્ય ઈશ્વરકૃપાનું યોગ્ય પાત્ર બની શકે છે. ઈશ્વરના એ પ્રત્યક્ષ પ્રતિનિધિના આનંદમાં જ ઈશ્વરનો પરમાનંદ છે. એમના દ્વારા ઈશ્વરને સીધી રીતે જોઈ શકાય છે. ગુરુઆજાનું પાલન એ જ ઈશ્વરગ્રાહિ માટે પૂરતું છે. કારણ ગુરુ ઈશ્વરના જ સાકાર પ્રત્યક્ષ પ્રતિનિધિ છે. આધ્યાત્મિક ગુરુની કૃપા વિના કોઈ પણ વ્યક્તિ પ્રગતિ કરી શકતી નથી. તેમજ તેમને નાખુશ કરનાર ક્યાંય ટકી શકતો નથી, શાસ્ત્રોમાં દર્શાવેલ ગુરુપૂજનનું ધ્યેય પણ મૂળ આ જ કારણસર છે.

પરમાત્માના અત્યંત ગુપ્ત સેવક હોવાને લીધે પૂજય ગુરુદેવને પરમેશ્વર જ ગણવા જોઈએ. આ હકીકત સમસ્ત વૈદિક શાસ્ત્રો તેમજ અધિકૃત આચાર્યો વડે પણ સ્વીકારાઈ છે. ગુરુ જ સાચે જ સાક્ષાત્ ઈશ્વરનું પ્રગટ સ્વરૂપ છે.

ખરું પૂછો તો ઈશ્વરનું એ પ્રગટ સ્વરૂપ વધુ મૂલ્યવાન એટલા માટે છે કે ગુરુ, “ગુરુ જ” હોય છે. કારણ, એમના વડે ભક્તો પૂર્ણ શુદ્ધ બને છે. ઈશ્વરના વિવિધ અવતાર છે. દરેક અવતારની લાક્ષણિકતા હોય છે; જ્યારે કોઈપણ સ્વરૂપમાં કે પ્રગટ રૂપમાં ગુરુનાં લક્ષણો એક જ પ્રકારનાં હોય છે. મુંડક ઉપનિષદમાં ગુરુદેવનાં લક્ષણો નીચે મુજબ બતાવ્યાં છે -

ગુરુ જુદા જુદા પ્રકારના હોતા જ નથી. ગુરુ, ગુરુ જ હોય છે. તેથી જ તેમના ચરણારવિંદમાં સમર્પણ કરવા માટે શુદ્ધ મનનું સમર્પણ અને ભક્તિની

જ જરૂર છે. તેથી ગીતામાં જગ્યાવેલ છે તેમ 'સર્વધર્માન् પરિત્યજ્ય મામેક
શરણં પ્રજ'.

આમ, અન્ય સર્વની આશાઓ છોડીને પૂજય ગુરુદેવના એકના જ
શરણમાં સૌ શરણાગત થઈએ તેવી પ્રાર્થના. શરણાગત થવા માટેની લાયકત
માટે ગુરુકૃપાની પ્રસાદી મળે તેવી પ્રાર્થના.

પરમ ગ્રાતઃસ્મરણીય ગુરુદેવ બાપુ,

આપની કૃપામાત્રથી કલ્યાણ છે એવી સતત પ્રતીતિ અનુભવતો આપને
પત્ર લખ્યું છું. હદ્યકમળના સુવર્ણકમળમાં બિરાજમાન આપનું ધ્યાન દરરોજ
કરું છું; આપંડ આનંદ અનુભવું છું. આપના બધા શબ્દો મહામંત્ર છે, દરેક
મુમુક્ષુજીવ માટે અમોદ સાધન છે.

સંસારમાંથી ધીમે ધીમે મન ઉપરામ થતું જાય છે. પરંતુ આપના
કાર્યક્રમને પૂર્ણ રીતે સફળ કરીને છૂટવું એ આખરી નિર્ણય છે, એ જ
નિર્વિકલ્પ સમાપ્તિ છે. ખબર નથી, ફરી બાપુ કયા સ્વરૂપે મળે. જીવનને
આપના વિચાર સાથે જોડીને જીવન બનાવવાની પ્રભુ શક્તિ આપે.

આપ જે બધી વાત કહેતા હતા, સમજ ના શક્યો. હવે લાગે છે કે બધું
જ સત્ય. અનુભવના પાયા મૂક્યા છે. આપ કહેતા હતા કે તમે અર્ધા બાપુ
છો. ખરેખર, 'બાપુ' થવું રમત નથી. પૂર્ણ ત્યાગ અને પરમ સાધેનો સીધો
સંબંધ હોય ત્યારે બાપુ થવાય. આપનું જીવન નિર્મળ છે. તેથી ધર્મીયાર
કહીએ છીએ કે બાપુના જીવન પ્રમાણે, તેમના વિચાર પ્રમાણે ચાલો; તો
જીવન આનંદભર્યું બની ઊઠશે તેની ગેરંટી છે.

બાપુ! હજ ઊંઘ ઊરી નથી પરંતુ આત્માનો અવાજ જુદો છે. દિશા
નક્કી છે, પરંતુ ખબર નથી છતાં આપને મળ્યા પછી નક્કી થઈ ચૂકી છે.

આપનો આજાંકિત ગુરુપ્રેમભિક્ષુના દંડવત્ પ્રશ્નામ

યોગ એજચ્યુકેશન સેન્ટર મેલબોર્ન (ઓસ્ટ્રેલિયા), તા. ૨૮-૫-૧૯૬૮
વહાલા અમરાત્મનુ (યોગલિક્ષુજ)

આ પત્ર આપને મેલબોર્નના યોગશિક્ષણ કેન્દ્રના વિદ્યાર્થીઓ વતી
લખવામાં આવ્યો છે; નવેમ્બર ૧૯૬૮માં સીડનીમાં એક અધિવેશન ભરવા
તથા આંતરરાષ્ટ્રીય યોગશિક્ષક સંઘની સ્થાપના કરવા, બિહાર યોગશાળા ધારે
છે; તેના બંધારણ અંગે માર્ગદર્શન આપવા તેને આપ માન્ય રાખશો કે નહીં તે
જણાવવા વિનંતી છે.

યોગની બાબતમાં શંકાશીલ લાયકાત ધરાવતી, ભારત અને અન્ય
દેશોની વ્યક્તિઓ ઘણો પ્રચાર પામી રહી છે. આવા લોકોની તથા જેમના
દ્વારા અપાતી તાલીમ શંકાશીલ છે તેવા આ દેશમાંના લોકોની સર્વ્યાચ્છ
પારખવા અમારી અહીંની સમિતિ ઈચ્છે છે. આ કાર્ય સત્તાવાર રીતે કરવા
આપનો અભિપ્રાય શું છે?

આ કારણે અમે નીચેની બાબતો અંગે વિચિત્ર છીએ —

- (૧) યોગથી અજ્ઞાણ વ્યક્તિ કે જે શંકાશીલ યોગશિક્ષકો દ્વારા ચલાવાતાં
(વહેંચાતાં) પત્ર-પત્રિકાઓ ઉપર જ યોગના જ્ઞાનને જ્ઞાનવાનો આધાર
રાખે છે તેને સાચા યોગશિક્ષક તરફ કઈ રીતે વાળી શકાય?
- (૨) વર્તમાન અને ભવિષ્યની પેઢી માટે યોગને એક વિજ્ઞાન અને શૈક્ષણિક,
તથાબી અને મનોવિભિત્તિક વિશેપજોના ધ્યાનને પાત્ર જીવનમાર્ગ
તરીકે કેવી રીતે સ્વીકારી શકાય?
- (૩) યોગાભ્યાસની સંસ્થાને સરકારી મદદ અને સરકારનું નિયંત્રણ યોગ્ય
ગણ્ણી શકાય?

આવી કોઈ સંસ્થા સાથેના વ્યવહાર વખતે આપનો અભિપ્રાય અને
અનુભવ કોઈપણ સંજોગોમાં મોકલશો તે, અમે માનીએ છીએ કે કેન્દ્રની
સમિતિ માટે મૂલ્યવાન હશે, સમિતિ આપના ઉત્તરની કદર કરશે અને ગુપ્ત
રાખશે.

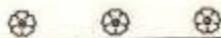
આપનો જ ..... .

અભિપ્રાય

“પરિવાર પત્રિકા” (રુતમ્ભરા) એટલે દિવ્ય ખજાનો

“પરિવાર પત્રિકા” કે જેનું નવું નામ રુતમ્ભરા છે તેમાં પુ. ગુરુવર્ય યોગબિશ્વાજી ભારતીય સંસ્કૃતિના આધ વેદો, ઉપનિષદો, શુતિ, સ્મૃતિ, ભગવદ્ ગીતાના પ્રખર અને નિગ્રંથ જ્ઞાનને મહુર સ્વાતિ બિન્હુઓની માફક સાદી, સરળ શૈલીમાં રજૂ કરી આપણાં મન અને બુદ્ધિને તેના આદ્લાદક છંટકાવથી તૃપ્ત કરી રહ્યા છે, જેને આપણું મોટું સદ્ગ્રામ્ય ગણનું રહ્યું. આ મંદ મંદ વહેતી જ્ઞાનસરિતામાં રૂબકી દઈ આપણા અંતરનાં દ્વાર ખોલવા પુનિત સ્નાન કરવું જ રહ્યું. પત્રિકાના દિવ્ય સંપત્તિરૂપી જ્ઞાનને પચાવી અંતરચ્યક્ષુઓ ખૂલતાં પ્રકાશમય ઉજ્જવળ માર્ગ નિશ્ચિત સાંપડવાનો છે એવી અમારી શ્રદ્ધા સફળ બની રહો!

ઓમ્ પરિવારના ઉપકમે તા. ૮-૧૧-૮૫ના રોજ ‘ઓમ્ ગુરુદેવ જ્યંતી’નો ઉત્સવ ખૂબ ઉમંગથી ઉજ્જવાયો અને તે પ્રસંગે પુ. બાપુએ પરમાત્માની અંતઃસ્હુરજ્ઞારૂપે પ્રેરજ્ઞાત્મક મનનીય વાગ્યારા વહાવી અમારાં અંતરચ્યક્ષુઓ ખોલ્યાં. પુ. બાપુએ તો વર્ષોથી ઓમ્ પરિવારને આત્મીય ગણ્ણી સર્વની ઉન્નતિ માટે અંગળી ચીધી માર્ગ બતાવેલો જ છે. આ માર્ગ આપણે ગ્રહણ કરી તે રસ્તે સ્વઉન્નતિ માટે પ્રયાણ કરવું જ રહ્યું. પુ. બાપુએ તો ભિસ્કુની દીક્ષા માટે ટહેલ નાખી છે. તે આપણા પોતાના જ કલ્યાણ માટે. ભિસ્કુ થવું એટલે ‘સ્વ’ની ખોજ કરી અહંકાર અને અશુદ્ધ ત્યાગી સર્વને ઉપયોગી થવાનો કલ્યાણકારી માર્ગ અપનાવવો તે. નિર્ભળ મન અને સેવાભાવના સિવાય સાચા ભિસ્કુ થવાય નહીં. ભિસ્કુની દીક્ષા માટે મનમાં જે તેનું બીજ નંખાયેલું હશે તો જરૂર એક દિવસ તે વૃક્ષરૂપે ઊગી નીકળશે અને પુ. બાપુની પરીક્ષામાંથી પસાર થઈ સાચા ભિસ્કુ તરીકે દીક્ષા મેળવી ‘સ્વ’ અને, ‘પર’નું કલ્યાણ કરવાનાં કાર્યોમાં પોતાનું જીવન સમર્પિત કરશે. આ યોગ્યતા મેળવવા આપણે અત્યારથી જ શુદ્ધ ભાવે પુ. બાપુએ ચીખેલા માર્ગે આગળ ધ્યાન પુરુષાર્થ કરવો જ રહ્યો. પુ. બાપુના પ્રેમ અને આશીર્વાદ ત્યારે આપણી સાથે જ હશે અને આપણાને પ્રેરજ્ઞાનું બજ સીચી રહેશે એ નિર્વિવાદ છે.

તા. ૭-૧૦-'૮૭

પુ. પાદ પરમ આદરશીય મહારાજશ્રી યોગબિલુણ,

સવિનય આપશ્રીનો 'ઓદિય પ્રકાશ'માં "ચિત્તન-ક્રષિ અને વિજ્ઞાની" લેખ વાંચ્યો, ધ્યાન જ આનંદ થયો. આજે ગ્રાશાત્ય કેળવણીને લઈને જેઓ તેનું આંધ્યણું અનુકરણ કરી રહ્યા છે તેઓ ક્રષિમુનિઓને જે રૂઢિયુસ્ત ભાલણો જ સમજ બેઠા છે તેમને આપશ્રીએ સાચી સમજ આપી છે.

આસો વદ દસમ આપશ્રીની જન્મજયંતી છે.

આપશ્રીના જન્મદિવસે મારા ત્રિકાલ વંદન સાથ મારી ભાવપુણ્યાંજલિ :

આપશ્રીનું સત્યભાષી નિર્દોષ મુખ, પવિત્ર આંખો, પાવન હૃદય, પ્રેમાળ ચહેરો, સચોટ ચારિત્યાચારતા, અમૃતંહુભથી ભરેલો આપશ્રીનો ભાવવાહી નિષ્યાપ જીવનવહેવાર, આપશ્રીના દઢનિશ્ચયી અંતર આત્મામાંથી સરલતારૂપ પ્રેમામૃતનાં જરણાં વહી રહ્યાં છે. આપશ્રી જગતના જીવોને સત્ય-શાનકૃપી પ્રકાશ આપી અંધકાર દૂર કરતા માનવહૃદયમાં જુગ જુગ સુધી જીવંત રહે. શુભ મન, વચન, કાયાના આપશ્રીના સુંદર યોગ વડે આપશ્રી માનવસેવારત છો. કાર્યમાં આપશ્રી અત્યંત આગળ વધો અને ભાવથી આપશ્રીની આધ્યાત્મ જીવન સાધનાનું ધ્યેય તે સંપૂર્ણ સિદ્ધિને વરો. આપશ્રી વિશ્વની અનુપમ વિભૂતિ છો. પથબાધ જનોના માટે હિન્દ્ય પ્રકાશસંભ છો; સુધાની સોતસ્વિની છો; પરમાત્માના સજીવ સ્મારક છો; ધર્મના સંદેશવાહક છો.

શ્રી સદ્ગુરુ પરમાત્મા આપશ્રીને તંદુરસ્ત દીર્ઘયુધ્ય બકે એ જ પ્રાર્થના.

મારા અંતરની શત શત અભિવંદના —

ગુરુબંદા શામળાજીના જ્યનારાયણ સાથ વંદન.

⊕   ⊕   ⊕

પ. પુ. ગુરુદેવ,

મારા જેવું કામ લખવા વિનંતી. આપનું એકાદ કામ જો આ શરીરથી થશે તો ધન્યતા અનુભવીશું.

આમ તો જીવારથી આપનાં પ્રથમ દર્શન થયાં ત્યારથી અમો આપની

અનુભવી વાણીથી, પવિત્ર શર્દોથી, આપની સાદગીભરી જિંદગીથી, આપની અજોડ નાતાથી, નાનાને મોટો ગજવાની આપની પરંપરા-રીતથી, આપની આંખના જીદુથી, આપની અપરંપાર ઉદારતાથી, આપની સરળતાથી, આપના સ્વભાવથી, આપના અનેક વિષ-વિષ પ્રસંગોમાંના સહવાસથી, આ કલિયુગના સંસારમાંના વિષયોમાં ફસાયેલ મારા જેવા લાખોને-જનસમુદ્દાયને મુક્ત કરનાર આપની ગુરુવાણીના જીદુથી અમો મુગ્ધ થયેલા છીએ, મુગ્ધ રહેવાના છીએ અને અંતકાળ સુધી એક તમારું સ્મરણ-દર્શન કરતાં કરતાં આ શરીર છૂટે ત્યારે તમોએ અમને જે શાશ્વત શાંતિ આપી છે તેના વડે ફૂતાર્થ થઈ જઈએ; બસ એ જ માગીએ છીએ અને એવી જ શાંતિ આપતા રહેજો.

કરીકરીને લખું છું કે મારા લાયક કામ-સેવા લખજો.

આપના, ઉમરેઠના તમામ ગુરુભક્તો આપની કૃપાથી આનંદમાં છે.

હર્ષદ વ્યાસ

એક અભિપ્રાય

પ. પુ. ગુરુવર્ય શ્રી યોગભિક્ષુજીની વાણી આપણા સર્વ માટે અમૃતમય નીવડેલી છે. પુ. બાપુશ્રીનું સારુંય જીવન મનુષ્યજીવનને કેમ વધુ ને વધુ ઉપયોગી થાય અને સર્વનું કલ્યાણ સધાય તેવી દાણિ સાથે વીતતું રહ્યું છે. આપણને આપણાં કર્મોની કે જીવનબ્યવહારની જેટલી ચિંતા નથી તેથી અધિક ચિંતા તેઓશ્રી આપણા માટે રાખીને આપણા માર્ગદર્શક બની રહ્યા છે. ખરેખર પુ. બાપુ સાચા અર્થમાં આપણા બાપુ-પિતા બન્યા છે. તેઓશ્રીના જ્ઞાનનાં પુનિત વારિ અસ્લખાલિતપણે વહી રહ્યાં છે, જેનું પાન આપણે ખોબે ખોબે કરી લેતું જોઈએ. તેઓશ્રીના જ્ઞાનની પ્રજ્વલિત જ્યોતનાં દર્શન તેઓશ્રીનાં પ્રગટ થયેલાં પુસ્તકોમાં, ઓમ્પ પરિવારના સધણા કાર્યક્રમોમાં તથા જુદા જુદા પ્રસંગોમાં થતાં જ રહ્યાં છે.

કેટલાક સમયથી તેઓશ્રીનાં વિચાર-વાણી જાણીતા દૈનિક 'ગુજરાત સમાચાર'ના શુક્રવારના અંકોમાં 'પ્રેરણાબિંદુ' સ્વરૂપે પ્રગટ થતાં રહ્યાં છે. આ આર્થવાણી-આર્થવિચારો દૈનિકમાં પ્રગટ થતાં હોવાથી તેનું ઓછું મૂલ્યાંકન રખે આંકતાં! શું પુસ્તક - શું પ્રવાસ - શું કાર્યક્રમો વગેરે માધ્યમોમાં તેમના

જીવનોપયોગી - સમાજલક્ષી - સર્વ પ્રાણીમાત્રને કલ્યાણદાયક વિચારોનાં મોખ્યાં પ્રસરતાં રહ્યાં છે, તે જ રીતે આ દૈનિકમાં પ્રગટ થતું વિધવિધલક્ષી વ્યવહારું પથદર્શક સાહિત્ય તેટલું જ સમાજને ઉપયોગી નીવ્યેલ છે; જેનો સર્વેએ નિયમિત સંગ્રહ કરી જીવનમાં તેનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ.

લક્ષ્મીપ્રસાદ ના. સેવક

ધ જનસેવા ચેરિટેબલ ડિસ્પેન્સરી

બીડજ, ખેડા, ગુજરાત. તા. ૧૫-૭-'૮૮

પ્રિય અને પૂજ્ય આત્મસ્વરૂપ (યોગબિલ્કુલ)

પ્રકાશ. પત્ર મણ્યો. આભાર.

સત્ગતિ કરાવે તે સત્ગુરુ. જીવનમાં વિકાસ અને ઉલ્લાસ પામવા સત્ગુરુની મદદ બહુ જ જરૂરી છે.

ઓમ્ પરિવારના શ્રી યોગબિલ્કુ એક સમર્થ સંતપુરુષ છે. સ્વયમ્ એક ત્યાગી-યોગી અને ઉપયોગી મહાત્મા છે. યોગબિલ્કુ જેવા સત્ગુરુ ભાગ્યશાળીને જ મળશે કારણ કે તેઓ ચંદ્ન જેવા એક દુર્લભ વ્યક્તિ છે. તેમના શિષ્ય થવામાં એક ગૌરવ છે.

સેવા અને અનુકરણથી ગુરુ ખુશ થાય છે અને શિષ્યને મદદ કરે છે. તેથી તન-મન-ધનથી ગુરુજી સાથે એકત્ર-ભાવ કેળવીએ.

ગુરુનું પ્રિય-પાત્ર પામીએ. ગુરુનું પ્રતિબિંబ બનીએ. ગુરુની જેરોકા કોપી થઈને જીવીએ.

... આજથી શ્રી યોગબિલ્કુની જેરોકા કોપી બનો. આપ સૌ ત્યાગી-યોગી-ઉપયોગી થઈ જીવનને ધન્યમય અને ઉલ્લાસમય બનાવો.

ઓમ્ તત્ત્વ: સત:

એજ લિ. તમારો જ આત્મા, સુન્દરાનંદ

“અમરધામ”, લાલ ગેબી આશ્રમ, હાથીજણ.

તા. ૮-૮-'૯૦

પરમ આદરણીય મહારાજ શ્રી યોગભિકુજી,

સવિનય જણાવવાનું કે આપના તરફથી “કાન્તચિન્તાન” હિન્દી પુસ્તક બેટ મળ્યું. પુસ્તક પ્રથમ મારા સદ્ગુરુ મહારાજના કરકમળમાં આવ્યું અને તેમણે મને કહ્યું કે શામળા? આ તારી વિચારધારાને અનુરૂપ અને તારી લેખનપ્રવૃત્તિને વેગ આપતું પુસ્તક આવ્યું. પ્રથમ દિન્દિએ પુસ્તક નામ પ્રમાણે છે. મુખપૃષ્ઠ ઉપર અને અંદરના ભાગમાં આપશ્રીની ચિંતન કરતી મુદ્રામાં છબીજીઓ છપાયેલીનું દર્શન કરતાં પ્રકાશક અને સંપાદકની બુદ્ધિશક્તિનું માપ જાણવા મળ્યું. મારા તરફથી નેઓને ધન્યવાદ. પ.પુ. પિતાશ્રી તથા પ.પુ. માતુશ્રીની છબીજીનાં દર્શન કરી પાવન બન્યો. પુસ્તક એક જ બેઠકે શાંત ચિંતે વાંચી ગયો. ખૂબ જ પ્રભાવિત થયો. છપાઈકામ, કાગળો, મુખપૃષ્ઠનું આવરણ બહુ જ સુંદર થયું છે. મારા જેવા મોતિયાના ચેશમા પહેરનારને પણ વાંચતાં કંટાળો ના આવે તેવા સુંદર અક્ષરોમાં છપાઈ છે. સંપાદકશ્રીએ યોગ્ય રીતે સંપાદન કર્યું છે અને ગાગરમાં સાગરને સમાવી દીઘો છે. આ પુસ્તક વ્યવહારિક અને આધ્યાત્મિક માર્ગના પ્રવાસમાં ધણ્યું જ માર્ગદર્શનરૂપ બનશે. ડૉ. શ્રી મહિપતરામભાઈના સ્તવન અને શ્રી રમેશભાઈ ત્રિવેદીના “પૂજ્યશ્રી કા પરિચય” અને “મહર્ષિ ગુરુદેવ”ના લેખો વાંચી વિશેષ આનંદ થયો. તેઓશ્રીની ગુરુભક્તિ માટે ધન્યવાદ.

લિ. આપનો પ્રેમાનુરાગી ગુરુબંદા શામળાજીના
પ્રજ્ઞામ સહ જ્યનારાયણ સીતારામ

એક અભિપ્રાય

મણિનગર, અમદાવાદ. તા. ૨૪-૬-'૯૦

પરમ પૂજનીય શ્રી યોગીજ મહારાજ “યોગભિકુજી”

ગુજરાત સમાચારમાં દર ગુરુવારના (‘પ્રેરણાલિદ્ધ’ કોલમમાં પ્રગટ થતા) દરેક લેખો એકદમ નવીન અને પ્રેરણાદાયી હોય છે.

ગયા ગુરુવારનો લેખ, “જેંગ જીત્યો મારો કાણિયો, બીબી ચલે તથ જીણિયો”, તો ખરેખર, દરેક ગૃહસ્થનાં ઘરમાં કાયમ માટે વાંચન કરવા ચોગ્ય છે.

“પ્રેરણાબિંદુ” ખરેખર પ્રેરણા આપનાર અમૃત જ છે. જે પુષ્યશાળી હોય તે જ તેનો લાભ ઉઠાવી શકે છે. ગુરુકૃપા થવાથી જ પુષ્યશાળી વચાય છે.

ધીરુભાઈ સરેપા

✽   ✽   ✽

શાન્ત, દાન્ત, ત્યાગી, વૈરાગી એવા અનેક ગુણો વડે કરી શોભાયમાન શ્રી-શ્રી-શ્રી યોગબિલુષ્ણના ચરણમાં કુસુમની ૧૦૦૮ વાર વંદના આપના પવિત્ર ચરણોમાં સ્વીકારશોજ.

પ્રભુ! આ વખતે આપના જન્મદિવસે આપની આત્મશક્તિનો પરિચય મને પ્રાપ્ત થયો. આપે જીવારે મને બોલવાનું કહ્યું હતું — કે આજે તો ગુરુદેવ તમે અમને કંઈક આપો. એવા આશીર્વાદ આપો કે શરીરના અણુએ અણુમાં વિશ્વપ્રેમ એવો પથરાઈ જાય કે અમે, અમે ના રહીએ. સંસાર એક સ્વર્ગ બની જાય. જગતના સર્વ જીવોમાં આપ જ બિરાજમાન છો એવું જાણતાં હોવા છતાંય અનુભવી શકાતું નથી, માયાવશ દાણિ બદલાઈ જાય છે. અમારી એ દાણિમાં આપ આવી વસો. આ જ મારે બોલવાનું હતું, માંગવાનું હતું પણ કદી ટેવ નહીં હોવાને કારણે હિમત થઈ શકી નહીં, બીરુતા આવી. મનમાં વિચાર ઉઠ્યો કે ગુરુદેવ ભજનની આજ્ઞા કરે તો? અને તરત જ આપે જ કહ્યું કે ગાઈ પણ શકાય.

બીજો પ્રસંગ, જીવારે ભિલુષી બનવાનો પ્રસંગ ઉભો થયો ત્યારે મનમાં વિચાર ઉઠ્યો કે મેં તો ગુરુદેવ કરેલા છે; તો તરત જ આપે તેનો જવાબ આપ્યો.

ગીજો પ્રસંગ, વિચાર આવ્યો કે ગુપ્તપણે કામ કરવું મને બહુ ગમે; તો તરત જ આપે એ જ કહ્યું. ગુરુદેવ! આજે આપ અંતર્યામી છો એનો સંપૂર્ણપણે અનુભવ થયો.

... ઘણી વાર શરીરની આજુબાજુ એક એવી ઊર્જા ફરી વળે છે કે તેની પારાપ્રવાહમાં હું બધું જ ભૂલી જાઉં છું. ત્યારે મને ધ્યાન, આસન, પ્રાણાયામ બધું જ ફિક્કું લાગે છે. આજ સુધી મેં બધું જ પ્રયત્ન કર્યા પણ એ બધા જ ખોખલા હતા. એમાં હું કરું છું એવો ભાવ હતો. પણ આજે એ ભાવ આપે હરી લીધો છે. આપની અનહદ કૃપા વરસી રહી છે. પ્રભુ! જે હું વર્ણોથી ના કરી શકી તે આપની અમીભરી કૃપાદાચિથી હું મેળવી શકી છું. મને સંસારની દરેક ચીજ ફિક્કી લાગે છે. આવો અનુભવ મને હમણાંથી જ થયા કરે છે. તે અંતર્યામી! એ આપની જ કૃપાનું ફળ છે એની મને પ્રતીતિ થઈ ગઈ છે, આપે જે જ્ઞાનવાચી સંભળાવી તેમાં મને એમ જ લાગ્યું કે મારા જ હદ્યને આપે વાણીરૂપે વ્યક્ત કર્યું છે...

આપની બિલુષ્ટી પુત્રી કુસુમની ૧૦૦૮ વાર વંદના આપના જ પવિત્ર ચરણોમાં સ્વીકારશોશ.

✽   ✽   ✽

સ્વામી અકારાનંદ સરસ્વતી

પાલીતાણા, તા. ૨૬-૧૦-'૮૧

પરમ સમાદરણીય સદ્ગર્મપરાયણ શ્રદ્ધેય

પૂજ્ય મહારાજ શ્રી યોગબિલુષ્ટ, "સત્રદ્વાર્યુક્ત પ્રકામ"

- શ્રી શંભુપંચ દર્શનામ સંન્યાસી સૌરાષ્ટ્ર મંડળની આઠ લઘુલાયબેરી માટે આપના તરફથી ૧૪ સુંદર આધ્યાત્મિક ગ્રંથો બેટ મળેલા છે. અહેવાલો મુજબ આપના ગ્રંથોએ આકર્ષણ જમાયું છે. વાચકોનો તે ગ્રંથો પ્રતિ રસ જોતાં જજ્ઞાય છે કે આપની શૈલી રોચક, સરળ, લોકભોગ્ય અને છતાં ઊંડાણ ભરેલી છે. યુવાનો અને વિવાધીઓ જ નહીં પરંતુ વૃદ્ધો અને મહિલાઓને પણ આપના ગ્રંથોએ વેલું લગાડવાનું મને જરૂર્યું છે.
- ગુજરાત અને સૌરાષ્ટ્રની પ્રજાનું સૌભાગ્ય છે કે સાંપ્રત સમાજની અનેકવિધ સમસ્યાઓ અને સંશોનું ઉન્મૂલન કરતું આપનું સાહિત્ય અને આપ અમારી વચ્ચે વિદ્યમાન છો.
- ચારે દિશાઓ અને પાંચ ખંડોની દુનિયામાં આપના સદ્ગુર્દેશની સુવાસ

ફેલાઈ રહી છે. બ્રિટનના પ્રાઈમિનિસ્ટરથી લઈને દુનિયાના એક અંધાર ખૂણિયામાં અમારા જેવા પાસે પડ્યા આપની દુર્લભ વાણી વાંચવા મળે છે તે અકલ્યનીય જગ્ઘાતું હોવા છતાં હકીકત છે.

- અમારી લઘુલાયબ્રેરીનું કદ દિનપ્રતિદિન વધતું જાય છે ત્યારે ફરી વખત આપનું સ્મરણ સ્વાભાવિક થાય છે. આપના તો ઘણાય અમૂલ્ય ગ્રંથોથી અમે હજુ વંચિત છીએ. તો આપ ફરી આપની અમૂલ્ય પ્રસાદીરૂપ એ બાકી ગ્રંથો અમને આઈ સેટમાં મળે તેવી ગોઠવણ કરશો તો ઘણું મોટું કામ થશે.
- તે સાથે પ્રશ્નવના આઈ મોટી સાઈઝના ફોટા અને આઈ આપના મોટી સાઈઝના ફોટાઓ મોકલાય તો અમને વિશેષ આનંદ થશે.
- વિચાર એવો છે કે લાયબ્રેરીઓમાં આપનો વિભાગ જુદો રહેશે. “યોગાભિક્ષુ જ્ઞાનમંદિર.” પરંતુ તે માટે જુદાં આઈ કબાટોની સગવડ થયેથી તુરત એ વિભાગ જુદો કરવામાં આવશે.
- ૨૫-૧૨-૮૧ની રાજકોટ મુકામે મળનાર ધર્મસભામાં આપ મોકલો તે ગ્રંથોનું વિતરણ કરવામાં આવશે. તે વખતે આપનું પ્રચાર-સાહિત્ય, પોસ્ટરો, સ્ટિકરો અને અન્ય સામગ્રી પડ્યા જો મોકલાય તો તે સતી-સેવકો-ભક્તોને આપી શકાય.
- આપની પ્રસાદી, આશીર્વાદ સાથે મળે તેવી અપેક્ષા સાથે.

સાહિત્ય ના મોકલાય તો ધર્મસભા માટે આપનાં આશીર્વયન સાથે શુભ સંદેશ જરૂર મોકલશો.

લિ. સ્વામી અક્ષરાનંદ સરસ્વતીના ઊં નમો નારાયણ

પાલીતાજા, તા. ૨૭-૧૨-'૮૧

૫. પૂ. મહારાજશ્રી,

આપે મોકલેલ આપના આઈ ફોટાએ તો મોટું ઘમસાણ મચાવ્યું. એટલું બધું આકર્ષણ જમાવ્યું કે આઈ ફોટા માટે અંશી જગ્ઘાના ૧૬૦ હાથ લાંબા

થયા!! ભારે થઈ! અને છેવટે આઠ લાયબ્રેરીવાળા આશ્રમને પણ આપી ના શક્યો. ધર્મસભા પૂરી થયે જ અપાયા.

આપની છબીમાંના ચુંબકીય તત્ત્વે બધા ને આકર્ષા અને પ્રશ્નોનો ધોષ વરસ્યો. ધન્ય!

લિ. સ્વામી અક્ષરાનંદ સરસ્વતીના ઊં નમો નારાયણ

પ્રાતઃ સ્મરણીય શ્રદ્ધેય યોગીજી,

શ્રીયરણે સાદર સપ્રેમ સમર્પિત અરવિન્દાબેનના સા.દ.

... ખૂબ જ સમયસર આપે મારી બેટરી ચાર્જ કરી આપી છે. કેમેય ભૂલીશ નહીં.

આપના માત્ર આશીર્વાદ અને કૃપાદિષ્ટ મારામાં શ્રદ્ધા, શક્તિ અને ગતિ પ્રેરણો. અનેક પ્રકારનાં પ્રતિકૂળ-અનુકૂળ પરિબળો વચ્ચે આધ્યાત્મિક અર્થગ્રહણ કરી દિવસયાપન સાથે કર્તવ્યનિષ્ઠ રહેવા મથી રહી છું.

અમરધામ લાલ ગેબી આશ્રમ

દાઢીજણ, તા. ૨૦-૭-'૬૧

પરમ આદરણીય મહારાજ શ્રી યોગબિકુજી,

સવિનય જળાવવાનું કે "રતમ્ભરા"નો વોલ્યુમ-૨ ૮૧-૮૨ ઈસ્યુ-૧ જુલાઈ-ઓગસ્ટ-સપ્ટેમ્બર ૧૯૬૧-૧૯૬૨નો અંક મળ્યો.

... આ અંક ગુરુપૂર્ણિમા મહોત્સવ પ્રસંગે પ્રગટ થતો હોઈ પ્રસંગને અનુરૂપ લેખો વાંચી વિશેષ આનંદ. આધ્યાત્મિક, ધાર્મિક અને સંતુષ્ટાણીના પ્રચાર અને પ્રસાર માટે થતા પ્રયત્નનું ઉત્તમ-મધ્યમ-કનિષ્ઠ વગેરે રીતે વર્ગાકરણ કરવું હિતાવહ નથી, કારણ કે વક્તિ તેની પ્રકૃતિ, સંસ્કાર અને અભિરુચિ પ્રમાણે વર્ગાકરણ કરતી હોય છે તેથી તેમાં તટસ્થતા જળવાતી નથી. પરંતુ પોતાને જે ગમ્યું અને તે સર્વને આવકાર્ય હોય તેનો તટસ્થ, નીડર, નિષ્પક્ત અને સત્ય અભિપ્રાય જરૂર આપી શકાય.

આ અંકમાં છપાયેલ લેખોમાં પ્રવચનકારને કે સંકલનકારને કોણે ધન્યવાદ આપવા તેની દ્વિધામાં હતો. ધન્યવાદ બંનેને પરંતુ વિશેષ સંકલનકારને કારણ કે પ્રવચનમાં તો ઘણું બધું બોલાતું હોય છે; તેને સુધાર, સુવ્યાસ્થિત અને વાચકની અભિરૂચિને ધ્યાનમાં રાખી અસર કરે તેવું લખાણ આપવું તે તેની કુશાગ્ર બુદ્ધિને આભારી છે.

ડૉ. શ્રી સદ્ગુરુસમર્પણભિક્ષુજ્ઞનું પ્રવચન બહુ જ સુંદર, રોચક, પ્રભાવશાળી અને સર્વ સંપ્રદાયના શિષ્યવર્ગને ચીમકીરૂપ છે. જો તે પ્રમાણે વર્તે તો સાચા ગુરુભક્ત બની આત્મોનતિ કરી શકે...

આપનો પ્રેમાકંક્ષા, ગુરુબંદા શામળાજ્ઞના સપ્રેમ વંદન
✽   ✽   ✽

યોગી શ્રી અમૃત દેસાઈનો અભિપ્રાય

YOGA SERVICES INC., U.S.A., તા. ૨૨-૮-'૮૩

શ્રી યોગભિક્ષુજ્ઞનો આધ્યાત્મિક સંદેશ હું જ્યારે વાંચું છું ત્યારે ઊરી સંવેદના અનુભવું છું.

તેમના જ્ઞાનસભર શબ્દોમાં એવી વિરલ શક્તિ સમાયેલી છે કે હૃદય અને આત્માનાં ગહનતમ પડો એના સ્પર્શથી સંવેદિત થઈ ઊઠે છે.

તેમની શબ્દોની પસંદગી એટલી સચોટ અને સક્ષમ હોય છે કે એક પણ શબ્દ બદલવાનો પ્રયત્ન કરવા જતાં તેમના આધ્યાત્મિક સંદેશનું મહત્ત્વ ઓછું થઈ જવાની સંભાવના રહેલી છે.

વધુ ને વધુ જિજ્ઞાસુઓ તેમનો પ્રેરક સંદેશ પ્રાપ્ત કરી તેમના જીવનનો અંતિમ ઉદેશ્ય પરિપૂર્વી કરતા રહે એ જ અભ્યર્થના.

સપ્રેમ.

યોગી અમૃત દેસાઈ

✽   ✽   ✽

યોગાશ્રમ, જોરસિંહગઢ. તા. ૨૬-૩-'૮૪

નિજ આત્મસ્વરૂપ,

‘કુતમ્ભરા’ માં “ગંગેશ ગંગોત્રીની યાત્રાએ” યાત્રાનું વર્ણન વાંચતી

વખતે જીણે અમે પણ આપની સાથે યાત્રાનો આનંદ અનુભવતા હોઈએ એવી જ લાગકી થાય છે. પ્રવાસનું વર્ષન રોચક અને સરળ હોવાથી બીજા અંક સુધી રાહ જોવાનું પણ કઠિન થઈ જાય છે. તે આખી યાત્રા પુસ્તકરૂપે મસિદ્ધ થાય તેમ ઈચ્છાનું છું. તમે સૌ પૂ. યોગભિકુશ સાથે આ યાત્રામાં હશો - તમે સૌ ખૂબ જ ભાગ્યશાળી છો. તમને સૌને જે લાભ મળે છે તે ખરેખર વાંચનારને લોભાવનારો જ છે.

અમે પ્રવાસવર્ષન વાંચીને અત્યંત પ્રસન્નતા અનુભવીએ છીએ.

લિ. સ્વામી અકારાનંદ સરસ્વતી

અમદાવાદ, તા. ૨૬-૧૧-'૬૪

પરમ પૂજ્ય ગુરુદેવ શ્રી યોગભિકુશ મહારાજ...

... જ્યારે આવા કણિયુગ અને સર્વત્ર ભૌતિકવાદના સ્વાર્થરૂપી મહાયજોમાં, ચારે તરફ કલેશ, બળતરા અને ચિંતારૂપી ચિંતામાં લોકો રેકાઈ રહ્યા હોય ત્યારે, તેવા કપરા સમયમાં, આપની છત્રછાયામાં અને ખાસ કરીને આપના જ સીધા તથા આડકતરા, પરોક્ષ કે અપરોક્ષ સત્તસંગથી આવા “ગાયત્રી-મારુતિ પજ્ઞ”નું આયોજન કરવાની પ્રેરણા થાય તેમાં આપની તથા આપની મારફત વ્યક્ત થતા પરમકૃપાળું પરમાત્માની જ અસીમ કૃપાનાં દર્શન થાય છે!!!

આપના જ ઓમ્પરિવારના સભ્યો આ રીતે કુટુંબમાં આવેલા સામાજિક પ્રસંગોને ધાર્મિક-આધ્યાત્મિક પ્રસંગોમાં પલટી નાખે છે અને તેમ કરીને પોતાની આસપાસ આધ્યાત્મિક પ્રેરણાનાં જરૂરાંઓ બહારના ભૌતિકવાદમાં વહેવડાવીને વાતાવરણને શાંત, પવિત્ર અને ઈશ્વરમય બનાવી દે છે. આ બધું, આપના તરફથી સાકાર થયેલ ઓમ્પરિવારમાં વિશેષ પ્રમાણમાં જોવામાં આવ્યું છે!

બે એક વર્ષ પહેલાં પજ્ઞ આપના પરિવારના (કુટુંબના) લગ્નપ્રસંગની સાથે આવો એક મહાયજ આપની છત્રછાયામાં ગોઠવાયેલો.

આ રીતે, આવી સુંદર પ્રજ્ઞાલિકાઓ આપના આશીર્વાદથી વિકસી રહી

છે. આપ ખરેખર! કોઈને ખબર પડ્યા ન પડે તે રીતે મણીનગરના એક નાના સરખા મહાનના ખૂણામાં રહીને, કોઈપણ જીતની અપેક્ષા વગર, સમાજને ઊભો કરીને એક સુંદર તથા અતિ મુશ્કેલ કાર્ય કરી રહ્યા છો....

ધીરુભાઈ સરૈયાના જ્ય નારાયણ જ્ય ઓમ્ભગુરુદેવ
✿   ✿   ✿

અમદાવાદ, તા. ૩૧-૧૨-'૮૪

પરમ આદરણીય મહારાજશ્રી યોગનિકુળ,

સાચિન્ય જણાવવાનું કે “ऋતમ્ભરા”નો ત્રિમાસિક અંક (જાન્યુ. - ફેબ્રુ. - માર્ચ - VOL IV-94-95 (ISSUE-III) મજ્યો. વાંચ્યો, વિચાર્યો, આનંદ થયો.

“અમૃત મહોત્સવ”નો લેખ બહુ જ ગમ્યો. આજ સુધી અમૃત મહોત્સવ ઊજવનારા પણ જાણતા નહીં હોય કે અમૃત મહોત્સવ એટલે શું? ચીલાચાલુ મહોત્સવ ઊજવ્યો એટલે પત્યું. આપશ્રીએ મહોત્સવ ઊજવનારા અને જેનો ઊજવાય છે તેઓ માટે સાચી સમજણ અને યોગ્ય માર્ગદર્શન આપ્યું છે. ખરેખર તે અમૃત-નિર્જરણીઓ જ છે. “નિર્બસનીપણાની સાચી સમજ” - આ લેખ પણ ખરેખર મનનીય છે. આવાં અમૃતજરણાં વહેતાં રહે એવી અપેક્ષા સાથે.

આપનો પ્રેમાનુરાગી, ગુરુબંદા શામળાજીના જ્ય નારાયણ - સીતારામ.

✿   ✿   ✿

“વધુ ગુનેગાર કોણા?” પૂર્ણા લેખને મળેલા પ્રેરક અભિયાયોનો ટૂંક સાર
(૧)

યોગાશ્રમ, જોરસિંહગઢ. તા. ૮-૧૦-'૮૮

સુજ ધર્મપરાયણ ભાઈશ્રી નેથ્ય વ્યાસ,

તા. ૩-૧૦-૮૮ના પત્રની સાથે ‘વધુ ગુનેગાર કોણા?’ પત્રિકા મળી છે.

ટીવી, રેઝિયો અને અખબારોની જાહેરખબરો, સીરિયલો, ગરમ ચટાકેદાર ખબરો દ્વારા કરોડો રૂપિયાની કમાણી કરે છે અને આ દિવ્ય ભૂમિના સંસ્કારો, ભવ્ય આદર્શો, અનુપમ જીવન-પ્રણાલી અને દિવ્ય શાસ્ત્રોના

સિદ્ધાંતોનો દાળોવાટો કાઢે છે.

આપની પત્રિકા મણ્યા પહેલાં જ અહીં આશ્રમમાં બીલ (ક્લિનન્ટન) - મોનિકાના પૌનસંબંધના ઊઠાપોડ અંગે વાતોચીતો ચાલતી હતી. ફક્ત પૈસો અને એશારામના આદર્શો ઉપર રચાયેલ પદ્ધિમી સંસ્કૃતિનું આકમણ આ દેશનું સત્યનાશ વાળશે; તેનાં કરોડો રૂપિયા કમાતા અખબારોના માલિકોને આ દેશનાં બાળકો, નિર્દોષ કન્યાઓ અને નવ્યુવાનોના જીવતરની કોઈ તમા હોય તેવું જણાતું નથી.

પૂજ્યશ્રી યોગભિકુઞ્ચાએ આ બારામાં પહેલ કરી તેમના પવિત્ર અને દિવ્ય હદ્યનો ધા-પોકાર પાડ્યો તે બદલ લાખ લાખ ધન્યવાદ. આ પત્રિકાએ અમારાં દિલ હચમચાવી દીધાં છે. સારા, સજજન, બુદ્ધિશાળી, સંતો-મહાત્માઓ શું નહીં સાંભળતા હોય કે વાંચતા હોય? કોઈએ અવાજ ન ઉઠાવ્યો.

આવી નાની-મોટી હજારો બીનાઓ આપણા સમાજને બગાડનારી, રોગિષ્ટ કરનારી અને પાયમાલ કરનારી બનતી હોય છે. જે આ રીતે તેની સામે અવાજ નહીં ઉઠાવીએ તો ધીમે ધીમે આપણો આપો સમાજ આત્માધર્મ-ઇશ્વર-પુરુષ-આદર્શ-શીલ-ચારિત્ર્ય-દ્યા-કરુણા-ભાવના-પ્રેમ અને એવા અનેક દિવ્ય ગુણોથી દૂર અવગુણોના અગાધ અંધકારમાં ફંકાઈ જશે અને પછી તેના ભવ્ય ભૂતકાળને જોવા માટે ફક્ત સંગ્રહસ્થાનોમાં જ જવાનું રહેશે.

પૂ. યોગભિકુઞ્ચની આ પ્રસાદી ઘર ઘર પહોંચાડવી જોઈએ. જ જવાના પ્રશ્નને અને તે પણ અનૈતિક-જીતીય અને અયોગ્યને, આટલો બધો ચગાવવા પાછળ અનેકના ઘણા પ્રકારના ગંદા હેતુઓ હશે. પરંતુ પત્રિકામાં જણાવ્યા પ્રમાણે આવાં નગ્ન ચિત્રો અમારી બેન-બેટીઓ, જગદંબા સમાન માતાઓ અને નિર્દોષ બાળ-કિશોરોને શા માટે દેખાડો છો? એટલે અખબારો, સામયિકો અને અન્ય માધ્યમો મોટામાં મોટા ગુનેગારો છે અને આવા ગુનેગારોને સાચી સમજ આપવામાં જાઝો વિલંબ કરીશું તો પછી આપણા આદર્શ પ્રમાણે જીવવાની તક આપે એવો સમાજ જ નહીં બચ્યો હોય.

પૂજ્ય યોગભિકુઞ્ચ મહારાજને અમારા ઊં નમો નારાયણાય, સાથે ફરી અભિનંદન-ધન્યવાદ.

લિ. સ્વામી અક્ષરાનંદ સરસ્વતી

(૨)

યંગ મેન્સ ગાંધીઅન એસોસિએશન, રાજકોટ, તા. ૧૩-૧૧-'૬૮
પૂજ્ય યોગભિકુઞ્ચ,

“વધુ ગુનેગાર કોણ?” આપનો લેખ ખૂબ જ ઉત્તમ, સમાજમાં આજે કાલી-કૂલી રહેલાં સામાજિક અનિષ્ટો સામે લાલ બતી ધરનારો છે. આજે આ દેશમાં જે અનિષ્ટો વધી રહ્યાં છે તે કોઈપણ ભારતીયને ચિંતા કરાવનારાં છે; ખબર નથી, આનો ઉપાય પ્રભુ કરશે કે નહીં.

આપે આ લેખ લખીને ઉત્તમ સેવા કરી છે. આપની કુશળતા ઈર્ઝું છું.

રતિભાઈ ગોંડિયા (પ્રમુખ)

⊕   ⊕   ⊕

(૩)

શ્રી અ.ભા. અહિંસા-મહાસંધ, સુરત. તા. ૧૫-૧૦-'૬૮
પૂજ્ય યોગેશ્વર યોગભિકુઞ્ચ,

“વધુ ગુનેગાર કોણ?” નું સત્ય અને સ્પષ્ટ લખાણ વાંચી આનંદ અનુભવ્યો છે. જૈન આચાર્ય રચિત મહાભારતના કથાનુયોગમાં મહાસતી દ્રૌપદીના વસ્ત્રાહરણ સમયે સમર્થ પુરુષો જેવા કે દ્રોણાચાર્ય અને ભીમ પિતામહના મૌનને કારણે, દુઃશાસન કરતાં પણ વધુ ગુનેગાર તેમને કહ્યા છે. આ બંને મહારથીઓએ ફક્ત એક જ અવાજ કર્યો હોત તો આવો અધમ પ્રસંગ ક્યારેય બન્યો ન હોત!!

વર્તમાન કાળે મોટાભાગના રાજપુરુષો, સંઘના અધિપતિઓ અને સમાજના પ્રતિષ્ઠિત વ્યક્તિઓનું ચારિય શુદ્ધ હોય એવું ભાસતું નથી. સત્યુગમાં પણ વસ્ત્રાહરણ જેવા પ્રસંગો જાહેરમાં બનતા હોય તો કલિયુગમાં ‘કિલન્ટન’ પાકે એમાં શું નવાઈ!

પત્રકારો અને સમાચારપત્રોને તો આવો જ મસ્તાલો જોઈતો હોય છે. મેં ભૂતકાળમાં સંસ્કૃતિરક્ષાના સંદર્ભમાં આપના જેવી જ પત્રિકાઓ છિપાવી... વહેંચેલ... શ્રી સંધે અને સમાજે મને ‘દારુ પાખેલો વાંદરો’ કહી નવાજ્યો હતો. મારી વાતને સત્ય માનનારાઓમાં પણ ‘સત્ય’નો અભાવ વર્તાતો હતો.

(આપની પત્રિકા) પ્રસિદ્ધ સામયિકોમાં છપાવવાની કોશિષ્ય કરું છું.
કેટલો સહયોગ મળશે તે જ્ઞાની જાણો?

ટીવીના માધ્યમથી ભાવિમાં અનેક 'કિલનટનો-મોનિકાઓ' પાકશે.

લિ. ભવદીય ડૉ. સુરેશ જવેરીના સાદર પ્રશ્નામ

(૪)

તા. ૧૪-૧૦-'૬૮

આદરષીય યોગીશ્રી યોગભિકૃતની સેવામાં,

આપનો પત્ર મળ્યો. આનંદ થયો. "વધુ ગુનેગાર કોણ?" તે લેખ
આવતા અંકમાં લઈશું. કારણ કે દિવાળી અંક તૈયાર થઈ ગયો છે, જેથી લઈ
શકાયો નથી. સમય મળ્યે આપશ્રીનાં દર્શન તથા સત્સંગનો લાભ લેવા ઈચ્છા
છે. પછી પ્રભુ-ઈચ્છા. આપના કુશળ વર્તમાન જણાવશો.

એ જ, ભવદીય ડૉ. મનહરભાઈના વંદન

(તંત્રી : હિસા નિવારણ)

(૫)

અ.ભા. સંતસેવક સમુદ્ધમ પરિષદ વિ-સર્જન આશ્રમ, ઈન્ડોર.

તા. ૩૧-૧૧-'૬૮

આધ્યાત્મિક યોગી શ્રી યોગભિકૃત,

ઓમ્ નમો. નૂતન વર્ષાભિનંદન. વિશ્વ મેં સુખ એવં શાંતિ સ્થાપિત હો.
પ્રાણીમાત્ર કો અભયદાન મિલે.

"વધુ ગુનેગાર કોણ?" યહ વિચાર ઓમ્પરિવાર હી નહીં, માનવ-
સમાજ કો હી ચિંતન કરના હોગા. આત્મનિરીક્ષણ કર આત્મશુદ્ધિ હોણી તો
સાધના હોણી. મનુષ્ય હી ગુનેગાર હૈ. યદિ મનુષ્ય અપને દાયિત્વ, કર્તવ્યધર્મ
કો સમજ લેગા તો હિસા નહીં હોણી. ઓમ્પરિવાર કે ઉત્સવ - ૧૯૬૮ કા
કાર્યક્રમ પઢને કો મિલા. પરિવારોં કી સામૂહિક સાધના હોને સે આધ્યાત્મ કી
શક્તિ બઢતી હૈ, પ્રેમ બઢતા હૈ, ગુરુ કે પ્રતિ અહોભાવ જાગૃત હોતા હૈ.

માનવમુનિ

(૬)

રાજકોટ, તા. ૨૪-૧૨-'૮૮
(પુનિતધામ - રતનપર)

પરમ પૂજય, વંદનીય, ગ્રાત: સ્મરણીય

શ્રી યોગનિષ્ઠુજી સ્વામી મહારાજશ્રીના ચરણોમાં દંડવત્ પ્રધામ.

આપશ્રીના આશીર્વાદથી અમો સૌ કુશળ છીએ.

ઓમ્ પરિવારના કાર્યક્રમની પત્રિકા મળી તેમજ નિમંગણ મળ્યું. આપશ્રીએ સમાજ-જીવનની બદીઓ દૂર થાય અને સદ્ગ્રતનો પ્રચાર થાય તે માટે “વધુ ગુનેગાર કોણા?” જેવા લેખો લખી જનતા જનાઈનની પ્રચાર-સાહિત્ય દ્વારા પ્રભુસેવા કરી છે (થઈ રહી છે). ઈશ્વર ઓમ્ ગુરુ પ્રેમસમર્પણધ્યાનભિષ્ણુ ટ્રસ્ટને ખૂબ ઉન્નતિના શિખરે લઈ જાય. આજે સમાજમાં સ્વસ્થપ્રત સાથે સદ્ગ્રતના પ્રચારની ખૂબ જરૂર છે. જે અમારા જેવા ડોક્ટર-વૈદ્યોનું કામ છે તે આપશ્રી કરી રહ્યા છો. મંગલ કાર્યક્રમની સફળતા ઈશ્વરનો.

ભવદીય, દંતવૈદ લાભુભાઈ શુક્લના દંડવત્ પ્રધામ
(આપુર્વેદ ઉન્ટલ રિસર્ચ ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટના મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી)

ઉ   ઊ   ઊ

(૭)

તા. ૨૪-૧૦-'૮૮

પૂજય શ્રી યોગનિષ્ઠુજી,

આપનો લેખ “વધુ ગુનેગાર કોણા?” વાંચ્યો. ગુનાને વિગતવાર જાહેરમાં મૂકનાર પણ ગુનેગાર છે જ. તેવું લખાણ લખવાથી સમાજને કોઈ લાભ નથી પણ નુકસાન છે જ. છાપાંઓના માલિકોને આ લેખ મોકલ્યો હશે?

નૂતન વર્ષની શુભેચ્છા માટે આભાર.

સાધુ સ્વયંપ્રકાશદાસ (ડૉ. સ્વામી)ના જય સ્વામિનારાયણ

ઉ   ઊ   ઊ

(૮)

મહિનગર, અમદાવાદ. તા. ૪-૧૧-'૮૮

પ્રેરણ નૈષધ્યભાઈ તથા ઝેં પરિવારનાં સ્વજનો,

નૂત્રન વર્ધના વંદન.

નૂત્રન વર્ષ નિમિત્તે આદરણીય યોગભિકુશના આશીર્વાદ લેવામાં હું પહોંચી નહોતો શક્યો. બીજા દિવસે મળવા ગયો હતો. ત્યારે રૂબરૂમાં નૂત્રન વર્ધના મિલનનાં થોડાં સ્મરણો બાપુએ (યોગભિકુશે) તાજાં કર્યા હતાં.

“વધુ ગુનેગાર કોણ?” અંગેની આપની ચિંતનીય અને નાગરિકતાને જગાડનારી પત્રિકા મળી છે. હું બહુ જ ધ્યાનથી વાંચી ગયો. છાપાંઓ કે જેમણે સમાજના સમાચારો વિવેકપૂર્વી, સત્યાંશ જીજવીને રજૂ કરવા જોઈએ તેને બદલે ભાષાચાર, ભોગ અને રોગપ્રધાન સંસ્કૃતિને બહેકાવીને મૂકે છે. જેનું લક્ષ્ય જાહેરાત અને વ્યાપારીકરણમાં જ હોય તેમની પાસે હવે સમાજ શું આશા રાખે? આવા સંયોગમાં બાપુએ જે વેદના પ્રગટ કરી છે, તે એક સંતને, સત્યાર્થી ધર્મપુરુષને શોભે તેવી છે. હું ‘જીવનસ્મृતિ’માં નોંધ લેવા વિચારું છું.

મનુ પંડિત, સહતંત્રી : ‘વિશ્વ વાત્સલ્ય’

✽   ✽   ✽

(૯)

મુનિ શ્રી સંતબાલજ મહાવીરનગર આંતરરાષ્ટ્રીય કેન્દ્ર, ચિંચડી.

તા. ૨૮-૧૨-'૮૮

પૂજય શ્રી યોગભિકુશ મહારાજ

તથા પરિવાર-દ્રવ્યનાં ધર્મપ્રેમી ભાઈબહેનો;

આપના તરફથી અવારનવાર પત્રિકાઓ અને ત્રિમાસિક માણયાં કરે છે. “વધુ ગુનેગાર કોણ?” અને “લોટમાં લીટા” પત્રિકાઓ મળી. પહેલાં પણ પત્રિકા મળી હતી અને તેનો જવાબ લખાયો હતો. આપ લખો છો તેમ છાપાંઓ, માસિકો અને પત્રિકાઓમાં ખુલ્લેખુલ્લું જીતીયતા અંગેના લખાણો ભરપૂર આવે છે. હિંદુસ્તાનની સંસ્કૃતિ સાવ જ અદશ્ય થઈ ગઈ હોય તેમ લાગે. પાશ્ચાત્ય (પરદેશની) સંસ્કૃતિ ઘરેઘરમાં અને રગરગમાં વ્યાપી ગઈ છે. આનાર્થી અલિપ્ત રહેનારો માણસ ઘરડો અને જુનવાણી ગણાઈ રહ્યો છે. ખુલ્લંખુલ્લાં જીતીયતાનાં લખાણો અને કોટા પાનેપાનાં ભરીને આવે છે અને

લપસણી વાતો વિચારવંતોને પણ સહેજે વાંચવાની ગમે છે. નિમિત્તોથી બચવું ઘણું અધિકું કામ છે. હવે સંસ્કારી કુટુંબોમાં પણ 'સેક્સ' શબ્દથી વાતચીત કરવામાં સંકોચ થતો નથી.

ખરેખર તો જાતીયતા આચરનાર કરતાં તેને પ્રસિદ્ધ આપનાર વધુ ગુનેગાર છે. કારણકે પ્રસિદ્ધ પાછળ એ વ્યક્તિને કે સમાજને સુધારવાનો આશય નથી. આશય ફક્ત ધન કમાવાનો છે. આપે આપની મર્યાદામાં રહીને આ લખાણ લખીને સમાજનો ભારે ઉપકાર કર્યો છે.

મણિભાઈના વંદન-નમસ્કાર

✿   ✿   ✿

(૧૦)

મુની શ્રી સંતભાલજ મહાવીરનગર આંતરરાષ્ટ્રીય કેન્દ્ર, ચિંયણી.

તા. ૪-૧૧-'૮૮

આદરણીય યોગબિશ્વુજ મહારાજ,

આપનો તા. ૧૫-૧૦-૮૮નો પત્ર તથા "વધુ ગુનેગાર કોણ?" એ પત્રિકાવાળી ટપાલ મળી છે. પત્રિકા અને પત્ર વાંચી લીધાં છે. મારું મંત્ર્ય જણાવું.

સમાજ વ્યવસ્થાની અવસ્થિતિ માટે અપરાધ નહીં કરવો જોઈએ. છતાં પ્રકૃતિગત વૃત્તિને કારણે કોઈ અપરાધ કરે તો તેને અંકુશમાં લેવા માટે સમાજે માન્ય કરેલી કોઈ અને કાયદા-કાનૂન આજે પ્રયુક્તિ છે, છતાં તેના આશ્રયે જવાથી અપરાધ અટકતા નથી; એ પણ આપણા સૌનો અનુભવ છે. એટલે અમારી દસ્તિએ તો અનુભવસિદ્ધ પ્રયોગ - જેમાં મુખ્યત્વે મૌન, તપ અને પ્રભુ-પ્રાર્થના હોય છે.

આવું નૈતિક, આધ્યાત્મિક બળ પેદા કર્યા સિવાય, સમાજ ચાલુ કોઈના આશ્રયે જાય તેમાં દોષ નથી.

છાપાંવાળાઓ અને બીજાં માધ્યમ તો પોતાનાં છાપાં વધારે ખેપે અને પોતાનાં માધ્યમોનો ઉપયોગ વધુ થાય તે માટે આવા 'કિલન્ટન' જેવા પ્રશ્નોને વધુ ચગાવે તે સ્વાભાવિક છે.

અમે ઉપર લખ્યો તેવો શુદ્ધિપ્રયોગ જેવો વિકલ્પ આપ્યા સિવાય કેવળ છાપાંઓનો વિરોધ કરવો અસરકારક નહીં બને એમ માનું છું. મજામાં હશો.

પૂજ્ય મહારાજશ્રી, આપના પત્ર અંગે અંબુભાઈ શાહ (તંત્રીશ્રી “વિશ્વવાત્સલ્ય”) સાથે ચર્ચા-વિચારણા કરીને આ પત્ર લખ્યો છે. આપનાં માસિક, પત્રો વગેરે મળે છે.

મહિભાઈના પાયવંદન

(૧૧)

માઉન્ટ આબુ. તા. ૨૨-૧૦-'૮૮

સવિનય પ્રશ્નામ,

તા. ૧૫-૧૦-૮૮નો પરિપત્ર મખ્યો. સન ૧૯૪૭ પછી અભારતીય સંસ્કૃતિ, જીવનપદ્ધતિ તેમજ મૂલ્યાંકન પદ્ધતિનો સ્વીકાર કરનારાઓ પ્રથમ ગુનેગાર.

રાજનેતાઓ, ધર્મગુરુઓ, બૌધ્ધિકો બધા આ ગુનામાં સહભાગી કહેવાય. આજે અનિર્ભાન્ય ભોગવાદ પાછળા આંધળી દોટ મૂકનારા ભારતીયો ક્ષણાં પહોંચ્યા છે તેનું પ્રતિબિંબ પ્રસિદ્ધિનાં બધાં માધ્યમોમાં પડી રહ્યું છે!

આંસુ સારવાથી શું વળે? ભારતીય લોકતંત્ર આધ્યાત્મિક અધિકાન પર રચવા માટે એક વિધાયક સાંસ્કૃતિક કાન્તિનો શંખનાદ કરીને ડગલાં ભરવાં ઘટે.

વિમલ - વન્દન.

(૧૨)

ઓદિય્ય પ્રકાશ કાર્યાલય, મહુવા. તા. ૩-૧૧-'૮૮

પૂજ્ય ગુરુદેવ યોગનિષ્ઠુણ,

“વધુ ગુનેગાર કોણ?” સાધંત ને વાર વાંચી ગયો છું. કહેવતો, રૂઢિપ્રયોગો, શબ્દોથી આપ કાઢિયાવાડી છો એ તો દેખાઈ આવે છે. વળી જે

કઈ કહેતું તે સ્પષ્ટ - વધીને કહું તો 'એક ઘા ને બે કટકા' રૂપે કહેતું એવી આપની શૈલી રહી છે.

અમેરિકન સંસ્કૃતિનું આકમણ આપણા પર થઈ રહ્યું છે. એ રોકવું ખૂબ દુષ્કર છે. હું માનું છું કે એ ખાળી શકે તો ફક્ત; સંતો, મહંતો, કથાકારો, ધર્મપુરુષો એકઠા થાય અને એજન્ડા ઘડી કાઢે તો જ આ બની શકે. પણ પોતાના સંપ્રદાય, અભિગ્રહો, માન્યતાઓ, પોતાનું વર્તુળ, અહમુ, એષણાઓ, પૂર્વગ્રહો મૂકીને એકઠા થઈ શકે? અને એક જ એજન્ડા સ્વીકારે તો એમના માટે આ અધું નથી. રાજપુરુષો પરની શ્રદ્ધા પ્રજાએ ગુમાવી છે. વધારે ખરાબ અને જટિલ પ્રશ્નો એમણે જ ઊભા કર્યા છે. અમેરિકન સંસ્કૃતિનો પ્રચાર અને રહન-સહન તેઓ જ લાવ્યા છે. દંબ એ એમનું હાથવગું હથિયાર છે.

અમેરિકન સંસ્કૃતિ - ફી સેક્સ - કામુકતા એનો એક ભાગ છે. તેમાં એમને કોઈ છોછ નથી. પણ આપણે 'લગ્ન-સંસ્થા'ને સ્વીકારી છે. આપણા આદર્શો જુદા છે. પણ આદર્શોની સાથે ખુમન સાધકોલોજીને મેળ ખાય છે ખરો?

આપની વાત સારી છે, કે કિલિન્ટન-મોનિકા કરતાં આપણાં પ્રચાર માધ્યમો - છાપાં, ટીવી, એવાં પુસ્તકો અને સિનેમા વધારે ગુનેગાર છે. પણ એ ધંધાર્થીઓ છે. એમને પોતાનું છાપું, સિરિયલ, પુસ્તક કેમ વધારે ખપે એમાં રસ હોય છે. જીવનભર પ્રાથમિક શાળાથી માંડીને કોલેજના પ્રિન્સિપાલ તરીકે, ગુજરાતીના પ્રાથ્યાપક તરીકેની જવાબદારી નાયપણે આચરી છે. મોનિકાના વડીલ કેનેથનું પુસ્તક પ્રગટ થયું. એક લાખ કોપી ખપી ગઈ. હિન્દીમાં તરત જ ભાષાંતર થયું, એ પણ ખપી ગયું. બીજ આવૃત્તિઓ થાય છે. કોઈ જુવાનિયાના હાથમાં પસંદગી માટે બે પુસ્તકો મૂકો - એક કિલિન્ટન-મોનિકા વિષેનું અને બીજું ગીતારહસ્ય (તિલક મહારાજનું) - બેમાંથી એ પહેલું કયું ઉપાડશે? આપ કલ્પના કરી શકો છો.

'માહીલ' એવો બદલાઈ રહ્યો છે કે યુવાન છોકરા-છોકરીઓને મા-બાપ પણ હવે ઘણી છૂટછાટ આપે છે. સિનેમાઓએ દાટ વાળી દીધો છે. એમાં 'સેક્સ અને કાઈમ' સિવાય કંઈ આવતું નથી. બાળકો પર તો એની

ભર્યંકર અસર થાય છે. તેઓ શિવાળ કરતાં સલમાનખાનને તુરત જ ઓળખી લે છે.

કાયદાની કે જવાબદાર વ્યક્તિઓની વાત જ જવા દો. એ ગીતાનાં પૂછાં વચ્ચે ‘પોનોગ્રાફી’નાં મેગેઝિન કે પુસ્તક વાંચે છે.

‘હલકટપણું’ પીરસે તેને ઠનામો-પ્રશાંસા મળશે - એમ આપે લખ્યું છે. એ થઈ જ રહ્યું છે. હવે તો કોલેજવાળા અને ‘સાબુવાળા’ પણ સૌદર્ય-સ્પર્ધા યોજે છે. દરેક છાપું કે પૂર્તિની જાહેરખબર, ટીવી પરની જાહેરખબર જોશો તો સ્ત્રીઓના જ વધારે ફોટા જુદા જુદા અંગલથી આવે છે, ઉઘાડા પોખાક સાથે. સેક્સનું પોખણ કરીને આ બધા કરોડપતિ થવા માગે છે.

બીજી રીતે જોઈએ તો જીવનમાં ‘સેક્સ’નો રોલ મહત્વનો છે. એમાંથી જ સૂચિનું નિર્માણ થાય છે. પણ તે હદ બહાર જાય, અમર્યાદિત બને તો અવશ્ય ખૂબ જ નુકસાનકારક બને છે, જે આજે થઈ રહ્યું છે.

આપના વિચારો સાથે કેટલેક અંશે સર્વથા સંમત થાઉં છું. તમારું આ અભિયાન આગળ વધે એમ હાર્દિક રીતે ઈચ્છું છું. પણ તેમાં બધા ધર્મચાર્યોનો સાથ જોશો....

ભવદીય, રામશંકર ના. ભરૂના વંદન

(૧૩)

મણિનગર, અમદાવાદ. તા. ૮-૧૧-'૮૮

પરમ શ્રદ્ધેય સૌજન્યસિન્હ સમાચિ-બન્ધુ

શ્રી શ્રી યોગભિક્ષુજી એવં દિવ્ય સાધક વર્ગ, સાદર સપ્રેમ પ્રણામ. ઊં ઊં ઊં
શ્રી યોગભિક્ષુજી,

પરમ વિશ્વુત એક સુદૃઢ યોગી અને સંતપુરુષ આપશ્રીની હૃદય-વેદનાની અભિવ્યક્તિ કરતી “વધુ ગુનેગાર કોણ?” એ મુદ્રિત પત્રિકા મળી. તેમાં (આપશ્રીની) સમાચિ-હિતની ઝંખના કરનાર આપની વ્યથા અને અત્યારે સમાજ કંઈ બાજુએ જઈ રહ્યો છે તેનું અવલોકન એ બંનેથી મારું ચિત વ્યથિત તથા કુષ્ય થયું.

સન્માનનીય યોગભિકુણ,

આ સંદર્ભમાં મારા મત મુજબ 'પ્રકાલનાદ્ર છિ પંકસ્ય દૂરાદસ્પર્શનાં વરમ્ભ' અર્થात્ કાદવને ધોવા જવા કરતાં દૂરથી તેનો અસ્પર્શ જ શ્રેષ્ઠસ્કર માર્ગ છે.' શુદ્ધ આશયથી શરૂ કરેલ વિચારણા યા તદ્વિષ્યક ઉહાપોહ ઘણી વાર સમાજમાં ગેરસમજ પણ ઉત્પન્ન કરે એવી શંકા રહે છે. કારણકે આ પ્રકારની ચર્ચા, વર્ણન વાંચી ગુનેગારને શોધવા જતાં તે ગુનાનું વર્ણન, તેના પ્રકારનું નિરૂપણ, વિશુદ્ધ ચિત્તવૃત્તિ પરાવતા સુશ પુરુષના હાઈક ભાવને વિરુદ્ધ દિશામાં લઈ જાય તેવો સંભવ રહે છે.

પાણી, પાણીની ગતિએ જ વહેવાનું છે; અજિને એ ગરમ જ રહેવાનો છે. એ સ્થિતિમાં 'એ ગરમ છે, એને અડકશો નહીં, નહીં તો દાખાશે' એ કથનથી સુષુપ્ત હુતૂહલવૃત્તિ જાગૃત થાય છે; અને પરિણામે બાલબુદ્ધિ વ્યક્તિ અજિનો સ્પર્શ કરી દાંજી જાય તેની શક્વતા છે.

કોઈ વાર શુદ્ધ આશયથી ઉપાયેલી આવી ચર્ચા સમાજની નિર્દોષ વ્યક્તિઓનાં મન પણ ગુનાહિત હૃત્યની વધુ વિસ્તૃત જ્ઞાનકારી મેળવવા તત્પર થાય છે અને પરિવર્જનને પાત્ર અપરાધીએ આચયરેલી તે વૃત્તિને વધુ જ્ઞાનવા મન ઉત્સુક અને ઉત્સુકિ બને છે. માટે આવી ચર્ચાની ઉપેક્ષા એ જ શ્રેષ્ઠસ્કર માર્ગ જણાય છે. આનો સમુચ્ચિત ન્યાય તો કાલ-પુરુષ કરશે જ.

આપશ્રીનું પત્ર-પત્રિકાદિ દ્વારા સુમધુર, પાવન દર્શન થતું રહે છે. તેથી અપાર આનંદ થાય છે. આપશ્રી, પવિત્ર સાધકવુન્દ સાથે કુશળ હશો જ. સમાજ માટે સુમંગલ ચિંતન કરનાર આપશ્રીનો સર્વત્ર વિજય થાઓ.

ભવદીય ભગવતીપ્રસાદના સાદર પ્રણામ

⊕ ⊕ ⊕

(૧૪)

જામજોધપુર. તા. ૫-૧૧-'૮૮

પ્રતિ, પ્રાતઃસ્મરણીય શ્રી, પૂજય બાપુશ્રીના ચરણોમાં જ્યનારાયણ.

"વધુ ગુનેગાર કોણ?" નવતર અને સમ્યોચિત લેખમાં ઋજુહૃદયી સંતની દ્વદ્યવ્યથાનું પ્રતિબિંબ જિલાયું છે.

લેખ વાંચીને કુરુસભાનો વાંચેલો પ્રસંગ ચક્કુ સમક્ષ જીવંત બની રહ્યો - કુરુસભામાં પિતામહ ભીખ, ફૂપાચાર્ય અને દ્રોષાચાર્યની હાજરીમાં દ્રોપદીની લાજ લુંટાતી'તી ત્યારે આ અધર્મ કૃત્યને વખોડી કાઢનાર એક ભડવીર હતો ને....! (વિદુરજી).

પરંતુ આધુનિક યુગમાં તો દુર્યોધનો અને દુઃશાસનો થવાની તીવ્ર સ્પર્ધા થઈ રહી છે, દ્રોપદીઓ સ્વયં દુઃશાસનોને મળવા જઈ રહી છે, ત્યારે ગુનેગારો કોણે ગણવા...?

મિઠિયા અને ચોથી જ્ઞાગીર પોતાનો આપદ્વર્મ ભૂલી ગયાં છે, એ હકીકિત છે. પરંતુ આ શક્તિશાળી માધ્યમોને વિશેષ શક્તિ કોણ આપી રહ્યું છે, એ પણ એક ચિંતનનો વિષય છે.

શતમુખ વિનિપાતના પંથે પહોંચીને માનવજીત સ્વકલ્યાણ ભૂલી રહી છે. વિષ-વમન કરી રહેલાં માધ્યમો સામે સમાજમુખારકો શાંત છે. અભિજ્ઞ લોકો શિક્ષણશાસ્ત્રી બની ગયા છે. એવી પ્રવર્તમાન પરિસ્થિતિમાં સમગ્ર માનવજીતને સ્પષ્ટ દિશાસૂચન કરીને આપશ્રીએ જે આપદ્વર્મ બજાવેલ છે, એ આપદ્વર્મના મશાલચીના ચરણોમાં મારા શત્રુ શત્રુ પ્રણામ... કોટિ કોટિ વંદન...

આપશ્રીના આશીર્વાદથી આનંદમાં દુઃ.

આપનો પ્રભુદાસ ગણાત્રા (પત્રકાર)

⊕   ⊕   ⊕

(૧૫)

જામજોધપુર, તા. ૫-૧૧-'૮૮

પ્રતિ, માનનીય શ્રી મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી,

ઓમગુરુ પ્રેમસર્પણધ્યાનભિક્ષુ પરિવાર ટ્રસ્ટ, જ્યનારાયણ.

પૂજ્યશ્રીનો મનનીય લેખ - "વધુ ગુનેગાર કોણ?" મોકલવા બદલ આભાર.

પૂજ્યશ્રીના વ્યથિત લદ્યમાંથી નીકળેલી વેદના એટલે - 'વધુ ગુનેગાર

કોણ?". મનનીય અને ચિંતનશીલ લેખ માટે મારા જેવો નાનકડો માણસ પ્રતિભાવ શું આપી શકે? સાથે લખેલા દ્વિતીય પોસ્ટકાર્ડમાં પ્રતિભાવ આપવાનો પ્રયત્ન કર્યો છે.

પ્રતિભાવ કરતાં સદરહુ લેખની પત્રિકા છપાવીને તેનો વિશેષ પ્રસાર કરવાનો મેં સંકલ્પ કર્યો છે, તે માટે આપણી મંજૂરી આપશો તેવી આત્મશ્રદ્ધા છે.

'વધુ ગુનેગાર કોણ?' લેખના મૂળ તત્ત્વને કન્દબિંદુ બનાવીને, તેનું સંકિન્તિકરણ કરીને પત્રિકા છપાવવાનો ઈરાદો છે. જેથી જ્ઞમજોપ્પુર, ઉપલેટા, ભાણવડ વગેરે તાલુકાઓમાં પત્રિકાઓનું વિતરણ થઈ શકે. સુવિચાર અને સમાજોપથોળી કાર્યને - પત્રિકાને - એકએક ઘર સુધી પહોંચાડવાની નેતૃત્વ ફરજ સમજ્ઞને આ કાર્ય કરીશ... કરવા માંગું છું.

આશા છે કે મારી આ નામ વિનંતીનો આપણી સ્વીકાર કરશો. પત્રિકા છપાવવાની મંજૂરી આપશો.

પત્રના પ્રત્યુત્તરની પ્રતીક્ષા સહ.

આપનો પ્રભુદાસ ગણાત્રા

⊕ ⊕ ⊕

(૧૬)

ભાવનગર. તા. ૨-૧૧-'૮૮

પરમ પૂજય સ્વામીજી,

આપના તરફનું મંગલ આશીર્વાદ વરસાવતું નૂતન વર્ષાભિનંદન-કવર મળ્યું, જેમાં "વધુ ગુનેગાર કોણ?" ની સમાજ-ઉત્થાન માટેની વ્યથાની પ્રતીતિ કરાવતી પત્રિકા વાંચી. સ્વામીજી! જ્યાં આભ ફાટ્યું ત્યાં થીગઢું ક્યાં મારવું? આજે આપણા દેશની આવી પરિસ્થિતિ છે. સામાજિક ઉત્થાન માટે મારા વિચારો અને રજૂ કરું છું.

... આવા અશ્લીલ, કામોતેજક, મનોવ્યાપાર ડાંણાવનારા, નીતિ-રીતિને વિપરીત અસર પહોંચાડનારા સમાચારો માટે વિદ્યાર્થીવર્ગો સરકારનું ખાન ખેચવું જોઈએ, દેશમાં આંદોલન જગાડવું જોઈએ.

સમાજના યુવાવર્ગને 'દોડવું હતું ને ઢાળ મળ્યો' તેવી સ્થિતિ સર્જઈ છે. આજના યુવાવર્ગનું માનસ સિનેમા-ટેલિવિઝનનાં ચિત્રપટોથી રંગાઈ અત્યંત વિકૃત થવા પામ્યું છે. તેની અસર થકી શાળાઓમાં વન્નિયાર, પરીક્ષામાં ચોરી, દાદાગીરી, ધર્મકી આદિના બનાવો રોજબરોજ વધતા જ્યા છે. સરકારે આ માટે સર્જાગ થઈ કડક નિયમન રાખવું જરૂરી છે - આના માટે ખુદ સરકાર જવાબદાર છે.

દેશમાં જ્યાં સુધી સંપ્રદાય, નાત-જ્ઞત, ધર્મનાં તડાંઓ છે ત્યાં સુધી દેશમાં એકતા, દેશાભિમાન આવવું-સ્થાપવું સમર્યાદાપ છે. આ માટે ધર્મચાર્યોએ એક થઈ, સંકુચિતતા ત્યજ સમાજને આધ્યાત્મ પંથે દોરવા પ્રમાણિક પુરુષાર્થ કરવો ઘટે. ધર્મગુરુઓ પણ આવી બદીઓથી બાકાત કર્યાં છે? ધર્મનો અંયળો ઓઢી પાશવી વૃત્તિઓ આચરવાના અસંખ્ય દાખલા મોજૂદ છે.

આજના યુવાવર્ગનાં સૌંદર્ય-પ્રસાધનો, પોપાક આના માટે વિશેષ જવાબદાર છે. અર્ધનજન લાગતા પોપાકો માટે પ્રતિબંધ અનિવાર્ય છે. ખાસ તો બહેનોએ તેમની મર્યાદા ન લોપાય અને કોઈને તેમના પ્રત્યે કામવૃત્તિ ન જાગે તેવાં વરસ્તો પરિધાન કરવાં જોઈએ. (અર્ધનજન પોપાક અર્થે) કાયદાની જોગવાઈ સરકારે ફરજિયાત લાદવી જોઈએ....

આપના હદ્યમાં સમાજના ઉત્થાન માટેની વ્યથા - 'ઈન્સાન પરિસ્થિતિયોं કા દાસ હું', તેને 'પરિસ્થિતિયોં કા નાથ' બનવા માટે પ્રભુપ્રાર્થના તો ખરી જ; સાથે સાથે યુવાવર્ગને યોગની તાલીમ આપી અધ્યાત્મકાંતિ સર્જવા, અધ્યાત્મ-સંદેશ પ્રસારવા, જીગૃત કરવો જરૂરી નથી લાગતું? દેશમાં કાંતિ માટે વિદ્યાર્થીઓ જ સફળ થયા છે, રહ્યા છે, બન્યા છે; માત્ર સાચા રાહબરની આવશ્યકતા છે. પૂજ્ય ગાંધીજી એવા શૂરવીર હતા જેણે દેશને હયમચાવી દીધો હતો. પણ ત્યાર પછી દેશમાં આવો શૂરવીર કર્યાં છે? આવા દેશભક્ત, સાચા સંત, કાંતિકારી વીરની આજે દેશને તાતી જરૂર છે.

આપની અધિક કુશળતા ચાહતો કુશળ છું. મંગલ ભાવના સહ -

રાજેશના જ્ય યોગેશ્વર

(૧૭)

ભાવનગર. તા. ૩-૧૧-'૮૮

માનનીય શ્રી યોગબિકુજી,

સવિનય આપની સત્તસાહિત્ય પ્રચાર-પત્રિકા નં. ૫૮ - “વધુ ગુનેગાર કોણ?” - નૂતન વર્ષના વંદન-અભિનંદન-આશિષ સાથે મળી. વાંચી.

આ અહાલેક બદલ આપને પૂરા મનથી અભિનંદન. પણ પછી શું?

આ પત્રિકાની બીજી જ લાઈનમાં “...તે જે ધાર્મિક ક્ષેત્રની હોય તો...” વગેરે, એ આપણા દેશ-સમાજ માટે વધુ ચિંતનીય છે. ‘કિલાન્ટન’ અને એ બધું આપણી સંસ્કૃતિનો નિયોડ નથી.

‘સ્વર્ધમ’ની એક ચોક્કસ વાત નક્કી કરવી ભારે જરૂરી છે. આપણી જીવનપદ્ધતિ, વિચારધારા, મૂલ્યો - એ બધાંને સાચવવા કમસેકમ શું કરવું જરૂરી ગણાય તે કરવું જોઈએ.

આપની ઉત્તમ કુરુળતા ચાહું છું.

લિ. મણિભાઈ ગાંધી

(૧૮)

અમદાવાદ. તા. ૪-૧૧-'૮૮

૫૨મ પૂજ્ય યોગબિકુજીની સેવામાં...

સાદર વંદન...

આપનો તા. ૨૦-૧૦-૮૮નો લખેલ કૃપાપત્ર મળ્યો તથા તેની સાથે મોકલાવેલ “વધુ ગુનેગાર કોણ?” શીર્ષકવાળો લેખ પણ મળ્યો છે. મને યાદ કર્યો તે બદલ આભારી છું.

“વધુ ગુનેગાર કોણ?” લેખમાં ઠાલવેલ આપણીની મનોવ્યથાથી છદ્યનાં સ્પંદન... અને તેનાથી ઉભાં થતાં ઝંવાડાં... મને તો ઢીક પરંતુ વિચારશીલ હર કોઈને સ્પર્શી જાય એવી છે જ. વિશેષતઃ આપણા યુગના-સમયકાળના જીવિત હર કોઈને હચમચાવી મૂકે એમાં નવાઈ નથી. આપનો

આ લેખ - એક જ નહીં પરંતુ તે સિવાયના ઘણા લેખો - મેં વાંચ્યા છે. લેખોમાં વ્યક્ત થતાં ઊડાણાભર્યા તત્ત્વો - બલ્કે પાયાનાં તત્ત્વો, ઊર્ભિ-પ્રવાહો હર કોઈ સમજદાર, જિજાસુ, વિતનશીલ વ્યક્તિને સ્પર્શી જ્ઞાપ અને તેને ઢંગોળી પણ શકે છે...

લિ. આપશ્રીની ચરણરજ, મ. ગ. ઉપાધ્યાયનાં પ્રકાશ

⊕ ⊕ ⊕

(૧૯)

અમદાવાદ. તા. ૧૬-૧-'૮૮

માનનીય આચાર્યશ્રી,

"જીવન સ્મૃતિ"માં "વધુ ગુનેગાર કોણ?"ની નોંધ વાંચી. સમાચાર પત્રોમાં આ વાત માત્ર સસ્તી લોકપ્રિયતા અને વૃત્તિ બહેકાવવા બહુ જ કઢંગી રીતે રજૂ થઈ ત્યારે મેં છાપાંના તંત્રીઓને મુંબઈ, અને કોલમ લેખકોને અમદાવાદ ફોન ઉપર વાતો કરીને મારો રોષ-પ્રતિભાવ દાખલ્યો હતો પણ બધાંની વાતો સુઝુ સુઝુ હતી.

તમારી અવતરિત વાતો કદાચ અનેકની વેદના હશે. તમે વાચા આપી તે ઉત્તમ કાર્ય કહેવાય પણ સમાજ કેમ નીભર છે? એ પત્રિકા ક્વાંક પ્રસિદ્ધ કરવાની પણ કોઈ હિત કેમ નથી કરતું? વિચારો-શબ્દો-ભાવ સ્પષ્ટ છે. આપને વંદન અને અભિનંદન.

હું નિવૃત્ત પ્રાધ્યાપક હું. શાન-વિચાર-પ્રચાર-પ્રસારનું કાર્ય કરું હું.

લખશો. પત્રિકાની નકલ હોય તો મોકલશો તે ગમશે.

સુરેશભાઈના વંદન

⊕ ⊕ ⊕

ન્યુ જર્સી, યુ.એસ.એ.

પૂજ્ય ગુરુજ,

ખત ઈન્હેં લિખે જાતે હેં જો દુનિયામે રહતે હેં

ખત ઈન્હેં કચ્ચો લિખેં જો દિલમે રહતે હો!

તમારો ચરણકમળમાં આદર્શનાં વંદન... ૧૯૮૮માં આવ્યા પછી ચાતકની જેમ, તમે દર વર્ષે આવશો એવી હૃદયમાં ખૂબ જ ઈચ્છા છે પણ ૧૯૮૭માં આશા નિરાશામાં નીવડી. હવે ૧૯૮૮માં જરૂર આવો એવી હૃદયપૂર્વકની વિનંતી છે.

કોઈક વાર સ્વખનમાં તમો આવો છો. ખૂબ જ આનંદ થાય છે. હાલ તમારો મંત્ર “ॐ ગુરુ ॐ” નું રટણ મનમાં ચાલ્યા જ કરે છે. કોઈક વાર ગાયત્રી-મારુતિ મંત્રનું રટણ પણ ચાલ્યા કરે છે. સવારમાં છ વાગ્યે જોબ પર જઈએ ત્યારે ગાયત્રીમંત્ર ૩૦-૪૫ મિનિટ કારમાં ચાલે અને સાંજે ચાર વાગ્યે જોબ પરથી ઘરે જઈએ ત્યારે મારુતિમંત્ર ૩૦-૪૫ મિનિટ ચાલે. આમ, લગભગ દરરોજ નાનો ગાયત્રી-મારુતિ પજ્ઝ સ્વયં થઈ જાય છે; અને સમયનો સદ્ગુરૂપયોગ પજ્ઝ ખરો જ ને?

“દુતમ્મરા” રેઠ્યુલર મળે છે. વાંચતી વખતે તમો પ્રત્યક્ષ હાજર છો તેવો અનુભવ થાય છે. દર ગુરુપૂર્ણિમા વખતે તમોને ખૂબ જ યાદ કરું છું. તમો મને ગુરુપૂર્ણિમાની ઉજવણી વખતે જ પ્રત્યક્ષ મળ્યા હતા તે કેમ ભુલાય.

દિવાળી અને નવું વર્ષ આવે છે. આ લેટર લખ્યું છું ત્યારે દશોરા છે. તમોએ અમારા અંતરમાં દીવો પ્રગટાયો છે, જે સાચી દિશામાં જવા માટે જ છે અને તે સાચી જગ્યાએ લઈ જઈને જ જંપશે એવો હૃદયમાં વિશ્વાસ છે. તમારો ચરણોમાં વંદન અને તમારા આશીર્વાદ તો હંમેશા દરેક માટે સરખા હોય જ. ગુરુજીનો પ્રેમ અને મમતા શિષ્યો માટે હંમેશા સરખાં હોય છે.

...આવતી “ગુરુપૂર્ણિમા” વખતે તમો અહીં જ આવો તેવી નામ વિનંતી સાથે,

લિ. આદર્શના પ્રણામ અને જ્યનારાયણ

તા.ક. : ધણા વખત પછી ગુજરાતી લખ્યું છું. ભૂલચૂક માફ કરશોજુ.

✽   ✽   ✽

જોરસિંહગઢ, પાલીતાણા. તા. ૨૮-૮-'૮૮

પરમ પૂજ્ય શ્રી યોગભિકુજુ મહારાજના

ચરણકમળોમાં ઊં નમોનારાયણાય.

“કુતમ્ભરા” નિયમિતરૂપે મને ઘણા વખતથી મળે છે. એ રીતે નીચેની જગ્યાએ જો મળશે તો અમને ઘણો આનંદ થશે. અને ઘણા ભક્તો-સેવકો તેનો લાભ લેશે.

... ટૂંક સમયમાં ઉપર આપેલા સરનામે સૌરાષ્ટ્ર મંડળના મહાત્માઓની ધર્મસભા મળવાની છે. તે સમયે ધર્મસભાના ૧૬ મહાત્માઓ, ૧૦ ભક્તો અને ૧૦ સ્વયંસેવકોને આપના સુંદર મોટા ફોટાઓ અને ઊં મોકલવા વિનંતી છે.

તે સ્થાનના મહંત શ્રી કાશ્મીરીબાપુએ તેમના ભંડારા માટે રૂપિયા... આપ્યા છે. તેઓ મરણની તૈયારી કરી રહ્યા છે. તેમની આશ્રમ સહિત સધળી મિલકત પણ સૌરાષ્ટ્રમંડળને અર્પણ કરીને માયાથી તદ્દન મુક્ત થઈ ગયા છે, એટલે તેમને ત્યાં આ ધર્મસભા ગોઠવવામાં આવેલ છે. તે વખતે તેમનું છેલ્લે છેલ્લે ભાવભીનું સંન્માન પણ ગોઠવેલ છે. તે અનુપમ પવિત્ર પ્રસંગે આપના આશીર્વાદ સુંદર રીતે આપના ભવ્ય ફોટા સાથે મોકલવા વિનંતી છે. આ ઉપરાંત આપની કોઈપણ પ્રકારની પ્રસાદી સૌને મળે તેવી અપેક્ષા સાથે.

“કુતમ્ભરા”માં આગળ આપનો ફોટો ઘણા સમયથી આવે છે. તો, હવે ત્યાં અત્યારનો ફોટો મુક્તવામાં આવે તેવી વિનંતી.

શેષ આપના આશીર્વાદની અપેક્ષા સાથે.

આપનો, સ્વામી અક્ષરાનંદ સરસ્વતી

અમેરિકા

પ્રાતઃસ્મરણીય, પરમપૂજ્ય શ્રી ગુરુ, સાયંગ દંડવત્ - સાદર પ્રણામ.

આપશ્રી દ્વારા ‘સત્સાહિત્ય પ્રચાર-પત્રિકા’ સહર્થ ભળી. અનેકવિષ ભાવોર્ભિઓથી સ્વીકારી. આનંદિત થયો-થયાં. ભાવ-પ્રેમ સહિત હાઈક આમંત્રણ-નિમંત્રણ સ્વીકારીએ છીએ; પરંતુ પ્રત્યક્ષ નહીં, પરોક્ષ રીતે. અસ્તુ.

સત્સાહિત્ય ઘણું જ ગમ્યું. આવકાર્ય અને આચરવા પોત્ય છે. પણ ભેસની આંખે (પૈસા-ધનની આંખે) ડાબડા છે તેનું શું??? કોઈ (આજે) નાંચવા-સાંભળવા (જ) તૈયાર નથી. અજ્ઞાની સમજતો નથી, જ્ઞાની સમજ

આંખ આડા કાન કરી પોતાની દુનિયા-મસ્તીમાં ફરે છે. કોઈને જીવન એટલે શું એ ખબર જ નથી અને રાખવી પણ નથી. છતાં પ્રયત્નોના પુરુષાર્થે પ્રભુ (કાંઈક) તો કરશે (જ).

ખેર! આપશ્રીની આધ્યાત્મ-અશરીર-યાત્રા મારા જેવા અજ્ઞાનીને આકર્ષે છે. સાદર પ્રણામ.

અધ્યાત્મ માર્ગનાં ત્રણ સોપાન :

- (૧) ક્રિયાકાંડ - જે આપશ્રી કરી ચૂક્યા છો -
- (૨) ઉપાસનાકાંડ - જેમાં ઘણા જ અગ્રેસર છો -
- (૩) જ્ઞાનકાંડ - જેમાં અશરીરયાત્રાથી નિજાનંદ માનો-માણો છો. એટલું જ નહીં - મારા જેવા ઠોઠને સંકેત-સંકેતિક કરો છો, કરી રહ્યા છો (પ્રતિ વર્ષ). શુભમસ્તુ.

અંતે મારી અંતઃઅભ્યર્થના એ જ કે આપશ્રી આધ્યાત્મનું અંતિમ શિખર-પરમપદ, જે સૂર્યથી પર છે તે (પણ) પ્રાપ્ત કરો અને સૌ હિતેશ્વાઓ અનો પરમાનંદ પાઓ, સહભાગી બનાવો... પ્રભુ ગ્રાર્થના...

બીજું તો શું લખ્યું?

આપશ્રીના સુવિચારોને + સદાચારને પરમપિતા પરમેશ્વર દિન દુગુના ઔર રાત ચૌગુના બનાવે.

ઓમ્... અસ્તુ.

લિ. આપનો વિશ્વાસુ, કૃષ્ણાદાસ શાહ

અમદાવાદ. તા. ૧૬-૫-'૮૮

- (૧) ...સંપૂર્ણ મૌલિક એવો 'અભિષેક પણ' ૧૦-૫-૮૮ના રોજ યોજાયો તેના શુભ સમાચાર -

પરમ પૂજય યોગલિક્ષુજીએ મને તેમની પ્રેરણા થકી તા. ૧૪-૫-'૮૮ના રોજ બોલાવીને તેમના શુભ હસ્તે 'અભિષેક મંત્ર'ની કેસેટ સંભળાવીને મને ધન્ય કરી દીધો!!

તે 'અભિષેક મંત્ર'ની મહુર, પવિત્ર અને ગુણ શક્તિના શબ્દોનો ગુજરાત મારા કાનમાં થયા કરે છે; તેમાં મારા ગુરુદેવની કૃપાનું અવતરણ સમજું છું.

(૨) મારા મૌલિક વિચારો : તા. ૧૦-૫-'૮૮ને રવિવારે સવારે ૧૦-૦૦ વાગ્યે પજની પૂર્ણાહૃતિ થઈ અને તેના સૂક્ષ્મ પરમાણુઓ ક્યાં ક્યાં પહોંચી ગયા!!!

તા. ૧૧-૫-'૮૮ના રોજ આપણા વૈજ્ઞાનિકોએ પરમાણુ પરીક્ષણ કરીને ભૂગર્ભ અણુ-ખડાકો કર્યો જેની ગુંજ વિશ્વ આખાને સલબ્ય કરી ગઈ છે. આપણાને-ભારતને છઢા પરમાણુ દેશનો દરજજો હાંસલ થયો તેથી પાંચેય મહાસત્તા દેશોનાં નાકનાં ટેરવાં ઊંચાં થઈ ગયાં, જે કે હું આને રાજકીય રીતે નથી જોતો પરંતુ પૂર્જ્ય ગુરુદેવની કૃપાથી આધ્યાત્મિક-સૂક્ષ્મ નજરે નિરીક્ષણ કરી રહ્યો છું, જે નીચે મુજબ છે :

(૩) 'અભિષેક પજની પૂર્ણાહૃતિ થઈ તેના બીજા દિવસે સોમવારે (તા. ૧૧-૫-'૮૮) સારાયે વિશ્વમાં ભારત માટે કેંઠું ઊંચું સ્થાન થયું તે ભાગ્યે જ લખવાનું હોય. મને તેની નવાઈ પજની નથી લાગતી! કારણકે- રાજસ્થાનના પોખરણ જેવી એક અજ્ઞાદ્વા જગ્યાએ, ઘણા થોડા સમય માટે થયેલ અણુખડાકાની ગરમીની અસર, છેક આપણા અમદાવાદના એરકંડિશન રૂમોમાં અનુભવાતી હોય અને એ ગરમીથી આપણે ત્રાહિમામ થઈ જઈએ - તો પછી આપણા ગુરુદેવ શોધેલા મૌલિક મંત્રના અભિષેક પજની અસરો સારાયે વિશ્વને અસર કરે તો તે કઈ મોટી વાત છે??...

પ્રજ્ઞાવ પ્રભુજી ઓમ, પૂર્જ્ઞ ચરણો તમારા;
આધગુરુજી ઓમ, અર્થ્ય સ્વીકારો અમારા.
ઓમ, સમર્પયામિ...

ધીરુભાઈ સરેયાના જ્યનારાયણ

◎ ◎ ◎

યોગદા આશ્રમ, રાંચી

પૂર્જ્ય યોગભિકૃજ મહારાજ,

... આપનું સ્વાસ્થ્ય ઈશરની કૃપાથી સારું હશે. આ ઉમરે પજની

જગહિતાર્થ તથા જનહિતાર્થ કાર્યની દિવ્ય જ્યોત પ્રગટેલી રાખી રહ્યા છો તે અમારા માટે પ્રેરણાદાયી તો છે જ, સાથે પ્રશંસનીય પણ છે જ. જે કે તેમાં પ્રશંસા + સંમાનની અપેક્ષા કે ભાવના તો છે જ નહીં. ઓમ્પરિવારના બધા જ ભક્તોનાં જીવનમાં સાધનાના દરેક પાસા માટેની સાચી સમજણ ઉત્પન્ન થાય, યોગ્ય સાધના થાય, માયાનું આવરણ તૂટે-છૂટે અને ઈશ્વરાભિમુખી બનાય - તે બધા માટે આપનાં સીધાં-સાદાં, સરળ, ગુજરાતી ભાષામાં અપાયેલ માર્ગદર્શનો-ઉપદેશો ખૂબ જ સચોટ છે. પ્રવત્તમાન કાળ, દેશની પરિસ્થિતિ, શિક્ષણ કેને ફૂકાયેલું દેવાયું - વગેરે જોતાં આ ઉપદેશો ખૂબ સમયસરના તથા વ્યવહારું અને જીવન-પરિવર્તન લાવનારા છે. ઓમ્પરિવારના સર્વ ભક્તો-પ્રેમીઓના લાભાર્થે ઈશ્વરની કૃપાથી લાંબો સમય સુધી આપ શરીરમાં જ રહીને સર્વને માર્ગદર્શન આપતા રહો તેવી પ્રાર્થના છે. લખાણમાં કોઈ ભૂલચૂક હોય તો કણા કરશો.

... પ્રથમ મુલાકાતથી જ વહેતી થયેલી આશીર્વાદની ગંગા હંમેશા વહેતી રહેશે જ એવી ભાવના સાથે વિરમું છું.

ઉચ્ચ સાધક શ્રી રશ્મિકાંત ભક

(૧)

નવમારી

મુરળી, વડીલો, સાથીઓ, કાર્યકરો, ભક્તજનો.

યોગ્ય વ્યક્તિની જે સમાજ કદર કરતો નથી તે લાંબે ગાળે નાશ પામે છે.

આપ સૌ સંત, શાની, સેવાપ્રવૃત્ત, વાચક, વિચારક, લેખક, જ્ઞાન અને નવા વિચારોમાં વિવેકપૂર્વકના માર્ગદર્શક એવા અને સદ્ગુણોથી ભર્યા ભર્યા P.P. યોગભિકુણ મહારાજના અભિવાદન નિમિત્તે મળો છો તે માટે અમારા સૌ તરફથી હદ્યપૂર્વકના વંદન, અભિનંદન, ધન્યવાદ.

નં. ૬૬ - સત્તસાહિત્ય પ્રચારપત્રિકામાં પણ માત્ર સૌભ્ય પાસું જ નહીં પણ ઉગ્ર, રૌદ્ર પાસું પણ મહત્વાનું છે, તે સરસ રીતે સમજાવ્યું છે. (ગુરુપૂર્ણિમા નિમિત્તે પ્રગત થયેલ આ પત્રિકામાંના લખાણનું શીર્ષક “ગુરુનિદા કદી ન સાંભળવી” હતું, જેમાં પૂજ્યત્રીએ ગુરુગીતામાંથી કેટલીક ઉગ્ર રજૂઆતો કરેલી.)

ભગવાન કૃષ્ણ, મહાત્મા ગાંધી વગેરેની માત્ર સૌભ્ય, અહિંસક બાળની

જ વાતોને આમ સમાજ મહત્ત્વ આપે છે, જીણે છે, પ્રચાર કરે છે. તેમના અને અન્ય ગુરુજનોના રૌદ્ર સ્વરૂપની જીણ, પ્રસાર, પ્રચારની પણ વર્તમાન ભારતીય પરિસ્થિતિમાં તાતી જરૂર છે. તેથી તે વિચાર-પ્રચાર માટે પણ ધ્યયવાદ, અભિનંદન...

લિ. કાન્તિ ટેસાઈના પ્રશામ, વંદન.

હરખના ઉભરા

(૧)

મુંબઈ

આંખ મારી ઉધડે ત્યાં, સાક્ષાત્ ગુરુદેવ નિહાણું;

ધન્ય મારું જીવન, કૃપા એમની ભાણું.

“ॐ ગુરુ ઓ” મંત્ર, ઓમ્ભૂપરિવાર ઉચ્ચારે;

પૂજય ગુરુદેવજીનો આનંદ, અમારા અંતરે આવે.

સ્વાધ્યાય અને સત્સંગ, અમારી અંતરની આંખો;

પ્રભુ-ગુરુદેવે દીધી, સાચી સમજજીણની પાંખો.

શ્રી ગુરુદેવના વિચારો, અમારે અઠળક નાશું;

ગાવું અમારે નિશાદિન, ઓમ્ભૂગુરુદેવનું ગાશું.

ઓમ્ભૂપરિવાર અમારાં, સગાં ને સંબંધી;

ધૂટી ગ્રંથિ તૂટી, અમારી માયાની બંધી.

શુદ્ધ ભક્તિ વધે, અમારી પૂર્ણિમા જેવી;

પૂજય ગુરુદેવ યોગનિષ્ઠુજી, આશિષ દેજો એવી.

જેણે રે શ્રી ગુરુદેવ, ચરણ અભીરસ ચાખ્યો;

તેણે રે મનુષ્યજીવન, ધન્ય કરી નાખ્યો.

એ રસ શ્રી સદ્ગુરુસમર્પણનિષ્ઠુજીને ચાખ્યો,

એ રસ શ્રી ગુરુપ્રેમનિષ્ઠુજીએ ચાખ્યો,

એ રસ શ્રી ગુરુધ્યાનનિષ્ઠુજીએ હદ્યમાં રાખ્યો.

આંખ મારી ઉધડે, ત્યાં સાક્ષાત્ ગુરુદેવ દેખું;

ધન્ય મારું જીવન, કૃપા એમની લેખું;

ગુરુકૃપા એમની લેખું, ગુરુકૃપા એમની લેખું...

નીલાબેન, શૈલેખભાઈ

(૨)

હળવદ

ગુરુજી અમારા બ્રહ્મા સ્વરૂપ, મુખડે જરતું અમૃત અનુપ;
 અલખ નિરંજન છે ભીડભંજન, બાલબ્રહ્મચારી કરીએ વંદન. (૧)
 મંત્રનાં બીજ તમે રોષાં ગુરુજી, હૃદયમાં પ્રભુજીને સ્થાયા ગુરુજી;
 માયાની બેડીને તોડો ગુરુજી, ભવરણથી અમને છોડો ગુરુજી. (૨)
 આ ભવસાગર મહાજળ ભરિયો, કેમ કરી તરીએ આ મોટો દરિયો;
 કંઠા ભરેલા રસે રખડતા, પૂષ્પના પંથે વાયા ગુરુજી. (૩)
 યોગ અધૂરો પૂરો કરો છો, ભક્તજનોનાં દુઃખદાં હરો છો;
 પગલે પાવન કીધા ગુરુજી, ભક્તિનાં દાન દીધાં ગુરુજી. (૪)
 હળવદ-નિવાસી છો સુખકારી, યોગનિકૃજ ઘારા પર ઉપકારી;
 કેલાશ તમોને વિનંતી કરે છે, તમારા ચરણોમાં ચીતહું ધરે છે (૫)

કેલાશબેન ભૂપેન્દ્રભાઈ વડીલ

(૩)

હળવદ

જોખી કુળમાં દીવો, કરોડ જુગ જીવો ગુરુદેવ;
 હળવદ તે ગામ પ્રીત છોડી, અમદાવાદ પ્રીત જોડી ગુરુદેવ... (શુષ્વ)
 બ્રહ્મા સરીખા પિતા પ્રભાશંકરભાઈ
 ગોદાવરી બાની કૂખ અજવાળી ગુરુદેવ...
 ધર્મને સ્થાપતા, અધર્મને ઉથાપતા;
 અવનીમાં આવ્યા અવતારી ગુરુજી...
 સનાતન ધર્મનો જંડો છે હાથમાં,
 અધર્મને લીધા ઉગારી ગુરુદેવ...
 ગઢ તિરનાર જઈ કઠિન તપ કીધાં,
 ગુરુ મળ્યા તિરધારી ગુરુદેવ...

કપરા કળિયુગમાં આપ પથાર્યો,
અનેક દુઃખો નિવાર્યો ગુરુદેવ...
વિશ્વશાંતિ-જાપ ગુરુ આપે આરંભ્યા,
યોગભિક્ષુજી તું નેજાધારી ગુરુદેવ...
કેલાશ ભક્ત આપને વીનવે
શરણે રાખો સુખકારી ગુરુદેવ...
જોખી કુળમાં દીવો, કરોડ જુગ જીવો ગુરુદેવ;
હળવદ ગામ પ્રીત છોડી, અમદાવાદ પ્રીત જોડી ગુરુદેવ.
કેલાશબેન લુપેન્દ્રભાઈ વડીલ

(૪)

દષ્ટિ આપો

હળવદ

ગુરુજીનું અમે પૂજન કરીએ, ભેગા થઈને આજ;
સાચી સમજ પામવા, સહુ ભેગા થઈએ આજ;
યોગભિક્ષુજી જેવી દષ્ટિ, આપો જય ઓમ્ભૂભગવાન.
નદી, સમંદર, જરણાંઓ, છે ઓમ્નો રણકાર;
જ્ઞાનના ભંડારનું, 'ધર્મમેધ' છે ધામ,
ખડખડ હસતા ગુરુજી સાથે, આનંદ મળે અપાર,
ગુરુજીના ચરણે પડતાં, જ્યનારાયણ સંગાથ,
યોગભિક્ષુજી જેવી દષ્ટિ, આપો જય ઓમ્ભૂભગવાન.
ગુરુપૂર્ણિમા અમને વહાલી, કરતાં પૂજન સાથ;
શેત વલ, છે શેત દાઢી, બાલબ્રહ્મયારી આપ;
ગુરુજીનાં દર્શન કરવા, ભક્તો ઉમટે સાથ;
યોગભિક્ષુજી જેવી દષ્ટિ, આપો જય ઓમ્ભૂભગવાન.

કુ. પાલવ રમેશભાઈ પાઠક

તા. ૩૦-૮-૨૦૦૦

ગુરુપૂર્ણિમા નિમિતે 'જીવનસ્મૃતિ' સામયિકના તંત્રી શ્રી મનુભાઈ પંડિત પ.પૂ. ગુરુદેવ શ્રી યોગબિલ્કુજીનાં દર્શને આવેલા. ગુરુપૂર્ણિમા મહોત્સવમાં તેઓ હાજર રહી શક્યા નહોતા તેથી 'ધર્મમેઘ'માં (પૂજ્યશ્રીના નિવાસસ્થાને) આવેલા. તેઓ પૂજ્યશ્રીને નમસ્કાર કરીને બેઠા એટલે પૂજ્યશ્રીએ તેમને ગરમ શાલ ઓઢાડી અને તેની મહત્ત્વા સમજાવતાં કહ્યું કે -

"આ શાલને ફક્ત વખત નહીં સમજતાં ગુરુસંતો પાસેથી પ્રાપ્ત થયેલ એક કવચ સમજવું જોઈએ. એને કવચ એટલા માટે કહ્યું, કારણકે ગુરુસંતોના સ્વહસે પ્રાપ્ત થયેલ એ ભેટ-પ્રસાદી, બહાર ચોતરફ ફેલાયેલ આસુરી સંપત્તિને આપણામાં પેસવા નથી દેતી અને આપણામાં રહેલ દેવી સંપત્તિને બહાર નીકળી જવા નથી દેતી. તો, આવી ભાવના રાખીને આપ આ ગરમ શાલને એક કવચ સમજજો, બખર સમજજો."

પૂજ્યશ્રીની આ વ્યાખ્યા સાંભળી શ્રી મનુભાઈ ખૂબ પ્રસન્ન થયા. ત્યારબાદ પૂજ્યશ્રીએ તેમને ગુરુપૂર્ણિમા મહોત્સવનો અહેવાલ વાંચ્યવા આપ્યો. શ્રી મનુભાઈએ અહેવાલ વાંચ્યો અને ખૂબ રાણ થયા. ત્યારબાદ તેમણે પોતાની લાગડી વ્યક્ત કરતો પત્ર લખ્યો, જે નીચે મુજબ હતો :

તા. ૩૦-૮-૨૦૦૦

જીવનસ્મૃતિ, તંત્રી : મનુ પંડિત

પરમ શ્રદ્ધેય, આદરણીય યોગબિલ્કુજી અને ઓમ્ભૂપરિવાર,

સાદર નમસ્કાર.

ભક્તિફરીના પ્રસંગે આપને મળતાં, આપના સ્વાનુભવો અને ઓમ્ભૂપરિવારના જપના આંકડા ખરેખર ઉત્સાહજનક જ હતા. આગામી 'જીવનસ્મૃતિ'ના અંકમાં તે ઉપર નોંધ લખવા વિચાર્યુ છે, તેમાં આંકડાનો આધાર તો છાપેલી પત્રિકામાંથી ઉતારીશ.

સંતોની કૃપા અહેતુકી હોય છે, નિરપેક્ષ ભાવે તેઓ સમાજનું કલ્યાણ હશ્યતા હોય છે. અમે જે કંઈ નાનકું કામ કરી રહ્યા છીએ. તેને આપે માન આપી અમારા કામમાં દઢતા, શ્રદ્ધા અને સાતત્યની પ્રેરણા પૂરી છે. આ બદલ

અમ દુપ્તી આપનાં ઋષી છીએ.

મનુ પંડિતનાં વંદન

ડૉ. એમ. એમ. ભામગરા (હેલ્થ સાયન્સ ટ્રેસ્ટ)નો પ્રેરણાદાયી પત્ર
લોનાવલા તા. ૨૦-૧૧-'૬૮

ડૉ. સદ્ગુરુસર્પજીભિકુ,

મહિના પહેલાં આપ તરફથી 'મુક્તા' (પાતંજલ યોગદર્શન-
સમાધિપાદ) અને 'શાંતા' (પાતંજલ યોગદર્શન - સાધનપાદ) - બે પુસ્તકો
બેટ સ્વરૂપે મળ્યાં હતાં. એ પુસ્તકો પર છેલ્લા બે કલાકથી હું અટકી-અટકીને,
મનન-ચિંતન સાથે નજર નાખી ગયો હું. અત્યારે રાતના બાર વાગવા આવ્યા
છે. ઉંડો અભ્યાસ માંગી લે એવાં આ પુસ્તકો મોકલી મારા પર આપે મોટો
ઉપકાર કર્યો છે. આપનો આભારી હું. પરમ પૂજ્ય યોગભિકુનો એથી ય વધુ
આભારી હું.

પુસ્તકો પર 'ભેટ-પ્રસાદી : પૂજ્યશ્રીના આદેશથી' લખ્યું છે, તે સાફ
વાંચી શકાતું નથી. "પ્રબુદ્ધ જીવન" (મુંબઈના જૈન યુવક સંધનું માસિક)ના
આદેશથી તો ન હોય એવો વિચાર પણ આવેલો. જો કે 'પૂજ્યશ્રી' યાને
ધોર્ણીરાજભિકુના આદેશથી મોકલાવાયું હોય એની શક્યતા વધુ ગણ્યું હું.

અલગથી કેટલાંક લખાણો પણ વચ્ચે મને મળેલાં, જેનાથી હું ખૂબ જ
પ્રભાવિત થયો હતો. વળી તે જ લખાણોમાંથી 'કુદરતી સ્વાસ્થ્ય'ના છેલ્લા
અંકમાં (તા. ૧૨-૧૧-'૬૮) યોગભિકુજીનો લેખ "નિસર્ગોપચારને બાપક
અર્થમાં સમજીએ" પ્રકાશિત થયો છે. એ બે પાનાંના લેખની પાંચસો નકલ
છપાવીને, હું મારી આદત ગ્રમાણે મિત્રોમાં વહેચનાર હું. અમારી
સ્વાસ્થ્યશિબિર ઉદ્દેશ્ય દરમિયાન અહીં લોનાવલામાં થનાર છે. ત્યારે
શિબિરાર્થીઓને ભેટ અપાતા સાહિત્યમાં પણ એ લેખની લહાણી કરીશું.
"વાત્સલ્યભાવ"માં દઈને તરબોળ કરી દેવાની વાત મારા હૃદયને સ્પર્શી ગઈ
છે. બીજો મુદ્રા - "અશક્તિ આવે તો શક્તિ મુજબ જ પ્રવૃત્તિ કરવી...
સંસાર-વ્યવહારની પ્રવૃત્તિઓને ધીરે ધીરે સંકેલતા જાવ એમ કુદરત કહી રહી

છે.” વગેરે મુદ્દાઓ બહુ જ અગત્યના છે. અને ત્રીજી વાત ગુરુપથીની પણ ગમી ગઈ.

વાતસલ્યભાવની વાત થોડી વિચારીને મને કરવાની ગમેલી. એક વેળા નાની પુસ્તિકા શિશુવિદ્ધારના શ્રી માનભાઈ ભણે પ્રકાશિત કરેલી. શીર્ષક બાંધેલું : “સરદાર બનીશું કે દિલદાર?” ભાવનગરથી મંગાવી જોશો. મારી પાસે એક જ પ્રત બચી છે. પુનઃ મુદ્રિત કરવી છે - થાય ત્યારે. પણ એ સંદર્ભમાં જ હજુ ગઈ કાલના ‘ગુજરાત સમાચાર’ (તા. ૧૮ નવેમ્બરના)માં ગાંધીજીના વાતસલ્ય વિષે વાંચી આનંદ થયો. ખૂબી તો એ છે કે વલ્લભભાઈ પટેલમાં એવો જ વાતસલ્યભાવ હતો એ વિષે ગાંધીજીએ નોંધ કરી છે. આ રહ્યા ગાંધીજીના શર્ધો :

“જેલમાં પણ એ ખુશમિજાજ! એ જ ખડાખડાટ હસવું! અદ્વિતીય શૂરવીરતા! દેશ-પ્રતિની તો મને ખબર હતી જ પણ જેલમાં જે પ્રેમથી મને તરબોણ કર્યો છે, તેથી તો મને મારી વાલી માતાનું સ્મરણ થઈ આવ્યું. તેમનામાં માતાના આવા ગુણો હશે તે તો હું જાણતો જ ન હતો...”

વધુ કથારેક...

લિ. ભામગરાના ગુરુદેવને સાદર વંદન

⊕ ⊕ ⊕

શ્રી વરધીભાઈ ઠક્કર (પ્રકૃતિપ્રેમી પરિવાર)નો પ્રેરણાદાયી પત્ર પ્રકૃતિપ્રેમી પરિવાર

પરમ આદરણીય સંત મહોદ્ય શ્રી યોગબિસુજી મહારાજ,

મીંહું મધુ બને અનેક કૂલોના રસથી, બહુજનહિત થાય તેવાં કામો પણ બહુજનના સહકારથી જ થાય. ‘પ્રકૃતિપ્રેમી પરિવાર’ દ્વારા ભાગવત વિદ્યાપીઠ સોલા ખાતે તા. ૧૧ થી ૨૦ સાલેભર, ૧૯૮૮૮ દરમિયાન આપોજિત પ્રાકૃતિક ઉપચાર સ્વાસ્થ્યરક્ષા શિબિર સારી રીતે સમાપ્ત થયો એ પણ માનવીમાં પડેલી માનવતાની મહેકને જ આભારી છે. કાર્ય પૂરું થયા બાદ એના આનુષ્ઠાનિક કર્તવ્યોમાંથી અમે પરવારી રહ્યા છીએ, ત્યારે બાકી રહી છે આ કાર્યના નાના-મોટા સહયોગીઓની સ્થાપી સૂત્રિ. આપ/આપની સંસ્થા

પણ એ પૈકીના એક હોઈ અમારા હદ્યની ઊરી આભારની લાગણી વકત કરવા આ પત્ર લખવો અમને જરૂરી લાગ્યો છે. થયેલ કાર્યનો આનંદ અને આવાં કામ આપ સૌના સહયોગથી થતાં રહે તેવી આશાથી આ પત્ર લખીએ છીએ.

સમાજે વ્યાપકપણે જીવી લીધેલાં અને માન્ય ગણેલાં અનેક સામાજિક-શૈક્ષણિક-પાર્મિક-સાંસ્કૃતિક કામો માટે કાર્યકરો મેળવવાનું કામ જેટલું સહેલું છે તેટલું નવાં મૂલ્યો પ્રસ્થાપવા માટે હાથ ધરેલાં, સમાજચેતનાથી વતેઓછે અંશે છેટાં રહેલાં કામો માટે સહયોગીઓ મેળવવાનું સહેલું નથી. એ દાખિએ આ કાર્ય માટે સૂર્ય, કાર્યદક્ષતા અને સમયનું દાન કરનાર કરોડરજજુરૂપ કાર્યકરો પ્રત્યેનું ઋણ પ્રથમ યાદ આવે છે.

એટલો જ મહત્વનો સહયોગ શિબિરના હાઈરૂપ નિમંત્રિત મહેમાન વક્તાઓનો ગણાય. નિઃસ્વાર્થ ભાવે પિરસાયેલા આપના ધૂંટાયેલા જ્ઞાન, અનુભવ અને વિવેકિતાનો નિયોડ સૌને પ્રાપ્ત થઈ શક્યો એનો ઊરો સંતોષ છે.

આ કાર્યને અનુરૂપ પ્રાકૃતિક વાતાવરણથી ભરપૂર વીજળી-પાણી સહિતની સુવિધાઓથી સજ્જ મોકળાશભર્યા આવાસની સુવિધા પ્રેમ અને આદરપૂર્વક પ્રાપ્ત થઈ શકી તે પણ ભાગવત વિદ્યાપીઠ, સોલા અને તેની સાથે સંકળાયેલા સેવાભાવી સદ્ગૃહસ્થોને આભારી છે.

આ કાર્ય પ્રસંગે આપના તન-મન અને ધનથી મળેલ નિઃસ્વાર્થ અને અમૂલ્ય સહકાર બદલ અમો આપના ખૂબ ખૂબ ઋણી છીએ. ભવિષ્યમાં આવી યજા-પ્રવૃત્તિ માટે પુનઃ પુનઃ આપનો સહકાર ગ્રાથીએ છીએ.

થયેલા કાર્યના મૂલ્યાંકનરૂપ તેમજ ભાવિ કાર્યકર્મના વધુ વિકસિત સ્વરૂપ માટે આપનાં સૂચનો અનુકૂળતા મુજબ રૂબરૂ પત્ર દ્વારા આપતા રહેશો તે આવકાર્ય નહીં પણ સંવિશેષ ઈચ્છનીય પણ છે.

પ્રકૃતિપ્રેમી પરિવાર વતી વરધીભાઈ ઠક્કરના સસ્નેહ વંદન
⊕   ⊕   ⊕

અમદાવાદ. તા. ૩૧-૭-'૬૮

આદરણીય ગુરુજી,

ગુરુપૂર્ણિમા પ્રસંગે પત્રિકા આપનો પ્રેમભર્યો સંદેશો આવીને સંભળાવતી હોય છે. રૂબરૂ ન અવાય છતાં તેમાંથી પ્રેરણા મળી રહે. અમારી પાસે અન્ય સંસ્થાઓની પણ પત્રિકાઓ આવતી હોય છે, પરંતુ તેમાં કોરું નિમંત્રણ અને કાર્યક્રમ જ હોય છે. મને પોતાને તમારી રીત ગમે છે, કારણ કે તે સમયે ઉપસ્થિત રહે અથવા ન રહે, એટલા સમય પૂરતો તો પેલો સંદેશો મનમાં ગુંજતો રહે!

મનુ પંડિતના વંદન

“ગુરુપૂર્ણિમા મહોત્સવ” નિમિત્તે મળેલા પત્રોના પ્રેરણાદાયી અંશો
(૧)

યુગ નિર્માણ યોજના, મધુરા

ગાયત્રી શાનપીઠ, જૂના વાડજ.

અમદાવાદ. તા. ૨૮-૬-'૦૧

શ્રી, સાદર નમસ્કાર.

મા ગાયત્રીની કૃપાથી આપ સુકુશળ હશો. આપના તરફથી ગુરુપૂર્ણિમા મહોત્સવ નિમિત્તે આમંત્રણ મળ્યું. આનંદ થયો. આભાર.

આપના આ મહોત્સવ મારફતે જનકલ્યાણ થતું રહે છે. પ્રજાને સુસંસ્કારની પ્રેરણા આપતી પ્રવૃત્તિ માટે અભિનંદન. આવાં કાર્યો સતત ચાલે અને લોકોમાં સંસ્કારોનું સિંચન થતું રહે તેવી આશા.

પરિવારનાં સર્વ ભાઈબહેનોને વંદન.

(૨)

પ્રેરક મુનિશ્રી સંતબાલજી

મહાવીરનગર, આંતરરાષ્ટ્રીય કેન્દ્ર

ચિંચણી (મહારાષ્ટ્ર), તા. ૩૦-૬-'૦૧

આદરણીય શ્રી યોગભિકૃત તથા સત્સંગી સર્વ ગુણીજનો,

ગુરુપૂર્ણિમા મહોત્સવ અંગેની પત્રિકા મળી છે. કાર્યક્રમની વિગતો જાણી છે.

ભારતમાં અને ભારત બહારના દેશોમાં સાચા સંતોનું ગુરુરૂપે જે મહાત્વ છે તેની પાદમાં ગુરુપૂર્ણિમા ઉત્સવ ઉજવાય છે. માનવજીવનને સાચા અર્થમાં માનવતાનું પ્રદાન કરનારી દાખિ આપનાર મહાપુરુષને ગુરુરૂપે, સર્વ સત્તસંગી ગુણીજનો વંદન કરી જીવન ધન્ય બનાવે તે પ્રસંગ અનેરો જ હોય. આવા પ્રસંગની ઉજવાણી આપને ત્યાં થઈ રહી છે તેમાં અમારી સર્વમંગલ ભાવનાઓ પાઠવીએ છીએ. આપના હસ્તે આવા સત્તસંગની વૃદ્ધિ થઈને, અનેક ગુણીજનોના જીવનને ધન્ય બનાવવા પશ્ચસ્વી બનો એ જ પ્રભુપ્રાર્થના.

દરિજીવન મહેતાના વંદન

(3)

શિશુવિહાર, ભાવનગર.

તા. ૩-૭-'૦૧

પરમ પૂજય, પરમ આદરણીય, સમાજ-જીવન-દર્શનના માર્ગદાતા પૂજય યોગભિક્ષુજ મહારાજની પરમ પવિત્ર સેવામાં.

કોઈ દેવી કૃપાએ ગુરુપૂર્ણિમા પ્રસંગે, ગુરુપ્રસાદ વાત્સલ્યભાવે મળ્યો. આભાર માનવાને બદલે હું તો મારી જાતને સદ્ગ્રામી માનું હું કે આવી લોઢાકર વ્યક્તિ પરત્યે પણ આપ કૃપાળુએ વાત્સલ્યભાવે જીવન-દર્શન પ્રસાદ મોકલ્યો. કુદરતે માનવીને પૂરાં ૧૦૦ વર્ષનું આયુષ્ય આયુષ્ય છે અને તે પણ ગેરેન્ટેડ (!) છતાં પાર વિનાના (જીવો) ગર્ભધાન સમયે અને ત્યારબાદ અનેકવિધ રીતે મરે છે. તો, આ જન્મ મરવા માટે આય્યો છે? દિવસમાં દશ વખત માનવી મરે છે. કારણમાં પ્રભુએ માનવજીવન જીવવા માટે 'ડાયરેક્શન ઓફ કર્મ' - ઉમદા જીવન કેમ જીવવું તેની સરળ રીત બલાવી છે, તેના પ્રત્યે સૌ કોઈ બેદરકાર! જાણી-બુઝને અજાણ!! એટલે જ આપ જેવી વ્યક્તિને પ્રભુએ તેમના પ્રતિનિધિ રૂપે માર્ગદર્શક થવા-રહેવા માટે જ મોકલી છે. અને પરમ કૃપાળુની આજ્ઞાનુસાર માનવજીવન ઉન્નત બની ધન્ય બને એ માટે વાત્સલ્યભાવે ઉમદા મોભી-મુરબી થઈને વાત્સલ્યભાવે સંભાળ રાખો છો. તે

બદલ કોટિ કોટિ પ્રણામ, લાખ લાખ વંદન.

પ્રભુ આપની ઉત્તમોત્તમ માનવસેવાને સૌ માટે અનુસરણીય સમજણ કરવા બળ-બુદ્ધિ આપો તેવી વિનામ્ર પ્રાર્થના.

લિ. માનભાઈના પ્રણામ

(૪)

તા. ૪-૭-'૦૧

પૂજય યોગભિક્ષુજી, શ્રી સમસ્ત ઓમ્પરિવારનાં ભાઈ-બહેનો,
સૌને વંદન.

“ગુરુપૂર્ણિમા મહોત્સવ”માં સદ્ગારી બનવાનું નિમંત્રણ પ્રાપ્ત થયું.
ખૂબ ખૂબ આભાર.

આજાઈના આ યુગમાં ગુરુનું મહત્વ સવિશેષ છે; કારણ, આજાઈ એટલે ‘ભૂલ કરવાનો અભાવિત અધિકાર.’ ભૂલો કરતો માનવી અટકે અને સદ્ગને માર્ગ પ્રયાણ કરી શકે તેને માટે ‘ગુરુ’ - (અનુભવી)નાં સલાહ-સૂચનો મળે જેથી જીવનપથ સરળ અને સુખદાયક બને. જીવનમાં અહમ્માનું નિગલન થાય, નપ્રતા વિકસે, અસદ્દ દૂર ભાગે અને સદ્ગનો માર્ગ મોકળો બને.

હું અતે ‘ગુરુપૂર્ણિમા’ નિમિત્તે નાનકડા ઉત્સવમાં રોકાવાથી હાજરી આપી શકતો નથી. પરંતુ આપ સૌને મારા વંદન.

લિ. સ્નેહાધીન પ્રો. સુમન્તાભાઈના જ્ય જ્ય

તા.ક. : સાથે મોકલેલી પત્રિકાઓ ગમી. સરસ...

(૫)

તા. ૨૮-૬-'૦૧

આદરણીય યોગભિક્ષુજી તથા ઓમ્પરિવાર...

સાદર વંદન. ગુરુપૂર્ણિમા ઉપરનું નિમંત્રણ મળ્યું છે. ચાલુ દિવસ હોવાથી આવવું શક્ય બને તેમ નથી, પણ એ દિવસે અમે પણ જીવનમાં માર્ગદર્શક બનેલ ગુરુજનોનું સ્મરણ કરી વંદના પાઠવીશું. આપની બને

પત્રિકાઓ સરસ છે. આમેય અમે “જીવનસ્મૃતિ”માં કઈ ને કઈ લેતા હોઈએ છીએ. આ વખતની પત્રિકામાં “પરસેવાને રોડીએ નહીં” લેખવાળી પત્રિકામાંથી થોડો ભાગ ટૂંકાવીને આપો છે. ગુરુપૂર્વિભા પ્રસંગે સમાજમાં સંકારવર્ધનનું કાર્ય કરતા સૌ ગુરુજનોને અમારા વંદન જ હોય છે.

મનુ પટેલ

તા.ક. : આપ યાદ કરીને નિમંત્રણ મોકલો છો તે બદલ આભાર.

(૬)

નવસારી. તા. ૨૮-૬-'૦૧

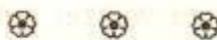
પરમ આદરષીય, માનનીય યોગભિકૃત મહારાજ

તથા સમસ્ત ઓમ્પરિવાર.

ગુરુપૂર્વિભા નિમિત્તે ગુરુપૂર્વિભા મહોત્સવમાં અમારા સૌના પ્રણામ,
વંદન, અભિનંદન.

ખૂબ ઉમદા હેતુથી, પદ્ધતિ અને રીતથી સમાજને ઉપર લાવવા
પ્રયત્નશીલ આપ સૌ ભાગ્યશાળી છો. સ્વામી રામતીર્થ ગણિતજ્ઞ અને સંત
હતા. મનુષ્યજીતિના મુખ્ય પ્રકાર તેમણે પાંચ પાડવા હતા. એક સ્વકેન્દ્રી
(પત્ની બીમાર હોય, બાળક રડતું હોય છતાં દાડ પીને મજા કરે); મોટા
ભાગના લોકો આ પ્રકારના હોય છે. બીજા કુટુંબપ્રેમી. ઘાણીના બળદની જેમ
જિંદગી કુટુંબ માટે પૂરી કરે, જે કદાચ તેમને વૃદ્ધાશ્રમમાં મોકલે. ત્રીજા
સમાજપ્રેમી. ભાગ્યે જ કોઈ દેશપ્રેમી - શહીદ ભગતસિંહ હોય. પાંચમા
વિશ્વને કુટુંબ માનનારા - ટાગ્પોર, વિનોબા જેવા. આપ સૌ પહેલા કે બીજા
પ્રકારના અંગણિત લોકોને પાંચમા પ્રકારમાં લઈ જવાનો ભગીરથ પ્રયાસ કરી
રહ્યા છો. ૭૧ અને ૭૨મી પત્રિકા તથા અન્ય સાહિત્ય તેનાં પ્રતીક છે,
પુરાવા છે. ડૉ. મહેરવાન ભાગરાના ચાહડો તેમના લેખોનો સંગ્રહ પ્રકાશિત
કરે છે તેમાં આપનો લેખ “ગુરુપથી” પણ પસંદ કર્યો. તે માટે તેમણે સંમતિ
મંગાવતો પત્ર પણ લખ્યો હતો. આમ, આપને અમે આદર, માનથી યાદ
કરતા રહીએ છીએ. હદ્યપૂર્વકના પ્રણામ.

લિ. કાન્દી દેસાઈના જ્ય જગત

(૭)

અખિલ ભારતીય સંત સેવક સમુદ્ધમ પરિષદ

વિસર્જન આશ્રમ, નવલખા, ઈન્ડોર (મધ્યપ્રદેશ). તા. ૨૭-૬-'૦૧
પરમ શ્રદ્ધેય યોગભિક્ષુજી, ઓમ્ નમ:

દિનાંક ૫-૭-૨૦૦૧ ગુરુપૂર્ણિમા; ઓમ્ પરિવારકા નિમંત્રણ સમય
સમય મિલતા રહ્તા હૈ. યહ આપકી આત્મીયતાકી ભાવના હૈ, સ્નેહ હૈ, પ્રેમ
હૈ. ગુરુ બિના જ્ઞાન નહીં. રામકૃષ્ણા, મહાવીર આદિ મહાપુરુષોને ભી ગુરુ
બનાયા થા. ગુરુકી મહિમા વળ્ણી ન જાયે. ઓમ્ પરિવાર કો મેરી બહુત
બહોત મંગલ શુભ કામનાયે...

માનવમુનિ

⊕ ⊕ ⊕

(૮)

તા. ૨૮-૬-'૦૧

...આપના તરફથી ગુરુપૂર્ણિમા મહોત્સવ (૫-૭-૦૧)ની પાવન
પત્રિકા મળી. યોગભિક્ષુજી જેવા સંત ગુરુદેવને સાચાંગ કોટિ કોટિ પ્રાણામ...

ઉપરોક્ત કવરમાં સત્તસાહિત્ય પત્રિકા નં. ૭૨ પણ મળી. પૂજ્ય
ગુરુદેવ આપણને સાદી, સરળ ભાષામાં કેટલું બધું આપી રહ્યા છે તેની કલ્યાના
પણ થતી નથી... ગુરુ-ઉપદેશનું આચરણ કરવામાં આવે તો તેનાથી જે લાભ
થાય છે તેવી ગણતરી તો થઈ જ શકતી નથી; જે નીચે મુજબ છે :

સ્વસ્થ શારીરિક લાભ. તેનાથી જે શક્તિ-સ્વસ્થતા મળે તેનો ઉપયોગ
દેહરૂપી મંદિરમાં બિરાજેલા “આત્મતત્ત્વ”ને સમજવામાં કરીએ તો પછી
ચોર્યાંશી લાખના ચક્કરમાંથી મુક્તિ મળી જાય.

જેઓએ તેમના જીવનનાં અમૂલ્ય વર્ષો, ધર્માં જ કષ્ટો સહન કરીને જે
કંઈ અમૃત પ્રાપ્ત કર્યું છે, તે આપણને વાતવાતમાં, સરળ ભાષામાં મફતના
ભાવે પીરસી રહ્યા છે! આપણો તેને મફતનું મળ્યું જાણી, ઓછું મૂલ્ય ના
અંકીએ...

પૂજ્યશ્રી દ્વારા રચાયેલાં “મુક્તા”, “શાંતા”, “ગુરુમહિમા”,

“મંત્રવિજ્ઞાન અને ધ્યાન” વગેરે પુસ્તકોનાં કેવી રીતે વખાણ કરું? અદ્ભુત...
અદ્ભુત...!!

પૂજયશ્રી યોગભિક્ષુજી જેવા સંતમહાત્માઓને, પુરાતન કાળમાં રાજમહારાજાઓ રાજપાટ અને અનેક સુવિધાઓ છોડીને; જિરિ, ગુફા, જંગલોમાં શોષ્ટા ફરતા હતા!! આવા દુર્લભ પૂજય શ્રી યોગભિક્ષુજી મહારાજ આજે સમાજમાં સુલભ છે. કલિયુગના માનવ માટે આ “બોનસ” છે કે ઉપરોક્ત પ્રકારના “બ્રહ્મજ્ઞાની સંત” મેળવવા આપણે જિરિ-ગુફા-જંગલોમાં જરૂર પડતું નથી. તેઓ સ્વયં કરુણા, કૃપા કરીને સમાજ વચ્ચે ઉપસ્થિત છે. પરંતુ કોઈ પુરુષશાળી વિરલા જ આવા મહામાનવને ઓળખીને તેઓશીના બતાવેલ માર્ગો, પોતાના લક્ષ સુધી પહોંચી શકે છે.

લિ. ધીરુભાઈ સરૈયા

(૯)

બોલુંદરા. તા. ૨૮-૬-'૦૧

પૂજય ગુરુજી,

આપની પત્રિકા મળી, દર વર્ષે મળતી રહે છે. આપના મુંદિત સ્વરૂપનું દર્શન કરવાની ઈચ્છા થઈ છે. તેથી ઈચ્છાબેનની વાડીમાં ગુરુપૂર્ણિમાના દિવસે સવારે હું આવીશ.

આપના ગણેશપુરીના સાંનિધ્યથી લાગેલા યેપો યોગના રોગને ભોગવી રહ્યો છું. મારી ઈચ્છા ગુરુભક્તો આગળ તે પંચમૃત પીરસવાની છે. આપની આજ્ઞા હશે તો મને આનંદ થશે. આપના દર્શનનો અભિલાષી.

હરિપ્રસાદ વ્યાસના જ્ય ગુરુદેવ

(૧૦)

વસંત નેચર ક્યોર હોસ્પિટલ, થલેજ ટેકરા, અમદાવાદ. તા. ૧૦-૭-'૦૧
૫. પુ. આદરણીય, પ્રાતઃસ્મરણીય ગુરુજી, સપ્રેમ સાદર નમસ્કાર.

આપે મોકલાવેલી “પ્રેમની પ્રસાદી” સાભાર સ્વીકારું છું. આપની

અમૂલ્ય ભેટ સ્વીકારતાં હું આપની અનહદ લાગણી તથા પ્રેમથી ગદગાદિત વયો હું; જે કહેવા માટે મારી પાસે શબ્દો નથી. આપના તરફથી અવિરત પ્રેમ તથા આશીર્વાદ અમને મળતા રહે.

ભારતીય સંસ્કૃતિને ટકાવી રાખવા આપના જેવા વિરલાઓ, વિભૂતિઓ અમારા જેવા માણસોની વચ્ચે છે તેથી જ તો આ સંસાર ચાલી રહ્યો છે. વધુ લખાઈ ગયું હોય તો કષમ્ય ગણાશો.

આપનો દર્શનાભિલાખી ગોપાલના પ્રશ્નામ

⊕   ⊕   ⊕

બુદ્ધ સત્સંગ મંદિર, જોરસિંહગઢ, ભાવનગર. તા. ૨૭-૬-'૦૧
પરમ સમાદરષ્ટીય, શાનદારા, ઉપકારક યોગીરાજશ્રી,

ઓકટોબર-નવેમ્બર-ડિસેમ્બર-૨૦૦૧ના 'ऋતમ્ભરા'ના અંકની સામગ્રી વાંચતાં લાગ્યું કે, આવી અમૂલ્ય સામગ્રી કેવી રીતે સાચવવી?

આપે તો શાનભંડારમાં ભરેલાં અમૂલ્ય હીરા-મોતી આપ્યા -
સાચવવાની જવાબદારી પોતપોતાની.

આ પત્ર ફક્ત અભિનંદન માટે જ લખ્યું હું. અને 'ऋતમ્ભરા'ના નિયમિત વાચક તરીકે સમયે સમયે જણાવવું જરૂરી છે કે "ऋતમ્ભરા" નિયમિત વંચાય છે.

સ્વામી અક્ષરાનંદ સરસ્વતી

⊕   ⊕   ⊕

સૂરત. તા. ૧-૭-'૮૮

પરમ પૂજ્ય બાપુજી (યોગભિકુજી) ઊં જ્ય નારાયણ સહસ્રેહ વંદન.

શું લખવું? ગુનેગાર માણસ ન્યાયની આશા કેવી રીતે રાખી શકે? આપની નિવ્યજ્ઞ પ્રેમધારામાં અમો બંને બહેનો વર્ધોથી સ્નાન કરી પાવનતા પ્રાપ્ત કરતાં રહ્યાં છીએ, છતાં પણ સંચિત કર્માનાં બંધનો એટલાં બધાં વેરી વળે છે કે અમો બંને બહેનો લાચાર બની ગયાં છીએ. શરીરની બિમારી અને સંજોગોને લીધે બધા જ સાંસારિક સંબંધોથી મુક્ત થઈને રહીએ છીએ. છતાં પણ યુવાનીમાં (થ્યેલાં) શુભ કર્માના પ્રભાવે જે સ્નેહીઓ અમને ચાહતા રહ્યા

છે તેમને લીધે અમને ઘડી જ ઓછી વેદના ભોગવવી પડે છે. તે આપની કરુણા જ છે.

આપના સાંનિધ્યને લીધે તન-મનથી શાંત રહીએ છીએ એમ લખીએ તે યોગ્ય ગણાય કે કેમ તેની ખબર નથી; પણ સત્સંગનો સાચો અર્થ આપે જ અમારા દિલ-દિમાગમાં ઉતારી આખ્યો છે અને એવો પ્રસરી ગયો છે કે અમે ગમે ત્યાં જઈએ કે ગમે તેવા મહાન આત્માઓ અમારા સંપર્કમાં આવે તો પણ આપની મૂર્તિનાં જ દર્શન પાખીએ છીએ.

આ વખતની ગુરુપૂર્ણિમાએ આપનાં પ્રત્યક્ષ દર્શન અને પૂજનમાં આવી શકીએ તેમ નથી, પણ તેની વેદના અમો અત્યારથી ભોગવીએ છીએ. એ વેદના દ્વારા આપની વાત્સલ્યમૂર્તિની વારે વારે જાંખી થયા કરે છે અને મન હળવું બની જાય છે. અમારા ભાલમાં આપના સ્વહસ્તે ચંદનનો જે ચાંદલો થતો આવે છે તે મનોભાવથી અમો આપની સમક્ષ જ છીએ અને આપની છાયામાં જ પૂજનભાવવની વેદનાથી મુક્ત થઈ સત્સંગની ધારા દ્વારા અમારું મન ગુરુભાવ બાજુ વળી જશે એવું અમને લાગે છે.

પ્રત્યક્ષ સદ્ગુરુ સમ નહીં જિન ઉપકાર;
એવો લક્ષ થયા વિના ઊરો ન આત્મવિચાર.

— શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર

આપનાં પ્રત્યક્ષ દર્શન થયા પછી જ આત્મભાવનો પ્રભાવ સમજાયો અને માઝ્યો છે. શારીરિક દુઃખો ઘણાં ભોગવ્યાં - દોઢ વર્ષમાં - પણ મન ખૂબ જ શાંત રહ્યું છે તે આપની કૃપા દ્વારા જ એમ સમજાય છે. ખૂબ જ દબાણથી આપની સમક્ષ પ્રત્યક્ષ પૂજન માટે આવી શકીએ, પણ આ એક માનસિક વેદના કેવી પવિત્ર અને સુખદાયક છે કે વર્ષની એક ભાવનાને અમો વર્ષો પછી, આપને આજના દિવસે માત્ર પત્ર દ્વારા જણાવી શકીએ છીએ.

શું પ્રલુબ! ચરણ કને ધરું? આત્માથી સહુ હીન;
તે તો ગુરુએ આપિયો, વર્તુ ચરણાધીન.

આપની બંને પુત્રીઓ ડાહીબેન અને હેમલતાબેનના ઓમ્ભૂ સહ નમસ્કાર.

તા.ક. : ઓમ્ભૂ પરિવારના આત્મીય સ્નેહીજનોને અમારા જ્ય નારાયણ સહ વંદન.

અમેરિકા

૫.૫. પ્રાતઃસ્મરણીય સદગુરુ શ્રી યોગલિક્ષુજી, સાદર-સાધાંગ પ્રણામ.

આપશ્રી દ્વારા આમંત્રણ-નિમંત્રણ પત્રિકા મળી. સુવિચાર, સ્વાનુભવપૂર્વ, પ્રેમભાવ અને ભક્તિપૂર્ણ લખાણ-સંદેશ વાંચી છદ્ય પુલકિત થયું.

ગુરુપૂજન એ ભારતીય સંસ્કૃતિનું સુમધુર તેમજ ભાવભીનું મહોત્તમ કાવ્ય છે.

ગુરુપૂજન એટલે -

- સત્યનું પૂજન
- જ્ઞાનનું પૂજન
- કૃતશતા સમર્પિત કરવાનો સુવર્ણ દિન.

ગુરુપૂર્ણિમાનો દિવસ એટલે જ્ઞાનના સૂર્ય, પ્રેમના મહાસાગર અને શાંતિના હિમાલય એવા પરમોચ્ચ ગુરુનું પૂજન કરવાનો પુષ્ય અને પાવન દિન.

ગુરુપૂજન એટલે ધ્યેયપૂજન. ધ્યેયમૂર્તિ ગુરુ, શિષ્યને ધ્યેય આપે છે અને પ્રેરથી શ્રેયે લઈ જાય છે. ધ્યેય આવતાં જ સંયમ આવે છે. સંયમથી શક્તિ સંપ્રાલિત થતી જાય છે અને શક્તિથી ઈશ-સાક્ષાત્કાર.

ગુરુ તો શિષ્યના જીવનનું 'પેપરવેઈટ' છે; જેના કારણે વાસનાના વિચારોથી, વૃત્તિઓની કનદગતોથી અને દુર્ગુણોના દોષોથી શિષ્યની જીવનકિતાબનાં પાનાં ઊરી જતાં નથી.

ગુરુ કુંભાર-પ્રજ્ઞાપતિ છે, જે શિષ્ય એવા કાચા કુંભને બાબ્દ ઘા થકી વાટ આપે જાય છે અને આંતઃ (અંદર)થી પંપાળ, અંતર (છદ્ય)થી પ્રેમભાવ અને ભક્તિની ભીનાશ વરસાવે છે.

એ, જે વધારે પડતું યા ખોટું લખાણ થયું હોય તો ગુરુભાવે ક્ષમા-પાચના. અસ્તુ.

પરમ કૃપાળું પરમાત્મા આપશ્રીને નિરામય દીર્ઘાયુ બસે, જેથી આપશ્રી આપનાં સત્કાર્યને, સદગ્રવૃત્તિઓને અને પરમ ધ્યેયોને નિર્વિધે પાર પાડી શકો એવી આ અલ્યક્ષ તવ દાસની અંતઃપૂર્ણ અભ્યર્થના-પ્રાર્થના.

શુભમસ્તુ... હરિઓમ્ય...

જ્યે ગુરુદેવ... કોટિ કોટિ પ્રણામ સહ

લિ. આપનો વિશ્વાસુ, કૃષ્ણાદાસ

તા.ક. : પરિવાર વૃદ્ધના સાદર પ્રણામ.

✽   ✽   ✽

મહાવીરનગર, આંતરરાષ્ટ્રીય કેન્દ્ર, મુ.પો. ચિંચળી, જિ. થાણા (મહારાષ્ટ્ર).

તા. ૧૦-૪-'૬૬

પુ. યોગબિન્દુજી મહારાજ તથા ધર્મપ્રેમી ભાઈબહેનો,
કુશળતા ચાહું છું.

“ક્રતંભરા” વાંચ્યું. તેમાં આપે આપના અનુભવો લખ્યા છે. તેમાંથી પ્રેરણ મળે છે. બહુ સરળ અને ગામઠી ભાષામાં લખાણ હોય છે. આપે કૂતરાનો પ્રસંગ લખ્યો છે. તેમાં તેના શરીર ઉપર અપરંપાર મંકોડા તેને દેરાન કરતા હતા. કૂતરો બેભાન હતો. પણ તેને દુઃખ તો થતું જ હશે. મારા મનમાં વિચાર આવ્યો કે આપે તે વખતે કૂતરાને મંકોડા ઉતારવામાં મદદ કરી હોત તો સારું હતું. જો કે આપના મનમાં કરુણા તો ઊપજ હશે. પરંતુ પરિસ્થિતિ પ્રમાણે વત્તર્યા હશો. બીજી વાત-

આ અંકમાં આપનો લેખ “વધુ ગુનેગાર કોણા?” ના પ્રત્યાઘાતો ઘણા સારા આવ્યા છે. આપે સમયસર સુંદર લખાણ કરી જાગૃતિ આણી તે પુરુષાર્થ સફળ થયો. પ્રત્યાઘાતો વાંચી આનંદ થયો.

અહીનાં સેવા-કાર્યો સારાં ચાલે છે. સૌ આશ્રમવાસી મજૂમાં છે.

મણિભાઈના પાયવંદન

✽   ✽   ✽

નડીયાદ. તા. ૨૬-૪-'૬૬

પરમ પૂજ્ય ગુરુદેવશ્રી યોગબિન્દુજીના પતિત-પાવન-પુનિત ચરણારવિદમાં, આપશ્રીના સેવકના કોટિ કોટિ વંદન.

આપશ્રીનો પત્ર મને મળ્યો જેણે મારા જીવનમાં આમૂલ પરિવર્તન

લાવી દીધું. નિત્ય પાઠની જેમ આપશીનો પત્ર દરરોજ દસથી બાર વખત વાંચું છું. આપના શબ્દો - “દીકરીને દીકરી ન સમજતાં એક જીવાત્મા સમજને તેની સેવા કરવાથી તે તપ સમાન થઈ જાય છે, બધી પરિસ્થિતિને કૃપા સમજાએ એ જ ‘યોગ: કર્મષુ કૌશલમુ’ છે.” - મારા નિરાશ-હતાશ જીવનમાં જાહુઈ અસર કરે છે. આજે ચાર મહિના બાદ પત્રનો જવાબ લખ્યું છું. મને જીવારે પણ ઉદ્દેગ, માનસિક ઉશ્કેરાટ, કોષ, હતાશ આવે કે તુરત જ આપશીનો પત્ર, ઉપરોક્ત શબ્દો વાંચું. જીણે જાહુઈ અસર થઈ હોય તેમ તુરત જ મારું મન પુલકિત-શાંત થઈ જાય છે. આપશીનો ખૂબ ખૂબ આભાર. મારી બેભીના વર્તનમાં પણ ઘણ્ણો જ સુધારો છે. મને હાઈએટેક આવેલો તેમાં પણ અંશતઃ રાહત છે. છતાંય મનમાં હુખુ, રંજ રહે છે કે હું બેઠો બેઠો ખાઉં છું. દીકરો કમાય છે, સ્વભાવે સારો છે, સેવા કરે છે; છતાં પણ મનમાં ઉદ્દેગ રહે છે. પરંતુ સૌથી મોટો લાભ મારા સ્વભાવમાં સુધારો કે મારી દીકરી પહેલાંના કરતાં ઘણ્ણી જ શાંત રહે છે તે છે. જો દર મહિને આપશીનો એક પત્ર પણ મને મળે તો મારા માટે ટોનિકની ગરજ સારે. પત્ર લખશોજ.

રાજેન્દ્રના કોટિ કોટિ વંદન

નવસારી. તા. ૨૦-૯-'૭૮

પરમ આદરશીય સંત સુજા શ્રીમાન દાદાજી,

આપશી તથા ઓમ્પરિવારનાં સૌ પ્રસન્ન હથો. તે માટે મા-પ્રકૃતિને પ્રાર્થના છે. આપશીની ખૂ...બ મૂલ્યવાન પ્રસાદી મેળવી હું ખરેખર ધન્યભાગ થયો છું. ટેલિપથી થઈ હોય તેમ જરૂરિયાતનું સાહિત્ય આપશીએ મોકલ્યું એનો આનંદ છે.

આપશીનું તે દિવસનું વ્યાખ્યાન આપના વ્યક્તિત્વને વ્યક્ત કરી ગયું. “બહુ રત્ના વસુંધરા” સાચું છે.

આ સાથે સુદામાના તાંદુલ જેમ ખૂબ નાની પુસ્તિકા આપશીના ચરણકળણમાં મૂકવાની રજી લાઉં છું. આપશી સમાન અન્ય ખૂબ સારા વિલોના પરિચયને કારણે હું ખૂબ થોડું જનસમાજનું કામ કરું છું. વેડછી પરિવારના પરિચયને કારણે બાળકોના શિક્ષણકાર્યમાં કામ કરતાં આ પુસ્તિકા

પર લાવવા સમો પુરુષાર્થ કર્યો છે, ઈશ્વર સાક્ષી બનીને તેમાં જરૂર સાથ આપશે જ. આ મારી દઢ શ્રદ્ધા છે.

આપશ્રીની પત્રિકાઓનું નિયમિત વાગ્યન, મનન, ચિંતન ચાલે છે. ખૂબ પ્રેરણા મળે છે. “શતં જીવ શરદઃ” એમ આપ અમને વર્ષો સુધી પ્રેરણા આપતા રહો, આશીર્વાદ પણ.

લિ. આપનો વિનમ્ર સેવક, ડિશોર્કાન્ત ઓળાના હરિ અં
⊕ ⊕ ⊕

ત્રિયી. તા. ૧૮-૮-'૮૮

૫. બાપુ તથા ઘરનાં સર્વેને અમારા જ્યય નારાયણ.

બાપુ! તમને યાદ તો કરું દ્યું. પ્રભુ કસોટી બહુ કરે છે.

દુઃખ સાચે તો કાંઈ નથી, માનીએ તો ઘણું છે. સંસાર જ દુઃખનું કારણ છે. એમાં છીએ એટલે નાની મોટી લહેર આવે; અથડાય એટલે અસર થાય. પણ સમુદ્રમાં સીધા નથી, બેઠક ગુરુરૂપી નાવમાં છે એટલે સુખ-દુઃખ આવતાં ભાંગી નથી પડતું. તે સમયે લાગે છે કે આમ કેમ થયું, પણ પછી તો કર્મનાં બંધન તો ભોગવે જ ધૂટકો. જે થાય તે પ્રભુ સારા માટે જ કરે છે. કંઈ ને કંઈ ચાલ્યા જ કરે. ગુરુરૂપી નાવ છે અને પ્રભુની ભક્તિનાં ઉલેસાં છે એટલે ડિનારે જરૂર પહોંચી જઈશું. પણ પુરુષાર્થ કરવો જ પડે, બેસી રહીએ તો ન ચાલે. ગુરુરૂપી નાવમાં જે કપ્તાન છે એની સૂચના મુજબ ધર્મના માર્ગ ચાલતાં ડિનારે પહોંચીશું. પણ સમુદ્રની અંદરના તોફાનની માફક પોતાની અંદર જે વૃત્તિઓ છે તેની સામે યુદ્ધ આપીને સલામત રૂપે પહોંચાય. બાપુ! પરિસ્થિતિથી ભાગીએ તો શાંતિ ના મળે, સામનો કરે જ ધૂટકો. અત્યારે ઘડી બધી એવી પરિસ્થિતિઓ છે. પ્રભુ એનો સામનો કરવાનું બળ આપે. હસીને સામનો કરીએ. સંસારમાં રહેતાં રહેતાં મન પ્રભુમાં જ રહે.

બાપુ! આપણા સૌં નારાયણ - પરિવારને અમારા સૌંના જ્યયનારાયણ કહેજો.

આપના આશીર્વાદ રહે. મનમાં જે હતું તમને લખી દીધું. પણ એક વાત છે - પરિસ્થિતિથી હાર નથી માનવાની. પ્રભુનો એ પણ પ્રસાદ છે.

બાપુ, તમારો સાથ સતત રહે એ પ્રાર્થના છે.

લિ. વિભૂતિના ભાવભર્યા હરિઓમ્ - જ્યનારાયજ્ઞ

ચુસ્ટન

૫. પૂ. ગુરુદેવ શ્રી યોગનિકુળ મહારાજની સેવામાં.

ગુરુપૂર્ણિમાના દિવસે આપના ચરણોમાં કોટિ નમસ્કાર. તારીખ ચોથી ઓગસ્ટના રોજ આપની પાવન નિશ્ચામાં ન્યુજર્સીમાં ગુરુપૂર્ણિમાનો મહોત્સવ ઉજવવાનો છે તેની આમંત્રણપત્રિકા મળી છે. મારે ચોથી તારીખના રોજ અમેરિકાથી ભારત પાછા જીવાનું થયું છે તેથી ત્યાં ગુરુપૂર્ણિમાના કાર્યક્રમમાં આવી શકાય તેમ નથી.

અમદાવાદ, ડાકોર અને પલિયડમાં આપના સત્સંગ-સ્વાધ્યાયનો ઘણો લાભ મને અને મારાં માતુશ્રી કુસુમબહેનને મળ્યો છે. તે બદલ અમો આપનાં ઘણાં ઝાણી છીએ. આપની વાણી ખૂબ સરળ અને હદ્ય સોંસરવી ઊતરી જાય છે. વેદ-ઉપનિષદોના ગઠન વિષયો આપ આસાનીથી સમજાવો છો, અને એ પણ રોજિંદા જીવનનાં ઉદાહરણો આપીને - તે બાબત અદ્ભુત છે. ગાયત્રી-મારુતિ યજ્ઞ તો ગજબ છે! આવો પ્રયત્ન બીજી કોઈએ કર્યો હોય તેવું સાંભળ્યું નથી. એક વાર મેં તે યજ્ઞમાં હાજરી આપી હતી. તેનો રણકાર -

કૌનસો સંકટ મોર ગરીબકો, જો તુમસો નહીં જત હૈ ટારો;

બેગી હરો હનુમાન મહાપ્રભુ, જો કણ્ણ સંકટ હોય હમારો.

અને “ॐ ભૂર્ભૂવः સ્વः ॐ” હજુ સંભળાયા કરે છે.

આપશ્રીએ અમેરિકા આવીને અહીંના મુકુલુઓ ઉપર મોટો ઉપકાર કર્યો છે. અહીંના ભौતિકવાદી વાતાવરણમાં આપની હાજરીથી ખૂબ જગૃતિ આવે છે તે નિઃસંદેહ છે. પરમ કૃપાળુ પરમાત્મા આપને દીર્ઘાયુ અને સારું સ્વાસ્થ્ય અને શક્તિ આપે, જેથી અમને બધાને આપની વાણીનો લાભ કાયમ મળ્યા કરે તેવી પ્રાર્થના કરું દ્યું.

કરીથી આપના ચરણકર્મણોમાં કોટિ નમસ્કાર કરી વિરમું દ્યું.

લિ. મુકેશ/અમિતા તથા ઉર્મિલા, જૈમિનના પ્રણામ

પ્રાતઃસ્મરણીય આદરણીય, પરમ પૂજય ગુરુજી તથા
ઓમ્પરિવારના વહાલાં સ્વાધ્યાયી ભાઈ-બહેનો.

સાદર પ્રણામ.

પરમ આદરણીય ગુરુદેવના આશીર્વાદ અને અમીદાદિથી અમે
પરિવારમાં સૌ કુશળ છીએ. પૂજય ગુરુદેવના નિરામય સ્વાસ્થ્ય અને દીર્ઘયુષ્ય
માટે પરમ કૃપાળુ ઓમ્પ પરમાત્માને પ્રાર્થના કરીએ છીએ. તેઓશ્રીએ
ઓમ્પરિવારને સમાજસેવા સાથે પ્રભુભક્તિનો જે રાહ ચીધ્યો છે તે પ્રમાણે
વર્તવામાં અમે આનંદ અને ગૌરવ અનુભવીએ છીએ. પૂજય ગુરુદેવની
અમૃતવાણી સામાન્ય જનને સમજવામાં સરળ અને હદ્યદ્રાવક હોવાથી ખૂબ
જ લોકપ્રિય છે.

“ગુરુપૂર્ણિમા”નો પવિત્ર તહેવાર નજીક આવી રહ્યો છે ત્યારે
ઓમ્પરિવારનાં સૌ સ્વાધ્યાયી ભાઈ-બહેનો પૂજય ગુરુદેવ ઉપસ્થિત નથી
છતા તેમના આશીર્વાદ તો સૌ ભાઈ-બહેનોને અવશ્ય મળી રહેશે તેવી અમને
સંપૂર્ણ શ્રદ્ધા અને વિશ્વાસ છે. આ પ્રસંગે ‘ગુરુપાદુક’નું સાચા હદ્યથી પૂજન
કરીશું અને તેઓશ્રીના નિરામય સ્વાસ્થ્ય તથા દીર્ઘયુષ્ય માટે પરમ કૃપાળુ
ઓમ્પરમાત્માને પ્રાર્થના કરીશું. તેઓશ્રી પરિવારના આધ્યાત્મિક વડા હોવા
છતાં પરિવારના નાના-મોટા સૌની સાથે એવા તો મળી ગયા છે કે સૌના
હદ્યમાં સ્વજન તરીકેનું સ્થાન મેળવી નિઃસ્વાર્થભાવે આશીર્વાદની સરવાણી
વહેવરાવી રહ્યા છે. આજે તેઓશ્રી ભારતમાં નથી છતાં પણ જીણો કે સૂક્ષ્મ
રીતે આપણી સાથે જ રહી આપણને પરોક્ષ રીતે જ્ઞાનામૃતનું પાન કરાવી રહ્યા
હોય તેવો અહેસાસ કરાવે છે. ધન્ય છે ઓમ્પરિવારનાં સ્વાધ્યાયી ભાઈ-
બહેનોને કે જેમને આવા પરોપકારી, નિઃસ્વાર્થ અને કરુણામય મૂર્તિ સમાન
‘ગુરુદેવ’ મળ્યા હોય!

પૂજય ગુરુદેવે પોતાનું કાર્યક્રમ સીમિત નહીં રાખતાં ભારત બહાર
અન્ય દેશોમાં વસતા લોકોને ‘બહુજનહિતાય’ પોતાનાં જ્ઞાન, અનુભવ અને
અમૃતવાણીનો લાભ આપવા ઉદાર દાખી છે અને આટલી જૈફ ઉમરે પણ
યુવાનોને શરમાવે તેવી સ્હૂર્તિથી ચાત-દિવસ આધ્યાત્મિક પ્રવૃત્તિઓમાં મળ
રહે છે.

પૂજય ગુરુદેવના આશીર્વાદ અને અમીરપર્ણ સર્વ સ્વાધ્યાયી ભાઈ-બહેનો
ઉપર સદાય સતત વરસતાં જ રહો એવી પ્રાર્થના સાથે તેઓશ્રીના
ચરણકુમળમાં અમારા સૌના સાધાંગ દંડવતુ પ્રણામ.

આપના ગુણાનુરાગી, ભાનુભાઈ પંચોલી, જ્યંતિભાઈ પંડ્યા,
બિપિન પંચોલી, જનક પંચોલી અને સમસ્ત પરિવાર

✽   ✽   ✽

અમદાવાદ. તા. ૧૭-૧-'૮૮

પરમપૂજય યોગભિકુઞ્ચ,

આપના ચરણારવિંદે સાધાંગ દંડવતુ પ્રણામ. આપે ભાવપૂર્ણ મોકલેલાં
પુસ્તકો મળ્યાં. ખૂબ સરસ રીતે યોગ-ધ્યાન અંગે દાખલા-દલીલો સાથે
સમજાવ્યું છે. “મંત્રવિજ્ઞાન અને ધ્યાન” પુસ્તિકા બહુ જ ઉપયોગી માર્ગદર્શક
છે. “શાંતા”, “મુક્તા” આદિ બધાં જ પુસ્તકો સારાં છે. મારા શિક્ષકો પણ
વાંચવા લાગ્યા છે, જેમને આ માર્ગમાં રસ છે તેવા.

આપનું જીવન-કવન યોગીનું જ છે. આશ્રમો અંગેની આપની વાત
સાચી છે. જેમણે આશ્રમ ઊભો કર્યો તે ન હોય અને તેમને તેમની રીતે
સાચવનાર ન હોય તો પ્રજ્ઞાન પૈસા, પ્રેમ, ભાવ વગેરે બહુ જ એવે જીય છે.
આપે આશ્રમ નથી બાંધ્યો તે સારું છે. જેમને જીવનવાની જિજ્ઞાસા છે તે
આપની જ પાસે આવશે.

વધુ લખતી નથી. આપે ભાવપૂર્ણ મોકલેલી પ્રસાદી પર્યાપ્ત છે.
પરમાત્મા તમારા આશીર્વાદ અમારા જેવા પર ઉતારે અને કાર્ય-ધ્યાન વગેરે
કરાવે તો તેથી ઉત્તમ બીજું શું હોય?

કુરસદે મળી જઈશ. આભાર.

જ્યમનના જ્ય મહાદેવ

✽   ✽   ✽

શ્રી રશ્મિકાંત ભક્તના પત્રનો પ્રેરણાદાયી અંશ

...યોગની સાધના થકી ઈશ્વરનો સાક્ષાત્કાર કર્યા બાદ (કંઈ જ કરવાનું
ના હોવા છતાં) ઈશ્વરની જ પ્રેરણાથી જનસમાજ સારા અને સાચા

આધ્યાત્મિક માર્ગ જાય તથા ઈશ્વર તરફની સાચી સમજણવાળી ભક્તિ વધે તેવા તેમના (પ.પુ. ગુરુદેવ શ્રી યોગબિલ્કુંજના) દિવ્ય પ્રયત્નો છે. આમ તેઓશ્રી અલિપ્ત છતાં ઓમ્ભૂપરિવારને માધ્યમ બનાવીને પુસ્તકો, પ્રવચનો, કેસેટ્સ, શિબિરો તથા પ્રસંગોની ઉજવણીઓ વગેરે દ્વારા; શિષ્યો, ભક્તજનો, તેમના પરિવારો તથા સમગ્ર જનસમાજમાં ધર્મપ્રેમીઓનું શારીરિક, માનસિક, નૈતિક, આર્થિક અને આધ્યાત્મિક ઉત્થાન થાય તેવા પ્રયત્નો (નાદુરસ્ત તથિયત હોવા છતાં) કરતા રહે છે. કોઈ પણ યુનિવર્સિટીના વાઈસ-ચાન્સેલર, અનેક કોલેજેના આચાર્યો, પ્રોફેસર્સ વગેરે ભેગા મળીને પણ ના કરી શકે કે ના સમજ શકે તેવું ગહન (ગૂઢ) સંસ્કાર તથા ચારિત્ય-ઘડતરનું પાયાનું કામ તેઓ વર્ષોથી શાંતિપૂર્વક અને મક્કમતાથી કરી રહ્યા છે. આ વાતની સાચી સમજ તથા કિંમત કોઈ બીજા સંત જ સમજ શકે છે એવું આ બાળક નાખ્યાન માને છે. છેલ્લાં દસથી બાર વર્ષમાં મને એમની પાસેથી ઘણું જાણવાનું-શીખવાનું મળ્યું છે. તેમણે હંમેશા મારા પર દિવ્ય પ્રેમની વર્ષા કરી છે જે બદલ હું હંમેશા તેમનો જ્ઞાણી રહીશ. મારી પરમ કૂપાળુ પરમાત્માને પ્રાર્થના છે કે પૂજ્ય યોગબિલ્કુંજ સારા સ્વાસ્થ્ય સાથે આપણા સર્વ ઉપર આવનારાં અનેક વર્ષો સુધી તેમના આશીર્વાદ, માર્ગદર્શન તથા પ્રેમની વર્ષા કરતા રહે.

એ જ, રશ્મિકાંત ભણના પ્રણામ
(યોગદા સત્તસંગ સોસાયટી ઓફ ઈન્ડિયાના ભક્ત)

તસ્ય વાચક: પ્રણવ:

ઈશ્વરનું નામ ઓમ् = અં છે

પૂ. શ્રી યોગબિલ્કુંજના સાંનિધ્યમાં અને પ્રેરણાથી
“શ્રી ગાયત્રી અનુષ્ઠાન સાધના શિબિર”, મુ. પલિયડ
(તા. ૨૨-૧૨-૧૯૭૮ થી તા. ૩૧-૧૨-૧૯૭૮)

જાપકનાં અને મુલાકાતીઓનાં

- મંત્ર્ય, - અનુભવ, - ભલામણ

વાડાસિનોર

ભગવાને ગીતામાં કહું છે કે ‘યજ્ઞાનાં જપયજ્ઞોસ્મિ’. તેની અગત્ય ઘણી છે. મનને કાબૂમાં રાખવામાં અને માનવને ઉન્નત માર્ગ વાળવામાં આવા પ્રયોગોનો મોટો હિસ્સો છે. જપયજ્ઞની સાથે દીન અને દર્દીને પણ કંઈક મદદ મળે તેવું કંઈ સાથે રખાયું તો વધુ ઉત્તમ. કારણકે “વસે જ્યાં દર્દી હુઃબિયારાં નિહાળો ત્યાં ચરણ મારાં” એવું ગીતામાં પણ કહું છે. દરેક જ્યાં કંઈક જનકલ્યાણનું પ્રત લઈને જ્યાં તો આવા યજ્ઞ ઘણા જ સફળ થાય. બધામાં પોતાને જોતો.

વૈદ હરિલાલ ગોરધનદાસ પાઠક

અમદાવાદ. તા. ૨૫-૧૨-'૭૮

ગાયત્રી અનુજ્ઞાન સાધના શિબિરનું આયોજન ઘણું જ સુંદર, વ્યવસ્થિત અને સંપૂર્ણ હતું. પલિયડ ગામથી આટલે દૂર આવું બબ્ય આયોજન કરેલું તે ખરેખર કઠિન હતું. પણ વ્યવસ્થાપકો તથા ગુરુજ્ઞની કૃપાથી આ કામ ઘણું જ સરળ થયું અને દીપી ઊઠ્યું. સાધકો પણ ઘણા જ ઉમેગથી ભાગ લે છે અને અહીં આખો દિવસ સત્સંગ તથા પ્રભુસાધનામાં ગુજર્યો. ગુરુજ્ઞને વંદન તથા વ્યવસ્થાપકોએ સુંદર આયોજન કર્યું તે બદલ આભાર.

એ જ લિ. ભાડ ચેતન બી.

અમદાવાદ

ગાયત્રી સાધના જ્ઞાપ રૂપે એ નિત્યકમ કરતા આવ્યા છીએ પરંતુ ઘરની ચાર દીવાલોમાં એ સીમિત હતું. પરંતુ ઘાસની પર્ણકુટીરમાં એ સાધનાનો લહાવો અનન્ય હતો. આ મારે માટે પ્રથમ પ્રસંગ હતો. પરંતુ એ ધાર્મિક સંસ્કારના ઘડતરનો પાયો હતો. ગુરુજ્ઞના આશીર્વાદ અને સાથીઓની પ્રેરણાથી મને ખૂબ આનંદ આવ્યો.

એ જ લિ. હેમતના ઊં ગુરુ

ગોવિદપુરા

પરમ કૃપાળુ સ્વર્પમાં બ્રહ્મસ્વરૂપ પરમાત્મા સમાન ગુરુજી, ગુરુજની છાયારૂપી સોમાભાઈ. આ શિબિરથી બધા જ શિબિરાર્થી ભાઈઓએ આત્મારૂપી પરમાત્માને પરમાત્મા સ્વરૂપ બનાવવા માટે ગુરુજના મુખેથી ગંગા-સ્વરૂપ નીકળતી અમૃતવાણીને જીવનમાં ઉતારવી જોઈએ. અને આ શિબિરથી મને સમજાયું કે મારા જીવનમાં આત્મારૂપી ચેતન પ્રગટાવવા માટે નિયમોની નિયમિત જરૂર છે. ગુરુજના સાંનિધ્યમાં રહી ગુરુજના પડતા બોલ જીલી ડો. સોમાભાઈએ આ શિબિરનું આયોજન કર્યું તે બદલ તેમને આવાં કાર્યોમાં ગુરુજના આશીર્વાદ ખૂબ ખૂબ મળે અને તેઓ પણ સદાય આવાં કાર્યોમાં ખૂબ આગળ રહે તેવું હું પરમાત્મા પાસે ઈચ્છું દ્યું.

દામોદરભાઈ અંબારામ

Ahmedabad

નિર્વિકલ્પ મુક્તિધામ

ભક્તિ સાથે સ્વર્ગાય આનંદ અને માનસિક શાંતિ આપે એવી આ એક આદર્શ શિબિર છે.

We can not imagine the heaven on the earth but "Nirvikalp Mukti-Dham" is nothing but heaven and it is more than heaven.

N. C. Vyas

તા. ૨૬-૧૨-'૭૮

"નિર્વિકલ્પ મુક્તિધામ" આવું સ્વર્ગાય અને આનંદદાયી ધામ. પરમકૃપાળુ પરમાત્મા ગુરુજી દ્વારા આયોજિત વિશે, હું લખનાર કોણ?

પરંતુ મેં વાંચેલા અને સાંભળેલા પૌરાણિક બ્રહ્માર્થીઓ વિશેની અને તેમોના આશ્રમ વિશેની વાતો આજે મને પ્રત્યક્ષ મારા પરમાત્મા ગુરુજના સાંનિધ્યમાં જોવા અને માણવવા મળી. જ્યનારાયણ. ઊં ગુરુ ઊં. જ્યનારાયણ.

એ જ આપનો એક શિબિરાર્થી, સનત ન. ભહ (૫૨)

તા. ૨૭-૧૨-'૭૮

“આપણાં શાસ્નો અને પુરાણોમાં આપણે ઘણે જ ઠેકાણે વાંચેલું છે કે આપણા ઋષિમુનિઓ પર્ષ્ણકુટીરમાં અને આશ્રમોમાં રહીને જ પ્રભુનું સ્મરણ કરતા હતા.”

આ ઉક્તિ ખરેખર “નિર્વિકલ્પ મુક્તિધામ”માં આવીને રહેવાથી સાર્થક થયેલી લાગે છે. અને આ રીતે જનતાથી દૂર રહેવાથી જ માનસિક શાંતિ તથા એકાંત અને એકધ્યાનથી પ્રભુસ્મરણમાં મન લાગેલું રહે છે. સાથે સાથે પુ. ગુરુજીની અમૃતવાક્ષીનો પણ જે લાભ મળે છે તે સોનામાં સુગંધનું કામ કરે છે.

જ્ય નારાયણ.

એ જ આપનો શિબિરાર્થી, પટેલ ઉર્ધ્વકુમાર તે.

⊕ ⊕ ⊕

અમદાવાદ. તા. ૨૭-૧૨-'૭૮

ગાયત્રી અનુષ્ઠાન સાધના શિબિરનું આયોજન પરમ પૂજય “યોગભિકુ” મુગટરામભાઈ મહારાજશ્રીની પ્રેરણાથી ડોક્ટર સાહેબ શ્રી સોમાભાઈએ કરીને ગુજરાતનું જ નહિ પરંતુ કદાચ સમસ્ત ભારતવર્ષનું એક અસાધારણ અદ્વિતીય કાર્ય કર્યું છે એમ કહેવામાં કશીય અતિશયોક્તિ ન ગણાય.

આ નવ દિવસો સુધી પ્રાચીનકાળના ઋષિ-મુનિઓની પર્ષ્ણકુટીર અહીં યોજવામાં આવી હતી. આમાં આ લખનારે પણ છ દિવસ સુધી સાધના કરી છે એટલે સ્વભાવથી એમ કહું છે કે હરદમ નિરવ સંપૂર્ણ શાંતિ આવી હતી.

અને દરેક સાધકને સ્વતંત્ર રીતે સાધના કરવાની પોતાની જ અલાયદી કુટીર મળેલી એ એક વિશિષ્ટતા હતી.

આશા રાખીએ કરીને આવા તપસ્વીની પ્રેરણા હેઠળ બીજી શિબિરો પણ યોજાય અને ગુજરાતભરના સાધકો આમાં ભાગ લે. આવાં કાર્યને મારી અંતરની શુભેચ્છાઓ પાઠવતાં અતિ હર્ષ થાય છે.

લિ. જટુભાઈ રાવળ (બાળપ્રેમી)

માનદ નિયામક જ્યાહિદ બા. વિ. રાયપુર, અમદાવાદ.

⊕ ⊕ ⊕

તા. ૨૭-૧૨-'૭૮

પ્રાતઃસ્મરણીય પૂજયપાદ બ્રહ્મર્ષિ ગુરુદેવ શ્રી યોગબિલ્કુળના સાંનિધ્યમાં
ગાયત્રી અનુષ્ઠાન શિબિર ડૉ. સોમાભાઈને નિમિત્ત બનાવીને પરમ કલ્યાણનું
કાર્ય કરાવી આવતા ઈતિહાસ તથા એક નવો જ અભિગમ અને આદર્શ મૂક્યો
છે. મારા ગુરુદેવ ખરે જ અંગ ગુરુ છે. અનુભૂતિ એ જ છે. ડૉ. સોમાભાઈ
આટલી નાની વયે આવા સત્કાર્યે વળીને આદર્શો સાથે રાખીને સેવા અને
સાધનાના પ્રતીક બનીને કોઈ અગમ્ય પ્રદેશના પ્રવાસી બનવા માટેનો માર્ગ
નહિ નિર્દેશ કરતા હોય!

તેમનાં કુટુંબીજનો આ કુલદીપકની જ્વોત જળહળતી રાખશે એમાં
શંકા નથી. તેમનાં માબાપ, આવા આધ્યાત્મિક ક્ષેત્રે વીરનરની બેટ આપવા
બદલ તેઓ ધન્યભાગ્ય અને ધન્યવાદનાં અધિકારી બને છે. આ બધું જ
ગુરુકૃપાથી.

લિ. ગાયત્રી અનુષ્ઠાન સાધના શિબિરાર્થી
વિનુભાઈ એમ. શાહના અંગ નારાયણ

ଓ ઓ ઓ

ॐ

ॐ બોલાવે છે.

ॐ પ્રેરણા કરે છે.

ॐ દર્શન કરે છે.

કૃપા વરસાવો એવી મા, જેમ મેઘ વરસે અનરાધાર ધરા;

પ્રહુલિદત થાયે વિશ તારું, બ્રહ્માંડ કરે કલ્યોલ સદા।

ॐ

સાધુરામ એલ. પટેલ, એન્જિનિઅર

ଓ ઓ ઓ

અમદાવાદ. તા. ૨૭-૧૨-'૭૮

ॐ ગુરુ ॐ

પરમ પૂજય પરમાત્માએ પૂજયશ્રી યોગબિલ્કુળ દ્વારા જન-સમુદ્ધાયને
સ્વર્ગનો ટૂંકો રસ્તો બતાવતો સીધો સાદો માર્ગ બતાવવા માટે નિમિત્ત બનાવ્યા

તે ખરેખર પરમાત્માની ખૂબ જ કૃપા છે અને જે સાધકો આમાં ભાગ લઈ શક્યા છે તે ખરેખર ઈશ્વરની ઘડી જ નજીક છે. તે બધા શિબિરાથી અને મારા અંતઃકરણપૂર્વક હું શુભેચ્છા પાઠવું છું. તથા પૂજય યોગબિશ્વાજને મારા કદમ્બથી હું વંદુ છું કે તે આવું સારું કાર્ય કરવા બધાને પ્રેરણા આપે છે. અને તે માટે શ્રી ડૉ. સોમાભાઈને પણ હું ખૂબ જ પ્રેમથી મારા અભિનંદન આપું છું.

કિરીટભાઈ બી. શાહ

✿   ✿   ✿

તા. ૨૭-૧૨-'૭૮

પરમ પૂજય યોગબિશ્વ કે જે આ પલિયડ ગામની અંદર આ યોગ શિબિર રચી ગામેગામથી ભાવિક સંતોને યોગ માટે જે પ્રેરણા આપી યોગનું જે સ્થાન ઊંચું લાવ્યા છે, અને આવી પ્રેરણા આખા જગતમાં ફેલાવે તેવું પરમાત્મા પાસે અમે માગીએ છીએ. આ કાર્યમાં નાની ઉમરના ડૉ. સોમાભાઈ પટેલ તથા કુટુંબીજનો તરફથી જે ઉત્સાહ દાખલ્યો છે તે બદલ તેમને અભિનંદન આપું છું.

શરીરભાઈ એસ. પટેલ

✿   ✿   ✿

ભાવનગર

પ્રાતઃસ્મરણીય પૂજયપાદ શ્રી યોગબિશ્વના સાંનિધ્યમાં યોજવામાં આવેલ શ્રી ગાયત્રી અનુષ્ઠાન સાધના શિબિરમાં જેમ ચાતક પક્ષી ફક્ત સ્વાતિ નક્ષત્રની બુંદને ગ્રહણ કરે છે, તે મુજબ ગુરુજીની અમૃતવાજી અને અલૌકિક શાન પ્રાપ્ત કરવાનાં તે 'પરા' વાજી દ્વારા મને ગુરુજી દ્વારા જ પ્રાપ્ત થયાં હોઈ તે જ મારું નિમિત્ત. આ અતિ મૂલ્યવાન અને ગુરુ રહસ્ય પ્રાપ્ત કરવાનો અવસ્થ્ય લ્ખાવો મળ્યો. મારું જીવન ધન્ય બની ગયું.

જેવી રીતે ગુરુ દાતાત્રેયને જેમાં સારા ગુણ રહેલા છે તેવા ૨૪ ગુરુ કરેલ, તે મુજબ જ મારી જિજ્ઞાસાવૃત્તિ બાળપણથી જ રહેલી હોઈ, મારા પૂર્વના સંસ્કાર અને અહોભાગ્ય કે આ અતિ દુર્લભ એવી જ્ઞાનગંગામાં પાવન થવાનું નિમિત્ત થયું.

ऋષિઓ જેમ પર્ણકુટી અને એકાંતમાં સાધના કરતા હતા તેની તુલના કરાવતું આ પવિત્ર કાર્ય તેનાથી જરાય ઉત્તરતું ન કહી શકાય. દરેક સાધકને અલાયદી કુટીર, વ્યવસ્થાપકો દ્વારા શુદ્ધ અને સાત્ત્વિક પ્રસાદ અને અન્ય દરેક સુવિધાઓ વગેરે ખૂબ જ પ્રશંસનીય કહેવાય. દરેક સમાન દાખિયે સમાન રહેણી, કરણી અને પ્રબંધકો સહિત જે સામાન્ય સાધકને મળે તે મુજબ જ 'એકતા' ભાવપૂર્વ રીતે આ "નિર્વિકલ્પ મુક્તિધામ" પલિયડમાં બેઝેડ, બેમિસાલ શિબિર! કદાચ ભારતીય વર્તમાન પ્રશાલીને માટે આ વાહન સમાન ગણાય. મારી અંતર્ભાવના અને પરમકૃપાળું પરમાત્માને નમ પ્રાર્થના છે કે આવી શાનશિબિરો ફરી યોજાય અને અમારા જેવા શાનપિપાસુને તેમાં લ્હાવો મળે. બલ્કે એ પણ ઈચ્છાએ કે જે શાનથી વંચિત છે તેને પણ ફરી લ્હાવો-અવસર મળે તો અહોભાગ્ય ગણાય. અસ્તુ.

સત્ય ગુરુદેવકી જ્ય

ધર્મગુરુદેવકી જ્ય

ભાવનગર યોગીશ્વર ધ્યાન કેન્દ્રના સદસ્ય દાસાનુદાસ આ ભૌતિક તન દ્વારા સર્વ ભક્તો, સંતો, સાધકોને જ્ય નારાયણ.

અરુણકુમાર ભાનુશંકર રાજગુરુ

✽   ✽   ✽

ॐ ગુરુ ॐ

જેસંગપુરા. ૩૦-૧૨-'૭૮

મને તો લાગે છે કે જીણે અસ્થમેધ પણ કર્યો.

પરમ પૂજય પરમાત્મા સ્વરૂપ શ્રી યોગભિકુણ (મુગટરામભાપુ)ની પવિત્ર પ્રેરણાથી પૂજયશ્રી સોમાભાઈ ડોકટરે જે આ શિબિરનું આયોજન કર્યું તે ખૂબ જ ભીખ પ્રયાસ કર્યો છે.

ગાયત્રી સાધના શિબિરમાં ભાગ લેનાર સાધકો પણ આવા પવિત્ર કાર્યમાં જોડાઈ શક્યા તે ઉપરથી કહી શકાય કે તેઓ પણ ખરા ખંતથી પરમાત્માનાં દર્શન માટે આતુર છે. ગાયત્રી અનુષ્ઠાનથી માણસ ખરેખર માનવ બની જાય છે. તેના વિચાર, રહેણીકહેણી, અરે! માણસના શરીરના રંગનો પણ ફર પડી જાય છે.

પરમ પૂજયશ્રી સોમાભાઈ ડોક્ટરે જે આ મહાન સદ્ગાર્ય ઉપાડી અમને એનો લાભ આપ્યો, જે અમારા ઉપર ઉપકાર કર્યો તે હું શબ્દોમાં વર્ણવી શકું તેમ નથી. આંજીવન પૂ. શ્રી સોમાભાઈનો ઝણ્ણી રહીશ, ઝણ્ણ ચુકવી શકું તેમ નથી. પરમાત્મા એમને આત્મબળ પ્રેરે.

બસ એ જ પૂ. શ્રી સોમાભાઈએ જે લાભ આપ્યો તે બદલ આભાર, તેમનો ઉપકાર, ઝણ્ણી છું.

શ્રી સત્ય ગુરુદેવકી જ્ય

સત્ય ગુરુદેવકી જ્ય ધર્મ ગુરુદેવકી જ્ય

લિ. ભીખાભાઈ અચ. ના વંદન

⊕ ⊕ ⊕

અમદાવાદ. તા. ૩૦-૧૨-'૭૮

પરમ પૂજય ગુરુજી શ્રી યોગબિલ્ખુજીના સાંનિધ્યમાં યોજાએલ શ્રી ગાયત્રી અનુષ્ઠાન સાધના શિબિરમાં શિબિરાર્થી ભાઈઓ અને અન્ય સાધકો તથા ડૉ. સોમાભાઈ અને તેમના કુંભીજનોને લાભ લાભ ધર્યવાદ ઘટે છે અને શ્રી ગાયત્રીના લાભ લાભ આશીર્વાદ મળે તેવી પ્રભુને મારા તરફથી પ્રાર્થના કરું છું.

વધારામાં જળાવવાનું કે આ શિબિરમાં ભાગ લઈ મને ધક્કો જ આનંદ થયો છે અને આત્મામાં શાંતિ પ્રવર્તે છે. તેવી રીતે બીજા બધા જ સાધકોને અતિ આનંદ થાય અને તેમના આત્માને ખૂબ જ શાંતિ મળે તેવી પ્રાર્થના.

ડૉ. સોમાભાઈ તથા ગુરુજી યોગબિલ્ખુજીને મારા લાભ લાભ પ્રશ્નામ.

એ જ લિ. આપના રમણના પ્રશ્નામ

સત્ય ગુરુદેવકી જ્ય ધર્મ ગુરુદેવકી જ્ય

⊕ ⊕ ⊕

તા. ૩૧-૧૨-'૭૮

ॐ ગુરુભ્યો નમ:

પરમ કૃપાળુ પરમેશ્વર ઉં ગુરુ નારાયણની કૃપાથી પરમ પૂજય

પ્રાતઃસ્મરણીય ગુરુદેવ શ્રી યોગબિલુણની પ્રેરણાથી જે ગાયત્રી અનુષ્ઠાન સાધના શિબિરનું આયોજન ડોક્ટર સાહેબ શ્રી સોમાભાઈના નિમિત્તે થયું છે તે ખરેખર અવર્ષાનીય છે.

શિબિર જોતાં શ્રી કૃષ્ણાભગવાન અને સાંદીપનિ ઋષિનો કાળ યાદ આવે છે. મને તો લાગે છે કે જાણે ગુરુદેવના શરણે આવી યોગાભ્યાસ ગામથી દૂર જંગલમાં ઝૂપડી બાંધી કરી રહ્યા છીએ. અને બધી ઝૂપડીઓ જોતાં દાપર અને તેતા યુગની ઋષિકુળની યાદ આપે છે. ગુરુદેવની મૂર્તિ જોતાં તે વખતના બ્રહ્મર્થિઓની યાદ આવે છે. આવા અલોકિક વાતાવરણમાં અમે જે અનુષ્ઠાનમાં ભાગ લેવા ભાગ્યશાળી થયા છીએ તે બદલ અમારી જીતને કૃત્યકૃત્ય માનીએ છીએ અને ધન્યતા અનુભવીએ છીએ.

મારી ચાલીસ વર્ષની ઉંમરમાં ઘણી શિબિરોમાં હાજરી આપી, પરંતુ આવી કિયાત્મક અને આખો દિવસ ધાર્મિક કાર્યક્રમોથી ભરપૂર આવી શિબિર હજુ સુધી જોઈ નથી.

વળી તેમાં જે વ્યવસ્થા માટે ડોક્ટર શ્રી સોમાભાઈ તથા તેમના કુદુંબીજનોએ ખડે પગે સેવા કરી છે તે ખરેખર અદ્ભુત છે. હું પ્રાર્થના કરું છું કે પરમેશ્વર તેમને વારંવાર આવા કાર્યક્રમો યોજવાની સદ્ભુદ્ધિ આપે. અને પરમ પૂજ્ય ગુરુદેવ માટે તો નાના મુખે વધુ શું લખી શકું? બસ તેમના ચરણકમળમાં મારા કોટિ પ્રક્ષામ સ્વીકારવા પ્રાર્થના કરું છું.

એ જ લિ. આપના જગદીશના વંદન
સત્ય ગુરુદેવકી જ્ય ધર્મ ગુરુદેવકી જ્ય

ॐ શાન્તિ: શાન્તિ: શાન્તિ:

✽   ✽   ✽

॥ ઊં ॥

તત્ય વાચક: પ્રક્ષાવ:

પરમ કૃપાળુ ધર્મપ્રેમી સ્વધર્મી બ્રહ્મસ્વરૂપ પરમાત્મા સમાન ગુરુજી. ગુરુજની છાપારૂપી ડૉ. સોમાભાઈએ પરમાત્માની પરમ કૃપાથી અને ગુરુજની કૃપાથી આ ગાયત્રી શિબિર અનેક આત્માઓના કલ્યાણ માટે

ભગીરથ પ્રયત્ન કરીને યોજુ છે. આ કળિયુગની અંદર વિલીન થતા ધર્મરૂપી દીપને તેમણે આ સત્કાર્યરૂપી તેલ આપી સચેત કર્યો છે અને ગુરુજીની જ્ઞાનરૂપી અમર વાળીથી બધા જ શિબિરાર્થી ભાઈઓને આત્માની સાચી ઓળખાણ થઈ છે. આ શિબિરે પ્રાચીન આર્ય સંસ્કૃતિના ઋષિમુનિઓના જીવનની જાંખી કરાવી છે. મારી પ્રભુ પ્રત્યે એવી પ્રાર્થના છે કે ડૉ. સોમાભાઈને આવાં શુલ્ભ કાર્ય કરવાની પ્રેરણા આપે. અને ડૉ. સોમાભાઈએ અનેક કષ્ટ વેઠી અને તેમનાં કુટુંબીજનોએ પણ સારો સહકાર આપ્યો અને શિબિરમાં ખૂબ સારું કામ કર્યું છે તે માટે ખૂબ જ ધન્યવાદ.

લિ. લક્ષ્મણ આત્મારામ તથા માધ્યાભાઈ શિવાભાઈ (ખંડેરાવપુરા)

✽   ✽   ✽

સાંનંદ

॥ અં ॥

તસ્� વાચક: પ્રશ્નાવ:

પરમ કૃપાળુ ધર્મપ્રેમી સ્વધર્મી બ્રહ્મસ્વરૂપ પરમાત્મા સમાન ગુરુજી. ગુરુજીની છાયારૂપી ડૉ. સોમાભાઈ, પરમાત્માની પરમ કૃપાથી અને ગુરુજીની કૃપાથી આ સત્યરૂપરૂપી જપયજ્ઞ કરાવી રહ્યા છે તે બદલ અમો ખૂબ ખૂબ પ્રેમ પરાવી રહ્યા છીએ અને તેમાં સર્વ શિબિરાર્થીઓએ જ્ઞાનરૂપી અમૃત નવ દિવસ પીધું, છતાં હજુ તૃપ્તિ થઈ નથી. તો આવા પ્રસંગો ડૉ. સોમાભાઈના હાથે પ્રભુ વારંવાર કરાવે તેવી પ્રાર્થના અમે સર્વ શિબિરના ભાઈઓ કરીએ છીએ અને ગુરુજી અમોને વારંવાર જ્ઞાનરૂપી અમૃત પાયા કરે એવી અમારી વિનંતી છે.

એ જ લિ. પટેલ પરખોત્તમભાઈ લવજીભાઈ, પા. બબાભાઈ જેઠાભાઈ

✽   ✽   ✽

પરમ કૃપાળુ પરમાત્મા સમાન “યોગભિસુ”ના સાંનિધ્યમાં ૧૦ દિવસ રહેવા મળ્યું તે જ્ઞાને એવું લાગ્યું કે મારે દિવાળી થઈ. આ જ હરિમુખ જીવાની, સાંભળવાની જિંદગીના ૧૦ દિવસ ઘણી ધન્યતા અનુભવું છું. પૂ. બાપુની કૃપાથી મારે ધેર બાબો આવ્યો, એ જ પૂ. બાપુના આશીર્વાદ બતાવે છે અને પૂ. બાપુ મને તેમના શરણમાં આશરો આપે અને આવી

શિબિરોમાં બોલાવે તેવી પ્રાર્થના કરું છું. અને ડૉ. સોમાભાઈનો હું ખૂબ જ ઝાંખી હું કે જેમણે આવી શિબિર ગોઠવીને પૂ. બાપુ સાથે મારું મિલન કરાવી આપ્યું. અને મારી જીવનનૈયા તરાવવાની શક્તિ આપે તેવી પ્રાર્થના કરું છું.

એ જ લિ. અરૂણ બી. શેલતના જ્યનારાયણ

(કલ્યાણપુરા) કરી

॥ ઓ ॥

પરમ કૃપાળુ ધર્મપ્રેમી પરમાત્મા અમારા ગુરુજીની છત્રછાયામાં ડૉ. સોમાભાઈએ ગુરુજીની કૃપાથી આ ગાયત્રી શિબિર કરી જેથી અનેક આત્માઓનાં કલ્યાણ થશે. કળિયુગની અંદર જપયજ્ઞ મહાન યજ્ઞ છે. અમોએ શિબિરનો લાભ થોડા દિવસ લીધો, પરંતુ અમારા નસીબમાં એટલો જ લાભ લેવાનો હશે. શિબિરની વ્યવસ્થા તથા ડોક્ટર સોમાભાઈના કુટુંબીઓ બધાયનો પ્રેમ ખૂબ યાદ આવે તેવો છે.

એ જ લિ. વીકલદાસ નાથાલાલ, ધનજીભાઈ વાલજીભાઈ પટેલ

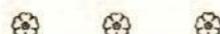
અમદાવાદ. તા. ૩૧-૧૨-'૭૮

॥ ઓ ગુરુ ॥

તસ્ય વાચક: પ્રશ્નાવ:

પરમ કૃપાળુ પરમાત્મા સમાન “શ્રી યોગબિલ્કુ”ના સાંનિધ્ય સમાન શ્રી ડૉ. સોમાભાઈએ આ એક જે વિરાટ કાર્ય હાથમાં લઈ અસંખ્ય આત્માઓનું કલ્યાણ કરવાનો જે કાર્યક્રમ હાથમાં લીધો તે એક અનેરો પ્રસંગ છે. આ પ્રસંગે એક એ વાત પણ સિદ્ધ થાય છે કે માણસ આ દુનિયામાં જે ધારે છે તે કરી શકે છે, તેનો અનુભવ મને આ પ્રસંગે થયેલ છે. માટે જો પુરુષની શ્રદ્ધા સાચી હોય અને આત્માનું સ્વરૂપ ઓળખાયું હોય તો એ સત્ય રીતે બહાર આવે છે અને દેવરૂપે બને છે.

લિ. આપનો વિશ્વાસુ રાવળ કિશોરચંદ્ર હરિલાલ

ॐ પરમાત્મા સ્વરૂપ યોગભિકુણ જેમાં ચંદ્ર સમાન શીતળતા અને સાગર જેવું ગંભીરપણું છે, તેઓએ નજી સત્યની જાંખી કરી લીધી છે. અનેક જીવોનું કલ્યાણ કરવું એ અમનું ધ્યેય રહેલું છે. ગુરુજીએ શિબિર દરમ્યાન ઘણાં ગુપ્ત રહસ્યોને વ્યવહારિક દાખાંતો આપીને તથા સાથે યોગને સમજાવી સાધકભાઈઓને સાચા રાહે, લક્ષ તરફ જવા પ્રેરણા આપી છે. ગાયત્રી અનુજ્ઞાનથી ઘણા સાધકભાઈઓનો આત્મા જળહળીને જાગ્યો છે. પટેલ સોમાભાઈએ ગુરુજીના વિચારોને સાકાર રૂપ આપી આ કાર્ય કર્યું છે. એ બતાવે છે કે તેઓ ગુરુમય છે. તેઓએ અમોને પ્રભુતામાં પગ મૂકવાની તક આપી છે એ બદલ હું ઘણો ઝાંખી છું. શિબિરમાં વ્યવસ્થા, સંચાલન ઘણું જ પદ્ધતિસરનું હતું. સાધક તરીકે મારો અનુભવ કે હું માનસિક જપમાં હતો એવામાં ગુરુજીની જાંખી થઈ. તેઓએ કહું કે સામે દૂર પ્રકાશ છે. મેં જોયું તો દૂર એક બલ્બ (ગોળો) પ્રકાશનો દેખાયો. એવામાં હું સચેત થઈ ગયો.

લિ. આપનો આજાંડિત, પટેલ બળદેવભાઈ પરખોત્તમ, ખંડેરાવપુરા

દીપાવા, સાંદ્રાંદ, અમદાવાદ.

પૂજનીય શ્રી સોમાભાઈ તથા આપનાં કુટુંબીજનો. ખૂબ જ ઊડા હંદ્યના ઉમળકા સાથે કહું છું કે પરમાત્માની કૂપાથી આપને જે આ મહા ગાયત્રી અનુજ્ઞાન કરવાની, જે અભિલાષા હતી અને જે આજે મા ગાયત્રીની કૂપાથી ખૂબ જ સુંદર રીતે અને આનંદથી પૂર્ણ થઈ છે, તે બદલ આપને હું મારા તરફથી ખૂબ જ હંદ્યપૂર્વક વંદન કરું છું તથા આવા કાર્યક્રમમાં આપને મા ગાયત્રી તથા પૂજય શ્રી ગુરુજી આપને તથા આપનાં કુટુંબીજનોને આશીર્વાદ આપે.

એ જ આપનો વિશાસુ, મહેન્દ્રસિંહ માધવસિંહ વાંદેલા

ॐ ગુરુ ઓ

અમદાવાદ

નવ દિવસની ગાયત્રી સાધના શિબિરમાં જરાપજી કંટાળા વગર પ્રેમ અને ઉત્સાહથી મંત્રજ્ઞપ થયા છે, તે તેની ખાસ મહાનતા છે. આ જોતાં ટાઈમ અને દિવસ ઓછા લાગે છે.

નવીનચંદ્ર કેશવલાલ વ્યાસ

અમદાવાદ. તા. ૩૧-૧૨-'૭૮

ॐ ગુરુ ઓ

શ્રી ગાયત્રી અનુષ્ઠાન સાધના શિબિરમાં છેલ્લા ચાર દિવસ ભાગ લેવાનું સદ્ગુર્ભાગ્ય પ્રાપ્ત થયું. અત્યંત આનંદપૂર્વક સમય પસાર થયો તેની બિલકુલ ખબર પડી નહિ. આ શિબિરની વિશિષ્ટતા એ છે કે ગાયત્રી અનુષ્ઠાનનું કાર્ય તો ચાલતું જ રહ્યું તે ઉપરાંત જ્ઞાનસત્ર પણ સાથે થયું. બાપુને ગાયત્રી મંત્રનો ભાવાર્થ, ગુરુમહિમા, કર્મના ફળ બાબત તથા પાતંજલ યોગસૂત્ર વિધયનાં ગૂઢ રહસ્યો સમજાવવાનો અલભ્ય લાભ આપ્યો તેથી હું ધન્ય ધન્ય થયો.

મગનલાલ મોહનલાલ પટેલ

✿ ✿ ✿

ॐ

શ્રી યોગબિલ્કુઝની છત્રધાયામાં પલિયડ મુકામે તા. ૨૨ થી ૩૧-૧૨-'૭૮ શ્રી મહાગાયત્રી અનુષ્ઠાન ખૂબ આનંદપૂર્વક થયું. તેમાં ઘણા ઘણા ઓમ્પરિવારના સમ્યોજે તથા જ્ઞાપકબંધુઓ એક નિષાપૂર્વક જે ભાગ લીધો અને સમયનો સદ્ગુર્યોગ કર્યો તે જોઈ ખૂબ ખૂબ આનંદ થાય છે. ડૉ. સોમાભાઈ તથા તેમનાં સર્વ પરમ સ્નેહીજનોએ પણ આ કાર્યમાં તન-મન અને ધન અપી આ કાર્યને સફળ બનાવ્યું છે તથા પૂજય બાપુ યોગબિલ્કુઝના આશીર્વાદ લીધા તે ખૂબ ખરેખર ધન્ય પ્રસંગ છે. ગાનારનું રક્ષણ કરે તેથી જ માતૃનું નામ ગાયત્રી છે. ડૉ. સોમાભાઈ તથા સર્વ કુટુંબીઓને મા ગાયત્રી સદાને માટે સહાય કરે એ જ અભ્યર્થના.

એક દર્શનાર્થી બ્રહ્મગારી

✿ ✿ ✿

ॐ ગુરુ ઓ

કડી. તા. ૩૧-૧૨-'૭૮

પરમ કૃપાળુ પરમાત્માની દ્યાથી આ શિબિર પૂર્ણ યોગબિલ્કુઝના સાંનિધ્યમાં ડૉ. સોમાભાઈની પૂણ્યભૂમિમાં યોજવામાં આવ્યો. તેમાં સર્વનું કલ્યાણ રહેલું છે. આ શિબિર મારી ઉમરમાં પ્રથમ વાર જોયો અને દશ દિવસ સાધનામાં ગયા તેની ખબર પણ પડી નહિ. ગાયત્રી જપનો મહાન લાભ

મેળવી હું કૃતાર્થ થાઉં છું. આવું ભગીરથ કાર્ય ઉપાડનાર ડૉ. સોમાભાઈ તથા તેમના કુઠુંબને પરમેશ્વર સુખી રાખે ને આવાં કાર્યો કર્યા કરે એ જ અભ્યર્થના.

પ્રેમજીભાઈ ગીરધરભાઈ બ્રહ્મભદ્ર

॥ ૩૦ ॥

પૂજ્ય સંત ઊં ગુરુ ઊં સત્ય ગુરુ ધર્મગુરુ સ્વરૂપ પરમાત્માની પરમ કૃપારૂપ શ્રી ગાયત્રી અનુષ્ઠાન સાધના શિબિર પલિયડ પૂજ્ય સત્યગુરુ દ્વારા તેઓશ્રીની પ્રેરણાર્થી જિજ્ઞાસુઓ અને અજ્ઞાની એવા જે વાડાબંધીના અંધકારમાં ફસાયેલાઓના કલ્યાણ માટે તા. ૨૨-૧૨-'૭૮ થી નવ દિવસ ૩૦-૧૨-'૭૮ સુધીની જપયજ્ઞ (ઉપાંસુ)ની રાજવામાં આવી. તા. ૩૧-૧૨-'૭૮ના રોજ આખુતિ સાથે યજ્ઞનું આયોજન કરવામાં આવ્યું.

અગાઉના સાત્ત્વિક યુગ (સત્યુગ, દ્વાપર, ત્રેતા)માં ઋષિમુનિઓ, ભ્રાષ્ટાણો બહુજ્ઞનહિતાર્થ, ધર્મપ્રચારાર્થ, ધર્મરક્ષાર્થ, વિશ્વકલ્યાણાર્થ આવા યજ્ઞનું આયોજન કરતા હતા.

એવા પ્રસંગો જે ધર્મશાસ્ત્રોમાં વાંચવામાં આવેલા તેવો પ્રસંગ, દશ્ય, વર્તમાનમાં ઉપરોક્ત આયોજનથી પ્રાપ્ત થયો.

ઋષિમુનિ-તપસ્વીઓની ભૂમિને, તેમની સાધના, જ્યુ-તપને પાદ કરી પવિત્ર ભૂમિને વર્તમાનના ભાવિક, ધર્મપ્રેમીઓ તીર્થધામ બનાવે છે, તે ભૂમિને પૂજે છે.

વર્તમાનમાં પલિયડ ગામ (જિલ્લો મહેસાણા)માં જે આ શિબિરનું કાર્ય થયું છે તે સત્યુગ-દ્વાપર-ત્રેતાના ઋષિમુનિ-મહાત્માઓ તપ-સાધના કરતા પણ ધંધું જ શ્રેષ્ઠ પ્રકારનું હતું કારણકે તે યુગોમાં સાત્ત્વિકતાના અંશ વિશેષ હતા અને સાધના કરનાર ઋષિ-મુનિ-મહાત્મા-સંન્યાસીઓ વગેરે હતા; જ્યારે આ શિબિરમાં ઊં પરિવારના સભ્યો જેઓ સંસારમાં રહેવા છ્ટાં સંસારબ્યવહારની ફરજો સંપૂર્ણ અદા કરતા છ્ટાં, તેમાંથી સમય કાઢી પ્રભુ-પ્રાપ્તિનો ભગીરથ અભ્યાસ કરતા હતા. શાસ્ત્રોમાં પણ સંસારી સાધક અને સંસારી સંતને અતિ શ્રેષ્ઠ માન્ય કર્યા છે.

આ શિબિરમાં સાધના કરનાર ઊં પરિવારના સાધકોને આ

પરિવારના માતા-પિતા સમા પૂજય બાપુ (સદ્ગુરુ) જેઓએ બ્રહ્મ અને પરબ્રહ્મની વ્યાખ્યા કરી તત્ત્વસંહ દરેક નાની-મોટી બાબતો સાધકોને સાધનામાં કેવી રીતે સરળતા અને સહજતા પ્રાપ્ત થાય તે બાબતોને ધ્યાનમાં રાખી નવ દિવસ સુધી અવિરત અમૃત પીરસ્યા કર્યું છે. દરેક બાબતની ગૂઢતા, તત્ત્વ સાથે વ્યાખ્યા કરી સમજાવ્યું છે.

આવા પ્રાણવાન સંત દ્વારા પ્રાપ્ત થયેલ મંત્ર મેળવનાર સાધકને સાધના કરવામાં શું કાયદો થાય છે તે અનુભવીઓ જ જ્ઞાનતા હોય છે.

અનેકોનાં અંધારાં ઉલેચનાર, પ્રેરણાદાયક અને મનુષ્યજીવનની મહાન સાર્થકતા, પરમાત્મા પ્રાપ્તિ - સહજતા પ્રાપ્ત કરવા માટેની અનુભવસિદ્ધ ઉત્તમ સહજ સમજ, દોરવણી અનેકોને પ્રાપ્ત થઈ. વર્તમાનમાં જે ભૂમિને તીર્થ માનવામાં આવે છે તેના પ્રમાણમાં સંતના સાંનિધ્યમાં સંસારી સંતોની તપોભૂમિ કેવું ઉત્તમ તીર્થ ગણ્ય, તેની સમજ ફક્ત અભ્યાસીઓ જ, અનુભવીઓ જ પ્રાપ્ત કરી શકે છે. આના પ્રમાણમાં આ શિબિરનું આયોજન કરનાર અને પ્રેરણ આપનાર સાધકોને સમજ આપવી તે કેટલું ઉચ્ચ કક્ષાનું કાર્ય ગણ્ય, તે શબ્દોમાં વર્ણવિનું મારા માટે શક્ય નથી તેથી હું લખી શકતો નથી.

લખાણમાં કોઈ કાર્ય હોય તો માફ કરશો.

શિબિરાર્થી સાધક, મહેન્દ્ર પુરુષોત્તમદાસ બારોટ

॥ ઊં ॥

ॐ

મુઠીઆ, અમદાવાદ. તા. ૩૧-૧૨-'૭૮

પૂજય યોગનિષ્ઠાને પ્રશ્નામ,

આવી શિબિરો, ડૉ. સોમાભાઈ જેવા સજ્જનો વારંવાર યોજે તો ભારતીય ધર્મ, સંસ્કૃતિ અને જીવન ફરીથી નવપત્રલિખિત બને.

ફરીથી પૂજય ગુરુજ શિબિરાર્થીઓ અને ભાવિકોને પ્રશ્નામ.

દામોદરદાસ પી. સાધુ

પૂજય ગુરુજીની સેવામાં,

શિબિરની ખાખીઓ નિભાવી લઈને સાધક ભાઈઓએ શિબિરમાં જે ઉમદાભાવ અને ઉદારતા બતાવી છે તેમનો ખૂબ ખૂબ ઝણ્ણી છું અને ઝણ્ણી રહીશ. આ જ રીતનો સાથ-સહકાર અને પ્રેરણા મળે તો આવી દર વર્ષ એકાદ શિબિર ઊભી કરી શકાય. અને આપણે સર્વ આશા રાખીએ કે આપણા ગુરુજીની આ અંગે અંતઃપ્રેરણા મળતી રહે.

શિબિરની સાર્થકતા કે સફળતા ત્યારે મળી કહેવાય કે જ્યારે આપણે ગુરુજીના વિધાનોને જીવનમાં કંઈક અંશે મૂકૃતા રહીએ, જોતા રહીએ, વિચારતા રહીએ. પૂજય ગુરુજીના વિચારોને સમજવા કોશિશ કરીએ. પૂજયશ્રીની પ્રેરણા એ તો અનેરો લ્હાવો છે અને મને ગુરુકૃપાથી જે લ્હાવો મળ્યો, વળી તેમાં આપણા જીવક ભાઈઓનો સાથ-સહકાર અને તેમના સલાહ-સૂચનો મળેથી જ આ શિબિર થઈ શકી છે એમ કહું તો જરાય વધારે નથી.

પૂજયશ્રીની વાત અને વાતોથી જ આપણને શિબિરની મજા દેખાયી. ગુરુજીની વર્ષો સુધીની સાધનાએ જ આપણને આનંદ આપ્યો અને ગુરુજીની રાત-દિવસની મહેનતને લીધે જ શિબિરની સફળતા દેખાયી. છેલ્લે આવનાર સાધકો, મજા માણનાર ભાઈઓ અને શિબિરમાં દેખીતી રીતે અને ધૂપી રીતે મદદ કરનાર તથા હરહંમેશ એકધારી પ્રેરણા પૂરી પાડનાર સર્વેનો જનમ જનમનો ઝણ્ણી છું.

એ જ ગુરુઆશાગ્રહી સોમાભાઈના જ્યગુરુદેવ જ્યનારાયણ

વલસાડ, તા. ૫-૬-૨૦૦૩

૫. પુ. પ્રાતઃસ્મરણીય શ્રી ગુરુદેવશ્રી,
સાધાંગ દંડવત્ પ્રણામ.

વલસાડથી હર ઘડી, હર પળ યાદ કરનાર આપની બેટી રશ્મિના જ્યનારાયણ. આપની તબિયત ઓમ્યુ ભગવાનની કૃપાથી સારી રહે એ જ પ્રલુને પ્રાર્થના.

કેટલા દિવસોથી પત્ર લખું એમ થયા કરે છે.. પરંતુ અત્યારે રાત્રે

૧૧ : ૪૦ થયા છે. આપની યાદ ખૂબ આવી હતી એટલે ઊરીને પત્ર લખું શું. ગુરુજી! આપને થતું હશે કે, “અમે બધા વલસાડ જઈશું તો રશ્મિને ખૂબ જ તકલીફ પડશે. એકલી રહે છે, સાથે કોઈ મદદ કરવાવાળું નથી, તંબિયત સાજી-માંઢી ચાલે; તો આપણે જઈશું તો શું કરશે?” એવા બધા જ વિચારો આપને આવ્યા હશે. ગુરુજી! આવી કોઈપણ જીતની મને તકલીફ પડવાની નથી (અને પડશે પણ નહીં.) આપના આશીર્વાદ મારા માથા પર છે. આપે એટલી બધી કૃપા કરી છે કે તેનું વર્ણન થઈ શકે તેમ નથી. ગુરુજી, આપ પહેલીવાર વલસાડ પથાર્યા હતા ત્યારે અમારી પાસે શું હતું? સાયકલ પર ઓફિસે જતાં. તે સમયે આપને ફરવા લઈ જવા માટે ગાડી પણ નહોતી. આપનાં દર્શનથી જ અમારી એટલી બધી પ્રગતિ થઈ. હવે તો આપે ગાડી પણ આપી છે. હવે કોઈપણ જગ્યાએ જવું હોય તો વિચારવું ન પડે. આપે ગાડી આપી, ઘર આવ્યું, સુખશાંતિ આપ્યાં; હવે બીજું શું જોઈએ?!

હવે તો આપ એક વાર અમારે આંગણે પથારો, એટલે અમે આપની સેવા કરી શકીએ. અત્યારે દરરોજ સૂતાંની સાથે જ સપનાં ચાલુ થઈ જાય છે. જાણો ગુરુજી આપણા ઘરમાં જ વસે છે એવું લાગે છે. એક સ્વપ્રમાં એવું આવ્યું કે -

વલસાડમાં પારનેરા કુંગર આવેલો છે. અમે ત્રણચાર વાર જઈ આવ્યાં છીએ. ઘણાં પગથિયાં ચડવાનાં છે. સ્વપ્રમાં આવ્યું કે અમે કુંગરથી નીચે ઊતરી ગયાં. આપે કુંગર ઉપરથી અમને જોયાં એટલે દૂરથી હાથ કર્યો. અમે ઘણાં નીચે હોવાથી આકાશમાં જે રીતે વાદળ આવે છે એ રીતે આપની છબી અમારા માથા પર આવી. અમે ખૂબ ખુશ થઈ ગયાં. સપનામાં જ વિચાર્યું કે મારા ગુરુટેવ આટલાં બધાં પગથિયાં ચઢીને પારનેરા કુંગર ચડી જાય - તે પણ એકદમ જુસ્સાભેર - તો આપણા “શ્રી યોગભિક્ષુ કૃપા” નામના મકાનનાં પગથિયાં તો કાંઈ જ ના કહેવાય. સવારે ઊરીને કિરણભાઈ તેમજ બાળકોને સપનાંની વાત કરી.

આમ, જચારે (મકાનનાં) પગથિયાં ચડીએ છીએ ત્યારે આપને ખૂબ જ યાદ કરીએ છીએ. કંઈ પણ વસ્તુની ખરીદી કરીએ એટલે વિચારીએ કે આ ગુરુજીને જોઈશે, પેલું ગુરુજીને જોઈશે. એ રીતે બધી જ વસ્તુ આપને જરૂર પડશે એમ વિચારીને જ ખરીદીએ છીએ.

મને ખબર જ છે કે મારા બાપુને કેટલી તકલીફ છે! અમને સૌને ખુશ રાખવા માટે આપ કેટલી તકલીફ વેઠીને દર્શન આપો છો! આપ અહીં પધારશો ત્યારે અમે એવું કોઈપણ કામ નહીં કરીએ કે આપને તકલીફ પડે. આપે તો બસ શાંતિથી આરામ કરવાનો. સાંજે તીથલના દરિયા-કિનારે ચોખ્ખી હવા ખાઈશું. ગુરુજી! હું એકલા હાથે પંદર-વીસ માણસોને જમારી શરું દું. મારી ભાભીઓ પણ મારી મદદમાં આવે છે. એવું લાગે તો એક કામવાળી રાખી લઈશું. પણ આપ કોઈપણ જીતની ચિંતા કરશો નહીં. મારામાં કામ કરવાની ઘણી શક્તિ છે. આજ સુધીમાં મને કોઈ બીમારી થઈ નથી, તાવ પણ આવ્યો નથી. જો કે શરીર છે; જેમ જેમ ઉભર વધે તેમ તેમ શરીરને નાનાં-મોટાં પ્રોબ્લેમ આવ્યા કરે.

ગુરુપૂર્ણિમાના કાર્યક્રમમાં મારાથી આવી શકાય તેવું નહોતું. મને હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવી પડે એવો દુઃખાવો થયો હતો. ખૂબ ઉલટી થઈ હતી. અરવિંદભાઈને પણ નવસારીથી બોલાવી લીધા અને પછી અરવિંદભાઈ આવ્યા એટલે દુઃખાવો બંધ! ત્યાર પછી તો બધાં કપડાં ધોઈને સૂક્કવી નાખ્યાં. ઘરનું બધું જ કામ પતાવી દીધું. સમય પર હું સારી થઈ ગઈ તે કેવી રીતે? આપની કૃપા સિવાય આ બધું થઈ શકે?

તીથલ રોડ જેવા પહેલા નંબરના એરિયામાં આપે ઘર અપાવ્યું, સ્કૂલ અપાવી, ઓફિસ અપાવી; એક જ લાઈનમાં બધું સાથે. આમ, મને કોઈ જીતની તકલીફ નથી. અમે ઘરે પણ બધાંને વાત કરી દીધી છે કે ગુરુજી પધારશે, તબિયત સારી થાય એટલે. બાજુનું ઘર લીધું એ પણ જણાવી દીધું છે. અમે કોઈ ટિવિસ આવા ઘરમાં રહીશું તેવાં સપનાં પણ જોયાં નહોતાં. આજે બે ક્લેટના માલિક થઈ ગયા. એ બધી આપની જ કૃપા.

અત્યારે તો અમને ઘરીએ ઘરીએ આપ જ દેખાવ છો. કોઈપણ જગ્યાએ જઈએ તોપણ આપ જ નજરમાં રહો છો. સવારે ઊઠીએ એટલે આપનાં દર્શન, તે સૂઈએ ત્યાં સુધી. હું પણ હવે પાગલ થઈ ગઈ દું કે આટલો મોટો પત્ર લખી રહી દું. આ પત્રમાં મારી ઘણી બધી ભૂલો હશે. ગુરુજી! કાંઈ પણ ખોટું લખાયું હોય તો માફ કરશો. છોકરાં સ્કૂલે જાય છે. આપને ખૂબ યાદ કરે છે. કિરણભાઈ તો આપને એટલા યાદ કરે છે કે તેનો કોઈ પાર નથી.

અમદાવાદ, તા. ૮-૮-૨૦૦૩

પૂજયશ્રી, સાલંગ પ્રથામ.

“વીજળીના જબકારે...?” પુસ્તક પ્રતિરક્ષા રૂપે મળી ગયું છે. આ દિવસે ઋષિપંચમી હતી; એટલે ઋષિ દ્વારા રક્ષા થતી રહી છે અને થતી રહેશે એવી દઢ શ્રદ્ધા છે. આ એક સદ્ગ્રામ્ય છે. આપની બહેનના સમગ્ર જીવનની સહજ સેવા અને ઊર્જી સમજે એના આત્મભાવને સરસ રીતે વિસ્તાર્યો છે. આવો પાવન આત્મભાવ સદા મારુંય રક્ષાક્રવ્ય બની ગયું છે.

‘ગુરુપૂર્ણિમા’એ આ પુસ્તકનું વિમોચન થયું હતું તે ભાઈશ્રી મનુ પંડિતે મને ફોનમાં ગઈ કાલે જ જણાવ્યું. તારીખ ૧૩ જુલાઈ - આપનાં બહેનની વયમર્યાદા-નિવૃત્તિ (વ્યવસાયની)ને ૧૩મીએ ૧૬મું વર્ષ બેઠું. આવા બધા યોગાનુયોગ સાંકેતિક બની જાય છે.

હું શારીરિક અમુક નબળાઈને લીધે બહુ બહાર જવાની હિંમત નથી કરતો. આપનું નિત્ય-સ્મરણ અને તે પણ પ્રાતઃ વિશેષ રહેતું હોય છે. પુસ્તકમાં જે ફોટો છે તે આપની સારી તબિયત છે તેમ જણાવે છે. પરોક્ષ દર્શનનથી પણ ખુશ થયાં છીએ. ઈશ્વર આપને નિરામય દીર્ઘાયુ બક્સે અને અહોનિશ રક્ષે. ઊંપરિવારમાં સૌને સ્નેહવંદન કરું છું.

- સદાનો આપનો લલિત

⊕   ⊕   ⊕

“ગુરુ-સલંગ સોનાની ખાણ છે.”

પૂજયશ્રી, સાલંગ પ્રથામ.

આપના તરફથી “પ્રતિરક્ષા” નિમિત્તે જે “વીજળીના જબકારે...?” બેટ મળી તેથી આનંદ થયો. જીવનમાં વીજળીના જબકારે એક મોતી પરોવાઈ જાય તો જીવન ધન્ય બની જાય. તેના માટે આપના આશીર્વાદની અપેક્ષા રહે જ.

જપયજ્ઞમાં કોઈપણ મંત્રનો સમાવેશ કરી શકતો હોય તો મારું એક લાખ જાપનો સમાવેશ કરવા વિનંતી.

આપના સ્વાસ્થ્ય માટે અહોનિશ પ્રભુ-પ્રાર્થના કરું છું. સમગ્ર

પરિવારની કુશળતા ચાહું છું. ઓમ્ભ્રગુરુ પરિવારને સાદર વંદન.

જાગૃતિ આપને સાદર પ્રણામ પાઠવે છે.

લિ. જ્યાબહેનના સાખાંગ પ્રણામ

✽   ✽   ✽

સાન જોડ

કેલિફોર્નિયા, યુ. એસ. એ., તા. ૧૨-૮-૨૦૦૩

પ્રાતઃસ્મરણીય યોગભિક્ષુજીની પવિત્ર સેવામાં નંદલાલના પ્રણામ સ્વીકારશોજ.

અ. સૌ. તારામતીની કાયમી યાદીઓમાં અનેક વિચારોનું મંથન મગજમાં ધોળાયા કરે છે. હું અમદાવાદમાં આવતો ત્યારે પૂ. મોટાભાઈ મને કહેતા કે “બાપુ (આપની) સાથેના ભૂતકાળના પ્રસંગો તું લખીને મોકલ તો ‘તુતમ્ભરા’માં છાપીએ.” પણ હું લખી શક્યો નહીં તેનો મને અફસોસ રહી ગયો છે.

સખા ‘સુદામા’એ કૃષ્ણકાનુડાને બાળપણની યાદો કાબ્યમાં લખી છે તે મને વારંવાર યાદ આવે છે. સત્યયુગમાં, મહાભારતના યુગમાં કૃષ્ણ-સુદામાની જે અજ્રાભમર મૈત્રી હતી તે મારા મગજમાં રમ્યા કરે છે.

મૈત્રી તો અજ્રાભમર જ હોય છે. મને એમ થાય છે કે જો સત્યયુગમાં ‘સુદામા-કૃષ્ણ’ની મૈત્રી હતી તો હાલના કળિકાળમાં પણ બે ભિત્રોની તેવી જ મૈત્રી કેમ ના હોઈ શકે? આ સાથે મેં ભિત્રતા આંખ સમક્ષ રાખીને મારી બુદ્ધિ અનુસાર કાબ્ય રચ્યું છે, જે મોકલું છું. બાપજી! તેમાં સુધારો-વધારો કરજો. અ. સૌ. તારામતીના જન્મદિવસે આ કાબ્ય સાથે, ‘હળવદ રાઈભ્સ’માં જે શ્રદ્ધાંજલિઓ આવી છે તે નાનકડી પુસ્તિકારૂપે, તેની પાદમાં છપાતું એવી મારી ઈચ્છા છે.

બાપજી! આપની કથા સાથે લખું છું કે :-

આ સાથેના કાબ્યમાં મારા અંતરની જે ઈચ્છા છે કે આપશ્રીની અને મારી નાનપણની મૈત્રી ભલે હળવદવાસીઓ, જાલાવાડવાસીઓ, સૌરાષ્ટ્રવાસીઓ અને ભારતવાસીઓ જાણે કે આ કળિયુગમાં ‘સુદામા’ (નંદલાલ) છે અને ‘યોગેશ્વર’

(આપશ્રી) છે. હું મારી જાતને સુદામા સાથે સરખાવું છું કારણકે એક સમયમાં ન તો મારે પોતાનું જુંપડું હતું કે ન તો મારી 'તારા'ને કે મારાં બાળકોને બે ટંક પૂરતું ખાવાનું આપી શક્યો હતો; જ્યારે આપ તો સંપૂર્ણ યોગેશ્વર (શ્રીકૃષ્ણ) છો અને આપના જ આશીર્વાદથી મારી જુંપડી (જે હતી તે) અદશ્ય થઈ ગઈ અને અમો સુખશાંતિથી જીવન ગુજરવા ભાગ્યશાળી થયાં છીએ.

ઉપરોક્ત મારી અંતરની ઈચ્છાને આપ જરૂર પ્રોત્સાહન અને સંમતિ આપશો એવી મારી પ્રાર્થના છે.

તા.ક. : કાવ્યની માત્ર નકલ (આ કાગળની નહીં) 'હળવદ રાઈમ્સ'ના શ્રી વિજયભાઈને મોકલું છું. તેઓને વિનંતી કરી છે કે આપશ્રીને રૂબરૂ મળી મેં લખેલ કાવ્ય ફાઈનલ કરે. અમો (હું અને 'તારા') અમૃત મહોત્સવ ઉજવવાનાં છીએ. મુંબઈ પહોંચીને અમૃત મહોત્સવનો પ્રોગ્રામ આપને જણાવીશ. મુંબઈથી કારમાં નીકળીશું અને પ્રથમ આપને મળીને પ્રોગ્રામ સાથે રાખીશું. હળવદ ભોજનશાળામાં ફેટો મૂકવો છે. હું અમેરિકાથી તા. ૧૮/૮૮ રોજ નીકળી તા. ૨૦/૮૮ રોજ શનિવારે રાતે મુંબઈ પહોંચીશ.

લિ. નંદલાલના પ્રણામ

શ્રીકૃષ્ણ-સુદામાની મૈત્રી આ દુનિયામાં અજોડ અને અજરઅમર છે. મેં રચેલ નીચે મુજબના કાવ્યમાં સુદામા હું છું અને શ્રીકૃષ્ણ (સ્વરૂપે) યોગભિક્ષુજી છે. મારી અલ્ય બુદ્ધિ અને સમજણ પ્રમાણે સંભારણાનું કાવ્ય રચીને મારી જાતને હું ધન્ય માનું છું.

બાળપણનાં સંભારણાં

(નંદલાલ એન. દવે, પૂજ્ય ગુરુદેવ શ્રી યોગભિક્ષુજી સાથેનાં બાળપણનાં મીઠાં - મધુરાં સંભારણાં પ્રશ્નાવલીરૂપે તાજાં કરે છે. પ્રશ્નોત્તરીના અંતે યોગભિક્ષુજી ટૂંકાણમાં તેનો જવાબ આપે છે.)

- (૧) બાળપણમાં બન્યા સખા ને ગ્રીતુ બંધાડી, તમોને સાંભળો રે ...?
- (૨) તળાવની કંકડી કુઈમાં એ... રે'જો બોલીને ધુબાકા મારીને દેગાડિયું ચઢાવતા, તમોને સાંભળો રે ...?
- (૩) પેલા અમુડાની લારીએ ચોકમાં શીંગદાઢા ખાતા, તમોને સાંભળો રે ...?

- (૪) સ્વસ્તિક વ્યાપારશાળામાં ખેલકૂદ ને કુસ્તી કરતા, તમોને સાંભળે રે ...?
- (૫) પ્રાંગંઘાના તળાવ પર હોડ બકી કે “ટેકરી”ને અડક્યા વિના તરતા તરતા પાછા આવવું ને પછી થાક્યા અને ઊભા રહેવાની ત્રેવડ ના રહી ને પ્રૂજવા લાગ્યા ટાંટિયા અને હાશ! કરી હસી પડ્યા, તમોને સાંભળે રે ...?
- (૬) પૂછ્યું તમોએ - સાયકલ ચલાવતાં આવડે છે? મેં કહી ‘હા’ અને પછી ભોજનશાળા પાસે ચું ને પહું. તમોએ કહ્યું કેમ ગણ્યું માર્યું? તમોને સાંભળે રે ...?
- (૭) આપણી કૃષ્ણ-સુદામાની જોડીનાં રચાયાં ગીતો, - મુગટ-નંદાની જોડી, કોઈ ન શકે તોડી, તમોને સાંભળે રે ...?
- (૮) નાનપણમાં ચોરી કરી ચીભડાની ને બીજે દી’ પકડવા આવી ઈંગ્રિઝીમ પોલીસ, સંતાકૂકડી કરી મને બચાવ્યો, તમોને સાંભળે રે ...?
- (૯) પેલા પ્રતાપરાણાની (મારા મોટા શ્વસુર થાય) રાત્રે કૂદી ઊચી દીવાલને ચોર્યા હુતાસણીનાં છાણાં ને ચીભડાં, તમોને સાંભળે રે ...?
- (૧૦) સ્વસ્તિક વ્યાપારશાળાનો લેવા કબજ્જે “દાદાઓ”ને મૂક્યા દિમતથી તરોડી, તમોને સાંભળે રે ...?
- (૧૧) કિકેટ મેચો થાય ન થાય પૂરી ને કરતા મારામારી, તમોને સાંભળે રે ...?
- (૧૨) ‘જગદીશ’ને ધેરીને નાખવા ઢીબી, બેગા થયેલા તોકાનીઓને આપણે ચખાડ્યો મેથીપાક ને તરોડી મૂક્યા, તમોને સાંભળે રે ...?
- (૧૩) બોરીવલી કીર્તિ મંદિરે કરેલી કુસ્તી ને મચકોડાઈ મારી ડોક... હજુએ સાક્ષી છે, તમોને સાંભળે રે ...?
- (૧૪) મુંબઈમાં મેં આપ્યો ઇન્ટરવ્યુ ને તમોએ કહ્યું - જી તારી નોકરી થઈ ગઈ, ને મળી ગઈ નોકરી કામાણીમાં, તમોને સાંભળે રે ...?
- (૧૫) મારા વરધોડામાં તમોએ પકડી ધોડાની લગામ ને ફેરવ્યો હેમખેમ. ધોડાને રાખ્યો હતો કાબૂમાં, તમોને સાંભળે રે ...?
- (૧૬) લગ્નના દિવસે તમોએ પૂછ્યું તારાને કે તમને કહું બેન કે ભાબી?

તારાએ કહું બેન કહેજો. કેવો અલોકિક, પવિત્ર અને વાત્સલ્ય ભરપૂર આપનો પ્રશ્ન! તમોને સાંભળે રે ...?

- (૧૭) (અમારા ઘરમાં) ઓમ્નિનું ચિત્ર-ફોટો લગાવી કર્યા (અમારા) ભરપૂર ભંડાર અને ઝૂંપડીનો કીથો મહેલ! તમોને સાંભળે રે ...?
  - (૧૮) હું અને “તારા” દર્શન અને આશીર્વાદ વિના ન છોડતાં અમદાવાદ. હર્ખને શુભ લગ્નમાં દીધા શુભાશિષ, તમોને સાંભળે રે ...?
  - (૧૯) ગયા વર્ષની આખરમાં મૈં, તારાએ અને મીનાક્ષીએ “અમો યાત્રાએ જઈએ છીએ” કહી આશીર્વાદ લીધા ને તારાએ કહું કે અમો અમારો અમૃત મહોત્સવ ઊજવવાના છીએ અને અર્પણ કર્યો સ્મૃતિ-સિક્કો ને આપે તારાની નાડી જોઈ કહું કે નાડી સરસ છે, તમોને સાંભળે રે ...?
  - (૨૦) થઈ પૂરી અમારી યાત્રા ને કીથાં દાનપુષ્પ ને તારાની થઈ પૂરી ઊવનયાત્રા. આપે દીધું “અમર અંદ સૌભાગ્ય”નું આસન (૫૬) નાનેરી બેન તારાને, તમોને સાંભળે રે ...?
  - (૨૧) ભૂત-પ્રેતનો ભ્રમ ભાંગવા અમારો, મને ને બળવંત ભડુને સાથે લઈને આપ, કાળી ચોદશની રાત્રે બાર વાગ્યે હળવદના સ્માશાનમાં ગયા હતા અને અમને વહેમ-મુક્ત કર્યા હતા, આ બધું તમોને સાંભળે રે ...?
  - (૨૨) હળવદ સ્ટેશને આવતો વિદાય દેવા હું અને આપ મને લેટી, કપાળ ભટકાડી કુમકુમ ચાંદલો ચોડતા ને થાય અદૃશ્ય ગાડી ત્યાં લગી “આવજો-આવજો” કરતા તે તમોને સાંભળે રે ...?
  - (૨૩) ‘કાઠિયાવાડ રાજકીય પરિષદ’ પ્રાંગણામાં સાથે કોઢુ પડાવ્યો, જે તમુંએ રાખ્યો છે સાચવીને તમોને સાંભળે રે ...?
  - (૨૪) મુંબઈ આવ્યા ને નિતુભાવાના ખાધા’તા ધબ્બા તેની અને હિમાલય-ગિરનારની વાતુમાં રાત્રી કરી પસાર, તમોને સાંભળે રે ...?
- યોગલિખ્યુ ઉત્તર આપે છે કે :
- (૧) આ બધાંમાંથી અમુક અમુક મને સાંભળે રે ... અને અમુક અમુક હું વીસર્યો રે ... પણ
  - (૨) સોજ અને એકવીસમા પ્રશ્નમાં લખાયેલ પ્રસંગને હું કહી ના વીસરું રે ...! અને સૌ કોઈ તેને યાદ રાખજો રે ... યાદ રાખજો રે ... યાદ રાખજો રે ...

“નિર્જર જર્યું કો ગેબથી” અને “મારે સમાજને બેઠો કરવો છે” પુસ્તકોને મળેલાં આશિષો અને અભિપ્રાયો

સ્વામીનારાયણનગર, અમદાવાદ. તા. ૧૮-૧૨-'૮૫

પ્રતિ, પૂજ્ય યોગભિકૃત,

“નિર્જર જર્યું કો ગેબથી” આપની આ પુસ્તિકા મળી. આજનો માનવી “દુઃખ પેટ અને કૂટે માણું” એવી સ્થિતિમાં છે. શાંતિની શોધમાં તો એ છે જ પરંતુ તેના મૂળમાં ન જતાં આભાસી શાંતિ મેળવવા પ્રયત્નો કરે છે. આ પરિસ્થિતિથી આપનું પુસ્તક સૌને વાકેફ કરે છે અને આભાસી શાંતિમાંથી નિવૃત્તિ અને શાશ્વત શાંતિ તરફ પા પા પગલી માંડવાની પ્રેરણા આપે છે.

જ્યાં સુધી વ્યક્તિ પોતાને સુહૃત્ત્યા ઓળખી શકતી નથી ત્યાં સુધી સમાચિતમાં શાંતિ આવવાની જ નથી કારણકે અશાંતિ જન્મે છે માણસના મનમાં. સમાચિતમાં જે કાંઈ યુદ્ધો અને ભીધણતા દેખાય છે એ તો માનવીય મનનો પડધો માત્ર છે. પોતાના દુઃખભાવને પોષવા એ નિર્દોષ પ્રાણીઓની જિજીવિધા ઉપર પ્રથાર કરે છે. મનમાન્યા ભોગ ભોગવવા એક નિર્દોષ જીવને પૃથ્વી ઉપર જ આવવા દેતો નથી. આ બધી વૃત્તિઓમાંથી જો એ છુટકારો મેળવી શકે, મનોગત કામ, સ્વાદ, લોભ વગેરે પ્રકૃતિઓને નાથવાના પાઠ જો વ્યક્તિ શીખે તો એ સાર્વત્રિક શાંતિના પાઠ શીખશે. (આપે આ ભાવાર્થને બૌદ્ધિક દલીલો વડે ખૂબ જ સ્પષ્ટપણે આ પુસ્તિકામાં રજૂ કર્યો છે. ભગવાન સ્વામીનારાયણે પણ આ જ સિદ્ધાંતોનું પ્રતિપાદન કર્યું છે.)

આપના આ નૂતનતમ અભિગમને જે કોઈ અનુસરશે એ શાંતિના મૂળને પામશે. (હકીકતે આપે પુસ્તિકા દ્વારા વિશ્વઅશાંતિનાં અતિ ગુપ્ત કારણોની મૌલિક રજૂઆત કરી છે.)

સ્વામી નારાયણ સ્વરૂપદાસના જય સ્વામીનારાયણ
(પ્રમુખ સ્વામી)

મુનીશ્રી સંતબાલ આશ્રમ મહાવીરનગર આંતરરાષ્ટ્રીય કેન્દ્ર,
મુ.પો. ચિંયડી જિ. થાણા તા. ૪-૧૨-'૮૫

પુ. શ્રી યોગભિકુઞ્ચ મહારાજ,

આપના તરફથી “નિર્જર જર્યું કો ગેબથી” પુસ્તિકા મળી. આજના પુગમાં આવું લખાણ સમાજને ખૂબ ઉપયોગી થશે. અનુકૂળતાએ અમે પ્રાર્થનામંડળમાં રાત્રે વાંચવાનું રાખીશું જેથી ઘણાને લાભ મળે. પુસ્તક મોકલવા બદલ આપનો આભાર માનું છું.

લિ. મણિભાઈના વંદન

હરિઓમ્ વિશ્વવાત્સલ્ય કુટીર, (ત્રણિ બાલમંદિર), મુ. સાંદં
પરમ આત્મપ્રિય શ્રી યોગભિકુઞ્ચ મહારાજ,

કુશળતા ઈચ્છાં છું. આપના તરફથી “નિર્જર જર્યું કો ગેબથી” પુસ્તિકા મળી. તે માટે આનંદ વ્યક્ત કરું છું.

જ્ઞાનચંદ્રજ્ઞના વંદન સાથે નારાયણ

જૂનાગઢ. તા. ૨૧-૧૦-'૮૫

“નિર્જર જર્યું કો ગેબથી” મળ્યું. એક જ બેઠકે વાંચ્યું. ખૂબ જ ગમ્યું.
જુની જાણીતી વાત છતાં કહેનારનો પ્રભાવ અનોખો હોય છે. વ્યક્તિના વ્યક્તિત્વ ઉપર ઘણો આધાર હોય છે. આપના દ્વારા કહેવાપેલ આ વસ્તુ અનોખો પ્રભાવ પાડી જાય છે. બીજાઓને પણ વંચાવ્યું છે. આમ સારો પ્રચાર પામ્યું છે. જાણ્યે-અજાણ્યે એકાદ અંશ પણ જો કોઈ આચરે તો તેનું સાર્થક્ય થાય.

લલિતભાઈ તથા જ્યાબેનના સાચાંગ પ્રશ્નામ

શિવસદન, અમદાવાદ. તા. ૨૧-૧૧-'૮૫

આત્માભિમુખ મા. શ્રી યોગભિકુઞ્ચ,

આપે લખેલી સુંદર પુસ્તિકા “નિર્જર જર્યુ કો ગેબથી” મને ભેટ મોકલી તે માટે આપનો આભારી છું. વાંચી ગયો. આપના વિચારો ખૂબ વ્યાપક અને તલસ્પથી છે. ખાસ કરીને “સુપ્રજનન વિદ્યા” તરફ મારું ખાસ લક્ષ ગયું.

આપના શ્રેયસ્કર વિચારો માટે અભિનંદન આપું છું. સમાજને યોગ્ય વિચાર કરવામાં મદદરૂપ થવું તે પ્રત્યેક સુજ્ઞ વિચારકનો ધર્મ છે.

લિ. યશોધર મહેતાનાં પરમાત્મ સ્મરણ
⊕   ⊕   ⊕

કુમસ. તા. ૧૦-૧-'૮૬

પરમ આત્મીય, આદરણીય, પ.પુ. શ્રી યોગલિક્ષુજી,

સાદર, સપ્રેમ વંદન.

આપશ્રીનો પત્ર તેમજ પુસ્તિકા “નિર્જર જર્યુ કો ગેબથી” પ્રાપ્ત થયાં.

વાંચી અતિ આનંદ થયો. પ.પુ. માના શુભ આશીર્વાદ. પ.પુ.મા એ તેઓશ્રીનો અભિપ્રાય પાઠવ્યો છે –

સૂક્ષ્માતિસૂક્ષ્મ સૂચિનું સંશોધન, સૂક્ષ્મ સંશોધન અતિ સુંદર, સત્યમું શિવમું સુંદરમુની પરાકાળા, સત્યમું શિવમું સુંદરમું.

‘પ.પુ. અનંત વિભૂષિત
શ્રી ઓમ્ મા શ્રી’

આભાર.

લિ. સ્વામી નિર્જનાનંદના વંદન
⊕   ⊕   ⊕

શ્રી ભાનુપ્રભા જૈન સેનિટોરિયમ ટ્રસ્ટ એલિસબ્રિજ, અમદાવાદ-૬.

તા. ૩૦-૧-'૮૬

“નિર્જર જર્યુ કો ગેબથી” નામની પુસ્તિકા વાંચી અંતર્યલ્સુએ દિવ્યતા પ્રાપ્ત કરી હોય એમ લાગ્યા વિના નથી રહેતું. આ પુસ્તિકા વાંચનાર સદ્ગુર્યાઓ રાખીને વાંચે અને અંતર્યલ્સુ ઉઘાડે તો ચોક્કસ અધ્યાત્મભાવ

આવ્યા વિના રહે નહીં. અનેક સિદ્ધિઓ પ્રાપ્ત કરનાર આત્મવિહીન હોય તો કોઈ સિદ્ધિઓ કામ લાગતી નથી. અનેક જીવોને આ પુસ્તિકા ડિતકર બને એવી ભાવના સાથે. અસ્તુ.

એ જ લિ. આચાર્ય શ્રી વિજયભાનુચંદ્ર સૂરીજીના અંતર ધર્મ લાભ

✿   ✿   ✿

૧૦, ડાઉનિંગ સ્ટ્રીટ. તા. ૨૮-૧-'૮૬

વધાલા આતીય,

તાજેતરના તમારા પત્ર અને સાથેના બિડાણ (પુસ્તિકા) માટે વડાપ્રધાને (શ્રીમતી માગરિટ થેચરે) આપના આભાર માટે સૂચવ્યું છે.

આપનો પ્રમાણિક, એચ. કલાક

✿   ✿   ✿

મુ. ડચકા, તા. મેધરરજ. તા. ૪-૧-'૮૬

“નિર્જર ઝર્ઝુ કો ગેબથી” પુસ્તિકા ‘ડચકા ગ્રામ વાચનાલય’ને આપના તરફથી સપ્રેમ બેટ મળી. શાંતિચાહકોને રાહતરૂપ આ પુસ્તિકા મારા મતે રોનાલ રેગનને અંગ્રેજ અનુવાદ દ્વારા સપ્રેમ બેટ ધરવા યોગ્ય જરૂર છે. ઉમદા દાખલાઓ દ્વારા સબળ ચોટદાર કથનો હદ્દે કંડારાય છે. આલબંટ આઇન્સ્ટાઇન જેવા પૂરા વિજ્ઞાની(ઝાણિ)ની વિચારધારા સામે આજના ભૌતિક સગવડો વધારનાર અને શોધનાર વૈજ્ઞાનિકો માટે આ પુસ્તિકા દિશાપરિવર્તનનો માર્ગ બતાવનાર અવશ્ય છે.

સુંદર લખાણ મુખપૃષ્ઠ અને નામાત્મિધાન ધરાવનાર આ પુસ્તક આજના અશાંતિના મદ્દથકોના માનસ-પરિવર્તન માટે યોગલિક્ષુશ્રી તરફથી અપાયેલ અજ્ઞામોહ બેટ-માર્ગદર્શન અને અણુશરસ્ત્રોને ગાળનાર રસાયણ છે.

આભાર.

૧૫૫રભાઈ વિજારા, મંત્રી : જનકલ્યાણ યુવક મંડળ

✿   ✿   ✿

જીવદ્યા મંડળ, વાસદ. તા. ૩-૨-'૮૬

માનનીય પૂજય ગુરુદેવ શ્રી યોગબિન્દુજી,

આપશ્રી તરફથી તા. ૧૭-૧-'૮૬ના પોસ્ટથી આકસ્મિક “નિર્જર જર્યું કો ગેબથી” પુસ્તિકા મળી. હશ્યસ્પર્શા લેખનથી બહુ જ પ્રભાવિત થયો. સમાજોપયોગી આ પુસ્તિકામાંથી કેટલુંક મેટર અમારી પ્રચાર-પત્રિકામાં પ્રસિદ્ધ કરવા હુંઝા છે. આશા છે આ અંગે આપશ્રી સ્વીકૃતિ આપી અમોને આભારી કરશો.

નરેન્દ્રકુમાર કા. જૈનકા

અમદાવાદ. તા. ૧-૧-'૮૬

આચાર્ય યોગબિન્દુજી પોતાની આત્મચેતનાનાં સ્કુલિંગો-સ્કુરશો પોતે સ્થાપેલ ‘ઓમ્નિ પરિવાર’ આગળ અવારનવાર રજૂ કરતા હોય છે. આધ્યાત્મિક સાધનાના જિજ્ઞાસુ સાધકોને અને તેની મારફતે સમગ્ર સમાજને ભારતીય ઋષિપરંપરાની યોગપ્રદૃતિની તત્ત્વસુધા દ્વારા તેઓ સમાજમાં સ્વસ્થતા અને શાંતિ પ્રસ્થાપિત કરવા જંબે છે.

આપણા ઋષિમુનિઓની જીવનકણાની એક ખૂબી એ હતી કે તેઓ બાબુ એટલે કે કુદરતી સંજોગો કે પરિસ્થિતિના સરવાળારૂપ જીવતા નહોતા. પરંતુ પોતાના અંતરમાં જે આત્મા વસતો તેની આભા નીચે તેના સ્વામી થઈને જીવતા. પરિણામે તેમની વાણીમાંથી ઋત સત્ય જર્યા કરતું. યોગબિન્દુજીની તાજેતરમાં એક નાનકડી પુસ્તિકા પ્રગટ થઈ છે. નામ છે “નિર્જર જર્યું કો ગેબથી”, તેમાં ઉપનિષદના ઋષિ જેવી વાણી સાંભળવા મળે છે.

ચાલુ વર્ષને આંતરરાષ્ટ્રિય શાંતિવર્ષ તરીકે મનાવવા ઉદ્ઘોષણા થઈ છે ત્યારે આપણને યોગબિન્દુ જેવા આચાર્યોના વિચારો ફરી ફરીને વિચારવા પ્રેરે છે.

ધમ-નિયમ દ્વારા આત્મનિયમનથી આપણે સારી વાસનાઓને બળવાન અને બૂરી વાસનાઓને નિર્બળ બનાવીએ તો જ આપણી અંદર રહેલ શુક્લજ્યોતિનો પ્રકાશ આપણને જોવા મળે.

એવો પ્રકાશ જોવામાં આ નાનકડી પુસ્તિકા કેડી બની રહે.

મનુ પંડિત, સહતંત્રી - ‘વિશ્વવાત્સલ્ય’

મુ. છળવદ. તા. ૨-૧૨-'૮૫

પ્રાતઃસ્મરણીય, પરમકૃપાળુ પૂજયશ્રી યોગલિંગુજ બાપુ,

“નિર્જર જર્યુ કો ગેબથી” શીર્ષક અતિ સુંદર અને ધ્યાનપ્રેરક છે. ચોવીસ પુઠમાં ઘણું કહીને ગાગરમાં સાગર ભરી દીખો છે.

વિશ્વની અશાંતિ માટે ઉડા ઉત્તરીને ગર્ભિત નિદાન કરીને તેમાં તેના ઉપચારો પણ દર્શાવ્યા છે. એક સંત-ગુરુ તરીકે ચિત્તા સેવી આપે માનવ-સમાજને વિશ્વ અશાંતિ મિટાવવા કેવી રીતે સહયોગી બની શકાય તેનું માર્ગદર્શન પૂરું પાડી આપે સાચું સંતકર્મ બજાવ્યું છે.

હાલ અણુભોંબના ભયથી પૂજાતા ત્રીજા વિશ્વયુદ્ધના આરે બેઠેલા વિશ્વને આવી સર્વજનહિતાય પુસ્તિકાઓ ઉપકારક બની શકે. આ પુસ્તિકામાંના વિચારોનો પ્રચાર-પ્રસાર અન્ય દેશોમાં થાય તો વિશ્વશાંતિના દૂતો અને ચાહકોને વિશ્વ અશાંતિનાં રહસ્યો સમજાય.

૧૯૮૬નું વર્ષ આંતરરાષ્ટ્રીય વિશ્વશાંતિ વર્ષ તરીકે ઉજવાશે એ પૂર્વ આ અમૂલ્ય પુસ્તિકાનું પ્રદાન કરી વિશ્વશાંતિ વર્ષની ઉજવણીમાં આપે પહેલ કરી છે.

સ્નેહાધીન, રમેશ પાઠકના વંદન

⊕   ⊕   ⊕

યુ.એસ.એ. (અમેરિકા). તા. ૨-૧-'૮૬

વધાવા,

“નિર્જર જર્યુ કો ગેબથી” પુસ્તિકાને અમે “સીટી આર્કિવ્ઝ” પુસ્તકાલયના સદ્યો દ્વારા, તેમના પોતાના ભવિષ્યના ઉપયોગ માટે તે જ પુસ્તકાલયનું એક અંગ બનાવી રહ્યા છીએ.

આભાર.

સ્ટીફન આર. રીડ, મેયર - હેરિસબર્ગ
પેન્સિલવેનીઆ (યુ.એસ.એ.)

⊕   ⊕   ⊕

અમદાવાદ

સૂક્ષ્મ બુદ્ધિ દ્વારા જ ગ્રહણ થઈ શકે તેવી પુસ્તિકાને ખૂબ પ્રવૃત્તિ વખતે
વાંચવી ઠિક નહીં. ચિત્ત જ્યારે પૂર્ણ શાંત હશે ત્યારે “નિર્જર જર્ઝુ કો ગેબથી”
પુસ્તિકાનું ચિંતન-મનન કરીશ.

ડૉ. સુરેશ જવેરી, મંત્રી - અ.ભા.ઇ.નિ. સંઘ

D.K. Agencies (P) Ltd.

International Booksellers, Publishers and Subscription Agents
Regd. Off. I H-12, Balinagar, New Delhi-110 015.

Dear Author

You will be glad to know that we have recently procured your book entitled “Streaming from the Invisible” Published by Aumguru Premsamarpandhyan Bhikshu Parivar Trust to prepare the bibliographic record according to International Cataloging Rules which will tremendously help the librarians in their acquisition, bibliographic and cataloging work...

Yours faithfully, D. K. Agencies (P) Ltd.

દણવાદ. તા. ૩-૩-'૮૮

પુ. શ્રી યોગનિષ્ઠુજીની પુસ્તિકા ‘મારે સમાજને બેઠો કરવો છે.’ વાંચી
આનંદ થયો. આ પુસ્તિકામાં પુ. બાપુએ ‘મોટા’ની સૂક્ષ્મ સમજ આપી છે.
જીબ કરતાં કાનનો વધુ ઉપયોગ કરવાનું સુચવી મૌનની મહત્વતા સમજાવી
છે. સમાજને બેઠો કરવા માટે દરેકનું અંગત કર્તવ્ય, કર્મ અંગે શિક્ષણ આપી,
મનુષ્યકર્મ પ્રત્યે પુ. બાપુ ધ્યાન દોરે છે. પૂજ્યશ્રીનાં પુસ્તકોમાં લખાણની
ખાસ વિશિષ્ટતા એ છે કે, તેમાં શાષ્ટ્યાવોનું સુંદર સુયોગ વિશ્લેષણ કરવામાં
આવે છે. તેથી લખાણના મુદ્દાઓ સહજ-સરળ અને સચોટ રીતે સમજાઈ અને
વાચન માટે રુચિ જળવાઈ રહે છે. વાંચતા વાંચતા જાણો પુ. બાપુને આપણે
સાંભળી રહ્યા છીએ એવું લાગે. પુ. બાપુએ પુસ્તકો-સાહિત્ય પ્રદાન કરી
સમાજને શિક્ષિત અને દીક્ષિત કરવાનું સંતકર્મ બજાવ્યું છે. સમાજનો દરેક વર્ગ
સમજી શકે એ રીતે પુસ્તિકામાં સમજ અપાઈ છે.

માનવજીવનમાં જોવા મળતી વિષમતાઓ મનુષ્યએ પોતે જ પોતાના સ્વભાવ અને લક્ષણોથી ઉભી કરી હોય છે. આ વિષમતાઓને પોતાના સિવાય કોઈ જ ટણી શકતું નથી. જીવતા મરેલા કે, મરવા વાંકે જીવતા આજના સમાજને બેઠો કરવો પડશે અને પછી ચાલતો પણ કરવો પડે તેમ છે. પહેલાને બેઠા કરનાર કોઈ જોઈએ તો ખરું જ પણ એ માટે દરેકનો સ્વપ્રયત્ન જરૂરી છે. બેઠા થવાની ઈચ્છા હોવી જોઈએ. કોઈ પણ શરૂઆત વ્યક્તિએ પોતે જ પોતાનાથી કરવી જોઈએ. બીજાઓ તો આધાર આપે, ટેકો આપે, સમજ અને માર્ગદર્શન આપે કે રાહ ચીધે. આમ જો વ્યક્તિનો સ્વયં પુરુષાર્થ કે સહકાર નહીં હોય તો સમાજને બેઠો કોણ કરી શકશે? ‘મોટાઓ’ કોઈ એવો ચમત્કાર તો નહીં જ કરે કે રાતોરાત સમાજમાં પરિવર્તનો આવી જાય અને સવાર પડતાં સમાજ બેઠો થઈ જાય.

સંત, યોગી, મુનિ એટલે કે મોટાઓનો દાચિકોણ, સમાજને બેઠો કરવાનો હોય એ સ્વભાવિક છે. મોટા જ નાનાને દોરવણી આપી શકે. વિશાળ ભારતીય સમાજના ઉત્કર્ષ માટે મોટાઓની મોટી કૃપા અને મોટાઓનું સંગઠન અતિ આવશ્યક છે. મોટાઓની શક્તિ આજે જુદા જુદા સંપ્રદાયોમાં વિભાજિત થઈ ગઈ છે. સંતો જ સાચી કાંતિ અને શાંતિ લાવી શકે. લુપ્ત યતી સંસ્કૃતિને બચાવી શકે એ માટે જરૂર છે સમાજને યોગ્ય શિક્ષણની.

રમેશચંદ્ર પ્રેમશંકર પાઠક

૪ ૪ ૪

રંગઅવધૂત આશ્રમ, નારેશ્વર. તા. ૬-૫-'૮૮

આદરણીય વ્યવસ્થાપક શ્રી,

વિ. આપના તરફથી “મારે સમાજને બેઠો કરવો છે” એ પૂજયશ્રી યોગબિશ્વાજી રચિત પુસ્તિકા ભેટ મળી છે. આપના સૌજન્ય બદલ હાર્દિક આભાર. સર્વાંગીણ ઉત્થાનની ઈચ્છા પરાવતા સાધકો અને મુમુક્ષુઓને પોતાના માર્ગમાં પ્રગતિ કરવામાં ખૂબ જ ઉપયોગી થાય એવું ભાયું એ પુસ્તિકામાંથી મળી રહેશે એવી પ્રતીતિ થાય છે.

પુ. શ્રીનું ચિંતન આજની પરિસ્થિતિમાં સમાજને બેઠો કરવાની ક્ષમતા પરાવે છે એમાં બેમત ન હોઈ શકે. પણ કરે તે પામે એ સદ્ગુરુજી અનુસાર જે

જીવનમાં આત્મસાતું કરશે એ ધન્ય બનશે.

લિ. ભવદીય જ્યંતીલાલ આચાર્યના સપ્રેમ નમસ્કરે

યુ.એસ.એ. તા. ૧૭-૪-'૮૮

પૂજ્ય ગુરુજી,

“મારે સમાજને બેઠો કરવો છે.” તે આપની પુસ્તિકા વાંચીને ઘણો જ આનંદ થયો. આપના અને યોગાનંદના લખાણમાં કાંઈ ફક્ક નથી. આપે ગુજરાતીમાં સમજાવ્યું અને યોગાનંદ અંગેજીમાં. બંનેનું લક્ષ એક જ છે...

ઇન્દ્રિયામાં ખાસ કરીને આપણા ગુજરાતમાં આપનાં લખાણો ખૂબ જ ઉપયોગી થઈ પડે તેવાં છે; જે તેને બરાબર સમજે તેને માટે. બાકી ગમે તેટલું ભણ્યા હોય પણ જો સમજવાની શક્તિ કે સમજ મેળવવાની ઈચ્છા ન હોય તો કાંઈ જ અર્થ રહેતો નથી. આવી સમજાવવાળી પુસ્તિકાઓ ઘરે ઘરે હોવી જોઈએ. તો તે વાંચીને કોઈ એકાદ ઊભો થાય અને પછી હજારને ઊભા કરે; જેની અત્યારે ખૂબ જ જરૂર જણાય છે.

કપિલાના જ્યનારાયજી

ભાવનગર. તા. ૧૩-૧૦-'૮૭

મહામના યોગીવર્ય પૂજ્યશ્રી યોગનિકુજી ભારતના જ નહીં પરણું વિશ્વના શાંતિપથદર્શક છે. તેઓશ્રીએ ‘યોગ: કર્મખુ કૌશલમ્’ સૂત્રને - તે પ્રમાણે જીવન જીવીને - સાર્થક કર્યું છે અને બધાના પથદર્શક બન્યા છે. તેઓશ્રીના સંપર્કમાં આવવાનો લાભ મળ્યો છે તેથી હું જાહી શક્યો હું કે આજના વિષમયુગમાં ત્રિવિધ તાપથી તપન થયેલા માનવીઓને પરમ શાંતિ ભૌતિક સમૃદ્ધિ નહીં કિંતુ આત્મિક ગુણોના વિકાસથી પ્રાપ્ત થાય છે.

તેઓશ્રીનાં પુસ્તકો વિષે અંગુલિનિર્દેશ કરું તો એમ કહી શકાય કે -

(૧) ગુરુપૂર્ણિમા : આપણી લધુતા ટાળનાર બધા આપણા ગુરુ છે.

- (२) ઈશ્વર કોને કહી શકાય : અક્ષરોમાં સર્વપ્રથમ, નાદ-ધ્વનિમાં સર્વ પ્રથમ અને બ્રહ્મસ્વરૂપ ઓમકારની ઓળખાણ ટૂંકી, સાદી અને સરળ ભાષામાં પાતંજલ યોગદર્શનના આધારે આગવી શૈલીમાં કરવેલ છે.
- (३) નિર્જર જરૂ... : વિજ્ઞાનીએ વેદાંતની શરણમાં આવવું પડશે અને વેદાંતીએ વિજ્ઞાનદિલ્હિથી તત્ત્વોને જોવાં પડશે; જો વિશ્વમાં શાંતિ સ્થાપવી હોય. ઋષિ તે કહેવાય કે જે વૈજ્ઞાનિક દિલ્હિથી બ્રહ્માંડનાં બિન્ન તત્ત્વોને સમજે અને સાચો વૈજ્ઞાનિક ત્યારે ઋષિ બને છે કે જ્યારે તે આર્થદ્રષ્ટાનાં વચનોમાં અપૂર્વ શ્રદ્ધા રાખી સમજવાનો નામ પ્રયાસ કરે.

પ્રાધ્યાપક નર્મદાશંકર શાસ્ત્રી

(સ્થાપક-પ્રમુખ : સંસ્કૃત ભાષાભવન અને ભારતીય સંસ્કૃતિ વિદ્યાપીઠ - ભાવનગર)

The booklet 'streaming from the invisible' has been chosen by D. K. Agencies Delhi, for world Libraries.

કુ. મિર્ટલ સોલોમન, પ્રમુખ : W.R.I.

(યુદ્ધવિરોધી વિશ્વસંઘ)

ઇસ પુસ્તકા કે લિએ બોલ ઉઠી કિ વન્ડરફુલ! (અદ્ભુત!) યાહ પુસ્તકા તો હમારે સંઘ કે લિઅે હી હૈ ।

શ. શ્રી. શ્રેણીકભાઈ કસ્તૂરભાઈ શેઠ

(અહમદાબાદ)

આપકી પુસ્તકા મિલી, આભાર ।

પ. પૂ. ડૉ. સ્વામી અક્ષરાનંદ સરસ્વતીજી મહારાજ

(યોગાશ્રમ, જોરસિહગઢ, પાલિતાણા)

આપકે પુસ્તકોનો કા સેટ ભેટ પાકર પ્રસન્નતા હુઅં ! ઇન્હેં પદ્ધને સે પતા ચલા કિ ઇન્મે આત્મદર્શી પુરુષ કી પગવાણી કા સ્પર્શ હુઅા હૈ ।

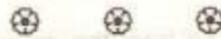
ओमानंद सरस्वतीजी महाराज
(गुरुकुल-झज्जर-रोहतक हरियाणा)

श्री योग भिक्षुजी की पुस्तक के स्वाध्याय से यमनियम के प्रसार-प्रचार में सहायता मिलेगी। अतः इसका प्रसार-प्रचार अधिक से अधिक हो। प्रभु के मुख्य और निजनाम ओउम् का ज्ञान और प्रचार इससे बढ़े।

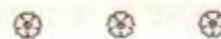
प. पू. स्वामी ओम्
(जागनाथ मंदिर-राजकोट (सौराष्ट्र))

इस पुस्तिका में आधुनिक जीवन के जिस पहलू (संदर्भ) पर आपने सूक्ष्म चिन्तन एवं अलौकिक दृष्टि डाली है वह अपने उद्देश्य में पूर्ण रूप में सफल है। हिंसा पर आधारित सुखलालसा मानसिक कमजोरी की सूचक है।

श्र. श्री योगीराज रामाङ्गादासजी महाराज
(माउन्ट आबु-राजस्थान)

आपकी पुस्तिका प्रेरणादायी है। उस में आजकी समस्याओं का सुन्दर दिग्दर्शन है। समाज के लिये यह अति उपयोगी सावित होगी।

प. पू. स्वामी भक्तानंदजी महाराज तथा
प. पू. स्वामी प्रियद्रतानंदजी महाराज

(रामकृष्ण आश्रम, माउन्ट आबु राजस्थान)

आपकी पुस्तिका बहुत रसपूर्वक पढ़ी। विश्व को अशांति के दबाव से छूटने के लिए इसमें जो यम-नियम और अहिंसा के योगांगो का उपाय दर्शाया है वह विलकुल ठीक है।

श्र. श्री हीराबहन आर. जोशी
(एडवोकेट अहमदाबाद)

(कानून, न्याय और स्त्रीसमाज की कटार-लेखिका)

आपकी पुस्तिका पढ़कर आनंद हुआ। विश्वशांति की जड़ (मूल) को बतलाकर, मानवजाति को शांति और प्रकाश के लिये क्या करना चाहिए यह बतलाकर आपने हम सभी को उपकृत किया है।

श्र. श्री जीवाभाई प्रजापति (गुप्त साधक)

(कैवल्यधाम-राजकोट, सौराष्ट्र)

आपने बहुत चिन्तन करके इस पुस्तिका में विश्व अशांति के मूल को दर्शाया है। चुनचुनकर आपने इसमें शांति के सफल उपायों को दर्शाया है।

श्र. श्री. मोहनलाल बी. शाह

(डाकोर-खेड़ा)

इस पुस्तिका का प्रकाशन प. पू. गुरुदेव योगभिक्षुजी का अद्वितीय संतकार्य है। विश्व के प्रत्येक युवक के हाथों में यह पुस्तिका अवश्य जानी चाहिए। तो उसका मानस-परिवर्तन होगा ही और तब विश्वशांति का आध्यात्मिक प्रयोग निःशंक सफल होगा। आवश्यकता है केवल इसके प्रसार और प्रचार की।

प. श्र. रामेश्वर दयाल गुप्ता (ज्वालापुर अ. प्र.)

(अम. ओ., पीओच. डी.) राजनिती भोपाल युनि.)

(अध्यक्ष: बैतवादीय आर्योपीठ ऐवं जीवदया मंडल)

आपके साहित्य का सेट मुझे भेंट मिला। पातंजल योगदर्शन की आपकी बोधगम्य व्याख्या पढ़ी। उसे दैनिक जीवन के लिये उपयोगी करने का उपक्रम प्रशंसनीय है।

हिंसा और पशुहिंसा ही विश्व में अशांतिका कारण है इस पर, "निर्दर्शन को गेव से" पुस्तिका में कही बातें बिलकुल नई लगी, जो अबतक किसी ने नहीं कही थी। जीवन की पूर्णता के पूर्व वध किये पशुओं द्वारा बदला लेना, वीर्यनाश से कृमियों का पैदा होना और उन कृमियों द्वारा बीमारी फैलाकर बदला लेना-यह अभूतपूर्व प्रस्तुतीकरण है।

श्री व्रजलाल दवे

(जयर्हिंद के कटार लेखक-अहमदाबाद)

"नि. झ. को गेब से" पुस्तिका में श्री योगभिक्षुजी ने विश्वव्यापक अशांति की स्थिर और तटस्थ दृष्टि से मौलिक समीक्षा की है। श्री योगभिक्षुजी समन्वयगामी विज्ञान और ज्ञान के तेजस्वी द्रष्टा हैं।

श्री वज्रमात्री

(समाचार तंत्री-गुजरात समाचार-बंबई)

वर्तमान में भौतिक सुख के चमकपूर्ण अंधकार के पीछे आँख होने पर भी अंध बनकर भटकनेवाली युवा पेढ़ी के लिये "नि. झ. को गेब से" पुस्तिका डुबरों के लिये सहारा बन सकती है।

श्री नंदुभाई

(मेनेजिंग ट्रस्टी-हरिओम् आश्रम-नडियाद)

"नि. झ." पुस्तिका सभी तरह से सुंदर और आकर्षक है। पुस्तिका के अंदर की सामग्री भी विकास करके आगे बढ़ानेवाली है।

श्री दिनेश पांडव

(मंत्री-विश्वओम्कार परिवार-भावनगर शाखा)

"नि. झ" पुस्तिका साक्षात् प्रभुप्रसाद है। पू. योगभिक्षुजी महाराजश्री द्वारा प्रभु स्वयं शब्दों के माध्यम से व्यक्त हुए हैं। यह शब्दब्रह्म है। इसका सभी भाषाओं में अनुवाद होना अत्यंत आवश्यक है।

प. श्र. श्री के. सेबास्टीयन जोसेफ

(धार्मिक व्याखाता, अहमदाबाद)

जो लोग शांतिप्राप्ति के लिये अथक प्रयत्न कर रहे हैं उन्हें इस पुस्तिका की सामग्री एक ही बैठक में पढ़ डालने के लिये पकड़ रखती है। दिव्य और शांतिमय विश्व बनाने के विचारों का सजीव वर्णन इस पुस्तिका में हुआ है। अिस पुस्तिका से मुझे शांतिप्रसार के लिये अथक शक्ति मिली है। अब मुझे लगता है शांतिकार्य में यह

पुस्तिका मेरी अति प्रिय साथी है, मैं अकेला नहीं हूँ।

श्री ऐस. पी. अच्युर (अहमदाबाद)

(टाइम्स ऑफ इंडिया)

स्वामी योगभिक्षुजी अपने अभिगमके प्रति पहले ही परिचय में मुझे गंभीर और प्रामाणिक प्रतीत हुआ। आधुनिक मनुष्य को उसके अस्थायी सुखों की निरर्थकता का भान करा देना अति आवश्यक समझकर उन्होंने स्पष्टतः भान करा दिया है। अनु युद्ध टल जाने के बाद भी शाश्वत शांति के लिये जिनकी आवश्यकता है उन “यम नियम” के पालन पर जोर देते हुआ उन्होंने उन्हीं के ही लोगों के लिये सच्चा मार्गदर्शन कहा है।

प. पू. संयमसागरजी महाराज साहेब

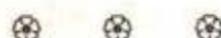
(लघु श्रमण) बंबई

“नि. झ. को गेव से पुस्तक पूर्णतः पढ़ा। मननीय है। उसमें कही बातें सत्य ही है। आप के अहिंसा के विचारों की भूरिशः भूरि अनुमोदना। ऐसा साहित्य ही मनुष्यधर्म की राह में पथदर्शक बन सकता है ऐसी मुझे पूर्ण श्रद्धा है।”

श्री योग इन्स्टिट्यूट-शांताकूझ-बंबई

आपकी पुस्तकें मिली। हम उसमें से कुछ अंश का सन्मानपूर्वक सद्उपयोग करने की स्वीकृति चाहते हैं।

श्री जयप्रकाश हरिलाल दवे-(वडोदरा)

(प्रकाशक: जलाराम दीप)

भौतिक साधनों से सुखशांति प्राप्त करने के लिये आजका समाज बासना-संतुष्टि की चरम सीमा तक पहुँचकर संयम का त्याग कर आगे बढ़ रहा है, ठीक उसी समय मानव-उत्कर्ष के लिये आपने निझ़र झ. को गेव से पुस्तिका प्रकट कर मौलिक पथप्रदर्शन देकर समाज को आभारी किया है।

શ્રી હરજીવન થાનકી (પોરબંદર-આર્ય કન્યા ગુસ્કુલ)
 (બી. એ., બી. એડ.)

અસંયમી ઢંગ સે હોનેવાલે સંતતિનિયમન મેં ભી હિંસા હૈ । યહી હિંસા પ્રદૂષિત વાયુ દ્વારા પૃથ્વી પર ફેલ રહી હૈ એસા સુંદર તર્ક વિશ્વ કો દેને કે લિયે પુનઃ એક બાર આપ કા આભાર ।

યોગીરાજ અવધૂત શ્રી સંતરામમહારાજની
 દિવ્ય-અખંડ જ્યોતિના શુભાશીર્વાદ

‘વીજળીના જબકારે !’ સત્તસાહિત્ય પત્રિકાઓ અને ઉત્સવ પત્રિકાઓનો સુ-સાર-સંગ્રહ પરમસંત યોગભિક્ષુજી મહારાજના સદ્ગુપદેશ રૂપે પ્રગટ થાય છે, સાથોસાથ પાવનસંતનો અમૃતપ્રવેશ પણ સંપન્ન થાય છે એ ભક્તો માટે મંગલ પ્રસંગ છે. વીજળીનો જબકારો દુર્લભ, એ જબકારે મોતી પરોવવાનું કામ એથી દુર્લભ, કુશળતાનું, લાઘવનું કામ છે જે આ અધ્યાત્મગ્રંથમાં થયું છે.

માનવજન્મમાં સંતસમાગમ, સત્સંગ દુર્લભ છે, એ આપણી અનંત શક્તિઓને ઉજાગર કરે છે.

સંતો-સદ્ગુરુદેવ પ્રભુના પ્રતિનિધિ છે, એ આપણા અંદરના દોષો દૂર કરી મનને શાંતિ અને તાજગી બદ્ધી, જીવન જીવવાનો માર્ગ ચીધિ છે.

સંસારને સાગરની ઉપમા આપી છે, અરણની ઉપમા આપી છે, આ ભવસાગર તરવો દુર્ખર છે. માણસ જન્મે, વૃદ્ધિ પામે, અવસ્થાએ પહોંચે અને મૃત્યુ પામે એ એની ગતિ છે. આવા જન્મ અને મૃત્યુ વચ્ચેના ગતિમાન જીવનને ત્યાગથી, અમૃતતત્ત્વની પ્રાપ્તિ થઈ છે તેવા સંત, કલ્યાણનો માર્ગ બતાવે તે આ અધ્યાત્મગ્રંથમાં અનુભવાશે.

વીતરાગ, તપસ્તી, શ્રોત્રિય, બ્રહ્મનિષ સંત શ્રી યોગભિક્ષુજી પ્રારંભથી જ સંતજીવન જીવી જીવમાત્રને પ્રેરણા પૂરી પાડવાનું કાર્ય કરી ધન્ય બન્યા છે. એમના શિષ્યો, પ્રેરણામાં આવનાર સહુ કોઈ માનરહિત બની સેવાભાવથી કૃતાર્થ બને.

સહુનું શુભ અને મંગલ થાઓ.

નાયાદ

તા.૪-૭-૨૦૦૩, શુક્રવાર

લિ. નારાયણદાસ મહારાજ

મહંત : શ્રીસંતરામ મંદિર, નાયાદ.

